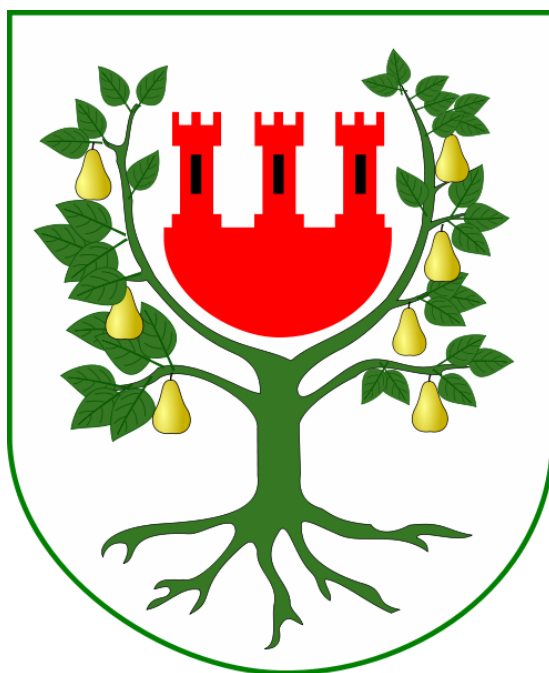

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY MIĘDZYCHÓD**

VIII ZMIANA STUDIUM – TEKST UJEDNOLICONY

Międzychód, 2018

SPIS TREŚCI:

WSTĘP - ZAKRES ZMIAN STUDIUM	6
1. WPROWADZENIE	9
1.1 Cele zmiany studium	9
1.2 Wytyczne z opracowań wyższego rzędu	10
1.3 Zawartość studium	12
2. Wybrane podstawy formalno-prawne	13
3. Materiały wyjściowe	13
CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA	14
1. POŁOŻENIE GMINY	14
2. PODSTAWOWE DANE O GMINIE	14
2.1 Charakterystyka struktury osadniczej	14
2.2. Demografia	16
2.3 Gospodarka	17
2.4 Dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu	19
2.5 Użytkowanie i stan prawny gruntów	20
2.6 Stan ładu przestrzennego – obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, decyzje o warunkach zabudowy i decyzje lokalizacji celu publicznego	21
2.7 Funkcje gospodarcze	27
3. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE	28
3.1 Położenie geograficzne	28
3.2 Geologia, geomorfologia i gleby	28
3.3 Wody powierzchniowe	29
3.4 Klimat	31
3.5 Wartości i walory środowiska przyrodniczego	32
3.6 Krajobraz przyrodniczo - kulturowy	32
3.6a Rekomendacje i wnioski z audytu krajobrazowego	33
3.6b Granice krajobrazów priorytetowych	33
3.7 Stan i funkcjonowanie środowiska	33
3.8 Stan i jakość rolniczej przestrzeni produkcyjnej	37
3.9 Obszary leśne	37
4. ŚRODOWISKO KULTUROWE	38
4.1 Rys historii miasta Międzychód i jego zabytki	38
4.2 Rys historii pozostałych wsi i jej zabytki	39
4.3 Układy osadnicze	46
5. WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW	46
5.1 Oświata	46
5.2 Kultura	47
5.3 Sport i rekreacja	47
5.4 Opieka medyczna	48
5.5 Zasoby mieszkaniowe	49
5.6 Jakość życia mieszkańców	50
6. ZAGROŻENIA LUDNOŚCI I ŚRODOWISKA	50
6.1 Zagrożenia naturalne	50
6.1a Wymagania w zakresie ochrony przeciwpowodziowej	51
6.2 Zagrożenia zdrowia i środowiska	51
7. TERENY I OBIEKTY CHRONIONE	54
7.1 Obszary chronione	54
7.2 Obiekty chronione - flora i fauna	58
8. OBSZARY NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH	59
9. UDOKUMENTOWNE ZŁOŻA KOPALIN ORAZ ZASOBY WÓD PODZIEMNYCH	59
9.1 Kopaliny	59

9.2 Wody podziemne i ujęcia wodne.....	61
10. TERENY GÓRNICZE	62
11. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	63
11.1 Transport drogowy.	63
11.2 Transport kolejowy	64
11.3 Gospodarka ściekowa	64
11.4 Gospodarka odpadami.....	65
11.5 Zaopatrzenie w wodę.....	66
11.6 Zaopatrzenie w gaz	67
11.7 Ciepłownictwo	68
11.8 Elektroenergetyka.....	68
11.9 System przesyłu informacji i łączności.	68
11.10 Rurociągi naftowe	69
12. ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI PONADLOKALNYCH I LOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH.....	69
12A. POTREZBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY.....	70
12A.1 Analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne	70
12A.2 Prognozy demograficzne	71
12A.3 Możliwości finansowania zadań własnych przez gminę.....	73
12A.4 Potrzeby inwestycyjne gminy wynikające z konieczności realizacji zadań własnych gminy, związanych z lokalizacją nowej zabudowy na obszarach zwartych struktur funkcjonalno- przestrzennych i objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.....	74
12A.5 Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę – diagnoza stanu istniejącego	75
12A.6 Zapotrzebowanie na nową zabudowę.....	80
13. SYNTEZA UWARUNKOWAŃ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO- IDENTYFIKACJA GŁÓWNYCH PROBLEMÓW, POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU PRZESTRZENNEGO GMINY	82
CZĘŚĆ II. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	84
1. CELE ROZWOJU PRZESTRZENNEGO	84
1.1. Kierunki rozwoju układu przestrzennego	84
1.2. Zasady zagospodarowania przestrzennego dla poszczególnych rodzajów terenów w granicach miasta Międzychód i obrębu Wielowieś oraz części obrębów Bielsko, Dziecielin, Muchocin i Gorzycko.	85
1.3 Zasady zagospodarowania pozostałych terenów wiejskich.....	91
1.4. Kierunki rozwoju produkcji rolnej.....	93
1.5. Kierunki rozwoju produkcji leśnej.....	93
1.6. Kierunki rozwoju rekreacji i turystyki.....	94
1.7. Ograniczenia w zabudowie i zagospodarowaniu terenów	96
1.8 Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę	97
2. KIERUNKI OCHRONY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I KRAJOBRAZU	101
2.1 Obszary chronione	101
2.2 Cele ekologiczne, strategia ochrony przyrody	103
2.3 Stan funkcjonowania środowiska oraz obszary problemowe.....	104
2.4 Uzdrawiska.....	107
3. KIERUNKI OCHRONY ŚRODOWISKA KULTUROWEGO	107
3.1 Zasady ochrony dóbr kultury	107
3.2. System stref ochrony konserwatorskiej.....	108
3.3. Kierunki ochrony dziedzictwa archeologicznego	109
4. KIERUNKI ROZWOJU KOMUNIKACJI ORAZ INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	110
4.1 Kierunki rozbudowy systemu komunikacji	110
4.2 Kierunki systemu zaopatrzenia w wodę	113
4.3 Kierunki odprowadzania i unieszkodliwiania ścieków	114
4.4 Kierunki gospodarki odpadami	115
4.5 Kierunki rozbudowy systemu zaopatrzenia w gaz i ciepło.....	115

4.6 Kierunki rozbudowy elektroenergetyki.....	116
4.7 Kierunki modernizacji ochrony przeciwpowodziowej	116
5. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY.....	117
6. OBSZARY DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	118
7. PROGRAM PRAC PLANISTYCZNYCH DLA OBSZARÓW WSKAZANYCH DO OBJĘCIA MIEJSCOWYMI PLANAMI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	118
8. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI, REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI	119
8a. OBSZARY ZDEGRADOWANE	120
9. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH.....	121
10. SYNTEZA KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO – IDENTYFIKACJA ZMIAN DOTYCHCZASOWEGO DOKUMENTU	121
CZĘŚĆ III. WYKAZ OBIEKTÓW WPISANYCH DO GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW (GRUDZIEŃ 2016r.).	125

UKŁAD CZĘŚCI GRAFICZNEJ

- Rys 1U. Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego dla VIII zmiany studium
- skala 1: 10.000
- Rys 1. Uwarunkowania i kierunki rozwoju środowiska przyrodniczego i kulturowego - skala 1: 10.000
- Rys 2. Uwarunkowania i kierunki rozwoju struktury funkcjonalno przestrzennego oraz infrastruktury
technicznej - skala 1: 10.000
- Rys. 3A – 3H Obszary udokumentowanych złóż kopalin

SPORZĄDZAJĄCY ZMIANĘ STUDIUM W 2008 R.:

Burmistrz Miasta Międzychód – mgr inż. Roman Musiał

JEDNOSTKA AUTORSKA:

Jeleniogórskie Biuro Planowania i Projektowania Sp. z

o.o. ul. Adama Mickiewicza 26, 58-500 Jelenia Góra

ZESPÓŁ AUTORSKI:

Główny projektant:	mgr inż. arch. Juliusz Korzeń (Nr czł. ZOIU – 380)
Polityka rozwoju przestrzennego:	mgr inż. Jarosław Róg mgr inż. arch. Jacek Godlewski mgr inż. Juliusz Korzeń
Ochrona i Kształtowanie środowiska przyrodniczego:	mgr Andrzej Kurpiewski mgr Mariusz Szalej
Ochrona i kształtowanie środowiska kulturowego:	hist. sztuki Krzysztof Korzeń
Systemy transportu:	mgr inż. Włodzimierz Lewowski

SPORZĄDZAJĄCY ZMIANĘ STUDIUM W 2014 R.:

Burmistrz Międzychodu – mgr inż. Roman Musiał

JEDNOSTKA AUTORSKA:

Architekt Hanna Rapalska-Kaczmarek

Ul. Pomorska 16, 62-041 Puszczykowo

ZESPÓŁ AUTORSKI:

Główny projektant: mgr inż. arch. Maja Geryszewska Członek ZOIU nr Z-544

mgr inż. arch. Hanna Rapalska-Kaczmarek

mgr inż. arch. Katarzyna Schwandt

mgr inż. arch. Joanna Grocholewska Członek ZOIU Nr Z-257

mgr Maria Dobroń

SPORZĄDZAJĄCY ZMIANĘ NR IV i V STUDIUM W 2015 R.:

Burmistrz Międzychodu – Krzysztof Wolny

JEDNOSTKA AUTORSKA:

Architekt Hanna Rapalska-Kaczmarek

Ul. Pomorska 16, 62-041 Puszczykowo

ZESPÓŁ AUTORSKI:

Główny projektant: mgr inż. arch. Maja Geryszewska Członek ZOIU nr Z-544

mgr inż. arch. Hanna Rapalska-Kaczmarek

mgr inż. arch. Joanna Grocholewska Członek ZOIU Nr Z-257

SPORZĄDZAJĄCY ZMIANĘ NR VI STUDIUM W 2016 R.:

Burmistrz Międzychodu – Krzysztof Wolny

JEDNOSTKA AUTORSKA:

Architekt Hanna Rapalska-Kaczmarek

Ul. Pomorska 16, 62-041 Puszczykowo

ZESPÓŁ AUTORSKI:

Główny projektant: mgr inż. arch. Maja Geryszewska Członek ZOIU nr Z-544

mgr inż. arch. Hanna Rapalska-Kaczmarek

mgr Maria Dobroń

SPORZĄDZAJĄCY ZMIANĘ STUDIUM NR VII W 2017 R. I VIII W 2018 R.:

Burmistrz Międzychodu – Krzysztof Wolny

JEDNOSTKA AUTORSKA:

Architekt Hanna Rapalska-Kaczmarek

Ul. Pomorska 16, 62-041 Puszczykowo

ZESPÓŁ AUTORSKI:

Główny projektant: mgr inż. arch. Maja Geryszewska Członek ZOIU nr Z-544

mgr inż. arch. Hanna Rapalska-Kaczmarek

mgr Maria Dobroń

WSTĘP - ZAKRES ZMIAN STUDIUM

Do opracowania III zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód przystąpiono na podstawie uchwały nr XIV/143/2011 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 26 października 2011 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia częściowej zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Międzychód.

Podjęcie uchwały o przystąpieniu wynika z potrzeby wprowadzenia zmian w zagospodarowaniu przestrzennym części gminy, aktualnego określenia jej polityki przestrzennej, potrzeby aktywizacji gospodarczej gminy oraz wprowadzenia zagadnień, które wnosi Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Międzychód na lata 2011-2021. Obszar objęty zmianą studium pokrywa się z zakresem obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obrębach: Międzychód, Bielsko, Dzięcielín, Wielowieś, oraz części obrębu Muchocin (Uchwała Nr XVIII/125/2007 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 11 grudnia 2007 r.) oraz zmian tego planu. Wprowadzenie nowych ustaleń w studium, umożliwi dokonywanie zmian w w/w planach miejscowych.

Wprowadzono dodatkowy rysunek nr 1U zawierający uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego w zakresie objętym zmianą w obrębach: Międzychód i Wielowieś oraz części obrębów Bielsko, Dzięcielín, Muchocin i Gorzycko. Treść rysunków nr 1 i 2 zmiany została zmieniona w zakresie:

- treści map (uwarunkowań i kierunków) nr 1 i 2 w granicach objętych zmianą studium w obrębach: Międzychód i Wielowieś oraz części obrębów Bielsko, Dzięcielín, Muchocin i Gorzycko,
- ujednolicenia i uporządkowania oznaczeń w legendach mapy,
- korekty przebiegu granic obszarów chronionych na podstawie przepisów odrębnych na podstawie aktualnie dostępnych materiałów (granice obszarów objętych formami ochrony przyrody, w szczególności obszarów Natura 2000, granice głównych zbiorników wód podziemnych).

III zmianę studium przyjęto uchwałą LXIII/534/2014 Rady Miejskiej Międzychodu, z dnia 29.10.2014 r.

Do opracowania IV zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód przystąpiono na podstawie uchwały nr XLI/350/2013 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 10 lipca 2013 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Międzychód – dla części obrębu Gorzyń (dz. nr 24/5) i dla części obrębu Skrzydlewo (dz. nr 123/1,124,125).

Podjęcie uchwały o przystąpieniu wynika z potrzeby zwiększenia atrakcyjności oferty inwestycyjnej gminy na terenach położonych w sąsiedztwie drogi krajowej nr 24. Wprowadzenie nowych ustaleń w studium, umożliwi dokonywanie zmian w w/w planach miejscowych.

Wprowadzono dodatkowy rysunek nr 1U zawierający uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego w zakresie objętym zmianą w obrębach: Gorzyń i Skrzydlewo. Treść rysunków nr 1 i 2 zmiany została zmieniona w zakresie:

- treści map (uwarunkowań i kierunków) nr 1 i 2 w granicach objętych zmianą studium w obrębach: Gorzyń i Skrzydlewo,
- ujednolicenia i uporządkowania oznaczeń w legendach mapy.

IV zmianę studium przyjęto uchwałą nr XV/134/2015 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 29 września 2015 r.

Do opracowania V zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód przystąpiono na podstawie uchwały nr XLI/351/2013 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 10 lipca 2013 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Międzychód – dla części obrębu Głazewo (dz. nr 32/13,32/14,48/3) i dla części obrębu Łowyń (dz. nr 23/2). Zmiana studium została jednakże ograniczona wyłącznie do działek nr 32/13,32/14 obr. Głazewo oraz dz.

nr 23/2 obr. Łowryń.

Podjęcie uchwały o przystąpieniu wynika z potrzeby zwiększenia atrakcyjności oferty inwestycyjnej gminy na terenach położonych w sąsiedztwie drogi wojewódzkiej nr 160. Wprowadzenie nowych ustaleń w studium, umożliwi dokonywanie zmian w w/w planach miejscowych.

Wprowadzono dodatkowy rysunek nr 1U zawierający uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego w zakresie objętym zmianą w obrębach: Głazewo i Łowryń. Treść rysunków nr 1 i 2 zmiany została zmieniona w zakresie:

- treści map (uwarunkowań i kierunków) nr 1 i 2 w granicach objętych zmianą studium w obrębach: Głazewo i Łowryń,
- ujednolicenia i uporządkowania oznaczeń w legendach mapy.

V zmianę studium przyjęto uchwałą nr XV/135/2015 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 29 września 2015 r.

W dniu 28.01.2016 r. Wojewoda Wielkopolski wydał Zarządzenie Zastępcze nr KN-I.4102.1.2016.4 w sprawie wprowadzenia obszarów udokumentowanych złóż kopalin do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Międzychód.

W dniu 05.12.2016 r. Wojewoda Wielkopolski wydał Zarządzenie Zastępcze nr KN-I.4102.11.2016.21 w sprawie wprowadzenia obszarów udokumentowanych złóż kopalin do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Międzychód.

Do opracowania VI zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód przystąpiono na podstawie uchwały nr VIII/84/2015 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Międzychód – dla części obrębu Międzychód (dz. nr 606/7).

Podjęcie uchwały o przystąpieniu wynika z potrzeby zwiększenia atrakcyjności oferty inwestycyjnej gminy.

Rysunek nr 2 zmiany studium został zmieniony w zakresie treści mapy (uwarunkowań i kierunków) w granicach objętych zmianą studium.

VI zmianę studium przyjęto uchwałą nr XXXIV/323/2016 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 20 grudnia 2016 r.

Do opracowania VII zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód przystąpiono na podstawie uchwały nr LI/435/2014 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 29 stycznia 2014 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Międzychód. Obszar obejmuje dwie enklawy terenów - pierwsza enklawa położona na północny-zachód od miasta Międzychód w obrębach geodezyjnych Puszcza i Polanka, a druga enklawa na południe i na zachód od miasta Międzychód w obrębach Gorzycko Stare i Gorzyń.

Podjęcie uchwały o przystąpieniu wynika z potrzeby wyznaczenia pełnego przebiegu zachodniej obwodnicy miasta Międzychód w ciągu drogi wojewódzkiej nr 160, zgodnie z obowiązującym Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego oraz aktualizacji kierunków zagospodarowania przestrzennego na obszarach przyległych do drogi.

Dla ucytelnienia zmian w dokumencie nowe zapisy i zmiany w tekście studium oznaczono kolorem niebieskim, a treść usuwaną przekreśleniem. Wprowadzono rysunek nr 1U zawierający uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego w zakresie objętym zmianą. Treść rysunków nr 1 i 2 zmiany studium została zmieniona w granicach objętych zmianą studium. Dodatkowo w studium ujęto zaktualizowaną granicę GZWP nr 147.

VII zmianę studium przyjęto uchwałą nr LII/487/2017 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 19 grudnia 2017 r.

Do opracowania VIII zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania

przestrzennego gminy Międzychód przystąpiono na podstawie uchwał Rady Miejskiej Międzychodu nr:

- XXXIII/314/2016 z dnia 22 listopada 2016 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Międzychód – dla części obrębów Dzieńcinin i Gorzyń,
- XXXVII/347/2017 z dnia 31 stycznia 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Międzychód,
- XLII/394/2017 z dnia 30 maja 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Międzychód – dla części obrębu Gorzyń (dz. nr: 15/4, 15/6, 15/7, 15/8, 17/13, 17/15, 37/10, 46/1 (w części), 180, 181).

Uchwała nr XXXIII/314/2016 obejmuje dwie enklawy terenów na styku obrębów Dzieńcinin i Gorzyń, przylegające do linii kolejowej oraz drogi powiatowej 1719P, a jej celem jest wyznaczenie terenów zabudowy techniczno-produkcyjnej na obszarze położonym w obrębie Gorzyń, a w obrębie Dzieńcinin wyznaczenie terenów powierzchniowej eksploatacji kruszyw naturalnych oraz terenów zabudowy techniczno-produkcyjnej.

Uchwała nr XXXVII/347/2017 obejmuje Gminę Międzychód w granicach administracyjnych. Została podjęta w celu: likwidacji terenów lokalizacji elektrowni wiatrowych, wprowadzenia udokumentowanych złóż kopalin, aktualizacji obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszarów osuwania się mas ziemnych, a także aktualizacji rozwiązań komunikacyjnych w zakresie obwodnicy Kamionny. Ponadto w zmianie studium zaktualizowano zasięg obszarów i terenów górniczych oraz powierzchniowej eksploatacji kruszyw naturalnych.

Natomiast uchwała nr XLII/394/2017 obejmuje cztery enklawy terenów położone przy drodze krajowej nr 24, drogi wojewódzkiej nr 160 oraz linii kolejowej. Celem opracowania jest zmiana ustalonego kierunku zagospodarowania przestrzennego polegająca na wyznaczeniu terenów zabudowy techniczno-produkcyjnej w obrębie Gorzyń na działkach 46/1 i 37/10, wyznaczeniu terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz usług towarzyszących na dz. nr 180 i 181, a na pozostałych działkach położonych na północ od drogi krajowej – rezygnacji z terenów przemysłowych i ustalenia kierunku zagospodarowania zgodnie z dotychczasowym użytkowaniem – jako tereny rolne, łąki, pastwiska.

Dla ucytelnienia zmian w dokumencie nowe zapisy i zmiany w tekście studium oznaczono kolorem niebieskim, a treść usuwaną przekreśleniem. Wprowadzono rysunek nr 1U zawierający uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego w zakresie objętym zmianą dla części obrębów Dzieńcinin i Gorzyń. Treść rysunków nr 1 i 2 zmiany studium została zmieniona w granicach objętych zmianą studium oraz w zakresie wyszczególnionym w uchwale nr XXXVII/347/2017 w granicach administracyjnych gminy.

1. WPROWADZENIE

1.1 Cele zmiany studium.

Podstawowym celem prowadzenia przez władze samorządowe polityki przestrzennej winno być takie kształtowanie i użytkowanie przestrzeni, aby:

- 1) chronić zasoby i walory środowiska kulturowego i przyrodniczego,
- 2) tworzyć jak najlepsze warunki dla realizacji zadań w sferze gospodarczej.

Podstawowymi zadaniami polityki przestrzennej władz samorządowych są:

- 1) efektywne zagospodarowanie i użytkowanie przestrzeni,
- 2) ochrona środowiska kulturowego i przyrodniczego,
- 3) stymulacja działań sprzyjających rozwojowi gminy,
- 4) likwidacja barier rozwojowych a także łagodzenie i eliminowanie konfliktów.

Podstawami racjonalnego gospodarowania przestrzenią są:

- 1) przepisy prawa,
- 2) plany zagospodarowania przestrzennego,
- 3) aktywna i skuteczna realizacja polityki przestrzennej,
- 4) mechanizmy i procedury podejmowania decyzji przestrzennych oraz instrumenty ich realizacji.

Zgodnie z obowiązującym prawem podstawą formułowania lokalnej polityki przestrzennej jest studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego. Podstawą prawną do sporządzenia studium była w 1998 r. ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym, zaś podstawą prawną do sporządzenia Zmiany studium w roku 2005, w 2010 r., 2014r., 2015r., 2016r., [2017](#) jest ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Studium nie jest przepisem gminnym i stanowi akt kierownictwa wewnętrznego władz samorządowych gminy. Oznacza to, że Rada Miejska uchwalając studium i jego zmianę zobowiązuje Burmistrza do działania w sposób w nim określony. W tym sensie nie stwarza ono bezpośrednich skutków prawnych dla mieszkańców, właścicieli nieruchomości, inwestorów, wywierając istotne skutki pośrednie, jako że Burmistrz jako autor prawny studium wykonuje wiele działań, np. w sferze zagospodarowania przestrzennego jest sporządzającym miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego i wydaje decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenów i inne. W działaniach tych na mocy uchwały Rady Miejskiej – Burmistrz zobowiązany jest do kierowania się zawartymi w studium ustaleniami. Stosownie do wymagań określonych w Ustawie o zagospodarowaniu przestrzennym studium jest opracowaniem strategicznym i stanowi wykładnię polityki przestrzennej Burmistrza w odniesieniu do obszaru gminy w jego granicach administracyjnych, wypracowaną na podstawie zidentyfikowanych uwarunkowań, celów i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i na tle jego powiązań z otoczeniem.

Studium obowiązuje w obiegu wewnętrznym organy gminy i wiąże je przy wydawaniu decyzji administracyjnych i sporządzaniu wytycznych koordynacyjnych dla planów miejscowych. Studium jest podstawą do:

- 1) kształtowania struktury przestrzennej gminy,
- 2) przygotowania prac nad sporządzaniem planów miejscowych,
- 3) posługiwania się ustawami szczególnymi z zakresu planowania przestrzennego,
- 4) prowadzenia wewnętrznej kontroli zgodności planów miejscowych ze studium,
- 5) działalności marketingowej poprzez wykorzystanie ustaleń studium do opracowań promocyjnych.

Studium ma służyć koordynacji ważnych działań dla realizacji przyjętych celów rozwoju. Ustalenia wiążące Burmistrza przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego odnoszą się do:

- 1) ochrony dziedzictwa i krajobrazu kulturowego,
- 2) ochrony systemu przyrodniczego,
- 3) układu stref polityki przestrzennej,
- 4) systemu transportowego gminy oraz systemów inżynierskich,
- 5) granic obszarów zainwestowania gminy,
- 6) obszarów przewidzianych do restrukturyzacji i rewitalizacji.

1.2 Wytyczne z opracowań wyższego rzędu

1. W wytycznych do zmiany studium opartych o Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego stwierdzono, że gmina Międzychód leży w następujących strefach:
 - 1) Strefa leśno – rekreacyjna z rolnictwem ekologicznym.
Obejmuje ona obszary ze znacznym udziałem lasów i objęte różnymi formami ochrony, z urozmaiconą rzeźbą i jeziorami, z malowniczym krajobrazem. Gospodarowanie powinno być tu podporządkowane funkcji rekreacyjnej, ale w istotny sposób może wspomóc ekonomicznie mieszkańców. Proponuje się tu przekształcenie tradycyjnego rolnictwa w rolnictwo ekologiczne, dostosowane do oczekiwań rekreantów ale również dostosowane do wymogów ochrony cennych walorów środowiska przyrodniczego.
 - 2) Strefa związana z rzekami Wartą i Notecią.
Obejmuje ona dolinę rzek na całym ich przebiegu w województwie. W strefie tej zachodzi potrzeba: prowadzenia działań zmierzających do ograniczenia zagrożenia powodzią, dostosowanie koryt rzecznych do żeglugi, odbudowy i rozbudowy urządzeń portowych, realizacji przystani, rekreacyjnego zagospodarowania doliny z uwzględnieniem walorów przyrodniczych i kulturowych tego obszaru a przede wszystkim – ochrony środowiska przyrodniczego, szczególnie w ramach terenów już objętych prawną ochroną jak i proponowanych do objęcia ochroną.
 - 3) Zapisane w Planie Województwa wytyczne i zadania przewidziane do realizacji na obszarze gminy to:
 - dostosowanie drogi krajowej nr 24 Pniewy – Gorzyń – Skwierzyna do klasy drogi głównej ruchu przyspieszonego (GP)
 - powstrzymanie dekapitalizacji i odbudowa szlaku żeglownego na Warcie
 - szczególna ochrona terenów Doliny rzeki Kamionki oraz fragmentu kompleksu leśnego jako leśne rezerwy przyrody „Dolina Kamionki” oraz „Papiernia”,
 - włączenie do systemu sieci ekologicznej „Natura 2000” „Międzychodzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu”, położonego w północnej części gminy (północna część ww. obszaru włączono do sieci Natura 2000 jako obszar specjalnej ochrony ptaków PLB300015 Puszcza Notecka; zachodnią część ww. obszaru chronionego włączono do potencjalnego specjalnego obszaru ochrony siedlisk Natura 2000 „Ostoja Międzychodzko-Sierakowska”,
 - ochrona istniejącego Pszczewskiego Parku Krajobrazowego, ochrona zabytkowego układu urbanistycznego miasta Międzychód.
2. Ze względu na fakt, że Plan Województwa ma charakter planu struktury, który został opracowany w małej skali, sporządzono dodatkowe dokumenty do których przetransponowano ustalenia i wytyczne Planu Województwa rozbijając je na poszczególne powiaty z uwzględnieniem poszczególnych gmin. Opracowania dotyczące m.in. gminy Międzychód to „Studium rekreacji” oraz „Dolina Warty i Noteci”. Wyodrębniają one Pojezierze Międzychodzko – Sierakowskie jako jeden z obszarów dla rozwoju rekreacji (z punktu widzenia walorów naturalnych). Gmina Międzychód została sklasyfikowana jako „Strefa rejonu najatrakcyjniejszego rekreacyjnie”. W zakresie określenia głównych funkcji

miasta i gminy wskazano, że będzie pełnić będzie ono funkcję regionalnego ośrodka obsługi turystycznej ze szczegółowym wskazaniem na:

- miejsce wypoczynku weekendowego, którego ośrodkiem o znaczeniu ponadlokalnym będzie miasto Międzychód i miejscowość Mierzyn,
 - turystykę wodną na rzece Warta,
 - turystykę rowerową dzięki przechodzącej przez gminę Międzynarodowej Trasie Rowerowej (Holandia, Niemcy, Polska, Rosja).
3. Istotnym zagadnieniem dla obszaru Gminy jest występujące zagrożenie powodziowe występujące w Dolinie Warty. „Studium Doliny Warty i Noteci” wskazuje na istotne znaczenie ochrony przeciwpowodziowej w tych obszarach. Działania podejmowane dla poprawy bezpieczeństwa przed skutkami powodzi powinny mieć nie tylko doraźny charakter. Poprawianie sytuacji w zakresie lokalnym, w oderwaniu od rozpoznania całości zjawisk może pogorszyć stan bezpieczeństwa w innych rejonach. Najważniejszy postulat w zakresie ochrony przeciwpowodziowej dotyczy zachowania w dotychczasowym stanie naturalnych zbiorników retencyjnych wzdłuż Warty, co wiąże się z ograniczeniami zabudowy.
4. Dolina Warty posiada wysokie walory przyrodnicze sprzyjające rozwojowi turystyki, mogąc stać się priorytetową gałęzią gospodarki gminy Międzychód. „Studium Doliny Warty” wskazuje na duży potencjał w zakresie turystyki wodnej której „produktami” powinny stać się:
- turystyka motorowodna (zwiedzanie rzeki na długich i krótkich odcinkach),
 - turystyka aktywna czyli kajakarstwo, wioślarstwo.

Najważniejsze elementy integrujące przestrzeń i zagospodarowanie turystyczne doliny Warty mają charakter postulatyczny – do wprowadzenia w studium gminy. Dotyczą one:

- turystycznych tras samochodowych wzdłuż Warty,
 - obsługi szlaków wodnych Warty,
 - systemowych rozwiązań w zakresie tras rowerowych.
5. W dziedzinie gospodarki „Studium Doliny Warty i Noteci” zwraca uwagę na specyficzne działy związane z wykorzystywaniem drewna i miejscowych surowców mineralnych, przetwórstwo rolne i produkcję żywności. Dla gminy Międzychód szansą rozwoju lokalnego jest wykorzystanie energii geotermalnej oraz wiatrowej. Sprzyjające warunki lokalizacyjne dla turbin wiatrowych występują po wschodniej stronie miejscowości Gorzyń. Lokalizacja ich będzie jednak podlegać ograniczeniom wynikających z wymogów ochrony środowiska przyrodniczego.
6. W zaktualizowanym Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego (Uchwała Nr XLVI/610/10 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 kwietnia 2010 r.) Międzychód jest miastem o znaczeniu ponadlokalnym leżącym w strefie wpływu Poznania oraz w następujących strefach:
- 1) W strefie rolno-leśnej. W strefie tej położona jest północna i południowa część gminy. Kierunki rozwoju powinny być zorientowane na utrzymanie dotychczasowych ograniczeń dla urbanizacji oraz na funkcję rekreacyjną, która wprawdzie nie będzie wiodącą, ale w istotny sposób może wspomóc finansowo mieszkańców. Przyczynić się do tego może przekształcenie obecnie funkcjonującego rolnictwa w ekologiczne, dostosowane z jednej strony do oczekiwań turystów, z drugiej – do wymogów ochrony cennych walorów środowiska przyrodniczego.
 - 2) W strefie wielofunkcyjnego rozwoju terenów otwartych. W strefie tej położona jest centralna część gminy. Wielofunkcyjność tych stref, wynikająca z istniejącego zagospodarowania, jak i potencjalnych możliwości rozwoju przestrzennego stanowi podstawę dla dalszego ich rozwoju. Jedną z możliwości rozwoju w tej strefie jest zwiększenie produkcji energii ze źródeł odnawialnych.
 - 3) W strefie dynamicznego rozwoju społeczno-gospodarczego wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych. Obszary pozamiejskie o najwyższym potencjale rozwoju. Strefa ta obejmuje pas wzdłuż drogi krajowej nr 24 w centralnej części gminy. Potencjalne pasma rozwoju, wyróżnione w Planie, zakładają rozwój oparty o obecne tendencje i zjawiska występujące w przestrzeni. Dynamika ich rozwoju zależeć będzie od wielu czynników, w tym czynników nie wynikających z planowania przestrzennego. Dla tych stref ważne

jest odpowiednie przygotowanie formalne i techniczne oraz aktywność lokalnych społeczności.

- 4) W systemie obszarów chronionych i powiązań przyrodniczych. Strefa ta obejmuje niemal cały obszar gminy.
- 5) Centralna część gminy wzdłuż rzeki Warty, z miastem Międzychód oznaczona została jako strefa intensywnej rekreacji.
- 6) Rejon Międzychódzko-Sierakowski należy do najatrakcyjniejszych miejsc w województwie do wypoczynku pobytowego i weekendowego.
- 7) Gmina leży w strefie zachodniej wysokiego uprzemysłowienia w woj. Wielkopolskim.
- 8) Przez teren gminy przebiega szlak cysterski, a wschodnia część gminy została w planie województwa zakwalifikowana jako region o kulturotwórczym potencjale, o znaczeniu ponadlokalnym, wymagający aktywnej promocji.
- 9) W planie proponuje się utworzenie kulturowego szlaku tematycznego dworców i kolei Międzychódzko-Szamotulskiej.

Na terenie gminy występują:

- złoża gazu „Międzychód” i „Lubiatów”, ropy naftowej „Lubiatów” i „Grotów”, które są złożami o znaczeniu ponadlokalnym,
- Zakład Zagospodarowania Odpadów – Zakład Utylizacji Odpadów Clean City w Mnichach.

Przez gminę przebiega Rowerowy Szlak Stu Jezior oraz Międzynarodowa Trasa Rowerowa Euro Route R1.

W Planie województwa przewiduje się budowę obwodnicy miasta Międzychód w ciągu dróg wojewódzkich nr 160 i nr 182.

W zakresie transportu wodnego plan zakłada:

- odbudowanie regionalnej drogi wodnej Warta, dla wykorzystania w regionie konkurencyjnego, taniego i ekologicznego szlaku transportowego,
- powiązanie żeglugi śródlądowej z pozostałymi rodzajami transportu, dla powstania regionalnych centrów obsługi ładunków,
- powstrzymanie dekapitalizacji szlaków żeglugowych, budowli, urządzeń hydrotechnicznych, portów i przeładowni na Warcie i Noteci,
- przystosowanie dróg wodnych – rzeki Noteć i rzeki Warty, Kanału Ślesińskiego (tzw. Wielkiej Pętli Wielkopolski) oraz innych dróg wodnych dla celów turystycznych.

Plan zakłada również korektę granic Sierakowskiego Parku Krajobrazowego.

1.3 Zawartość studium

Studium jako przedmiot uchwały Rady Miejskiej Międzychodu obejmuje treść uchwały Rady Miejskiej Międzychodu w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód wraz z uzasadnieniem i załącznikami:

- 1) Tekst ujednolicony studium
- 2) Rys. nr 1U „Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego dla VIII zmiany studium”, opracowany w skali 1: 10.000,
- 3) Rys. nr 1 „Uwarunkowania i kierunki rozwoju środowiska przyrodniczego i kulturowego”, opracowany w skali 1: 10.000,
- 4) Rys. nr 2 „Uwarunkowania i kierunki rozwoju struktury funkcjonalno przestrzennego oraz infrastruktury technicznej”, opracowany w skali 1: 10.000,
- 5) Rys. nr 3A – 3H „Obszary udokumentowanych złóż kopalin”,
- 6) Rozstrzygnięcie Rady Miejskiej Międzychodu o sposobie rozpatrzenia uwag zgłoszonych do projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód.

2. Wybrane podstawy formalno-prawne.

- 1) Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1073 z późn. zm.),
- 2) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. z 2004 r. Nr 118, poz. 1233),
- 3) Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (t. j. Dz. U. z 2018, poz.142 z późn. zm.),
- 4) Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. prawo wodne (t. j. Dz. U. 2017 poz. 1566 z późn. zm.),
- 5) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. prawo geologiczne i górnicze (t. j. Dz. U. 2017 poz. 2126 z późn. zm.),
- 6) Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. prawo budowlane (t. j. Dz. U. 2018, poz. 1202 z późn. zm.),
- 7) Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t. j. Dz. U. 2017 poz. 1161),
- 8) Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t. j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2187 z późn. zm.),
- 9) Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (t. j. Dz. U. 2017, poz. 2222 z późn. zm.),
- 10) Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 124),
- 11) Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1405 z późn. zm.),
- 12) Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t. j. Dz. U. z 2017 r. poz. 788 z późn. zm.).

3. Materiały wyjściowe.

- materiały kartograficzno-geodezyjne:
- mapy topograficzne w skali 1:50000, 1:25000, 1:10000, mapy ewidencji gruntów 1:5 000,
- mapy zasadnicze sytuacyjno-wysokościowe dla terenów zabudowanych w różnych skalach, Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego,
- miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego terenu gminy (z późniejszymi zmianami) wraz z materiałami wyjściowymi:
- inwentaryzacja urbanistyczna, ekofizjografia ogólna,
- koncepcje i programy branżowe,
- materiały statystyczne GUS, dane z witryny internetowej GUS: www.stat.gov.pl, Rocznik Statystyczny - województwo wielkopolskie 2006r. i późniejsze,
- Raporty Państwowej Inspekcji Ochrony Środowiska z 2007 r. i późniejsze,
- http://geoportal.pgi.gov.pl/portal/page/portal/MIDASGIS/TabObszary_rejestr_obszarow_gorniczych_PIG_MIDAS,
- <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/> granice form ochrony przyrody,
- <http://www.ekoportal.gov.pl>,
- inne dane i materiały będące w posiadaniu lub administracji samorządowej.

CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA

1. POŁOŻENIE GMINY

1. Gmina Międzychód jest jedną z 4 gmin powiatu międzychodzkiego i jedną z 226 gmin woj. wielkopolskiego. Gmina leży na zachodnim krańcu województwa wielkopolskiego, na skrzyżowaniu dróg wojewódzkich nr 182 (Międzychód – Ujście) i nr 160 (Suchań – Miedzichowo). Na południe od miasta Międzychód około czterech km Gminę przecina niemal w połowie droga krajowa nr 24 (Poznań – Gorzów Wlkp.) biegnąca przez miejscowości Kamionna oraz Gorzyń. Odległości do ważniejszych ośrodków miejskich tego regionu to: 85 km do Poznania, 60 km do Gorzowa Wlkp. Natomiast do Warszawy 450 km a do Berlina 200 km.

2. Gmina sąsiaduje z następującymi gminami: Od północy gm. Drezdenko (woj. lubuskie); Od południa gm. Miedzichowo (woj. wielkopolskie); Od wschodu gm. Sieraków, Kwilcz i Lwówek (woj. wielkopolskie); Od zachodu gm. Pszczew, Przytoczna, Skwierzyna (woj. lubuskie).

3. Sieć osadniczą tworzą miasto Międzychód oraz 45 miejscowości i siedlisk wiejskich, w tym 26 sołectw. Głównym ośrodkiem gminy jest miasto Międzychód, położone w centrum gminy na lewym brzegu Warty, nad jeziorem Miejskim. Mieszczą się tu wszystkie ważniejsze ośrodki gminy o funkcjach administracyjnych, oświatowych, kultury. Sieć miejscowości wiejskich ukształtowana jest głównie w środkowej i południowej części gminy. Są to:

- Bielsko i Łowyń - **powyżej 500 mieszkańców**,
- Głazewo, Gorzyń, Kamionna, Muchocin, Radgoszcz – **od 300 do 500 mieszkańców**,
- Kolno, Lewice, Mierzyn, Mnichy, Piłka, Stary Zatom, Wielowieś – **150 do 300 mieszkańców**,
Dormowo, Drzewce, Dzieścielin, Gorzycko Stare, Gralewo, Kaliska, Kamionna Folwark, Kamionna Wiktorowo, Kaplin, Krzyżkówko, Mierzynek, Mniszki, Mokrzec, Muchocinek, Nowy Zatom, Popowo, Przedlesie, Puszcza, Radusz, Sarzyce, Skrzydlewo, Sowa Góra, Tuczępy, Zamyślin, Zielona Chojna, Zwierzyniec, Żmijowiec – **do 150 mieszkańców**.

4. Gmina wyróżnia się w województwie wielkopolskim bardzo dużym kompleksem terenów leśnych, gdyż połowa obszaru gminy to lasy i grunty leśne. Gmina zajmuje piąte miejsce w województwie pod względem wskaźnika lesistości. Użytki rolne obejmują obszar 11 300 ha, co stanowi 37,1% powierzchni ogólnej gminy. Natomiast wody zajmują około 4,2% powierzchni ogólnej gminy.

5. Międzychód jest gminą o charakterze miejsko-wiejskim. Gminny ośrodek miejski – miasto Międzychód jest jednocześnie siedzibą powiatu Międzychodzkiego, w którego skład wchodzi jeszcze gminy: Kwilcz, Sieraków i Chrzypsko Wielkie.

2. PODSTAWOWE DANE O GMINIE

2.1 Charakterystyka struktury osadniczej

1. Gmina Międzychód należy do gmin miejsko-wiejskich.

- powierzchnia 307,04 km², w tym miasto 7 km², siedziba gminy - miasto Międzychód,
- sołectwa 26, miejscowości 46,
- największą jednostką osadniczą jest siedziba gminy,

Poniżej zawarte są szczegółowe dane charakteryzujące ilość mieszkańców i liczbę gospodarstw domowych gminy.

Sieć osadnicza w gminie Międzychód – dane GUS

Lp.	Miejscowość	Mieszkańcy dane na 2009 (1998*)		Gospodarstwa domowe dane na 2002	
		osób	%	liczba	%
1	Międzychód	11 081	59,15	3 679	64,58
2	Bielsko	1 527	8,15	404	7,09
3	Dormowo	122	0,65	33	0,58
4	Drzewce	108	0,58	23	0,40
5	Dzięcielin	152	0,81	34	0,60
6	Głazewo	449	2,40	112	1,97
7	Gorzycko Stare	131	0,70	39	0,68
8	Gorzyń	341	1,82	110	1,93
9	Gralewo	125	0,67	27	0,47
10	Kamionna	528	2,82	152	2,67
11	Kolno	315	1,68	74	1,30
12	Krzyżkówko	73	0,39	25	0,44
13	Lewice	217	1,16	63	1,11
14	Łowyń	721	3,85	186	3,26
15	Mierzyn	175	0,93	47	0,82
16	Mnichy	173	0,92	48	0,84
17	Mniszki	75*	0,40	19	0,33
18	Mokrzec	292	1,56	74	1,30
19	Muchocin	359	1,92	110	1,93
20	Nowy Zatom	101	0,54	32	0,56
21	Piłka	283	1,51	44	0,77
22	Popowo	30	0,16	6	0,11
23	Puszcza	25	0,13	49	0,86
24	Radgoszcz	418	2,23	106	1,86
25	Skrzydlewó	105	0,56	28	0,49
26	Sowia Góra	26	0,14	8	0,14
27	Stary Zatom	261	1,39	66	1,16
28	Tuczepy	349	1,86	40	0,70
29	Wielowieś	246	1,31	59	1,04

Źródło: GUS

2. Rozmieszczenie ludności w retrospekcji określa powyższa tabela. Występują w tym zakresie następujące uwarunkowania:

- koncentracja potencjału demograficznego w Międzychodzie z tendencją wzrostu liczby ludności,
- miejscowości o charakterze regresyjnym (spadek liczby ludności powyżej 5%): Sowia Góra, Mokrzec razem z miejscowościami: Kaplin, Radusz i Zwierzyniec, Nowy Zatom, Piłka z miejscowością Zamyślin, Drzewce, Mierzynek i Żmijowiec, Mierzyn, Muchocin z Muchocinkiem, Gorzyń, Głazewo, Krzyżkówko, Lewice z Kaliską - razem 19 miejscowości,
- miejscowości o charakterze stagnującym (spadek liczby ludności do 5%): Stary Zatom, Wielowieś, Skrzydlewó, Kamionna wraz z Kamionną Folw., Mniszki, Tuczepy - razem 7 miejscowości, miejscowości o umiarkowanym rozwoju ludności (wzrost liczby ludności od 5 - 20%): Radgoszcz, Bielsko, Kolno, Popowo, Gorzycko St. i Sarzyce, Dzięcielin, Międzychód - razem 8 miejscowości, miejscowości o dynamicznym rozwoju ludności (wzrost liczby ludności powyżej 20%): Puszcza wraz z Przedlesiem – razem 2 miejscowości.

2.2. Demografia

1. Ludność gminy Międzychód stanowi 50,1% ludności powiatu międzychodzkiego i 0,53% ludności województwa wielkopolskiego. Pod względem liczby ludności gmina Międzychód jest na 40 miejscu w województwie wielkopolskim.

Stan ludności gminy w ostatnich kilkudziesięciu latach charakteryzował się powolnym wzrostem. Liczba ludności w gminie – 18 565 w tym: miasto 10 683, wieś 7 882.

Gęstość zaludnienia – liczba mieszkańców na 1 km² wynosi 61 osób (powiat międzychodzki 50; województwo wielkopolskie 117).

Stan ludności według faktycznego miejsca zamieszkania stan na 2015 r.

Wyszczególnienie	Gmina Międzychód		Powiat międzychodzki		Woj. wielkopolskie	
	osób	%	osób	%	osób	%
Ludność ogółem	18 565	100,00	37 075	100,00	3 473 920	100,00
Mężczyźni	9 161	49,35	18 370	49,6	1 690 223	48,65
Kobiety	9 404	50,65	18 705	50,4	1 783 697	51,35
Kobiety na 100 mężczyzn	102,65	-	101,23		105,41	

Źródło: Dane Urzędu Statystycznego w Poznaniu. (www.stat.gov.pl)

2. Podstawowe dane dotyczące przyrostu naturalnego przedstawiają się następująco:

	1995	2000	2005	2010 r.	2014
Urodzenia żywe ogółem	228	171	209	213	183
Zgony ogółem:	173	171	201	172	145
Przyrost naturalny	55	0	8	41	38

Źródło: Dane Urzędu Statystycznego w Poznaniu. (www.stat.gov.pl)

3. Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym wynosi 57,9 osoby (powiat międzychodzki 58,7 osoby, województwo wielkopolskie 59 osoby). Stan ludności w podziale na tzw. ekonomiczne grupy wiekowe przedstawia się następująco:

Ludność w 2010 r. w grupach wiekowych według faktycznego miejsca zamieszkania

Grupy ekonomiczne	2010		2014	
	osób	%	osób	%
Wiek przedprodukcyjny	3 763	20,43	3523	18,9
Wiek produkcyjny	12 080	65,58	11788	63,3
Wiek poprodukcyjny	2 577	13,99	3298	17,7
Razem	18 420	100,00	18609	100
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	52,5		57,9	

Źródło: Dane Urzędu Statystycznego w Poznaniu. (www.stat.gov.pl)

Na koniec 2010 roku było 4734 osób pracujących ogółem (bez rolników indywidualnych, duchownych oraz zakładów osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, w których liczba pracujących nie przekracza 9 osób). Stan bezrobotnych zarejestrowanych w tym okresie wyniósł 593 osób w tym 60,2% kobiet. W 2014 r. było 4336 osób pracujących niemobilnych. Stan bezrobotnych zarejestrowanych w tym okresie wyniósł 548 osób w tym 61,3% kobiet.

4. Z powyższego wynikają następujące uwarunkowania w zakresie struktury demograficznej:

- **umiarkowany przyrost ludności w gminie:**
 - z tendencją zmniejszającą się w latach 2005-07
 - stabilizacji liczby ludności na wsi w ww. okresie,
 - niestabilna proporcja liczby kobiet do mężczyzn ze strukturą nie zrównoważoną:
 - z przewagą kobiet w mieście i mężczyzn na wsi,
 - w gminie ogółem względna równowaga liczby kobiet i mężczyzn,
- **duże zmiany w strukturze wieku:**
 - szczególnie w zakresie spadku udziału grupy przedprodukcyjnej (w latach 1995 – 2014 w gminie ogółem o 5,3%) i wzrostu produkcyjnej na terenach miejskich, bez większych zmian udziału grupy poprodukcyjnej zarówno w mieście jak i na wsi, ogólnie w gminie na terenach wiejskich i miejskich obserwuje się:
 - zwiększenie grupy ludności w wieku produkcyjnym i znaczny spadek przedprodukcyjnej, zmniejszający się przyrost naturalny szczególnie drastyczny w obszarach wiejskich,
 - ogółem w gminie udział grupy przedprodukcyjnej wynosi 18,9%, produkcyjnej 63,3% i poprodukcyjnej 17,7%; W mieście Międzychodzie grupa przedprodukcyjna wynosi 16,1%, produkcyjna 68,9%, poprodukcyjna 15% (w porównaniu do średnich wskaźników wojewódzkich dla miast, które wynoszą odpowiednio 17,8%, 65,4% i 16,8%),
 - na terenach wiejskich obserwuje się wyższy udział grup produkcyjnych 70,4% i niższy poprodukcyjnych 12,1% w stosunku do średnich wielkości wojewódzkich dla terenów wiejskich (odpowiednio 64,2% i 13,5%),
 - przyrost naturalny niestabilny (wahania w latach 2000 – 2010 od -14 do 58, w 2014 r. na poziomie 38.
- **utrzymujące się ujemne saldo migracji -27**
 - w latach 2006 – 2008 zaobserwowano ujemne saldo migracji zagranicznych związane z otwarciem nowych rynków pracy dla Polaków w Unii Europejskiej.

2.3 Gospodarka

1. Międzychód jest lokalnym ośrodkiem gospodarczym o zróżnicowanej strukturze gałęziowej i różnej wielkości podmiotów gospodarczych. Dominującymi funkcjami są: przetwórstwo przemysłowe, budownictwo, handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów, transport i gospodarka magazynowa, rolnictwo, usługi oraz turystyka. W rejestrze REGON w 2014 r. było zarejestrowanych 2049 podmiotów gospodarczych (w tym 147 podmiotów sektora publicznego). Znaczny potencjał gospodarczy posiadają podmioty gospodarcze osób fizycznych, prowadzące działalność gospodarczą na podstawie wpisu do rejestru w Urzędzie [Miasta i Gminy](#). Obecnie jest ich prawie 1516 - źródło: Dane Urzędu Statystycznego w Poznaniu. (www.stat.gov.pl).

Rodzaj podmiotów gospodarczych	Lata			
	2000	2001	2002	2003
handel	548	577	578	579
produkcja	55	59	61	60
usługi	723	795	781	781
Gastronomia	43	52	49	49
Inne (prod. –usługowe)	173	66	54	54
OGÓŁEM	1542	1549	1523	1523

Źródło: Dane Urzędu Statystycznego w Poznaniu. (www.stat.gov.pl)

Struktura podmiotów wg PKD 2007:

Rodzaj podmiotów gospodarczych	Lata			
	2009	2010	2011	2014
Przemysłowy	213	222	201	180
Budowlany	246	253	268	275
usługowy	1609	1378	1374	1357
Gastronomia / Zakwaterowanie	45	45	56	49
OGÓŁEM	1937	1984	1992	2049

Źródło: Dane Urzędu Statystycznego w Poznaniu. (www.stat.gov.pl)

Struktura podmiotów wg klas wielkości na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym:

Podmioty wg klas wielkości	2005	2010	2014
ogółem	1484,2	1626,1	1738,2
0 - 9	1484,2	1531,8	1646,6
10 - 49	77,7	77,9	74,7
50 - 249	15,0	14,8	15,3
250 i więcej	0,8	1,6	1,7

Źródło: Dane Urzędu Statystycznego w Poznaniu. (www.stat.gov.pl)

2. Największym zakładem przemysłowym jest firma Marmite Sp. z o.o. , która kupiła dawną Fabrykę Mebli Tapicerowanych Christianopol, położoną w miejscowości Łowyń. W zakładzie produkowana jest armatura sanitarna.

Na terenie gminy istnieje szereg zakładów wytwórczych i rzemieślniczych branży drzewnej (tartaki, wytwórnie palet, wyposażenie ogrodów itp.). [Meble produkuje firma Ka-be Sp. z o.o.](#), [MINIMAXX SOFA Sp. z o.o.](#) i [VICTORIA Sp. z o.o.](#) Sp. K.

Kolejnym istotnym elementem gospodarki Gminy są usługi branży motoryzacyjnej w zakresie blacharstwa i mechaniki. [Największym zakładem jest firma Marbopur Sp. z o.o. Sp.K.](#), której działalność obejmuje również produkcję poliuretanu i metalowych szkieletów foteli samochodowych.

Spory udział w rozwoju gospodarczym gminy mają usługi transportu. Największa z nich to firma spedycyjna ABC – Czepczyński, specjalizująca się w przewozach międzynarodowych.

Kolejny ważny zakład przemysłowy to [Międzychód Nowicka s.j.](#) (dawniej Zakład Owocowo-Warzywny Międzychód ~~(obecnie wykupiony przez firmę Poz-Brak)~~). Profil produkcji tego zakładu nie zmienia się od lat, jest on liderem na polskim rynku w zakresie produkcji dań gotowych. Z zakładem powiązani są rolnicy i plantatorzy z obszaru Gminy.

Przetwórstwem tworzyw sztucznych zajmuje się Przedsiębiorstwo [Schedpol s.c.](#) PPHU "SCHD-POL-SH" Stefan Schaedler w Międzychodzie ~~oraz Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe Marbo.~~

W branży budowlanej największymi zakładami są przedsiębiorstwa [MHM Paech Sp z o.o.](#), [Domat Sp. z o.o.](#), [Pascal Prefabrykaty Sp. z o.o.](#) ~~oraz Domex s.c.~~ Nowy zakład Balco zajmujący się produkcją systemów balkonowych powstał w 2017 r. w Łowyniu.

Obróbką metali zajmuje się firma Baser-Polska.

Zarówno w mieście jak i na wsi dobrze rozwinięty jest handel. Ogólna liczba placówek handlowych to 293, z czego większość to małe sklepy. Sklepy detaliczne obsługiwane są przez kilka hurtowni.

3. Osobną dziedzinę gospodarki z całą pewnością jest turystyka, oraz usługi z nią związane. Międzychód jest znanym w skali całego regionu ośrodkiem wypoczynkowym. W [terenach turystyczno-wypoczynkowych](#) Mierzyn [Ustronie](#) organizowane są różne formy wypoczynku i rekreacji. Ośrodek w sezonie może pomieścić około 1600 osób. Ważnym ośrodkiem

wypoczynkowym jest Centrum Sportu Biznesu i Rekreacji – Ośrodek Szkoleniowo – Wypoczynkowy w Mierzynie oferujący 120 miejsc noclegowych, ~~oraz Ośrodek wypoczynkowy w Dormowie z 48 miejscami noclegowymi~~. Nowym kierunkiem usług turystycznych jest agroturystyka. Na terenie Gminy działa Międzychodzkie Stowarzyszenie Agroturystyczne skupiające 27 gospodarstw.

Dodatkową atrakcją, która powiększa wachlarz usług turystycznych na obszarze gminy są stadniny koni wraz z ośrodkami jeździeckimi oraz szlakami turystyki konnej.

4. Do podstawowych działów gospodarki należy rolnictwo. Użytki rolne zajmują obszar 11 359 ha, tj. 37,1% ogólnej powierzchni Gminy. Na 1 mieszkańca przypada 0,61 ha (powiat międzychodzki 0,85 ha, woj. wielkopolskie 0,56 ha). Jakość rolniczej przestrzeni produkcyjnej jest raczej mało korzystna do produkcji rolnej. Grunty klasy V i VI stanowią 54,4% ogólnej powierzchni gruntów ornych. W Gminie jest 558 indywidualnych gospodarstw rolnych. Średnia wielkość indywidualnego gospodarstwa rolnego wynosi 22,33 ha. Gospodarstwa o powierzchni do 5 ha użytków rolnych w liczbie 202 gospodarstwa (36,2% ogółu gospodarstw) zajmują tylko 3,4% powierzchni użytków rolnych.

Jedynie 296 indywidualnych gospodarstw rolnych tj. 50,9% ogółu gospodarstw, wytwarza produkty rolne głównie na rynek. Obok gospodarstw indywidualnych gospodarują tutaj także dwie Rolnicze Spółdzielnie Produkcyjne, dwa gospodarstwa Skarbu Państwa oraz Rolnicze Gospodarstwo Doświadczalne w Gorzynie Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. Produkcja w indywidualnych gospodarstwach rolnych powszechnie ma charakter wielokierunkowy. Tylko nieliczna grupa gospodarstw jest wyspecjalizowana w wybranym kierunku produkcji rolnej. Podstawowymi gałęziami produkcji rolniczej są: uprawa zbóż i chów trzody chlewnej.

2.4 Dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu

1. Miasto położone jest w centrum gminy na lewym brzegu rzeki Warty, która jest równocześnie północną granicą miasta. Graniczące z nim miejscowości: Bielsko graniczące od wschodu, Dzieńcinin – od południowego wschodu, oraz Wielowieś – od południa, połączyły się praktycznie z miastem w jeden organizm o czytelnym układzie przestrzennym. W centralnej części miasta znajduje się Jezioro Miejskie o powierzchni około 44 ha. Łączy się ono od południa bezpośrednio z pomniejszym jeziorem Kuchennym, oraz jeziorem Sołeckim. Niewielkie obszary leśne znajdują się w północno wschodniej części miasta (Bielsko).

2. Główny układ komunikacyjny tworzą połączone ulice: Marszałka Piłsudskiego i Poznańska (w ciągu drogi wojewódzkiej nr 160). Łączą one Wielowieś i centrum miasta i poprzez most na rzece Warta w kierunku północnym w stronę Drezdenka. W ciągu drogi wojewódzkiej nr 182 znajdują się ulice: 17 Stycznia, Sikorskiego i Armii Poznań, choć faktycznie ruch drogowy prowadzony jest ulicami: Czynu 600-lecia, [Sportową \(d. Langowicza\)](#) i Wały Jana Kazimierza. Począwszy od skrzyżowania z ul. Marszałka Piłsudskiego w centrum miasta biegną w kierunku wschodnim przez centrum miasta w okolicach Rynku i dalej Bielska w kierunku Sierakowa. Do ważnych połączeń komunikacyjnych należy zaliczyć jeszcze ulicę Muchocińską biegnącą od dworca kolejowego w kierunku zachodnim wzdłuż linii kolejowej, ulicę Wały Jana Kazimierza która po modernizacji ma szansę stać się obwodnicą centralnej części miasta, ulica B. Chrobrego która obsługuje tereny w północnej części miasta. Ogólnie sieć dróg i ulic na terenie miasta jest dobra, jedynie stan techniczny niektórych wymaga modernizacji lub remontu. Przez miasto przebiega linia kolejowa Gorzów Wielkopolski – Sieraków. Biegnie ona od zachodu, w pobliżu dworca kolejowego łukiem zmienia kierunek na południowy, omija Jezioro Miejskie i znowu wraca kierując się na wschód. W okolicy ul. Marszałka Piłsudskiego i Konopnickiej rozdziela się i biegnie w kierunku południowym na Poznań.

3. Obszar leżący w zachodniej części miasta pomiędzy rzeką Wartą a drogą wojewódzką nr 160 w kierunku Poznania zajmują rozległe tereny użytkowane rolniczo, tereny ogrodów działkowych (przy ulicy Gorzyckiej i Wiatracznej) oraz częściowo zabudowy mieszkaniowej – jednorodzinnej.

W tej części miasta znajduje się również cmentarz komunalny (ul. Cmentarna). Podobnie użytkowany jest teren w południowej części pomiędzy Jeziorem Kuchennym i Sołeckim (Wielowieś) oraz wschodnia część Bielska.

Stare Miasto posiada ciekawy układ urbanistyczny, położone jest bowiem w wąskim przesmyku pomiędzy rzeką Wartą a Jeziorem Miejskim. Zachowało swój wrzecionowaty, owalnicowy kształt którego osią jest ulica 17 Stycznia. W centrum znajduje się rynek o regularnym, prawie kwadratowym planie. Pierzeje rynku oraz przyległe uliczki tworzy zabudowa z XVIII i XIX w. Głównie jest to zabudowa mieszkaniowa z usługami znajdującymi się w parterach, o wysokości II – IV kondygnacji. Dominującą funkcją na tym terenie jest funkcja mieszkaniowa i usługowa (handlu, gastronomii, kultury, administracji i zdrowia). Obszar znajdujący się wzdłuż ulicy Piłsudskiego po zachodniej stronie Jeziora Miejskiego posiada nieco inny charakter. Zabudowa mieszkaniowa, historycznie wykształcona położona jest wzdłuż ul. Piłsudskiego oraz częściowo w okolicach ul. Słowackiego i Mickiewicza. Jej wysokość waha się od II do IV kondygnacji. Zabudowa pomiędzy linią kolejową i ul. Piłsudskiego to zabudowa mieszkaniowa – wielorodzinna, najczęściej wykształcona w połowie XX w i później w postaci osiedli i bloków mieszkaniowych o wysokości powyżej IV kondygnacji. Dominującą funkcją tego obszaru jest funkcja mieszkaniowa oraz usługowa. Znajdują się tu duże obiekty handlowe, Urząd Miasta i Gminy, Szpital Miejski, stacja paliw. Wzdłuż zachodniego brzegu jeziora znajduje się obszar zieleni parkowej. Znajdują się tam obiekty o charakterze rekreacyjnym i sportowym, muszla koncertowa oraz zagospodarowany ciąg pieszy.

Obszar położony w północnej części miasta pomiędzy ul. B. Chrobrego a ul. Polną to obszar o funkcji głównie przemysłowej z funkcją towarzyszącą - mieszkaniową. Przy ulicy Wigury znajduje się cmentarz.

Tereny położone na północ od ul. Armii Poznań pełnią funkcję przemysłową. Jest to obszar nasycony w duże obiekty przemysłowe, bazy i składy.

Obszar na południe od ul. Armii Poznań to obszar zabudowy mieszkaniowej – jednorodzinnej oraz terenów rolnych i zieleni nieurządzonej które z biegiem czasu najprawdopodobniej będą zajmowane przez rozwijające się tu budownictwo jednorodzinne.

Wzdłuż ul. Poznańskiej w stronę południową rozciąga się obszar miejscowości Wielowieś. Jej układ jest ulicowy. Rozwija się tu zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna z usługami handlu, obsługi rolnictwa. Pomiędzy ul. Sadową a linią kolejową znajduje się obszar zajmowany przez zakład ciepłowniczy.

2.5 Użytkowanie i stan prawny gruntów

1. Z przeprowadzonych analiz wynika, że w ostatnich latach nastąpiły niewielkie zmiany w strukturze użytkowania gruntów:

- rolniczych ubytek 219 ha,
- gruntów pod wodami 41 ha,
- komunikacyjnych o 38ha,
- nieużytków o 40ha.

Nastąpił wzrost powierzchni terenów:

- leśnych i zadrzewionych wzrost o ok.445ha,
- zabudowanych o 136ha,

Obecnie użytkowanie gruntów w Gminie wygląda następująco:

Użytkowanie gruntów w gminie Międzychód

Rodzaj gruntów	Ha	%
Użytki rolne	11 177	36,50
Lasy i grunty leśne	16025	52,32
Grunty zadrzewione	114	0,37

Wody stojące	71	0,23
Wody płynące	1068	3,49
Rowy	47	0,15
Użytki kopalniane	7	0,02
Drogi	563	1,84
Tereny zabudowane	572	1,87
Tereny niezabudowane	36	0,12
Tereny zieleni	43	0,14
Tereny różne	189	0,62
Nieużytki	528	1,72
RAZEM	30 626	100,00

2. W gminie dominują grunty skarbu państwa:

- skarbu państwa 66% w tym: we władaniu ALP około 50% oraz AWRSP i innych jednostek ok. 15%, z których największe arealy posiadają Zakłady Rolne [Uniwersytetu Przyrodniczego Poznań](#) oraz Spółdzielnia w Łowiniu,
- grunty prywatne zajmują ok. 31% powierzchni,
- grunty komunalne gminy nadające się do zagospodarowania i zabudowy stanowią znikomy odsetek.

3. W przeznaczeniu gruntów występują tendencje związane z rozwojem:

- turystyki głównie opartej na letniskach, zabudowę w różnych formach,
- zalesień i korekcyjnych zalesień wnioskowanych przez ALP i indywidualnych właścicieli gruntów,
- mieszkalnictwa i terenów wielofunkcyjnych z towarzyszącym mieszkalnictwem głównie w zespole jednostek osadniczych Międzychód - Bielsko - Wielowieś oraz w Łowiniu i Gorzynie.

Zmiany w użytkowaniu i przeznaczeniu gruntów wskazują na dość dużą dynamikę procesów rozwojowych oraz znaczny udział gruntów, na które rolnicy nie zgłaszają popytu.

2.6 Stan ładu przestrzennego – obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, decyzje o warunkach zabudowy i decyzje lokalizacji celu publicznego

1. Miasto Międzychód dysponowało dla części swoich obszarów miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, które zostały sporządzone w świetle ustawy z 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym. Plany te głównie dotyczyły obszaru Starego Miasta. Plany te straciły ważność ze względu na uchwalenie planu - Uchwała Nr XVIII/125/2007 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 11 grudnia 2007r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód w obrębach: Międzychód, Bielsko, Dziecielin, Wielowieś, oraz części obrębu Muchocin.

2. Miejscowe plany oraz zmiany planu dla obszaru gminy

- Uchwała nr VI/33/99 Rady Miejskiej Międzychód z dnia 30 czerwca w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – obręb Dormowo, Kamionna, Muchocin; zawiera ona ustalenia dla terenów zabudowy letniskowej lub mieszkalnictwa jednorodzinnego, terenów urządzeń elektroenergetycznych korytarza technicznego gazociągu i linii 110kV oraz drogi dojazdowej.
- Uchwała nr XL/261/2002 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 21 maja 2002 r. w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – wieś Łowyn dz. nr 173 zawiera ustalenia dla terenów zabudowy

- letniskowej, terenów zieleni nieurządzonej oraz dla terenów dróg dojazdowych.
- Uchwała nr XL/261/2002 z dnia 21 maja 2002 r. Rady Miejskiej Międzychodu w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – wieś Kamionna dz. nr 20/4; ustalenia dotyczą terenów leśnych.
 - Uchwała nr XL/261/2002 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 21 maja 2002 r. w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – wieś Zatom Nowy dz. nr 158/1; zawiera ustalenia dla terenów zabudowy letniskowej, terenów leśnych oraz dla terenów dróg dojazdowych – wewnętrznych.
 - Uchwała nr XL/261/2002 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 21 maja 2002 r. w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – wieś Radgoszcz dz. nr 176/7, 176/13; zawiera ustalenia dla terenów zabudowy letniskowej.
 - Uchwała nr III/17/97 Rady Miasta i Gminy Międzychód z dnia 28 lutego 1997 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – wieś Radgoszcz; ustalenia dotyczą terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz letniskowej.
 - Uchwała nr IV/27/98 Rady Miejskiej Międzychód z dnia 17 grudnia 1998 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – obręb Dormowo, Gorzycko, Stare, Łowyń, Mierzyn, Mnichy, Mokrzec, Radgoszcz i Zatom Stary; ustalenia dotyczą przeznaczenia terenu dla zabudowy letniskowej i pensjonatowej, terenów wód otwartych,
 - Uchwała nr III/15/97 z dnia 28 lutego 1997 r. miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów turystycznych nad jeziorem Mierzyn.
 - Uchwała nr IX/60/2003 z dnia 30 czerwca 2003 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – wieś Mnichy.
 - Uchwała nr XXVII/171/2001 w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – obręb Gorzyń, Głazewo, Łowyń, Mokrzec, Radgoszcz, Puszcza, Zatom Nowy.
 - Uchwała nr XLIV/284/2005 z dn. 20 grudnia 2005 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego złóż ropy i gazu Lubiatów- Międzychód- Grotów, dla terenu położonego w gminie Międzychód.
 - Uchwała nr Uchwała Nr XVIII/125/2007 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 11 grudnia 2007r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód w obrębach: Międzychód, Bielsko, Dzieścielin, Wielowieś, oraz części obrębu Muchocin.
 - Uchwała Nr XXIII/187/2008 z dn. 26 marca 2008r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód w obrębie Mierzyn.
 - Uchwała nr XLIII/327/2009 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 29 września 2009 r. w sprawie: uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla gazociągu wraz z infrastrukturą towarzyszącą relacji Terminal Ekspedycyjny Wierzbno – Odazotownia Grodzisk, odcinek na terenie gminy Międzychód.
 - Uchwała nr LIV/412/2010 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 12 maja 2010 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Międzychód.
 - Uchwała nr LXII/464/2010 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 27 października 2010 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Międzychód, dla obszaru położonego w części obrębów Tuczępy, Mnichy, Kamionna.
 - Uchwała nr LXII/465/2010 Rada Miejska Międzychodu z dnia 27 października 2010 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Międzychód dla części terenów położonych w obrębie Gorzycko.
 - Uchwała nr III/19/2010 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Międzychód. (Rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody Wielkopolskiego z dnia 24 lutego 2011r.).

- Uchwała nr V/38/2011 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 19 stycznia 2011 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód - obręb Gorzyń.
- Uchwała nr VII/63/2011 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 23 marca 2011 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla gazociągu wraz z infrastrukturą towarzyszącą relacji Terminal Ekspedycyjny Wierzbno – Odazotownia Grodzisk, odcinek na terenie gminy Międzychód.
- Uchwała nr VIII/72/2011 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 28 kwietnia 2011 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Mierzyn – Drzewce – działka nr 191, 192, 193. (Rozstrzygnięcie nadzorcze nr KN.I-4.4131-1-247/11 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 26 lipca 2011r.).
- Uchwała nr IX/83/2011 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 1 czerwca 2011 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód - obręb Łowyń. (Rozstrzygnięcie nadzorcze nr KN.I-8.4131-1-247/11 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 26 lipca 2011r.).
- Uchwała nr XVI/153/2011 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 30 listopada 2011 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Wielowieś.
- Uchwała nr XIX/181/2012 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 30 stycznia 2012 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód dla części terenu położonego we wsiach Gorzyń, Skrzydlewo, Kamionna, Gralewo.
- Uchwała nr XIX/180/2012 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 30 stycznia 2012 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód dla części terenów położonych w obrębach Głazewo, Gralewo, Łowyń.
- Uchwała Nr XXI/205/2012 z dn. 27 marca 2012 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Międzychód.
- Uchwała Nr XXIII/222/2012 z dn. 30 maja 2012 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód dla części obrębów Międzychód, Bielsko, Dziecielin, Wielowieś oraz części obrębu Muchocin przyjętego uchwałą Nr XVIII/125/2007 z dn. 11 grudnia 2007r. – część A.
- Uchwała Nr XXX/264/2012 z dn. 28 listopada 2012 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Puszcza.
- Uchwała Nr XXXVIII/329/2013 z dn. 13 maja 2013 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Bielsko, dla obszaru położonego pomiędzy Rowem Bielskim a ul. Prusimską oraz dla obszaru położonego pomiędzy ul. Prusimską a ul. Piaskową.
- Uchwała Nr XLIV/371/2013 z dn. 2 października 2013 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – obręb Lewice, działki nr 15, 16/1, 16/2.
- Uchwała Nr XLVI/391/2013 z dn. 30 października 2013 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Łowyń.
- Uchwała Nr XLVII/405/2013 Rady Miejskiej Międzychodu z dn. 27 listopada 2013 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Międzychód przy ul. Strzeleckiej.
- Uchwała Nr LI/434/2014 z dn. 29 stycznia 2014 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Bielsko, dla obszaru położonego pomiędzy Rowem Bielskim a ul. Majora Hubala.
- Uchwała Nr LI/445/2014 z dn. 26 lutego 2014 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla

części obrębu Międzychód. Etap 1.

- Uchwała Nr LIV/463/2014 z dn. 30 kwietnia 2014 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Międzychód - dla części obrębu Międzychód (rejon ul. Bolesława Chrobrego, ul. Polnej i ul. Zaulek Rzeczny).
- Uchwała Nr LXI/511/2014 z dn. 10 września 2014 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Łowyń (dz. nr 33).
- Uchwała Nr LXIII/532/2014 z dn. 29 października 2014r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Skrzydlewo (dz. nr 50/4).
- Uchwała Nr LXIII/533/2014 z dn. 29 października 2014r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Międzychód (ul. Zagrodowa) i dla części obrębu Bielsko.
- Uchwała Nr LXIV/550/2014 z dn. 12 listopada 2014r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód - dla części obrębu Międzychód (ul. Gwardii Ludowej - teren przedszkola).
- Uchwała Nr LXIV/549/2014 z dn. 12 listopada 2014r w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Międzychód (Plac Kościuszki). Etap 1.
- Uchwała Nr LXIV/548/2014 z dn. 12 listopada 2014r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód dla części obrębów Międzychód, Bielsko, Dziecielin, Wielowieś oraz części obrębu Muchocin przyjętego uchwałą Nr XVIII/125/2007 z dn. 11 grudnia 2007 r. – część B.
- Uchwała Nr VI/49/2015 z dn. 17 lutego 2015r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Wielowieś (dz. nr 78/2 i 78/9).
- Uchwała Nr VII/63/2015 z dn. 31 marca 2015r w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Międzychód. Etap 2.
- Uchwała nr VIII/86/2015 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Bielsko (ul. Prusimska).
- Uchwała nr XII/105/2015 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 30 czerwca 2015 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Piłka.
- Uchwała nr XIV/115/2015 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 2 września 2015 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Łowyń (przy drodze wojewódzkiej nr 160).
- Uchwała nr XIV/116/2015 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 2 września 2015 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Międzychód (ul. 17 Stycznia, ul. Kaczmarka, ul. Poznańska).
- Uchwała nr XXIV/217/2016 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 29 marca 2016r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Bielsko (rejon ul. Dworkowej).
- Uchwała nr XXV/236/2016 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 19 kwietnia 2016r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Międzychód (rejon ul. Bolesława Chrobrego, dz. 123/4).
- Uchwała nr XXV/237/2016 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 19 kwietnia 2016r. miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – strefa przemysłowa w rejonie drogi wojewódzkiej nr 160 w miejscowości Głazewo.
- Uchwała nr XXVII/253/2016 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 7 czerwca 2016r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

gminy Międzychód – dla części obrębu Wielowieś (dz. nr 62/2). Etap 2.

- Uchwała nr XXVII/254/2016 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 7 czerwca 2016r. w sprawie: zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Mierzyn – Drzewce (dz. nr 191).
- Uchwała nr XXVII/255/2016 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 7 czerwca 2016r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Międzychód (dz. nr: 562/9).
- Uchwała nr XXVII/256/2016 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 7 czerwca 2016r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Międzychód (ul. Polna).
- Uchwała nr XXVII/257/2016 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 7 czerwca 2016r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Międzychód (część działki nr: 916/1 i 916/6).
- Uchwała nr XXVIII/262/2016 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 5 lipca 2016r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Międzychód (dz. nr: 613/23, 1601/1, 1601/2).
- Uchwała nr XXVIII/263/2016 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 5 lipca 2016r. w sprawie: zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Wielowieś.
- Uchwała nr XXXII/299/2016 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 8 listopada 2016r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód - dla części obrębu Łowyń (dz. nr 247/19).
- Uchwała nr XXXIII/316/2016 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 22 listopada 2016r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – strefa przemysłowa w rejonie drogi krajowej nr 24 w miejscowości Gorzyń.
- Uchwała nr XXXVII/344/2017 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 31 stycznia 2017 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Bielsko (dz. nr 21/1).
- Uchwała nr XXXVII/345/2017 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 31 stycznia 2017 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Międzychód (obszar położony pomiędzy ul. Zagrodową a Jeziorem Długim).
- Uchwała nr XXXIX/372/2017 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Międzychód (ul. Na Ostrawy).
- Uchwała nr XLII/392/2017 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 30 maja 2017 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Kamionna, dla obszaru położonego w rejonie ulic Poznańskiej i Powstańców Wielkopolskich.
- Uchwała nr XLII/393/2017 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 30 maja 2017 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Międzychód (dz. nr 322).
- Uchwała nr XLIV/413/2017 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 4 lipca 2017 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Bielsko (ul. Przemysłowa).

3. Gmina dysponuje dwoma opracowaniami planistycznymi, wykonanymi dla całego obszaru gminy i miasta, które utraciły swą moc z dniem 30 grudnia 2002 r. na mocy ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym. Opracowania te, mają duże znaczenie dla dotychczasowego zagospodarowania przestrzennego gminy ze względu na długi okres ich obowiązywania, są materiałem pomocniczym w zakresie uwzględnienia ich ustaleń w zmianie studium, przy kształtowaniu polityki przestrzennej gminy. Są to:

- Plan ogólny zagospodarowania przestrzennego miasta Międzychód,
- Plan ogólny zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód.

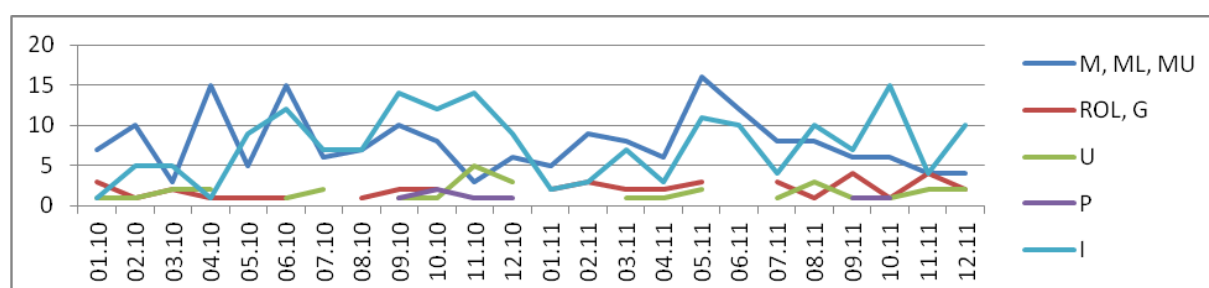
4. Decyzje o warunkach zabudowy i decyzje lokalizacji celu publicznego

Wobec braku pełnego pokrycia terenu gminy planami miejscowymi wspomagająca rolę w prowadzeniu inwestycji mają decyzje administracyjne o warunkach zabudowy i decyzje lokalizacji celu publicznego, które są wydawane indywidualnie dla obszaru objętego wnioskiem.

Średnio w roku wydawanych jest ok. 15 decyzji lokalizacji celu publicznego oraz ok. 65 decyzji o warunkach zabudowy, z czego ok. 75% dotyczy lokalizacji zabudowy mieszkaniowej (dane z Urzędu Miejskiego za lata 2010-2014).

5. Ruch budowlany – pozwolenia na budowę

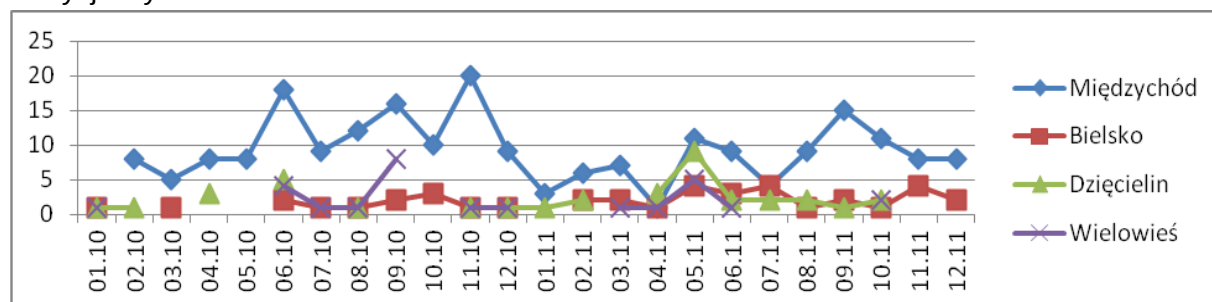
Na podstawie analizy decyzji o pozwoleniu na budowę wydanych w latach 2010-2011 można zaobserwować niewielki spadek ilości wydawanych decyzji. Liczba decyzji wydanych w ostatnich latach utrzymuje się na poziomie około 240. Większość decyzji (51%) wydana była odnośnie nowej zabudowy mieszkaniowej, usługowej i przemysłowej, 41 decyzji dotyczyło zabudowy pomocniczej (gospodarczej, garażowej, rolniczej), a 182 (40%) odnosiły się do inwestycji infrastrukturalnych.

	Rodzaj inwestycji	2010	2011
M	Budynek mieszkalny (budowa, przebudowa, rozbudowa)	82	84
ML	zabudowa letniskowa	12	6
U	zabudowa usługowa	19	14
MU	budynek mieszkalno-usługowy	1	2
P	budynek produkcyjny, magazynowy	7	5
ROL	zabudowa związana z działalnością rolniczą	6	9
G	budynek gospodarczy, garażowy	8	18
I	inwestycje sieciowe (drogi, infrastruktura techniczna)	42	36
	instalacje techniczne w budynkach	54	50
	Inne (zmiana elewacji, zmiana dachu, rozbiórka)	15	12
	zmiana decyzji o pozwoleniu na budowę	2	20
	suma(bez zmian) =	246	236

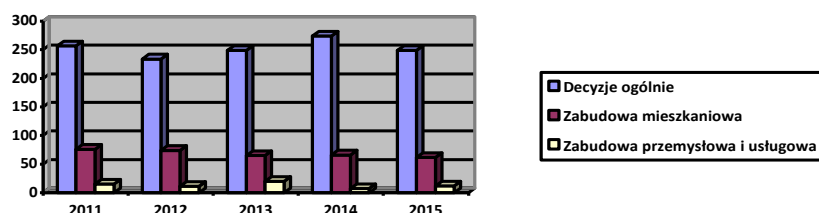
Przestrzennie nowa zabudowa lokowana jest w mieście oraz w miejscowościach przyległych do Międzychodu - w Bielsku, Dzięcielinie i Wielowsi. Decyzje te stanowią 69% wszystkich wydanych decyzji z czego w samym mieście wydano najwięcej, bo 215 na 455 decyzji.

Decyzje wydane w latach 2010-2011 na terenie MBDW.

Najwięcej decyzji poza miastem wydanych było w Bielsku (39) i Dziecielinie (37). Tereny te można wskazać jako najbardziej rozwojowe na terenie gminy.

Analiza ruchu budowlanego na terenie gminy Międzychód w zakresie pozwoleń na budowę wydanych w okresie od stycznia 2011 – grudnia 2015 r. wskazuje na znaczny udział budownictwa mieszkaniowego i przemysłowo-usługowego w ogólnej ilości wydanych decyzji.

2.7 Funkcje gospodarcze.

- Wiodące pod względem struktury zatrudnienia są funkcje rolnicze i usługowo-wytwórcze (miasto Międzychód, Łowryń). Leśnictwo i obsługa turystyki mogą być tylko funkcjami uzupełniającymi jako:
 - źródła utrzymania niewielkiej liczby ludności i w obecnych uwarunkowaniach w niewielkim stopniu zasilające budżet gminy pomimo wysokiej lesistości,
 - dodatkowe źródła utrzymania, lecz stwarzające możliwości aktywizacji gospodarki gminy w zakresie:
 - rozwoju rynku gospodarki żywnościowej, rzemiosła budowlanego i usług paraturystycznych, możliwości rozwoju przetwórstwa drewna oraz lepszego wykorzystania użytków lasu,
 - wzrostu wartości nieruchomości z uwagi na walory przyrodnicze i przestrzenne stwarzające podstawy rozwojowe dla turystyki i funkcji towarzyszących.
- Uwzględniając przeznaczenie i użytkowanie terenów gminy do wiodących funkcji zaliczyć należy:
 - usługowo-wytwórcze w wyniku rozwoju turystyki,
 - rolnictwo,
 - leśnictwo.

Uwzględniając możliwości rozwoju do wiodących funkcji w zagospodarowaniu obszaru zaliczyć należałoby turystykę z ukierunkowaniem uzdrowiskowo - rehabilitacyjnym (co wprowadzałoby istotne zmiany w strukturze zatrudnienia).

3. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

3.1 Położenie geograficzne

1. Miasto i Gmina Międzychód położona jest na północno – zachodnim skraju historycznego regionu Wielkopolska. Według podziału fizyczno – geograficznego Polski opracowanego przez Jerzego Kondrackiego gmina leży w obrębie Niżu Środkowoeuropejskiego, w podprovincji Pojezierza Południowo – Bałtyckiego. Północna część gminy, z doliną Warty wchodzi w skład makroregionu Pradoliny Toruńsko – Eberswaldzkiej i jej środkowego mezoregionu – Kotliny Gorzowskiej. Część centralna i południowa gminy, na południe od rzeki Warty, to północno zachodni kraniec mezoregionu Pojezierza Poznańskiego, stanowiącego część makroregionu Pojezierza Wielkopolskiego. Fragment Pradoliny Toruńsko – Eberswaldzkiej w obrębie gminy stanowi obszar erozyjno-akumulacyjny tarasów pradolinnych i tarasu akumulacyjnego, zbudowanych z piasków rzecznych, osadzonych w fazie pomorskiej zlodowacenia bałtyckiego. Obszar ten porośnięty jest monokulturą sosnową z domieszką brzozy i nazywany Puszcą Notecką.

2. Kotlina Gorzowska ograniczona jest biegnącą ze wschodu na zachód doliną rzeki Warty, której taras zalewowy ma wysokość 28 – 33 m. n.p.m. Pojezierze Poznańskie rozciąga się między kotliną Gorzowską na północy, a Obniżeniem Obrzańskim na południu. Obszar ten to wysoczyzna, rozdzielona wyraźną krawędzią na dwie części: północną, leżącą na wysokościach 65 – 85 m. n.p.m. i południową, z licznymi wzgórzami moren czołowych fazy poznańskiej, gdzie wysokości dochodzą (jak w przypadku miejscowości Dormowo) do 118 m. n.p.m. Charakterystycznym elementem rzeźby terenu Pojezierza Poznańskiego są południkowo zorientowane rynny lodowcowe, dzielące powierzchnię wysoczyzny na szereg podłużnych wałów. Rynnę lodowcową wykorzystuje rzeka Kamionka. Wysokość jej skarp w rejonie miejscowości Kamionna dochodzi do 70 m. W rynnach wytopiskowych, w obniżeniach terenu i rynnach subglacialnych powstały torfowiska i liczne jeziora.

3.2 Geologia, geomorfologia i gleby

1. Gmina stanowi fragment dużej jednostki geostrukturalnej – monokliny przedsudeckiej, pokrytej grubą warstwą osadu kenozoiku. W budowie geologicznej wyróżnia się tu kompleks skał paleozoicznych, mezozoicznych i trzeciorzędowych oraz przykrywające je osady czwartorzędowe. Kenozoik reprezentowany jest przez osady oligocenu oraz osadu miocenu. Łączna miąższość osadów trzeciorzędowych waha się w granicach 80 – 200 m. Ich powierzchnia jest bardzo urozmaicona, poprzecinana głębokimi rynnami erozyjnymi. Na powierzchni terenu utwory trzeciorzędowe w postaci mułków i ilów stwierdzono jedynie w strefie krawędziowej doliny Warty w okolicach Zatomia Starego. Osady czwartorzędowe (lodowcowe) pokrywają niemal całą powierzchnię gminy. Największe ich miąższości związane są z obniżeniami powierzchni podczwartorzędowej i dochodzą do 200 m.

2. W pradolinie dominują trzy podstawowe typy gleb, układające się na dużych przestrzeniach równolegle do koryta rzeki, tworząc strefę:

- a. torfową w pobliżu krawędzi doliny,
- b. mułową i madową wzdłuż samej rzeki.

Strefy te odpowiadają układowi stosunków wodnych w siedliskach. Strefa madowa pokrywa się niemal z terasą zalewową, strefa mułowa to obszar z rzadko występującymi zalewami powierzchniowymi, natomiast strefa torfowa to rejony pozostające poza zalewami, ale z bardzo wysokim poziomem wód gruntowych. Gleby organiczne są silnie zmurszałe na skutek wcześniejszego przesuszenia wywołanego melioracjami odwadniającymi. Stały proces mineralizacji tych gleb powoduje ich osiadanie i w konsekwencji wtórne zabagnianie. Na skutek stałego, stopniowego osuszania i zagospodarowania doliny, występująca tu roślinność uległa w

ciągu ostatnich 200 lat zdecydowanym przeobrażeniem. Jeszcze do końca XVIII wieku dolina była silnie zabagniona i porośnięta gęstymi zaroślami łązy i wielogatunkowymi lasami łągowymi, jakie do dziś można spotkać w szczątkowej formie w innych rejonach Pradoliny. Stopniowo powiększono areał łąk i pastwisk, a także miejscami pól uprawnych, które zajmują około 75% powierzchni doliny. Pod względem botanicznym są one bardzo zróżnicowane, w zależności od rodzaju podłoża i stopnia uwilgotnienia. Najżyźniejsze miejsca, o umiarkowanym uwilgotnieniu, zwykle wyniesione nieco ponad dno doliny, zajmują zbiorowiska: wyczyrca łąkowego z mozgą trzcinową, kupówki z tymotką oraz kosodrzewy łąkowej. W miejscach mniej żyznych występują zbiorowiska kostrzewy czerwonej. Na zdegradowanych łąkach torfowiskowych, rozciągających się głównie na obrzeżach doliny, dominują zbiorowiska ze śmiałkiem darniowym i kłosówką wełniastą. Bonitacyjnie tereny te sklasyfikowane są jako Ł-IV – ŁVI oraz R-IV – RVI z przewagą gleb słabych, Ł-V. W ostatnich latach na wielu łąkach ograniczono lub wręcz zaniechano upraw i koszenia. W efekcie uległy one stopniowemu ale wciąż postępującemu zakrzaczeniu przez wierzby, brzozy i olchy, co przy niemal całkowitym zaniechaniu użytkowania doprowadziło do powstania miejscami zwartych, młodych lasów brzozowo-olchowych. Wiek drzewostanu szacuje się na 40-50 lat.

3. Według danych udostępnionych przez WIOŚ w ramach agrochemicznych badań gleb wielkopolski w latach 2000 -2004 na terenie gminy Międzychód nie stwierdzono zanieczyszczenia gleb metalami ciężkimi, pierwiastkami śladowymi oraz siarką siarczanową. W badaniach gleby oceniono również odczyn i zawartość przyswajalnego fosforu, potasu i magnezu, które mają znaczenie dla jakości i efektywności rolniczej, w tym określenia potrzeb nawożenia. Stwierdzono, że w gminie występują gleby o bardzo niskiej i niskiej zawartości fosforu, potasu i magnezu (ok. 30% wszystkich gleb). Na podstawie dokonanych prób można wnioskować, że w Międzychodzie występują gleby kwaśne i bardzo kwaśne (nawet do 40% użytków), wymagające systematycznego wapnowania dla uzupełnienia zawartości potasu w glebie.

Wyniki badań dla gminy Międzychód zamieszczono w tabeli.

Powierzchnia przebadanych użytków rolnych /ha/	Liczba prób	Odczyn gleb					Potrzeby wapnowania				
		bardzo kwaśne	kwaśne	lekko kwaśne	obojętne	zasadowe	konieczne	potrzebne	wskazane	ograniczone	zbędne
41	13	23,1	53,8	15,4	7,7	0,0	30,8	7,7	30,8	7,7	23,1

3.3 Wody powierzchniowe

1. Głównym ciekim przebiegającym równoleżnikowo przez teren gminy Międzychód jest rzeka Warta. Koryto rzeki we wschodniej części gminy, między Zatomiem a Międzychodem, meandrując zbliża się do lewego zbocza pradoliny, pozostawiając wzdłuż północnej krawędzi duże nagromadzenie starych koryt i starorzeczy, często niebezpiecznie zbliżając się do występujących tu intensywnie rynien jeziornych. Na zachód od Międzychodu Warta płynie w uregulowanym, obwałowanym korycie, zgodnie z przebiegiem pradoliny. Największym dopływem Warty jest na terenie gminy rzeka Struga Kamionka. Wyływa ona z wysoczyzny w rejonie Lewic i płynąc rynną polodowcową w kierunku północnym łączy wiele jezior, z których największe to Kludno, Koleńskie, Bielskie, Sołeckie i Białcz. Cała powierzchnia gminy leży w zlewni Warty i odwadniana jest za pomocą wspomnianej rzeki Strugi Kamionka oraz licznych cieków podstawowych: Struga Dormowska, Str. Bielina, Str. Wartelnik, Str. Prusimska, Str. Bielska, Str. Kaplinka, Str. Mierzyńska, Str. Piaskowa, Str. Młyńska i Str. Winnogórska.

2. W minionych latach stan czystości rzeki Warty był przedmiotem monitoringu krajowego i lokalnego, prowadzonego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska. Badania Warty w punkcie pomiarowo-kontrolnym w Międzychodzie realizowano w 2011 r. w ramach monitoringu operacyjnego. Ocena stanu wód została wykonana w oparciu o zapisy Rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie sposobu klasyfikacji jednolitych części wód powierzchniowych oraz

środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. Nr 257, poz. 1545). Stwierdzono słaby potencjał ekologiczny wód Warty, o którym zdecydował element biologiczny – fitoplankton (IV klasa), żaden z badanych wskaźników fizykochemicznych nie przekroczył wartości granicznych z rozporządzenia dla potencjału dobrego.

3. Jeziora znajdujące się na terenie gminy to przeważnie jeziora rynnowe o wydłużonym kształcie i niewielkiej szerokości, powstałe w wyniku moreny bocznej. W północnej części gminy występują również jeziora o kształcie owalnym, charakterystyczne jako pozostałość po lodowcowej morenie dennej. Razem jeziora zajmują powierzchnię 712 ha.

Badania monitoringowe przeprowadzone przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu w 2006 r. wykazały, że jakość wód jez. Tuczno odpowiada II klasie czystości.

Ich zestawienie przedstawia się następująco:

Jeziora w gminie Międzychód

Nazwa	Powierzchnia (ha)	Głębokość (maks. m)	Najbliższa miejscowość
Długie	4,56		Międzychód
bez nazwy (b/n)	1,75		Dormowo Kol.
b/n	1,20		Głazewo
b/n	2,50		Gorzyń
b/n	4,00		Kamionna
b/n	4,00		Mierzyn
b/n	2,50		Muchocin
b/n	2,00		Muchocin
b/n	2,00		Popowo
b/n	3,50		Skrzydlew
b/n	2,50		Zatom Stary
Bielicz (Białacz, Bielisz)	15,4	7,3	Bielsko, Aleksandrowo
Bielskie	84,6	17,7	Bielsko
Dalemin	1,50		Kamionna
Dormowskie (Duże Dormowskie)	27,4	11,7	Dormowo
Gertruda	24,0		Gorzycko
Głęboć	10,4	3,6	Mierzynek
Głęboć	10,6	12,5	Dormowo
Głęboć	7,50		Muchocin
Gorzelec	3,10		Bielsko
Gorzyckie (Wiejskie)	19,0		Gorzycko
Gorzyńskie	79,6	34,4	Gorzyń
Jesiniówek	2,0		Łowyń
Karpiń	2,3		Kolno
Kłudno	4,5		Kolno
Koleńskie	46,7	15,4	Kolno
Kuchenne	3,8		Międzychód
Lubiwiec	40,2	28,5	Kolno
Łowyńskie	24,9	10,0	Łowyń
Małe	2,50		Dormowo
Meszyn (Wielka Meszyna,	1,5	8,8	Muchocin
Miejskie (Kuchenne)	44,8	6,4	Międzychód

Mierzyńskie	47,8	8,9	Mierzyn
Młyńskie	34,4	6,5	Kaplin
Ogrodowe	1,30		Bielsko
Piaskowe	13,7	5,8	Zatom Nowy
Płytkie	9,5	5,0	Dormowo
Proboszczowe(Proboszczowskie)	15,0	5,8	Dzięcielin
Radgoskie (Radgoszcz)	46,1	4,2	Radgoszcz
Soleckie	4,0		Dzięcielin
Soleckie	8,5		Zielona Chojna
Duży Szeken (Szekań Duży)	11,8	2,0	Mokrzec, Zwierzyniec
Szekań Mały (Mały Szeken)	5,6		Mokrzec
Szenińskie	19,7	7,2	Radgoszcz
Środkowe	7,2		Zatom Nowy
Środkowe	5,0		Gorzyń
Tuczno	60,3	40,0	Gorzycko
Wielkie	53,5	6,0	Gorzycko
Muchocińskie (Winnogórskie)	64,0	31,0	Gorzycko
Zdręczno	1,5		Kamionna
Zrucim	4,6		Kamionna (Wiktorowo)

Źródło: dane Urzędu Miejskiego w Międzychodzie.

Na obszarze gminy Międzychód wydzielono jednolite części wód powierzchniowych: Warta od Ostrorogi do Kamionki (kod: RW60002118759), Warta od Kamionki do Obry (kod: RW60002118779), Kamionka (RW60002318769), Dormowska Struga (kod: PLRW60001718776), Dopływ ze Skrzydlewa (RW60002318772). W granicach ww. JCWP na terenie gm. Międzychód wyznaczono JCW jeziorne (obejmujące same jeziora). Są to JCWP: Jezioro Muchocińskie (kod: PLLW10321), Jezioro Tuczno (kod: PLLW10317), Jezioro Gorzyńskie (kod: PLLW10315), Jezioro Bielskie (kod: LW10298).

3.4 Klimat

Klimat Pojezierza Międzychodzko – Sierakowskiego należy do strefy klimatu umiarkowanego. Cechą tutejszego klimatu jest wzajemne oddziaływanie powietrza morskiego i kontynentalnego, skutkuje to zmiennymi stanami pogody. Najczęściej napływa powietrze polarno – morskie znad północnego Atlantyku. Latem jest to powietrze chłodne, powodujące znaczne zachmurzenie i opady atmosferyczne. W zimie powietrze to powoduje ocieplenie i odwilż. Drugim typem napływającego powietrza jest powietrze polarno – kontynentalne z Europy Wschodniej i Azji. Przynosi ochłodzenie z jednoczesnym wypogodzeniem. To powietrze napływa głównie zimą i wiosną. Bardzo rzadko notuje się obecność powietrza znad Arktyki oraz z Wysp Azorskich i Azji Mniejszej. Powietrze znad Arktyki przynosi duże ochłodzenie. Natomiast powietrze z rejonu Wysp Azorskich i Azji Mniejszej powoduje wzrost temperatury w zimie i upały w lecie.

Międzychód leży w rejonie o bardzo niskim poziomie opadów atmosferycznych. Według danych Urzędu [Miasta i Gminy](#) w Międzychodzie średnia roczna suma opadów wynosi 530 – 550 mm. Średnia roczna temperatura powietrza atmosferycznego wynosi 8°C. Okres wegetacyjny trwa 200 – 220 dni.

Duża zmienność rzeźby terenu w dużym stopniu oddziałuje na klimat. Klimat ten cechuje się dużą zmiennością stanów pogody oraz opadów atmosferycznych.

3.5 Wartości i walory środowiska przyrodniczego.

1. W gminie występują obszary o wysokich wartościach i walorach przyrodniczych należące do następujących krain geograficznych: Pojezierza Poznańskiego wchodzącego w obszar Pojezierza Wielkopolskiego, Kotliny Gorzowskiej położonej w obszarze Pradoliny Toruńsko-Eberswaldzkiej. Powoduje to duże zróżnicowanie ekosystemów i krajobrazu środowiska charakterystycznego dla obszarów stykowych. Walory te i wartości wynikają z następujących cech środowiska przyrodniczego:

- gęstej sieci hydrograficznej w pd. części gminy, dużej ilości jezior,
- dużymi deniwelacjami w partiach krawędziowych doliny Warty oraz rynien jeziornych i dużego zróżnicowania rzeźby terenu w rejonie wzgórz Dormowskich i Puszczy Noteckiej.

2. Położenie tego terenu na pograniczu trzech makroregionów powoduje znaczne urozmaicenie krajobrazu. Obszar na północ od Warty pokrywają lasy sosnowe, natomiast część południowa to wysoczyzna urozmaicona głębokimi rynnami polodowcowymi, często wypełnionymi wodą z towarzyszącymi terenami podmokłymi z charakterystyczną florą i fauną bagienną. Wysoką jakość przyrody potwierdza duża ilość form ochrony przyrody. Na terenie gminy znajdują się: obszary Natura 2000, park krajobrazowy, obszar chronionego krajobrazu, rezerваты, użytki ekologiczne, parki gminne oraz pomniki przyrody. Pod względem wielkości udziału powierzchni obszarów chronionych w całości powierzchni gminy powiat międzychodzki zajmuje drugie miejsce w Wielkopolsce (67,5 %). Gmina pokryta jest gęstą siecią turystycznych szlaków pieszych (czerwony, czarny, żółty, niebieski) przecinających obszary cenne krajobrazowo (średniowieczne grodziska pod Muchocinem, Gorzyckiem, Bielskiem, punkt widokowy koło Kamionny), a także szlakami rowerowymi (wśród nich międzynarodowy szlak rowerowy z Poznania do Frankfurtu nad Odrą).

3.6 Krajobraz przyrodniczo - kulturowy.

1. Charakteryzuje się unikatowymi walorami krajobrazowymi opartymi głównie o cechy środowiska przyrodniczego i kulturowego przy dużym zróżnicowaniu krajobrazowym terenu w oparciu o takie walory jak:

- występowanie w obszarze gminy bardzo wielu typów krajobrazów:
- zróżnicowania i duża deniwelacje w rzeźbie terenu,
- występowanie licznych jezior,
- duże zróżnicowanie wewnątrz krajobrazowych, występowanie rozległych panoram i kameralnych wewnątrz o bardzo zróżnicowanych, a więc malowniczych cechach,
- „spięcia” krajobrazowe wynikające z występowania dużego zróżnicowania w „pokryciu” terenu
- (zadrzewień, z mozaiką pól i zharmonizowana krajobrazowo zabudowa).

Do cech obniżających walory krajobrazu przyrodniczo-kulturowego zaliczono:

- obszary równinne,
- duże zalesienie ograniczające wewnątrz krajobrazowe w obrzeżach Puszczy Noteckiej.

2. Dominują krajobrazy falisto-pagórkowate i faliste:

- leśne,
- leśno-rolnicze,
- jeziorno- leśno- rolnicze,
- jeziorno- rolniczo- leśne,

Wysokimi wartościami zespołów wewnątrz krajobrazowych o panoramicznych otwarciami charakteryzują się:

- zespoły przyrodniczo-krajobrazowe Międzychodu (panorama od strony Warty), Kamionny,

Łowynia, Lewic i Radgoszczy (występują powiązania aktualnej zabudowy z krajobrazem otwartym o wysokich walorach),

- jeziora: Radgoskie, [Winnogórskie](#), Mierzyńskie, Łowyńskie, Gorzyńskie, [Wielkie](#), Duże Dormowskie, dolina Warty o krajobrazie rzeczno- łąkowo- leśnym,

3.6a Rekomendacje i wnioski z audytu krajobrazowego.

Dotychczas dla obszaru Województwa Wielkopolskiego nie został opracowany audyt krajobrazowy.

3.6b Granice krajobrazów priorytetowych.

W związku z brakiem audytu krajobrazowego dotychczas nie zostały wyznaczone krajobrazy priorytetowe na terenie Województwa Wielkopolskiego.

3.7 Stan i funkcjonowanie środowiska.

1. W obszarze gminy występują duże obszary biologicznie czynne funkcjonujące jako bank genów. Strukturę tych obszarów wyznaczają tzw. korytarze ekologiczne o dużym dynamizmie hydrosfery i związanych z nią ekosystemów i ekotonów. Ponadto w obszarze gminy występują korytarze aerodynamiczne stanowiące rynny spływu i dynamicznego przemieszczania się mas powietrza w dolinie Warty i w rejonie Międzychód - Kolno - Kamionna - Kwilcz (woj. wielkopolskie).

Charakterystyczna dla tych struktur jest duża otwartość na antropopresję powodujące w obszarach pogorszenie stanu sanitarnego wód, cieków i jezior przepływowych oraz pogorszenie stanu atmosfery i podwyższone immisje (opad zanieczyszczeń) emitowanych przez emitory w mieście Międzychodzie.

2. Cechy środowiska powodują że jest ono mało odporne na degradację i poddawane presjom tak wewnętrznym jak i zewnętrznym. Dotyczy to w szczególności:

- środowiska wodnego jezior i mniejszych rzek i cieków wodnych, zalegania wód podziemnych pozbawionych izolacji,
- występowania erozji wodnej i wietrznej na obszarach o zróżnicowanej rzeźbie terenu, czemu w większości przeciwdziałają zalesienia,
- obszarów leśnych o mało zróżnicowanej strukturze gatunkowej o dominacji borów sosnowych, bardziej narażonych na plagi szkodników szczególnie w Puszczy Noteckiej,
- występowania zagrożeń powodziowych szczególnie w obszarach pozbawionych obwałowań, niosących ładunki zanieczyszczeń.

W obszarze gminy występuje duża presja wewnętrzna na środowisko w wyniku nieuporządkowanej gospodarki wodno-ściekowej i gospodarki odpadami:

- spalania głównie paliw stałych w energetyce ciepłej i gospodarstwach domowych,
- występowania korytarzy aerodynamicznych, w których zlokalizowane są główne źródła emisji.

3. Stan powietrza.

Międzychód jest monitorowany pod kątem jakości powietrza w granicach strefy wielkopolskiej obejmującej całe województwo ~~bez alomeracji poznańskiej i miasta Kalisz. W ostatnich latach nastąpiła poprawa jakości powietrza w zakresie poziomu ozonu, gdzie klasa zmieniła się z C (w 2012 roku) na A, zarówno pod kątem ochrony zdrowia jak i ochrony roślin. Poziomy pozostałych substancji nie zmieniły klasy — większość jest oceniona jako klasa A, za wyjątkiem zanieczyszczenia Benzo(a)pirenem i pyłami PM_{2,5} oraz PM₁₀, których poziom oceniona jako~~

klasa C:

Ocena jakości powietrza pod kątem ochrony zdrowia												
Substancje	NO ₂	SO ₂	C ₆ H ₆	Pb	As	Ni	Cd	B(a)P	PM10	PM2,5	O ₃	CO
Klasa	A	A	A	A	A	A	A	C	C	C	A /D2	A

Ocena jakości powietrza pod kątem ochrony roślin			
Substancje	NO _x	SO ₂	O ₃
Klasa	A	A	A

Dane z monitoringu środowiska za rok 2017 (poznan.wios.gov.pl/monitoringsrodowiska)

4. Stan wód.

Wody powierzchniowe.

JCWP	Status JCWP	Cele środowiskowe	Stan wód	Derogacje
Warta od Ostrorogi do Kamionki (kod: RW60002118759)	silnie zmieniona o złym stanie; zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych	dobry potencjał ekologiczny, możliwość migracji organizmów wodnych na odcinku Warty w obrębie JCWP, istotnym dla tych organizmów oraz dobry stan chemiczny	Zły stan wód w 2017 r.: Klasa 3 - umiarkowany potencjał ekologiczny; Stan chemiczny poniżej dobrego; punkt reprezentatywny w Zatomiu Starym	Przedłużenie terminu osiągnięcia celu do 2027 roku. W zlewni JCWP nie zidentyfikowano presji mogącej być przyczyną występujących przekroczeń wskaźników jakości. Konieczne jest dokonanie szczegółowego rozpoznania przyczyn w celu prawidłowego zaplanowania działań naprawczych.
Warta od Kamionki do Obry (kod: RW60002118779)	silnie zmieniona o złym stanie; zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych	dobry potencjał ekologiczny, możliwość migracji organizmów wodnych na odcinku Warty w obrębie JCWP, istotnym dla tych organizmów oraz dobry stan chemiczny	Nie oceniono	Przedłużenie terminu osiągnięcia celu do 2027 roku ze względu na brak możliwości technicznych. W zlewni JCWP występuje presja komunalna oraz niska emisja. W programie działań zaplanowano: 1) weryfikację programu ochrony środowiska dla gmin, mające na celu szczegółowe rozpoznanie i w rezultacie ograniczenie tej presji, 2) przegląd pozwoleń wodnoprawnych na wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi i przez użytkowników w zlewni JCWP, tak, aby możliwe było

				osiągnięcie wskaźników zgodnych z wartościami dla dobrego stanu
Kamionka (RW60002318769)	silnie zmieniona o złym stanie; niezagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych	dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny	Zły stan wód w 2017 r.: Nie oceniono stanu ekologicznego; Stan chemiczny poniżej dobrego; punkt reprezentatywny w Mnichach	
Dormowska Struga (kod: PLRW60001718776)	naturalna, o dobrym stanie wód	dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny	Nie oceniono	
Dopływ ze Skrzydlewa (RW60002318772)	naturalna, o dobrym stanie wód	dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny	Nie oceniono	
Jezioro Muchocińskie (kod: PLLW10321),	naturalna, niezagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych	dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny	Nie oceniono	
Jezioro Tuczo (kod: PLLW10317),	naturalna, niezagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych	dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny	Zły stan wód w 2017 r.: nie oceniono stanu ekologicznego; stan chemiczny oceniono poniżej dobrego	
Jezioro Gorzyńskie (kod: PLLW10315),	naturalna, zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych	dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny	Nie oceniono	
Jezioro Bielskie (kod: LW10298)	naturalna, zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych	dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny	Nie oceniono	
Jezioro Wielkie (kod LW10320)	naturalna, zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych	dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny	Nie oceniono	

Dane z Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry" (Dz.U. z dnia 6 grudnia 2016 r., poz. 1967) oraz monitoringu WIOŚ (pozn.wios.gov.pl/monitoringsrodowiska)

Wody podziemne.

W granicach gminy Międzychód znajdują się fragmenty głównych zbiorników wód podziemnych. Są to: Subzbiornik Jezioro Bytyńskie-Wronki-Trzciel (GZWP 146) i Dolina rzeki

Warta (Sieraków-Międzychód) (GZWP 147). Subzbiornik Jezioro Bytyńskie-Wronki-Trzciel jest mało podatny na atropopresję. Dla struktury tej nie przewiduje się obszaru ochrony. GZWP nr 146 to obszar o niskim stopniu urbanizacji i uprzemysłowienia. Większość powierzchni obszaru zajmują lasy, łąki i pola uprawne. Tereny o zwartej zabudowie miejskiej stanowią jedynie ok. 5%. Dolina rzeki Warta (Sieraków-Międzychód) jest podatny na antropopresję. Tylko 20% powierzchni zajmuje obszar chroniony nakładem izolacyjnym. Dla GZWP został zaproponowany obszar ochronny. lecz do tej pory go nie ustanowiono.

JCW	Status JCW	Cele środowiskowe	Stan wód w punktach pomiarowych
Nr 34 (GW600034)	zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych; stan ilościowy – dobry; stan chemiczny - słaby	dobry stan	Brak punktów pomiarowych na terenie gminy Międzychód
Nr 41 (GW600041)	niezagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych; stan ilościowy i chemiczny - dobry	utrzymanie stanu dobrego	W Międzychodzie w 2016 r.: Wody klasy III – dobrej jakości Głębokość do stropu warstwy wodonośnej wynosiła 11,2 m.
			W Mierzynie w 2016 r.: Wody klasy III – zadowalającej jakości Głębokość do stropu warstwy wodonośnej wynosiła 171 m.
Nr 59 (GW600059)	niezagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych; stan ilościowy i chemiczny - dobry	utrzymanie stanu dobrego	Brak punktów pomiarowych na terenie gminy Międzychód

~~Teren objęty zmianą Studium nr VI leży w granicach JCWPd nr 42. W „Planie gospodarki wodami na obszarze dorzecza Odry” stany: chemiczny i ilościowy JCWPd nr 42 został określony jako dobry, a JCWPd jako niezagrożona. Wg wyników oceny w 2015 r. stan chemiczny oraz ilościowy JCWPd nr 42 został oceniony jako dobry (dane PIG). Dla spełnienia wymogu nie pogarszania stanu takich wód, celem środowiskowym jest utrzymanie tego stanu. Najbliżej położony punkt badawczy znajduje się w Międzychodzie. W 2012 roku badano wody czwartorzędowe. Głębokość do stropu warstwy wodonośnej o napiętym zwierciadle wody wynosi 11,2 m. Wody zaliczono do klasy III (jakość zadowalająca).~~

~~Tereny objęte zmianą studium nr VI leżą w granicach GZWP nr 146 „Subzbiornika Jezioro Bytyńskie-Wronki-Trzciel”. Jest to zbiornik mało podatny na degradację.~~

5. Stan klimatu akustycznego.

W sąsiedztwie obszaru objętego zmianą studium nr VI przebiega droga wojewódzka nr 160, wzdłuż której występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

3.8 Stan i jakość rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

1. Do charakterystycznych uwarunkowań stanu przestrzeni produkcyjnej zaliczyć należy:

- duży udział obszarów rolniczych w gminie o zwartej oraz rozproszonej strukturze stanowiącej enklawy śródleśne w obrębach Łowyn i Lewice,
- znaczna powierzchnia użytków zielonych z największymi kompleksami w dolinach Warty i Kamionki oraz wsi Łowyn i Skrzydlewo,
- dość dobre warunki przyrodnicze dla rozwoju sadownictwa, w rejonach Gorzyń - Międzychód - Kolno,
- występujące zakwaszenie gleb,
- wykształcone kierunki produkcji rolniczej w zakresie:
 - produkcji roślinnej,
 - wielostronnej produkcji zwierzęcej o rozwiniętej bazie produkcyjnej w Gorzynie, Starym Gorzycu i Muchocinie (Zakład Doświadczalny w Gorzynie – Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu), w ośrodkach byłych PGR w : Głazewie, Mnichach, Mniszkach, Tuczępach i Radgoszczy oraz w ośrodku Łowyn (w związku z regresem w produkcji bydłowej, obiekty tych ferm adaptowane zostały na inne cele – Łowyn, lub są niewykorzystane,
- w strukturze gospodarstw dominują gospodarstwa wielkoobszarowe z rozłogami w rejonie wyżej wymienionych ośrodków, rodzinne w pozostałej części gminy,
- część dużych ośrodków produkcji zwierzęcej w ostatnich latach wykorzystana w małym stopniu i częściowo przeznaczana na cele nierolnicze,
- dominuje obecnie produkcja roślinna,
- do kierunków specjalistycznych, charakterystycznych dla gminy zaliczyć należy:
 - rybactwo z produkcją głównie karpia w zlewni rzeki Kamionki oraz Dormowskiej Strugi w rejonie Gorzyna oraz w rejonie Muchocina (produkcja pstrąga),

ogrodnictwo z uprawami sadowniczymi i warzywniczymi na niewielkich arealach gospodarstw rodzinnych, w rejonach Międzychodu - Wielowśi, Kolna i Kamionny drobiarstwo głównie z produkcją gęsi w Zatomiu Nowym, Gralewie, Radgoszczy i Wielowśi.

2. Występujące uwarunkowania wynikają z Jakości i struktury władania rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

Pod względem jakości charakterystyczne uwarunkowania to:

- znaczący udział gruntów w lepszych klasach bonitacyjnych (III i IV):
- kompleksy najlepszych gleb w gminie występują w rejonach: Międzychodu, Wielowśi - Gorzyna, Głazewo - Gralew, Kolno - Kamionna - Tuczępy,
- najslabszych w rejonach: Dormowa, Łowynia, Lewic, Krzyżkówka, Piłki i Zatomia Nowego,
- wskaźnik przydatności rolniczej przestrzeni produkcyjnej IUNG 55,1 pt. (średnia województwa 64,5 pt. kraju 66,6 pt.), a więc relatywnie niski.

3.9 Obszary leśne.

Obszary leśne zajmują 15 617 ha powierzchni gminy, w tym zadrzewienia:

- dominują siedliska boru świeżego i boru mieszanego świeżego, przeważają drzewostany sosnowe,
- możliwości wykorzystania kompleksu leśnego należy ocenić jako średnie:
 - lesistość ok. 50 %,
 - przeciętna zasobność 237 m³/ha (dane na dzień 1.01.2005 r. dla Nadleśnictwa Międzychód),
 - przeciętny przyrost drzewostanów od 3,15 do 3,2 m³/ha; (Międzychód),
- duże zasoby runa leśnego i leśnej zwierzyny łownej,
- zagrożenia lasów czynnikami biotycznymi w obszarze Puszczy Noteckiej Nadleśnictwo Międzychód na słabych siedliskach),

4. ŚRODOWISKO KULTUROWE

4.1 Rys historii miasta Międzychód i jego zabytki

1. Najstarsze ślady pobytu człowieka w okolicach Międzychodu pochodzą ze starszej epoki kamienia – paleolitu. Z tego okresu (ok. 8000 lat p.n.e.) pochodzą znaleziska z Muchocina i Radgoszczy. Na ślady pobytu człowieka w młodszej epoce kamienia – neolicie (ok. 2000 lat p.n.e.) natrafiono w Mierzynie. Z epoki brązu (ok. 1000 lat p.n.e. pochodzą znaleziska w Mierzynie (ślady osady i cmentarzyska) oraz z samego Międzychodu (cmentarzyska).

Tereny na których powstała osada przylegały do Warty. Międzychód powstał zatem nad rzeką wśród błot, jezior i małych dopływów Warty na skraju Puszczy Noteckiej. Występujące w pobliżu Międzychodu brody stanowiły połączenie dróg prowadzących w kierunku Pomorza Zachodniego oraz w kierunku Międzyrzecza, Gorzowa i Santoka. Osada w okresie wczesnego średniowiecza, jak i później, spełniała określoną funkcję w zakresie ówczesnej komunikacji. Była miejscem odpoczynku dla przejezdnych kupców, wędrowców, a także dla pochodów zbrojnych. W X-XII wieku Międzychód przekształcił się w osadę rzemieślniczo – targową na prawie polskim. W jej budowaniu, jak i tworzeniu innych osad w tym regionie, przewodzili cystersi. W XIV wieku należały do nich pobliskie wsie Muchocin i Radgoszcz. Osadnictwo postępowało od Skwierzyny, Gorzowa Wlkp. i Międzyrzecza czyli od zachodu wzdłuż Warty.

W źródłach pisanych pojawił się Międzychód stosunkowo późno, bo w roku 1378. W końcu XIV w. Międzychód otrzymał prawa miejskie. Z 1400 r. pochodzi pierwsze określenie Międzychodu jako miasta. W 1505 r. pożar zniszczył większą część miasta. W 1579 r. Międzychód przeszedł w ręce niemieckiego rodu Unrugów (Unruchów). Ród ten przyczynił się do rozwoju miasta i okolicy, ale równocześnie do znacznej germanizacji. Około 1600 roku powstała w Międzychodzie gmina ewangelicka, jedna z pierwszych w Wielkopolsce.

W 1731 roku Krzysztof Unruch założył w okolicach swojego zamku nowe miasto zwane Linden Stadt. W trakcie II rozbioru Polski w 1793 roku Międzychód i okolice przydzielono Prusom. W wiekach XVII i XVIII okolice Międzychodu należały do najsilniej kolonizowanych (kolonizacja olenderska) terenów Wielkopolski. Powstało w tym czasie około 20 wsi.

Na początku XVIII w. rozwijała się manufaktura sukna. Rozwój sukiennictwa dający zatrudnienie około 70% mieszkańcom Międzychodu spowodował znaczny rozwój miasta.

Według dokumentów na przełomie XVIII i XIX wieku w Międzychodzie zarejestrowano: 115 tkaczy, 71 sukienników, 8 płócienników, 2 barchamików, 4 farbiarzy, 34 szewców, 32 krawców, 10 kuśnierzy, 16 rzeźników, 12 gorzelników, 20 kupców, 9 piekarzy, 7 młynarzy, 6 zdunów, 6 cieśli, 5 stolarzy, 5 introligatorów. Poza tym po 1 – 4 rzemieślników w takich zawodach jak: borownicy, handlarze win, miodownicy, garbarze, murarze, miedziorytnicy, kamieniarze, był w mieście lekarz i 2 aptekarzy.

W okolicy miasta były 3 kopalnie węgla brunatnego oraz kilka gorzelni. Jednak zamknięcie granicy prusko – rosyjskiej w połowie XIX wieku spowodowało recesję zwłaszcza w produkcji sukienniczo – tkackiej.

W 1815 r. Międzychód został stolicą powiatu, w skład którego wchodziły jeszcze 4 inne miasta: Skwierzyna, Bledzew, Kamionna, Sieraków.

Ludność międzychodzka cierpiała nie tylko z powodu wojen, bardzo duże straty powodowały zarazy, pożary i powodzie. W 1505 r. miasto prawie całkowicie spłonęło. Kolejne pożary zarejestrowano w latach: 1631, 1668, 1692, 1712 i 1736. O tym, że starano się w jakiś sposób zabezpieczyć przed tym żywiołem świadczy dzisiejsza zabudowa miasta z licznymi uliczkami (gaskami) między posesjami prowadzące w kierunku jeziora. Do klęsk żywiołowych należały również powodzie. Największe zarejestrowano w latach 1698, 1709, 1736, 1888, 1889 i w 1924 r. 27 kwietnia 1922 r. Międzychód przystąpił do Związku Miast Polskich. Ożywienie gospodarcze Międzychodu i okolic nastąpiło w latach 1924 – 1929 z powodu konieczności wycięcia wielu tysięcy hektarów lasów sosnowych.

Dnia 3 września 1939 r. Niemcy weszli do miasta, a 8 października zachodnie i północne tereny

Polski, w tym także i Międzychód zostały wcielone do III Rzeszy. 27 stycznia 1945 r. miasto Międzychód zostało wyzwolone. Do roku 1975 Międzychód był miastem powiatowym, po reorganizacji administracji wszedł w skład województwa gorzowskiego, obecnie jest miastem powiatowym w województwie wielkopolskim.

2. Dowodami bogatej historii Międzychodu są liczne obiekty zabytkowe, samo miasto ma ciekawy układ urbanistyczny. Stare miasto, rozłożone na przesmyku między jeziorem a rzeką, zachowało układ wrzecionowaty z prawie kwadratowym rynkiem pośrodku. Do najcenniejszych zabytków miasta należą:

- przy rynku i przyległych uliczkach znajdują się domy szczytowe z końca XVIII i początków XIX wieku,
- kościół św. Jana Chrzciciela zbudowany w 1591 r. w stylu późnogotyckim, który był wielokrotnie przebudowany. W kościele znajdują się fragmenty wyposażenia z XVI – XVIII wieku (rokokowa ambona, późnorenesansowa chrzcielnica, wczesnobarokowa płaskorzeźba „Hołd pasterzy”). W ścianach wieży wmurowano cegły w kształcie masek ludzkich, na wieży wisi dzwon odlany w 1765 r,
- przy ul. [Marszałka Piłsudskiego](#) (tzw. Lipowiec) znajduje się późnoklasycystyczny kościół poewangelicki Niepokalanego Serca Maryi z 1838 r., w kruchcie pod wieżą jest płyta nagrobna z czerwonego marmuru z końca XVII wieku,
- w Muzeum Regionalnym znajdują się zbiory dotyczące historii miasta i regionu, etnografii i działalności artystyczno – ludowej.

4.2 Rys historii pozostałych wsi i jej zabytki

1. Historia Ziemi Międzychodzkiej to także historia miejscowości wchodzących obecnie w skład Gminy Międzychód.

Kamionna – obecnie wieś, od XV w. do 1874 r. miasto. W 1261 r. należała do cystersów z Gościkowa. Pamiątką po dawnym mieście jest rynek zabudowany w większości domami kalenicowymi z XIX wieku. Dużej wartości zabytkiem jest gotycki kościół p. w. Narodzenia NMP z 1499 r. z widocznym z daleka dekorowanym szczytem i wieżą o ceglany hełmie. Wieża kościoła pochodzi z XVI i XVII wieku.

Gorzyń – wieś, nazwa ta jest wymieniana w dokumentach od 1415 roku. W 1526 r. właścicielem był Maciej Gorzyński. W parku położonym nad Jeziorem Gorzyńskim wznosi się pałac neoklasycystyczny zbudowany w końcu XIX wieku. W pobliżu znajduje się kamienna stodoła z XIX w. i kilka czworaków o zabudowie szachulcowej z początku XIX wieku.

Lewice – w 1398 r. wymieniana jako własność Janusza Lewickiego. W latach 1458 – 1580 Lewice określane były jako miasto. W średniowieczu przez Lewice przechodził główny trakt lubuski – z Poznania do Międzyrzecza i Frankfurtu. W XVIII wieku wieś przeszła w ręce niemieckich właścicieli – Radlitzów. Kościół istnieje w Lewicach od XIV wieku. Obecny p.w. św. Mikołaja – wzniesiony około 1780 roku został gruntownie przebudowany jako neogotycki w połowie XIX wieku. Wyposażenie kościoła datuje się na XVII – XVIII w.

Dormowo – znane od 1469 roku stanowiło własność szlachecką, później (od 1508 r.) biskupów poznańskich.

Drzewce – wieś założona w 1724 roku wśród Puszczy Noteckiej na nieużytkach jako wieś olenderska. W czasie II wojny światowej wśród lasów hitlerowcy urządzili miejsce kaźni. Szacuje się, że zamordowano i spalono tu około 600 osób.

Kolno – wieś wymieniana w dokumentach od 1390 roku, również w historii powstania wielkopolskiego.

Mierzyn – wieś wymieniana w dokumentach z 1615 r. jako osada olenderska. W 1951 roku odkryto na terenie wsi ślady z końca epoki brązu oraz z okresu rzymskiego.

Muchocin – stara wieś z XIV w. była własnością cystersów z Bledzewa. Niedaleko wsi znajduje się wczesnośredniowieczne grodzisko zwane „Zbójecką Górą” – widać dobrze zachowane wały o wysokości około 4 m. W XIX w. czynna była kopalnia węgla brunatnego. W pobliżu folwarku jest dwór z XIX w. a wśród zabudowy we wsi jest kilka starych domów o konstrukcji

szachulcowej.

Łowyn – założona została w 1407 roku i wchodziła w skład dóbr pszczewskich stanowiących własność biskupa poznańskiego. We wsi znajduje się neobarokowy kościół p.w. Wniebowzięcia NMP z 1927 r. zbudowany według projektu poznańskiego architekta Mariana Andrzejewskiego.

Radgoszcz – założona została prawdopodobnie przez cystersów, wymieniono ją w dokumencie z 1378 r. We wsi znajduje się budynek z końca XVIII w. Ponadto można znaleźć tu różne formy budownictwa wiejskiego od początków XIX w. do dnia dzisiejszego.

Zatom Stary – wieś znana od 1388 r. W przeszłości wchodziła w skład dóbr sierakowskich. Naprzeciw, na prawym brzegu Warty leży wieś **Zatom Nowy**. Wieś znana już od 1468 r. Ponownie została lokowana jako wieś olenderska w 1751 r.

Do najcenniejszych obiektów zabytkowych zaliczają się:

- w Kamionie ratusz oraz późnogotycki kościół z 1499 r z niską wieżą, dekorowanym szczytem i bogato zdobionym sklepieniem,
- w Gorzynie zachował się pałac klasycystyczny z połowy XIX wieku, zabytkowy park z pomnikowymi drzewami, kamienna stodoła i czworaki.
- w okolicach Dormowa zachowały się zabudowania zespołu młynów wodnych, o których najstarsza wzmianka sięga roku 1501,
- w Kolnie znajduje się piętrowy dwór z połowy XIX wieku.

Nazwy miejscowości dowodzą, że są to wsie polskie – wielkopolskie, wpisane w naszą historię od średniowiecza. Ich wielowiekowa historia niezbiecie wskazuje, że na terenie gminy Międzychód żyli Polacy – Wielkopolanie.

2. Na obszarze gminy występują zasoby środowiska kulturowego podlegające odrębnym regulacjom ustawowym. Objęte ochroną są obiekty archeologiczne oraz obiekty o wartości historycznej wpisane do rejestru zabytków.

Obiekty objęte rejestrem zabytków na terenie gminy Międzychód

Lp.	OBIEKT	ADRES	NR REJESTRU	ROK WYDANIA DECYZJI
1	Dom mieszkalny	Gorzycko nr 2	I-774/G	1964
2	Dom mieszkalny	Gorzycko nr 1	I-773/A/G	1964
3	Czworaki dworskie	Gorzyń nr 6	330/A/G	1968
4	Dwór	Gorzyń	332/A/G	1968
5	-Kościół p. w. Narodzenia NMP -Wyposażenie 20 ob. -Wyposażenie 21 ob.	Kamionna	I-260/G B-8/G 76/B/G	1979 1979 1971
6	Park Pałacowy -przepompownia	Kolno	25/Wlkp/A	21.04.2000
7	-Kościół p. w. św. Mikołaja -Wyposażenie 13 ob.	Lewice	496/A/G 165/B	1969 1971
8	Spichlerz podcieniowy (przeniesiony do muzeum w Gorzowie Wlkp)	Mierzynek	758/A/G	1969
9	Dom	Międzychód, ul. 17 stycznia 38	644/A/G	1969
10	Dom	Międzychód, ul. Dworcowa 21	916/A/G	1970
11	Dom	Międzychód, ul. 17 stycznia 30	640/A/G	1969
12	Cmentarz kat. przykościelny	Międzychód, ul. Marsz. Piłsudskiego	I-384/G	1992
13	Dom	Międzychód, ul. 17 stycznia	648/A/G	1969

		121		
14	Dom	Międzychód, ul. 17 stycznia 48	646/A/G	1969
15	Dom	Międzychód, ul. 17 stycznia 40	645/A/G	1969
16	Dom	Międzychód, ul. 17 stycznia 37	923/A/G	1970
17	Dom	Międzychód, ul. 17 stycznia 34	643/A/G	1969
18	Dom	Międzychód, ul. 17 stycznia 33	642/A/G	1969
19	Dom	Międzychód, Rynek 3	920/A/G	1970
20	Dom	Międzychód, Rynek 1	637/A/G	1969
21	Dom	Międzychód, ul. Kilińskiego 9	638/A/G	1969
22	Dom	Międzychód, ul. Rynek 2	919/A/G	1970
23	Dom	Międzychód, ul. Rynkowa 9	488/A/G	1969
24	Dom – hotel „Pod Białym Orłem”	Międzychód, Rynek 11	54/Wlkp/A	10.05.2001
25	Zespół dawnego Starostwa Powiatowego obecnie Urząd Miasta i Gminy -starostwo -dziedziniec -ogrodzenie	Międzychód, ul. Piłsudskiego 2	53/Wlkp/A	02.04.2001
26	-Zespół Stacji Kolejowej -dworzec kolejowy - magazyn - szalec -3 domy mieszkalne (przy dworcu) -dom mieszkalny, ul. Gorzycka 5 -parowozownia -2 nastawnie	Międzychód, ul. Dworcowa	10/Wlkp/A	18.06.1999
27	-Kościół p.w. Męczeństwa św. Jana Ch. -wyposażenie 13 ob.	Międzychód	504/A/G 90/BG	1969 1971
28	-Kościół poewangelicki ob. Parafii p.w. Niepokalanego Serca Maryi -Wyposażenie -cmentarz przykościelny -ogrodzenie z wnękami i płytami nagrobnymi	Międzychód	503/B/G 92/B/G 747/Wlkp/A	1969 1971 2009
29	Dom	Międzychód, ul. Usługowa 1	I-403/G	1992
30	Dom	Międzychód, ul. 17 stycznia 32	922/A/G	1970
31	Dom	Międzychód, ul. 17 stycznia 95	647/A/G	1969
32	Dom	Międzychód, ul. Rynkowa 8	479/A/G	1969
33	Dom	Międzychód, ul. Rynkowa 7	466/A/G	1969
34	Dom	Międzychód, ul. Rynkowa 6	464/A/G	1969
35	Dom	Międzychód, ul. Rynkowa 4	453/A/G	1969
36	Dom	Międzychód, ul. Rynkowa 3	443/A/G	1969
37	Dom	Międzychód, ul. Rynkowa 2	465/A/G	1969
38	Dom	Międzychód, ul. Rynkowa 1	502/A/G	1969
39	Dom	Międzychód, ul. Portowa 1	917/A/G	1970
40	Dom	Międzychód, ul. Marsz.	918/A/G	1970

		Piłsudskiego 33		
41	Bud. Banku Miejska Komunalna Kasa Oszczędnościowa	Międzychód, ul. 17 stycznia 100	123/Wlkp/A	14.03.2003
42	Zespół dworsko-parkowy oraz folwarku -dwór -rządcówka -2 budynki gospodarcze -gorzelnia -park	Mnichy	21/Wlkp/A	20.03.2000
43	Zespół dworsko – folwarczny -dwór -willa -ogród -podwórze folwarczne -stajnia -budynek wielofunkcyjny -chlewnia -płatkarnia	Mniszki	555/Wlkp/A	16.10.2007
44	Dom	Radgoszcz nr 17	778/A/G	1969
45	Szkoła i ogrodzenie z bramami	Międzychód, ul. Iczka 3	252/Wlkp/A	21.11.2005
46	Dom	Międzychód, ul. Kościelna 1	403	15.06.1992
47	Gimnazjum miejskie	Międzychód, ul. Sikorskiego 27	251/Wlkp/A	10.10.2005
48	Kościół p.w. Wniebowzięcia NMP -cmentarz przykościelny	Łowyń	739/Wlkp/A	2009
Numery porządkowe odpowiadają numerom umieszczonym na rysunku				

3. Obszar gminy jest zasobny w liczne obiekty, które zostały ujęte w ewidencji konserwatorskiej. Szczegółowy wykaz tych obiektów znajduje się w zestawieniu zamieszczonym na końcu opracowania p.n.: Zał. 1 Obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków.

4. Na obszarze gminy występują liczne cmentarze zabytkowe, które są mocno powiązane z dziedzictwem tych ziem. Są wśród nich dawne i obecne katolickie cmentarze przykościelne oraz położone takie które zlokalizowane są poza zwartą zabudową, najczęściej są to nieużytkowane cmentarze ewangelickie. Cmentarze o zróżnicowanej powierzchni, obok bogactwa sztuki cmentarnej, prezentowanej w wystroju zachowanych nagrobków, cechuje również bogaty skład gatunkowy drzew i roślin ozdobnych, które również się tam zachowały.

Dosyć licznie na terenie gminy występują zespoły zieleni zabytkowej, w postaci parków podworskich. Wszystkie zachowane są w średnim stanie. Cenniejsze założenia zieleni urządzonej posiadają swoją dokumentację. Dwa z nich wpisane są do rejestru zabytków gminy, są to parki w Kolnie oraz w Mnichach. Szczegółowy wykaz cmentarzy i zieleni zabytkowej obrazują poniższe tabele.

Zestawienie zabytkowych cmentarzy na terenie gminy Międzychód

Ip	Miejscowość	Wyznanie	Czas Powstania	Stan Zachowania	Użytkowanie Właściciel	Uwagi
1	Bielsko	ewangelicki	Poł. XIX w.	zaniedbany	Zamknięty UMiG Międzychód	
2	Dormowo	wojenny	Ok. 1914r.	dobry	Zamknięty UMiG Międzychód	Z I,II wojny św i z 1919 r.

3	Drzewce	Ewangelicki	Poł. XIX w.	średni	Zamknięty N-ctwo Międzychód	Oddz. 191 J.
4	Gorzycko Stare	Ewangelicki	Poł. XIX w	zdeastowany	Zamknięty Urząd Gminy	
5	Gorzyń	Ewangelicki	Poł. XIX w	Miejsce pocmentarne	Zamknięty N-ctwo Międzychód	Oddz. 451j
6	Gorzyń	rodowy	p.XIX w	zdeastowany	Zamknięty A.R. Poznań	W parku pałacowym
7	Kamień	ewangelicki	Poł XIX w	dobry	Zamknięty N-ctwo Międzychód oddz.13	
8	Kamień	ewangelicki	p.XIX w	dobry	Zamknięty N-ctwo Międzychód	Oddz. 150j
9.	Kamionna	ewangelicki	p.XIX w	zaniedbany	Zamknięty Urząd Gminy	
10	Kamionna	Rzym-kat.	p.XIX w	dobry	Czynny Parafia p.w. Narodzenia NMP	Mogiły z 1918r i 1919r
11	Kamionna	Rzym-kat.	XVII w	dobry	Zamknięty Parafia p.w. Narodzenia NMP	Przykościelny (1810r)
12	Kamionna	Rzym-kat.	p.XIX w	dobry	Czynny Parafia p.w. Narodzenia NMP	
13	Kaplin	wojenny	1944r.	dobry	Zamknięty Urząd Gminy	Mogiła jeńców radzieckich
14	Kaplin	ewangelicki	Poł. .XIX w	zaniedbany	Zamknięty N-ctwo Międzychód	Oddz. 231j
15	Kolno	ewangelicki	Poł. .XIX w	zdeastowany	Zamknięty N-ctwo Międzychód	Oddz. 318d
16	Kolno Młyn	ewangelicki	p XIX w	zaniedbany	Zamknięty N-ctwo Międzychód	Oddz. 306a. (1834r)
17	Krzyżkówko	ewangelicki	I poł. XIX w	średni	Zamknięty N-ctwo Bolewice	Stella z 1867
18	Lewice	Rzym-kat.	Poł. XIX w	dobry	Zamknięty Parafia p.w. Św. Mikołaja w Lewicach	przykościelny
19	Lewice	Rzym-kat.	P. XX w	dobry	Czynny Parafia p.w. Św. Mikołaja w Lewicach	

20	Łowyń	Rzym-kat.	Poł. XX w	dobry	Czynny Parafia p.w. Narodzenia NMP	Mogiła powstańca z 1919r
21	Międzychód	ewangelicki	Poł. XIX w	Miejsce pocmentarne	Zamknięty ZOZ Międzychód	Teren szpitala
22	Mierzyn	ewangelicki	Poł. XIX w	średni	Zamknięty N-ctwo Międzychód	Oddz. 240h
23	Mierzyn	ewangelicki	Poł. XIX w	Miejsce pocmentarne	Zamknięty Urząd Gminy	Kamień z 1933-święto lasu
24	Międzychód	Rzym-kat. / ewangelicki	XVII w.	dobry	Zamknięty Parafia p.w. Niepok. Serca Mar.	Przykościelny- 1660 r.
25	Międzychód	ewangelicki	p. XIX w	Miejsce	Zamknięty	Teren zabudowany
26	Międzychód	ewangelicki	Poł. XIX w	Miejsce pocmentarne	Zamknięty Właściciel prywatny	Zabudowa mieszkaniowa
27	Międzychód	komunalny	1960 r.	dobry	Czynny UMiG Międzychód	
28	Międzychód	Rzym-kat.	II poł. XX w	średni	Zamknięty Parafia p.w. św. Jana Chciciela	
29	Międzychód	żydowski	p. XIX w	Miejsce pocmentarne	Zamknięty UMiG Międzychód	
30	Mnichy	ewangelicki	I poł. XIX w	zdeastowany	Zamknięty N-ctwo Bolewie	Oddz.12b.mur (1850 r.)
31	Miszki	ewangelicki	p XX w	zdeastowany	Zamknięty Urząd Gminy	Ogrodzenie (1856 r)
32	Mokrzec	ewangelicki	Poł. .XIX w	zaniedbany	Zamknięty Urząd Gminy	
33	Mokrzec	wojenny	1944 r.	dobry	Zamknięty Urząd Gminy	Mogiła robotnika z II wojny świat.
34	Muchocin	ewangelicki	p. XIX w.	zaniedbany	Zamknięty Urząd Gminy	Prawdop. rodowy (1804, 1825)
35	Muchocinek	ewangelicki	poł. XIX w.	zaniedbany	Zamknięty N-ctwo Międzychód	Oddz. 331f
36	Piłka	ewangelicki	Poł. XIX w	Miejsce pocmentarne	Zamknięty Państwowy Dom Opieki Społ.	

37	Radgoszcz	ewangelicki	poł. XIX w.	zaniedbany	Zamknięty Urząd Gminy	
38	Radgoszcz	wojenny	1944 r.	dobry	Zamknięty Urząd Gminy	Mogiła jeńców radzieckich
39	Skrzydłowo	ewangelicki	p. XIX w.	zaniedbany	Zamknięty Urząd Gminy	(1840 r.)
40	Sowia Góra	ewangelicki	poł. XIX w.	zaniedbany	Zamknięty N-ctwo Międzychód	Oddz. 16
41	Węglenia	ewangelicki	poł. XIX w.	zaniedbany	Zamknięty N-ctwo Bolewice	
42	Zamyślin	ewangelicki	poł. XIX w.	zaniedbany	Zamknięty N-ctwo Międzychód	Oddzi. 498b
43	Zamyślin	ewangelicki	poł. XIX w.	zdeastowany	Zamknięty prawdop. Urząd Gminy	
44	Zatom Nowy	ewangelicki	poł. XIX w.	zaniedbany	Zamknięty N-ctwo Międzychód	Oddz. 253
45	Zwierzyniec	ewangelicki	p. XIX w.	zdeastowany	Zamknięty N-ctwo Międzychód	Oddz. 224d
46	Żmijowiec	wojenny	1944 r.	dobry	Zamknięty Urząd Gminy	

Wykaz zabytkowych parków w Gminie Międzychód

Ip	MIEJSCOWOŚĆ	RODZAJ, POWIERZCHNIA W ha	WODY	CZAS POWSTANIA NR REJ.	STAN ZACHOW.	WŁAŚCICIEL	UŻYTKOWNIK	DOKUMENTACJA	UWAGI
1	Głazewo	krajob. 1,20	-	poł. XIX w	średni	AWRSP	Gosp. Głazewo	Ewid.	
2	Gorzycko Stare	krajob. 8,25	-	poł. XIX w	średni	Akademia Rol. w Poznaniu	Gosp. Rolne w Gorzycku	Ewid.	
3	Gorzyń	krajob. 19,5	-	XVII w.	dobry	Akademia Rol. w Poznaniu	Zakład Doświadczalny	ewid. +pr86	Sk, PI
4	Grajewo	krajob. 1,01	-	II poł. XIX w.	średni	UMIG w Międzychodzie		Ewid.	
5	Kolno	krajob. 6,93	0,10	poł. XIX w nr 25/włkp	średni	AWRSP	Gosp. Kolno	Ewid.	Mił, PI
6	Lewice	krajob 6,76	0,25 ha	poł. XIX w	średni	RDLP, Nadl. Bolewice	Leśnictwo Kaliska	Ewid.	
7	Międzychód	krajob. 2,64	-	XVIII/XIX w.	średni	UMIG w Międzychodzie	j.w.	Ewid.	
8	Międzychód	zdrojowy 3,70	-	XVIII/XIX w.	średni	UMIG w Międzychodzie	j.w.	Ewid.	

9	Mnichy	krajob. 3,15	-	poł. XIX w. nr 21/wlkp	średni	K. i J. Najdek		Ewid.	Mił, Tul,
10	Mniszki	krajob. 1,62	0,8 ha	poł. XIX w	średni	Woj.Przed. Rol.- Przem. w Gorz	Gosp. Mniszki	Ewid.	
11	Muchocin	krajob. 6,00	0,24 ha	poł. XIX w	średni	Akademia Rol w Poznaniu	Gosp. Rolne Muchocin	Ewid.	

4.3 Układy osadnicze

1. Osadnictwo charakteryzuje:

- duże rozproszenie, niewielkie przysiółki i wsie w obrzeżach Puszczy Noteckiej oraz w rejonach: Dzięcielina, Lewice, Krzyżkówka oraz w rejonie Łowynia i Popowa
- koncentracja w zespole jednostek osadniczych Międzychód - Bielsko oraz w Łowyniu.

2. Występują historyczne układy przestrzenne z czytelnymi w planie wątkami:

- owalnicy w mieście Międzychodzie oraz we wsi Głazewo, przydrożnicy we wsiach: Tuczępy, Mierzyn, Mokrzec,
- wielodrożnicy we wsiach: Dormowo. Kolno, Radgoszcz, Muchocin, Stare Gorzycko, Skrzydlewo, Kamionna.
- wsie osadnicze XIX i XX w. tzw. samotnicze o rozproszonej zabudowie: tzw. parcelacji łąnów leśnych we wsiach: Drzewce, Piłka, Zwierzyniec, Łowyń i Lewice oraz w rejonach Zatomia Nowego i Starego.

Małomiasteczkowy charakter zabudowy o miejskim układzie przestrzennym charakterystyczny jest dla Kamionny i Lewic (miejscowości te utraciły prawa miejskie).

5. WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

5.1 Oświata

Gmina posiada zupełnie dobrze zorganizowaną sieć placówek oświatowych. W mieście znajduje się Żłobek Miejski który obsługuje dzieci do 3 roku życia. Dzieci pomiędzy 3 i 6 rokiem życia uczęszczają do 7 publicznych przedszkoli miejskich i wiejskich oraz ~~dwóch przedszkoli niepublicznych~~. Młodzież kształci się w 4 szkołach podstawowych o strukturze klas I-VIII, przy czym dwie z nich wchodzi w skład zespołów:

- Zespół Szkół (podstawowa i ~~przedszkole~~ ~~gimnazjum~~) w Łowyniu,
- Zespół Szkolno – Przedszkolny w Kamionnie.

~~Ponadto funkcjonują trzy gimnazja, dwa zlokalizowane w Międzychodzie, jedno w Łowyniu.~~

Bogata sieć placówek oświatowych jest wynikiem lokalnego programu gminy którego zadaniem jest ułatwianie dostępu do edukacji. Placówki oświatowe w imieniu organu prowadzącego nadzoruje i obsługuje Zespół Obsługi Ekonomicznej i Administracyjnej Oświaty w Międzychodzie.

Ponadto młodzież może kształcić się w zakresie edukacji progimnazjalnej w Liceum Ogólnokształcącym, ~~Zespole Szkół Technicznych w Międzychodzie oraz trzech Zespołach Szkół Zawodowych~~ Zespole Szkół nr 2 w Międzychodzie. Na terenie Gminy funkcjonuje Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy.

5.2 Kultura

Większość placówek kulturalnych gminy zlokalizowana jest w samym Międzychodzie. Ważniejsze z nich to **Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury im. Jana Daniela Janockiego w Międzychodzie**. Posiada ona 4 filie w tym 3 zlokalizowane w miejscowościach wiejskich, a także 11 punktów bibliotecznych. ~~W okresie letnim uruchamiana jest biblioteka sezonowa w Ośrodku Wypoczynkowym Mierzyn – Ustronie.~~ Księgozbiór liczy ponad 66 tys. woluminów. Placówka prowadzi punkt książki mówionej dla niepełnosprawnych. Ponadto Biblioteka prowadzi kursy języków obcych.

Ponadto przy ul. 17 Stycznia 143 zlokalizowana jest Publiczna Biblioteka Pedagogiczna w Poznaniu Filia w Międzychodzie. ~~W zakresie animacji kultury organizuje różnorodne imprezy i przedsięwzięcia kulturalne oraz prowadzi kursy i zajęcia plastyczne, taneczne, muzyczne, literacko-teatralne i wiele innych. Bazą dla tej działalności jest Budynek Centrum Animacji Kultury na placu Kościuszki w którym mieści się sala widowiskowa na 200 miejsc, pracownie specjalistyczne i inne. W CAK odbywają się projekcje kinowe, gościnne spektakle teatralne oraz koncerty.~~

Kolejną placówką jest **Muzeum Regionalne** które w 2004 roku zostało połączone z Biblioteką Publiczną. Jednostki te posiadają wspólną administrację i funkcjonują pod nazwą Biblioteka Publiczna z Oddziałem Muzeum Regionalnego. Muzeum mieści się w stuletnim, zabytkowym gmachu dawnego magistratu, położonym we wschodniej części Międzychodu, przy skrzyżowaniu głównej ulicy miasta - 17 Stycznia z ul. Pocztową. Działa ponad 30 lat gromadząc zbiory etnograficzne. Znajdują się w nim stałe ekspozycje dotyczące Puszczy Noteckiej, Powstania Wielkopolskiego. Ponadto organizowanych jest wiele wystaw czasowych.

~~Obok powyższych instytucji w Międzychodzie działa **Nadwarciańskie Centrum Animacji Kultury w Międzychodzie** (dawny Międzychodzki Dom Kultury). Centrum organizuje różnorodne imprezy i przedsięwzięcia kulturalne oraz prowadzi kursy i zajęcia plastyczne, taneczne, muzyczne, literacko-teatralne i wiele innych. Bazą dla tej działalności jest Budynek Centrum Animacji Kultury na placu Kościuszki w którym mieści się sala widowiskowa na 200 miejsc, pracownie specjalistyczne i inne. W CAK odbywają się projekcje kinowe, gościnne spektakle teatralne oraz koncerty.~~

Nadwarciańskie Centrum Turystyki Rowerowej w Mierzynie z 20 miejscami noclegowymi, salą kominkową i zapleczem – w trakcie kapitalnego remontu.

Centrum Edukacji Regionalnej i Przyrodniczej w Mniszkach zostało założone w wyremontowanych dawnych budynkach folwarcznych w Mniszkach. Można tu zobaczyć warsztaty pokazowe ginących zawodów – kowalski, szewski, garncarski, wikliniarski, stanowisko pszczelarza, sprzęty dawnego gospodarstwa domowego oraz poznać cykl prac rolniczych i dawne maszyny rolnicze. W warsztatach tych można spróbować ulepić gliniane naczynia, zrobić wiklinowy koszyk, zobaczyć wyrób gwoździ czy prace szewca. Co ciekawe Ośrodek przygotowany jest na zajęcia nie tylko latem- pokazy zaplanowane są tak, by każda pora roku, zgodnie z rytmem prac polowych stanowiła atrakcję turystyczną. W Mniszkach można zorganizować też spotkanie dla dużych grup turystów, z cateringiem i potraktować to miejsce jako bazę wypadową do Doliny Kamionki.

5.3 Sport i rekreacja

1. Administratorem miejskich obiektów sportowych jest Międzychodzki Ośrodek Sportu i Turystyki i Rekreacji Sp. z o. o.. Sportową bazę tworzą następujące obiekty:

- Hala Widowiskowo Sportowa przy ul. Dworcowej. Wybudowana została w 2000 r. w związku z czym jest obiektem bardzo nowoczesnym, posiadającym bardzo wysoki standard. Powierzchnia Hali to około 480 m². z czego powierzchnia boiska to 1442 m². Miejsc siedzących na trybunach jest ponad 400.
- Obiekty sportowe przy ul. **Sportowej (d. Langowicza)** tj. sala gimnastyczna, boisko piłkarskie trawiaste (płyta główna) z trybunami, boisko piłki nożnej (treningowe) oraz Dom Sportowca.

- Baza sportowo-rekreacyjna z zespołem boisk sportowych do koszykówki, piłki nożnej, tenisa ziemnego, oraz siatkówki plażowej w Ośrodku Wczasowym Mierzyn-Ustronie.

2. Na obszarze Gminy znajduje się 12 kąpielisk: po 2 w Mierzynie i Łowyniu oraz po jednym w Międzychodzie, Bielsku, Gorzycku Starym, Gorzynie, Zatomiu Nowym, Kaplinie, Radogoszczy i Dormowie. Kąpieliska te zajmują łączną powierzchnię ok. 471 ha. Tylko trzy z nich to kąpieliska zorganizowane ze świadectwem dopuszczenia do eksploatacji WOPR i badaniami Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej. Woda w kąpieliskach nad Jez. Łowyńskim, Mierzyńskim oraz Miejskim pod względem parametrów bakteriologicznych i fizykochemicznych spełnia wymagania określone w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 16 października 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda w kąpieliskach (Dz. U. Nr 183, poz. 1530).

Największa ilość ośrodków wypoczynkowych skupiona jest w Mierzynie Ustroniu. Na terenie tych ośrodków znajduje się ok. 1568 miejsc noclegowych będących własnością osób prywatnych, 629 miejsc noclegowych będących własnością zakładów pracy oraz 210 miejsc noclegowych będących własnością osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą. Oprócz Mierzyna ośrodki wypoczynkowe znajdują się także nad jeziorami Dormowskim i Małym Szekenem, a nad jeziorami Głębockim, Winnogórskie, Mierzyńskie i Radgoskie znajdują się pola namiotowe. W pobliżu Dormowa i Zwierzyńca znajdują się ośrodki rekreacji konnej.

Szczegółowe zestawienie bazy noclegowej:

- **OW Mierzyn-Ustronie**
Mierzyn 64-400 Międzychód
Domki campingowe – 60 miejsc noclegowych; Pole namiotowe – Camping nr 108 – 180 miejsc, Stanowiska carawanningu - 16 miejsc
- **Ośrodek Wypoczynkowy Centrum Sportu Biznesu i Rekreacji** – 120 miejsc noclegowych
Mierzyn 29, 64-400 Międzychód
- ~~Ośrodek Wypoczynkowy J. Sokółowski – 80 miejsc noclegowych~~
~~Dormowo 34, 64-426 Łowyn~~
- **Hotel "Neptun"** – 47 miejsca noclegowe
ul. Słoneczna 8, 64-400 Międzychód
- **"Dom Przyjaźni" Mierzyn** – 22 miejsca noclegowe
Wieś Mierzyk k. Międzychodu
- **Zajazd "Ostęp"** – 21 miejsc,
Gorzyń 35, 64-400 Międzychód
- Międzychodzkie Stowarzyszenie Agroturystyczne – 27 kwater
- **Ośrodek Wypoczynkowy MONTI** – domki letniskowe
Mierzyn – Ustronie, 64-400 Międzychód
- **Domki Całoroczne WEZAJ** – 12 domków,
Zatom Nowy 18B, 64-400 Międzychód,
- **Tamarynowa Osada**
ul. Dormowska 4, 64-426 ŁOWYŃ
- **Zajazd "Monika"** - 40 miejsc noclegowych
Gorzyń 24, 64-400 Międzychód

5.4 Opieka medyczna

1. Opiekę medyczną zapewniają ~~cztery~~ przychodnie medycyny ~~rodzinnej~~:

- Przychodnia Lekarza Rodzinnego „Salus J P.” w Międzychodzie,
- ~~przychodnie Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Międzychodzie,~~
- NZOZ Przychodnia „Pul – Med.” Międzychód,

- Przychodnia Lekarska „Provita” – Międzychód,
- Niepubliczny Profilaktyczno – Lecniczy ZOZ „Medica” – Międzychód – Bielsko,

Na terenie miasta znajduje się ponadto: ~~przychodnie specjalistyczne SPZOZ oraz~~ indywidualne praktyki lekarskie (gabinety) oraz pielęgniarskie.

Również na terenie miasta mieści się szpital SP ZOZ. W szpitalu funkcjonują oddziały: ratunkowy, anestezjologii i intensywnej terapii, chorób wewnętrznych, chirurgiczny ogólny, pediatryczny, reumatologiczny, ~~ginekologiczno-położniczo-neonatologiczny z blokiem~~ ~~prorodowym~~, a także zakład opiekuńczo-leczniczy i pielęgniarska domowa opieka długoterminowa. Na terenie szpitala występują również poradnie specjalistyczne: chirurgii ogólnej, dermatologiczna, diabetologiczna, ginekologiczno-położnicza, kardiologiczna, neurologiczna, okulistyczna, chirurgii urazowo-ortopedycznej, otolaryngologiczna, chorób płuc i gruźlicy, urologiczna, ~~rehabilitacyjna, zdrowia psychicznego, medycyny paliatywnej oraz~~ ~~pracownia rehabilitacji~~. Szpital świadczy też usługi diagnostyczne, tj. badania endoskopowe (gastroskopia, kolonoskopia) i tomografię komputerową ~~oraz badania laboratoryjne~~. Szpital wykonuje również usługi w ramach Hospicjum domowego.

Na terenie gminy znajduje się Dom Pomocy Społecznej Piłka – Zamyślin. Zadania z zakresu opieki społecznej wykonują następujące ośrodki: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Międzychodzie, Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności, Ośrodek Pomocy Społecznej, Ośrodek Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Środowiskowy Dom Samopomocy, trzy kluby Seniora, Klub Integracji Społecznej. Na terenie gminy działają również organizacje pozarządowe: Stowarzyszenie Na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami "Homini", Stowarzyszenie na rzecz Dzieci Upośledzonych Umysłowo "Razem", Fundacja Antonina oraz Stowarzyszenie Alternatywa.

2. Jak widać z powyższego Gmina posiada zupełnie dobrze rozwiniętą opiekę medyczną, chociaż większość placówek położona jest na terenie miasta. Szczególne potrzeby w zakresie opieki społecznej występują w rodzinach zamieszkujących miejscowości w których zostały zlikwidowane Państwowe Gospodarstwa Rolne tzn. Mnichy, Tuczępy oraz Radgoszcz.

5.5 Zasoby mieszkaniowe

1. Stan zasobów mieszkaniowych w Gminie jest uzależniony od struktur własnościowych. Zasoby te można podzielić na dwie grupy: budownictwo wielorodzinne, budownictwo jednorodzinne (w skład którego można zaliczyć zabudowę bliźniaczą i szeregową). Budownictwo jednorodzinne jest w posiadaniu właścicieli prywatnych, natomiast budownictwo wielorodzinne to zasoby komunalne, spółdzielcze, wspólnoty mieszkaniowe. Większość budynków mieszkalnych zalicza się do grupy budownictwa jednorodzinnego. Ocena aktualnego stanu pokazuje, że jest nie odbiega on od stanu w skali całego kraju. Stan techniczny jednak pokazuje, że budownictwo spółdzielcze znajduje się w lepszej kondycji technicznej (są młodsze, dofinansowane w zakresie modernizacji i remontów).

Budownictwo komunalne jest w stanie gorszym. Generalnie w całej gminie stosowane technologie zmieniały się z upływem czasu i rozwojem technologii materiałów budowlanych począwszy od najstarszych budynków ceglanych z drewnianymi elementami konstrukcji kończąc na zabudowie nowoczesnej. Są również budynki stare, które zostały zmodernizowane, głównie w zakresie poprawy termoizolacyjności. Statystyka dotycząca zasobów mieszkaniowych w Gminie Międzychód przedstawia się następująco:

Zasoby mieszkaniowe (liczba mieszkań)	Zasoby mieszkaniowe (powierzchnia użytkowa)	Mieszkania oddane do użytku (liczba mieszkań)	Mieszkania oddane do użytku (powierzchnia użytkowa)	Średnia powierzchnia mieszkania
Szt.	m ²	Szt.	m ²	m ²

6411	497 493	57	6973	74,4
------	---------	----	------	------

Źródło: Dane GUS na rok 2014 (stat.gov.pl)

Zasoby mieszkaniowe wynoszą: gmina 6 411 mieszkań w tym miasto 3 927 mieszkań, a pow. użytkowa wynosiła: gmina 497,2 tys. m², w tym miasto 266,1 tys. m²;

W zarządzaniu komunalnym i spółdzielni mieszkaniowej jest 1 978 mieszkań, w tym 1 215 mieszkań zarządzanych jest przez spółdzielnie mieszkaniowe, a 763 mieszkań są zasobami komunalnymi, pozostałe budynki należą do właścicieli prywatnych.

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania wynosi: cała gmina 77,6 m², miasto 67,8 m², wieś 93,1 m² natomiast przeciętna powierzchnia mieszkania na 1 osobę wynosi: cała gmina 26,7 m², miasto 24,8 m², wieś 29,3 m²- co odpowiada wartościom krajowym.

Spośród ogólnej liczby mieszkań w gminie 736 mieszkania są własnością gminy, 1215 mieszkań znajduje się w zasobach spółdzielni mieszkaniowych, a 269 mieszkań w zasobach zakładów pracy. Pozostałe mieszkania należą do osób fizycznych.

Zarządcami zasobów mieszkaniowych – wielorodzinnych na terenie miasta są: [Aqualift Sp. z o.o. w Międzychodzie](#), Spółdzielnia Mieszkaniowo Lokatorsko – Własnościowa.

5.6 Jakość życia mieszkańców.

Ocena jakości życia mieszkańców nie jest możliwa wprost w oparciu o dane statystyczne i jednoznaczne kryteria. Do finalnych wniosków można jednak dojść analizując szereg składowych. Ocenę taką uwzględniającą cele i funkcję studium dokonano w oparciu o analizy: źródeł utrzymania i dochodów, warunków zamieszkania.

Uwzględniając te kryteria warunki życia ludności ocenia się jako dobre.

6. ZAGROŻENIA LUDNOŚCI I ŚRODOWISKA

6.1 Zagrożenia naturalne

1. Do najważniejszych zagrożeń dla bezpieczeństwa ludności i jej mienia na terenie gminy zaliczyć możemy zagrożenia powodzią w dolinie rzeki Warty tj. w obszarze wyznaczonym w „Studium ochrony przeciwpowodziowej dla rzeki Warty”, w którym określone zostały granice szczególnego zagrożenia powodzią dla zlewni Warty” opracowanym przez Dyrektora RZGW w Poznaniu w którym wyznaczono obszary zalewane przez wody p.=1%. Dotyczy to głównie terenów niezamieszkanymi, łąk i pastwisk oraz gruntów rolnych o niskiej klasie bonitacyjnej. Istnieje również zagrożenie połączenia wód rzeki z wodami jezior: Radgoskie, Młyńskie, Piaskowe, Środkowe, Barlin, Gorzelec, Białcz i Soleckie. Jednakże położenie większości terenów zainwestowanych poza obszarami zalewowymi minimalizuje prawdopodobieństwo znacznego oddziaływania tego typu zjawisk na stan bezpieczeństwa w gminie. Dla jego poprawy niezbędne jest właściwe użytkowanie całego zespołu urządzeń hydrotechnicznych oraz ich sukcesywne remonty. W obszarach zalewowych i w odległości 50 m. od budowli hydrotechnicznych obowiązują specjalne regulacje prawa wodnego. Systemy obwałowań i przepompowni wymagają renowacji i uzupełnienia. Wysokie stany rzeki Warty powodują zanieczyszczenie wodami pozaklasowymi jeziora Radgoskiego, z uwagi na brak obwałowań i śluz na odcinku od Międzychodu do granicy gminy w kierunku wschodnim.

2. Drugim z potencjalnych zagrożeń o charakterze naturalnym jest możliwość wystąpienia pożarów, głównie w kompleksach leśnych gminy. Wymogi ich ochrony przeciwpożarowej powinny być określone w ustaleniach planów urządzeńowych poszczególnych Nadleśnictw, co ma odzwierciedlenie w m.in. w odpowiednim oznakowaniu leśnych dróg pożarowych oraz

budowie ujęć wodnych.

6.1a Wymagania w zakresie ochrony przeciwpowodziowej

Dla rzeki Warty (km 0-795) zostały opracowane mapy zagrożenia i mapy ryzyka powodziowego (opublikowane na Hydroportalu Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej (<http://mapy.isok.gov.pl>)). Mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego stanowią podstawę dla racjonalnego planowania przestrzennego na obszarach zagrożonych powodzią oraz ograniczania negatywnych skutków powodzi.

~~W części północnej zmiany studium nr VI (na terenach położonych na północny zachód od miasta Międzychód w obrębach Puszcza i Polanka)~~

Wzdłuż całego przebiegu rzeki Warty przez Gminę Międzychód występują obszary:

- szczególnego zagrożenia powodzią na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat ($p=1\%$), a także na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat ($p=10\%$),
- na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat ($p=0,2\%$),
- narażone na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.

Zasięg występowania ww. obszarów szczególnego zagrożenia powodzią i o $p=0,2\%$ wskazano na ujednoliconym rysunku zmiany studium ~~nr VII w zasięgu opracowanej zmiany studium.~~

Dla obszarów szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują przepisy ustawy Prawo wodne, w szczególności zakaz ~~lokalizowania nowych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,~~ gromadzenia ścieków, odchodów zwierzęcych, środków chemicznych, a także innych materiałów, które mogą zanieczyścić wody, ~~przewodzenia odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, w tym w szczególności ich składowania oraz zakaz lokalizowania nowych cmentarzy.~~ Dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej Właściwy organ Wód polskich może, w drodze decyzji, zwolnić od tego zakazu, określając warunki niezbędne dla ochrony jakości wód, jeżeli nie spowoduje to zagrożenia dla jakości wód w przypadku wystąpienia powodzi. ~~Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zabrania się wykonywania robót oraz czynności utrudniających ochronę przed powodzią lub zwiększających zagrożenie powodziowe, zgodnie z zapisami ustawy Prawo wodne (art. 88 ust. 1).~~

6.2 Zagrożenia zdrowia i środowiska

Przemysł

1. W gminie znajduje się 11 przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko i 206 jednostek organizacyjnych od których pobierane są opłaty za korzystanie ze środowiska. Największe z nich to:

- w miejscowości Kolno funkcjonuje **gorzelnia rolnicza** należąca do Zakładu Produkcyjno-Handlowego, odprowadzająca do dopływu z Kamionny i dalej do Jeziora Koleńskiego wody pochłonicze. Ścieki przemysłowe (technologiczne) i bytowe z nieruchomości w Kolnie (wraz z obiektem gorzelni) wywożone są na oczyszczalnię Sieraków.
- w Łowyniu znajduje się dawna Fabryka Mebli Tapicerowanych CHRISTIANAPOL sp. z o.o., która została przejęta przez firmę Marmite Sp. z o.o. i zaadoptowana na zakład wyrobów sanitarnych W promieniu do 300 m od granic zakładu nie występuje zabudowa mieszkalna. W zakładzie źródłami emisji zorganizowanej są:
 - kotłownia grzewcza z trzema kotłami: dwa olejowe o mocy 1,86 MW i 2,30 MW i opalany drewnem o mocy 840 kW,
 - hala obróbki maszynowej z dwoma zorganizowanymi źródłami emisji zapyłonego powietrza, kabiny do klejenia gąbki.

Zakład posiada uregulowany stan formalnoprawny w zakresie dopuszczalnej emisji gazów

i pyłów wprowadzanych do powietrza. Zakład nie wykonał w 2002 roku pomiarów emisji z kotłowni zakładowej. Zakład posiada decyzję zezwalającą na prowadzenie działalności, w wyniku której powstają odpady. W latach 2000-2001 zakład wytworzył większe ilości odpadów niebezpiecznych niż określone w decyzji. W powyższej decyzji nie uwzględniono wszystkich rodzajów odpadów innych niż niebezpieczne powstających w zakładzie.

- Zakład zajmujący się przetwórstwem rolno-spożywczym dawny **ZOW Międzychód** produkuje rocznie 1 341 Mg nie segregowanych odpadów podobnych do komunalnych.

2. W ramach prewencji w zakresie nadzwyczajnych zagrożeń środowiska w roku 2001 skontrolowano dwa przedsiębiorstwa handlujące paliwami.

P.H.P.N. PETROMAX s.c. w Międzychodzie zajmuje się magazynowaniem i dystrybucją hurtową paliw. Po modernizacji przeprowadzonej w latach 1999-2001 w głównych źródłach zagrożenia zabezpieczono grunt oraz wody podziemne przed możliwością zanieczyszczenia substancjami ropopochodnymi. W dalszym etapie prowadzonej modernizacji przewiduje się instalację monitoringu środowiska gruntowo-wodnego pozwalającą na stałą jego kontrolę na terenie bazy.

Przedsiębiorstwo PHU PETRO-TAN (d. Baza PKN Orlen w Międzychodzie) zajmuje się magazynowaniem i dystrybucją hurtową paliw, zlokalizowane jest na terenie miejscowości Bielsko, otoczone lasami. W zakładzie brak pełnego zabezpieczenia przed zanieczyszczeniem środowiska produktami ropopochodnymi w razie rozszczelnienia w systemach magazynowania i dystrybucji paliw. Systematycznie prowadzi się prace modernizacyjne związane z rozbudową instalacji zabezpieczających środowisko w razie awarii.

3. Na terenie gminy realizowana jest inwestycja związana z lokalizacją części urządzeń **kopalni ropy naftowej i gazu ziemnego** tj. odwiertów, stref przyodwiertowych, rurociągów kopalnianych oraz infrastruktury technicznej. Opracowanie ekofizjograficzne wykonane dla terenu gminy wskazuje na ewentualne zagrożenia dla środowiska w wypadku awarii urządzeń przesyłowych ropy (rurociągów).

Ścieki

W gminie zewidencjonowano 1126 szamba. Ze względu na kilkunastodniowy lub dłuższy czas przetrzymywania, jakość ścieków bytowych pochodzących z kanalizacji bezodpływowej jest wielokrotnie niższa niż tzw. ścieków świeżych.

Rolnictwo

1. Gospodarstwa rolne, mające wpływ na stan czystości wód, zlokalizowane są głównie w miejscowościach Kamionna, Kolno, Gorzyń, Gorzycko, Mnichy. Potencjalnym zagrożeniem są także stawy hodowlane, które zajmują ogólną powierzchnię 190,5 ha. Szczególnie narażona na zanieczyszczenie jest Kamionka. Stawy zlokalizowane w bezpośredniej bliskości rzeki (okolice miejscowości Lewice, Krzyżkówko, Kamionna, Bielsko i Kolno) mają łączną powierzchnię ponad 97 ha. Na ich potrzeby pobierana jest woda z wód powierzchniowych zlokalizowanych w zlewni rzeki Kamionki. Poprzez rzekę (np. do Jez. Koleńskiego), jak również bezpośrednio (np. do Jez. Bielskiego) wody ze stawów zanieczyszczają okoliczne jeziora.

2. Głównymi zagrożeniami dla środowiska i zdrowia ludzi ze strony rolnictwa są:

- a. zanieczyszczenia obszarowe wynikające z nadmiernego stosowania:
 - nawozów mineralnych i organicznych – głównie nawozy azotowe, ale także organiczne (szczególnie gnojowica) ulegają łatwemu wypłukaniu do wód gruntowych i powodują przeżyźnienie wód powierzchniowych i podziemnych
 - środków ochrony roślin – szczególnie preparaty stosowane bezpośrednio do gleby oraz na rośliny (ulegając zmyciu lub wykruszeniu) mogą przedostawać się do wód powierzchniowych i podziemnych, gdzie stanowią zagrożenie dla życia i zdrowia,

b. zanieczyszczenia punktowe wynikające z produkcji zwierzęcej:

- gazowe – w pobliżu ferm, głównie na skutek fermentacji gnojowicy powstają toksyczne gazy: amoniak i siarkowodór,
- odory – siarkowodory, aminy, związki karbonylowe, merkaptany, indole i skatole, słabo mieszają się z powietrzem atmosferycznym i długo utrzymują w strefie przyziemnej powodując uciążliwości, wycieki gnojowicy i soków kiszonkowych – nieszczelne zbiorniki do przechowywania tych substancji stanowią przyczynę przedostawania się ich do wód, gdzie stanowią poważne zagrożenie dla zdrowia.

Transport

1. Udział powierzchni zajętej pod tereny komunikacyjne w gminie jest zbliżony do średniej wojewódzkiej (3,1 %, z tego 87,1 % to drogi, a reszta to koleje i inne tereny komunikacyjne). Na terenie gminy znajduje się 16 stacji paliw, w tym 7 z myjnią:

a. 4 w Międzychodzie, w tym dwie z myjnią,

b. 5 w Bielsku, w tym trzy z myjnią,

c. po jednej w Muchocinie, Gorzynie, Kamionnie, Łowyniu, Tuczępach (z myjnią), Mnichach i Gorzycu Starym (z myjnią).

2. Główne zagrożenia środowiska ze strony transportu wynikają z istnienia na terenie gminy drogi krajowej (długość 10,7 km) oraz dróg wojewódzkich (łącznie długość 65,1 km).

Przeprowadzony na drogach krajowych i wojewódzkich generalny pomiar ruchu w latach 2005, 2010 i 2015 przedstawia poniższa tabela:

Nr i kategoria drogi	Odcinek drogi	GPR 2005 Poj. ogółem	GPR 2010	GPR 2015
24- krajowa	KWILCZ-GORZYŃ	7603	9372	8030
	GORZYŃ-PRZYTOCZNA	7603	8092	6288
160 -wojewódzka	GR. WOJ. SOWIA GÓRA-MIĘDZYCHÓD	1654	2860	2625
	MIASTO MIĘDZYCHÓD (PRZEJSCIE)	5575	6587	7567
	MIĘDZYCHÓD-GORZYŃ	5666	5696	5783
	GORZYŃ-MIEDZICHOWO	1522	2064	1640
182 -wojewódzka	MIASTO MIĘDZYCHÓD (PRZEJSCIE)	7547	8075	6802
	MIĘDZYCHÓD-SIERAKÓW	2358	2621	2708
195 -wojewódzka	ZATOM NOWY-ZATOM STARY	284	354	383
198 -wojewódzka	RADGOSZCZ-SIERAKÓW	247	309	334
199 -wojewódzka	GR.WOJ.- MIĘDZYCHÓD	600	586	633

W raporcie WIOŚ z 2010 r. zawarto wyniki badań klimatu akustycznego dla drogi nr 182 w Bielsku, przy ul. Armii Poznań 1-3. Dla badanego terenu dopuszczalny poziom hałasu w środowisku powinien wynosić 60 dB w dzień i 50 dB w nocy. W badaniach pomierzono równoważny poziom hałasu L_{Aeq} na poziomie 61,6 dB w dzień i 57,1 dB w nocy.

Dla odcinka drogi krajowej nr 24 od wschodniej granicy gminy do miejscowości Gorzyń została sporządzona mapa akustyczna, która określa zasięg akustycznego oddziaływania drogi, który należy uwzględnić przy kształtowaniu zagospodarowania przestrzennego w bezpośrednim sąsiedztwie drogi krajowej nr 24.

Oprócz emisji hałasu transport powoduje następujące zagrożenia:

a. systematyczne – związane z ruchem pojazdów:

- emisje spalin – gazy spalinowe zawierają ponad 100 związków chemicznych o właściwościach toksycznych, wielkość zanieczyszczenia powietrza, a potem także gleb i wód gruntowych zależy od warunków klimatycznych, natężenia ruchu, rodzaju paliw oraz obecności zadrzewień przydrożnych, rodzaju gleby, poziomu wód gruntowych itp.,
- stosowanie środków zimowego utrzymania dróg – głównie chlorki, które poprzez infiltrację spływów powierzchniowych zanieczyszczają wody podziemne,
- ścieki bytowe i przemysłowe z obiektów związanych z obsługą ruchu samochodowego i

podróżnych – ścieki z mycia pojazdów, urządzeń i pomieszczeń warsztatowych,
b. awaryjne i losowe – związane z kolizjami pojazdów, zwłaszcza przewożącymi substancje niebezpieczne.

Niska emisja

Udział emisji niskiej w ogólnej ilości emitowanych do powietrza zanieczyszczeń jest trudny do zbilansowania ze względu na rozproszenie źródeł emisji. Jednak ze względu na lokalizację źródeł niskiej emisji oraz warunki wprowadzania zanieczyszczeń do atmosfery ich wpływ na lokalny stan czystości powietrza jest dość istotny. W gminie w roku 2000 ok. 2 200 budynków jednorodzinnych korzystało z małych kotłów indywidualnych opalanych węglem oraz pieców ceramicznych, także niewielka część zabudowy wielorodzinnej opalana jest paliwem stałym. Ze względu na postępującą gazyfikację gminy można się spodziewać stopniowego zmniejszania się udziału niskiej emisji w zanieczyszczeniu powietrza. W gminie brak jest urządzeń wykorzystujących energię ze źródeł odnawialnych (kolektorów słonecznych, elektrowni wiatrowych, wodnych, pomp ciepła lub pieców opalanych drewnem, słomą lub biogazem). Według Projektu Założeń do Planu Zaopatrzenia Miasta i Gminy Międzychód w Ciepło, Energię Elektryczną i Paliwa Gazowe gmina posiada dogodne warunki do pozyskiwania energii z biomasy, cieków wód powierzchniowych i wiatru.

7. TERENY I OBIEKTY CHRONIONE

7.1 Obszary chronione

Teren Gminy Międzychód to niezwykle urozmaicony obszar przyrodniczy i krajobrazowy. Północną część obszaru, na północ od Warty pokrywają lasy sosnowe. Obszar na południe od Warty to wysoczyzna urozmaicona głębokimi rynnami polodowcowymi, często wypełnionymi wodą z towarzyszącymi terenami podmokłymi z charakterystyczną florą i fauną. Na obszarze gminy ochronie prawnej podlegają:

Park Krajobrazowy

Park krajobrazowy w rozumieniu artykułu 16 Ustawy o ochronie przyrody jest obszarem chronionym ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe, a celem jego utworzenia jest zachowanie, popularyzacja i upowszechnianie tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju. Na terenie gminy znajduje się jeden z dwóch kompleksów Pszczewskiego Parku Krajobrazowego. Obejmuje on dolinę rzeki Kamionki i ma powierzchnię 1 970 ha. Wokół parku została wyznaczona strefa ochronna zwana otuliną. Strefa ta ma zabezpieczyć park przed szkodliwym oddziaływaniem czynników zewnętrznych. Kamionka płynie stosunkowo głęboką rynną polodowcową przecinając różne formy geomorfologiczne: wydmy piaszczyste sandru lewickiego na południu, moreny czołowe – w części środkowej, moreny denne – w części północnej. Zachodnią krawędź doliny porasta las z okazałymi bukami, grabami, dębami i jaworami. Na dnie doliny występuje las olszowy z bogatym runem oraz enklawami łąk turzycowych i trawiastych. Na jednej z nich znajduje się bogate stanowisko chronionego pełnika europejskiego. Ze względu na niedostępność terenu bytują tu jelenie, dziki i sarny. Gnieźdzą się tu również żurawie, ptaki drapieżne i wiele gatunków ptaków śpiewających. Wśród drzew pomnikowych w Parku najliczniejsze są dęby. Najokazalszy o obwodzie 736 cm i wysokości 25 m. rośnie we wsi Lewice. Inne gatunki pomnikowe to lipy, jesiony, wiązy, modrzewie, platany, cisy, buki. Godną uwagi jest aleja grabowa o dł. 50 m. obok leśnej osady Kaliska (koło Lewic). Na terenie całego Parku znajduje się około 60 przydrożnych kapliczek.

Rezerwat przyrody

Rezerwat przyrody (Art. 13 Ustawy o ochronie przyrody) jest obszarem obejmującym

zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym ekosystemy, w tym siedliska przyrodnicze, a także określone gatunki roślin i zwierząt, elementy przyrody nieożywionej, mające istotną wartość ze względów naukowych, przyrodniczych, kulturowych bądź krajobrazowych.

Rezerwat „**Kolno Międzychodzkie**” położony między Jeziorami Koleńskim i Kludno ma powierzchnię 14,77 ha i utworzony został w 1959 roku. Obejmuje on wilgotny las liściasty o charakterze naturalnym. Występują tu dwa zespoły leśne: porastający nad Jezioro Koleńskim łęg jesionowo-olszowy składający się głównie z olszy czarnej, sporadycznie jesionu oraz grąd niski gdzie rosną dęby szypułkowe z domieszką jesionu, wiązu, jaworu i buka. Dęby dochodzą do znacznych rozmiarów (obwód pni siedmiu dębów wynosi około 500 cm, czterech powyżej 600 cm – najgrubszy ma obwód 670 cm) i osiągają wiek około 500 lat. Interesujące są też duże wiązy z wyraźnymi zgrubieniami na korzeniach. Rezerwat odgrywa rolę naukową i dydaktyczną, bowiem gromadzi rzadko spotykane skupisko dorodnych, rodzimych drzew z bujną roślinnością runa. Stanowi piękny komponent krajobrazu, wokół którego prowadzi szlak turystyczny.

W centralnej części doliny Kamionki znajduje się Rezerwat Przyrody „**Dolina Kamionki**” o powierzchni 59,18 ha., utworzony został w 2004 r. Obszar ten obejmuje fragment doliny w jej środkowej części, na północ od wsi Mnichy. Kamionka przepływa tu wśród pagórków morenowych. Zbocza doliny porożcinane są licznymi jarami. Dno doliny, płaskie i zabagnione, porośnięte jest lasem olszowym z bogatym i zróżnicowanym runem. Lewy brzeg doliny obejmuje lasy grądowe z dużym udziałem buka. Są tu okazałe drzewa o pomnikowych rozmiarach, głównie buki, graby i jawory. Na terenie rezerwatu stwierdzono występowanie kilkunastu gatunków chronionych, m.in. cisa pospolitego. Odnotowano tu stanowisko pełnika europejskiego i storczyków. Badania florystyczne wykazały występowanie tu 258 gatunków roślin naczyniowych, w tym 13 chronionych i 10 rzadko spotykanych. Wyróżniono 12 zespołów roślinnych: 6 zespołów szuwarowych i 3 zespoły łąkowe oraz 3 zbiorowiska leśne.

Rezerwat o nazwie „**Papiernia**” projektowany jest na południe od wsi Mniszki. Obejmuje dno i krawędzie doliny o bardzo urozmaiconej rzeźbie terenu na odcinku ok. 2 km w pobliżu leśniczówki Papiernia. Powierzchnia projektowanego rezerwatu wynosi ok. 35 ha, a otuliny prawie 78 ha. Są tu interesujące formy morfologiczne. Zbocza doliny poprzecinane są licznymi wąwozami i głębokimi jarami. Malownicze pod względem krajobrazowym wysokie wzgórza morenowe z głębokimi jarami przypominają górskie krajobrazy. W części południowej doliny liczne są źródliska oraz boczne, wąskie rowki, którymi woda na zboczach dopływa do rzeki Kamionki. Stanowią one bardzo istotny element systemu wodnego. Dno doliny porasta zwarty kompleks lasów olszowych, miejscami występuje łęg jesionowo – olszowy. Są tu trzcinowiska, łąki turzycowe i trawiaste zarośla. Projektowany rezerwat ma zabezpieczyć cenne i dobrze zachowane fragmenty szaty roślinnej doliny, różnorodne biotopy dla bogatej fauny i utrzymania naturalnych stosunków wodnych, które z żyznymi glebami decydują o bogactwie przyrodniczym doliny.

Obszar Chronionego Krajobrazu

Obszar chronionego krajobrazu (Art. 23 Ustawy o ochronie przyrody) jest terenem chronionym ze względu na:

- wyróżniające się krajobrazowo tereny o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe w szczególności ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z masową turystyką i wypoczynkiem,
- istniejące albo odtwarzane korytarze ekologiczne.

Na terenie Gminy Międzychód 24 listopada 1998, rozporządzeniem nr 12 Wojewody Gorzowskiego powołano Obszar Chronionego Krajobrazu „H” Międzychód (Dz. Urz. Woj. Gorzowskiego nr 20).

Wspomniane rozporządzenie Nr 12 Wojewody Gorzowskiego utraciło moc na podstawie art. 11 ustawy z dnia 7.12.2000 r. o zmianie ustawy o ochronie przyrody. Jednak, zgodnie z art. 7

ustawy z 7.12.2000 r. obszar chronionego krajobrazu utworzony na podstawie dotychczasowych przepisów stał się obszarem w rozumieniu tej ustawy. Istnienie obszaru chronionego krajobrazu zostało również podtrzymane po wejściu w życie nowej ustawy o ochronie przyrody z dnia 16.04.2004 (Dz. U. z 2004 r. Nr 151, poz. 1220), jednak nie obowiązują zakazy wprowadzone ww. rozporządzeniem. Z uwagi na słabą jakość danych źródłowych, które ilustrują przebieg granic Obszaru Chronionego Krajobrazu „H” Międzychód, konieczna jest weryfikacja granic lub opracowanie szczegółowego opisu ich przebiegu.

Użytki ekologiczne

W gminie znajduje się 28 użytków ekologicznych o łącznej powierzchni 57,2 ha. Pięć z nich to użytki położone na wyspach (trzy wyspy na jeziorze Bielskim i po jednej na jeziorach Winnogóra, Gorzyńskim, Mierzyńskim oraz Dużym Dormowskim). Reszta użytków to różnego rodzaju kompleksy na terenie obrębów Gralewo (1 szt.), Tuczępy (9 szt.), Lewice (1 szt.), Polanka (2 szt.) oraz Radgoszcz (8 szt.). Z uwagi na zmiany przepisów oraz kompetencji organów powołujących do życia użytki ekologiczne występujące na obszarze gminy użytki ekologiczne wymagają weryfikacji pod kątem ich statusu formalnego.

Obszary Natura 2000

Obszar specjalnej ochrony ptaków Puszcza Notecka PLB300015

Stanowi zwarty, jednolity kompleks leśny umiejscowiony w międzyrzeczu Warty i Noteci. Zajmuje powierzchnię 178 255,8 ha.

Występuje co najmniej 30 lęgowych gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 11 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK).

W okresie lęgowym obszar zasiedla powyżej 2% populacji krajowej (C6) bielika (PCK), kani czarnej (PCK) i kani rudej (PCK), co najmniej 1% populacji krajowej (C3 i C6) następujących gatunków ptaków: bąk (PCK), podgorzałka (PCK), puchacz (PCK), rybołów (PCK), trzmielojad, gągoł, nurogęś; w stosunkowo wysokiej liczebności (C7) występuje bocian czarny, błotniak stawowy, ortolan i żuraw.

W okresie zimy występuje co najmniej 1% populacji szlaku wędrownego (C2) bielika.

Ten ogromny obszar leśny (jeden z największych w centralnej i północnej Polsce) jest ostoją rzadkich i zagrożonych gatunków ptaków i ssaków. To jedyna, stała w ostatnich latach, ostoja wilka w zachodniej Polsce. Flora bogata między innymi w 9 gatunków storczyków.

Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty „Dolina Kamionki” PLH300031

Zajmuje powierzchnię 847,7 ha. Położony na południowych obrzeżach Pojezierza Międzychodzkiego. Około 24% powierzchni ostoi zajmuje 10 typów siedlisk przyrodniczych ujętych w załączniku I Dyrektywy Siedliskowej (w tym 1 priorytetowy).

Szczególne znaczenie mają lasy lęgowe w dolinie rzeki, zwłaszcza te w kompleksie ze źródłiskami z klasy Montio-Cardaminetea, lasy liściaste (bukowe i grądowe) na zboczach doliny. Obszary wysoczyznowe to tereny gdzie lasy są znacznie bardziej przekształcone, ale mogą być renaturalizowane.

Bardzo cenne są także fragmenty roślinności łąkowej z obfitym stanowiskiem pełnika *Trollius europaeus*.

Ostoja obejmuje fragment rynny polodowcowej, której dnem płynie rzeka Kamionka i jej otoczenie. Jest to obszar usytuowany na południowych obrzeżach Pojezierza Międzychodzkiego, należący do makroregionu Pojezierza Lubuskiego. Znajduje się on w zasięgu fazy poznańskiej zlodowacenia bałtyckiego i ma charakter wyraźnie wciętej doliny. Lokalnie jest silnie zróżnicowany morfologicznie, odznacza się dość dużymi różnicami wysokości względnej (ok. 30 m, od 57-93 m n.p.m). Dominujące siedliska mineralne, na wysoczyznach, są opanowane przez drzewostany gospodarcze w różnych klasach wieku, głównie z sosną pospolitą. Najcenniejsze części obszaru to zbocza doliny porośnięte przez lasy liściaste, głównie bukowe oraz usytuowane w dolinie siedliska higrofilne z podłożem

organicznym wykorzystywane uprzednio jako użytki zielone. W obecnej chwili dawne łąki stanowią ustępujący typ siedliska, gdyż w dużej mierze zostały w wyniku sukcesji wtórnej porośnięte przez lasy olszowe. Część dna doliny została przekształcona w stawy rybne, co zagraża wzmożoną eutrofizacją.

Obszar znajduje się w całości na terenie Pszczewskiego Parku Krajobrazowego (1986 r., 12220,0 ha), w jego wschodniej, mniejszej części (1970 ha). W północnej części ostoi utworzony został w 2004 roku florystyczny rezerwat przyrody Dolina Kamionki (59,18 ha). Poza tym, w części południowej projektowane jest utworzenie rezerwatu chroniącego lasy łęgowe.

Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty „Ostoja Międzychodzko-Sierakowska” PLH300032

Zajmuje powierzchnię 7 591,1 ha. Obszar stanowi mozaikę wielu siedlisk o bardzo dużym znaczeniu dla ochrony bioróżnorodności. Najważniejsze walory ostoi to:

- jedno z największych skupień lasów bukowych przy wschodniej granicy zasięgu występowania;
dobrze zachowane, choć nie zajmujące dużych powierzchni siedliska grądów;
- liczne stanowiska lasów łęgowych, w tym dobrze zachowanych łęgów źródliskowych (siedliska priorytetowe);
- duża różnorodność siedliskowa (9 rodzajów siedlisk z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej);
- stanowiska 3 gatunków zwierząt z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej;
- bogata flora roślin naczyniowych (ponad 800 taksonów);

Obszar jest też żerowiskiem nocka dużego *Myotis myotis*. Prawdopodobnie mogą to być żerowiska osobników z pobliskiej kolonii łęgowej "Sieraków".

Reprezentowane tu są niemal wszystkie typy form terenu charakterystyczne dla obszarów młodo glacialnych Wielkopolski. Na większości powierzchni Pojezierza dominują różnego typu utwory polodowcowe, są to obszary piasków i glin zwałowych moren dennych i czołowych poprzecinane rynnami polodowcowymi, których dno wypełnione jest utworami akumulacji holoceniowej, poza tym sandry i oraz współczesne utwory akumulacji rzecznej w dolinie Warty. W wielu rynnach lub bezodpływowych zagłębieniach dochodzi do akumulacji skał organogenicznych - torfów niskich i przejściowych. Najbardziej istotnym elementem sieci hydrograficznej jest kilkadziesiąt różnej wielkości jezior. Mimo bogactwa wód naturalnych występują także zbiorniki antropogeniczne - stawy rybne lokalizowane na dnie rynien. W licznych formach rozcięcia strefy marginalnej w dolinach rzek i na brzegach jezior występują higrofilne zbiorowiska zaroślowe i ziołoroślowe w kompleksie z ekstensywnie użytkowanymi zbiorowiskami łąkowymi i łęgami olszowymi. U stóp stromych krawędzi występują obszary źródliskowe z towarzyszącą im roślinnością klasy Montio-Cardaminetea. Grądy i buczyny stanowią dominującą grupę zespołów lasów liściastych. Ich występowanie ograniczone jest głównie do stromych zboczy w okolicach Kolna, Chalina, Kurnatowic, Zatomia, Prusimia i Mechnacza, w uroczysku Zielona Chojna, oraz w rezerwach Buki nad jez. Lutomskim i Kolno Międzychodzkie. Duży kompleks buczyn znajduje się we wschodniej części Pojezierza nad Jez. Białokoskim. Płaty grądów na terenie Pojezierza zaliczone zostały do zespołu *Galio sylvatici-Carpinetum* w odmianie śląsko-wielkopolskiej. Typowy dla niej udział buka zaznacza się także w płatach grądów Pojezierza. Przez obszar Pojezierza przebiega wschodnia granica zasięgu lasów bukowych stąd ich płaty mają niekiedy charakter przejściowy. Większość lasów bukowych reprezentuje żyzne buczyny niżowe, mniej rozpowszechnione są ubogie buczyny na zakwaszonych glebach (*Luzulo-Fagetum*).

Na terenie ostoi przeważają obszary leśne, znaczny jest też udział obszarów zagospodarowanych rolniczo. Są to uprawy rolne drobno- i średniopowierzchniowe. Stosunkowo nieduża powierzchnia użytków zielonych wynika z faktu, że na ich siedliskach lokalizowane są stawy rybne.

Obszar w znacznej części położony na terenie Sierakowskiego Parku Krajobrazowego z rezerwatami przyrody: Buki nad Jeziorem Lutomskim. Częściowo także Obszar Chronionego Krajobrazu Międzychód z rezerwatem przyrody Kolno Międzychodzkie.

7.2 Obiekty chronione - flora i fauna

Pomniki przyrody

Pomnikami przyrody (Art. 40 Ustawy o ochronie przyrody) są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupienia o szczególnej wartości naukowej, kulturowej, historyczno-pamiętkowej i krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, w szczególności sędziwe i okazałych rozmiarów drzewa i krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe, jaskinie.

W gminie zostało objętych tą formą ochrony 423 obiekty, w tym 422 to pojedyncze drzewa lub ich zgrupowania, a jeden to głąz narzutowy. Łącznie objęto ochroną 410 drzew i jedną aleję.

Nazwa drzewa	Ilość
Aleja Grabowa	50 metrów
Buk zwyczajny	151
Buk zwyczajny odmiana purpurowa	1
Cis pospolity	19
Dąb szypułkowy	180
Jesion wyniosły	2
Lipa drobnolistna	18
Lipa szerokolistna	12
Modrzew europejski	2
Olsza czarna	1
Platan klonolistny	1
Sosna pospolita	26
Wiąz polny	2
Wiąz szypułkowy	4
Wierzba krucha	1
Żywotnik	1

Ochrona gatunkowa

Ochrona gatunkowa roślin i zwierząt (Art. 46 Ustawy o ochronie przyrody) ma na celu zabezpieczenie dziko występujących roślin lub zwierząt oraz ich siedlisk, a w szczególności gatunków rzadko występujących, endemicznych, podatnych na zagrożenia i zagrożonych wyginięciem oraz objętych ochroną na podstawie umów międzynarodowych, jak też zachowanie różnorodności gatunkowej i genetycznej.

Na terenie gminy rozpoznano stanowiska lęgowe ptaków objętych ochroną gatunkową ścisłą, dla których ustalane są granice miejsc rozrodu i regularnego przebywania. Są to gniazda:

- bielika *Haliaeetus albicilla*, na zachód od miejscowości Kaplin,
- kani rudej *Milvus milvus* na północ od miejscowości Bielsko,
- bielika *Haliaeetus albicilla*, na północ od miejscowości Kolno,
- bielika *Haliaeetus albicilla*, na południowy-zachód od miejscowości Gorzyń, gniazdo na sośnie zwyczajnej,
- bielika *Haliaeetus albicilla*, na północ od miejscowości Lewice, gniazda występują na bukach,
- bociana czarnego *Ciconia nigra*, na wschód od miejscowości Lewice, gniazdo występuje na dębie.

Dla ptaków tych obowiązuje całoroczna strefa ochrony ścisłej (200 m w przypadku bociana czarnego i 100 m dla kani rudej) oraz strefa ochrony częściowej w sezonie lęgowym – 500 m (01.01-31.07 dla bielika, 15.03 – 30.08 dla bociana czarnego, 01.03 – 31.08 dla kani rudej).

Parki wiejskie

W gminie znajdują się dwa parki wiejskie. Są to parki w Lewicach i Mníchach. Park w Lewicach będący w zarządzie Nadleśnictwa Międzychód ma powierzchnię 6,76 ha, a park w Mníchach należący do Skarbu Państwa ma powierzchnię 3,15 ha. Oba parki mają za zadanie ochronę starodrzewu o charakterze parkowym.

Ochrona konserwatorska

Do rejestru zabytków Wielkopolskiego Konserwatora Zabytków zostały wpisane pałacowe parki krajobrazowe w Kolnie i Mníchach. Założenie parkowe są przykładem kompozycji przestrzennych ukształtowanych z wykorzystaniem naturalnego krajobrazu, z zachowanym cennym drzewostanem, jedne z większych i piękniejszych w tym regionie.

8. OBSZARY NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH

Na obszarze gminy nie występują obszary na których występowałyby naturalne zagrożenia geologiczne. W północnej części gminy zalegają złoża ropy naftowej i gazu które nie stanowią same w sobie zagrożenia dla zachowania równowagi i jakości stanu środowiska przyrodniczego. Ewentualne dopuszczenie eksploatacji tych złóż stwarza szereg zagrożeń, związane są one jednak z działalnością człowieka.

9. UDOKUMENTOWNE ZŁOŻA KOPALIN ORAZ ZASOBY WÓD PODZIEMNYCH

9.1 Kopaliny

Gmina Międzychód stanowi fragment dużej jednostki geostrukturalnej - monokliny przedsudeckiej, pokrytej grubą warstwą osadów kenozoiku. W budowie geologicznej wyróżnia się tu kompleks skał paleozoicznych, mezozoicznych i trzeciorzędowych oraz przykrywające je osady czwartorzędowe.

W 2003 roku na terenie gminy udokumentowano złożę gazu ziemnego „Międzychód”. Zasoby bilansowe tego złoża wynoszą 11 466,25 mln³ w tym do wydobycia przewidziane są zasoby 4 526,25 mln m³, drugim udokumentowanym złożem jest złożę ropy naftowej i towarzyszącego gazu ziemnego „Lubiatów”.

Ze względu na trwające poszukiwania złóż na obszarze gminy, w przyszłości mogą zostać odkryte i udokumentowane kolejne złoża.

Kruszywo naturalne jest eksploatowane w kopalni w:

1. Wiktorowie (pole A i B) o powierzchni 6,17 ha. Termin ważności koncesji mija w 2013, a przewidzianym kierunkiem rekultywacji jest kierunek wodno-rolny,
2. Wiktorowie (pole C) o powierzchni 5,2 ha. Termin ważności koncesji mija w 2022 roku,
3. Wielowśi na 3 terenach i obszarach górniczych: „Wielowieś”, „Wielowieś-S”, „Wielowieś-T” o łącznej powierzchni 16,95 ha. Termin ważności koncesji dla złoża „Wielowieś” mija w 2029 roku, natomiast dla złóż „Wielowieś-S” i „Wielowieś-T” w 2021 roku.

Istniejąca na początku XX wieku kopalnia węgla brunatnego „Wanda” w rejonie Zatomia Nowego nie jest eksploatowana ze względu na niską kaloryczność węgla, a także na konflikty w zakresie ochrony wód (GZWP Nr 147 wraz z obszarem wysokiej i najwyższej ochrony) oraz w zakresie ochrony przyrody (Międzychodzki Obszar Chronionego Krajobrazu).

Ustalenia w zakresie udokumentowanych złóż kopalin po wprowadzeniu Zarządzenia zastępczego Wojewody Wielkopolskiego nr KN-I.4102.1.2016.4 z dnia 28 stycznia 2016 r. oraz nr KN-I.4102.11.2016 z dnia 5 grudnia 2016 r.:

Na terenie Gminy Międzychód występują udokumentowane obszary złóż kopalin, oznaczone w Tabeli nr 1 (stan na dzień 31 lipca 2017 r.). Poniższe zestawienie nie uwzględnia zasobów kopalin zakwalifikowanych jako zasoby szacunkowe, hipotetyczne, perspektywiczne i prognostyczne. Zestawienie nie uwzględnia również złóż skreślonych z krajowego bilansu zasobów złóż kopalin.

Tabela nr 1. Udokumentowane obszary złóż kopalin

1	2	3	4	5	6
Nazwa złoża	ID	Kopalina	Organ zatwierdzający dokumentację geologiczną	Znak i data wydania decyzji / pisma	Lp. na rys. studium
Głazewo TN	117501	kruszywa naturalne	Marszałek Województwa Wielkopolskiego	pismo znak DSR.IV.7510-36/08 z dnia 27 sierpnia 2008 r.	1
Głazewo TN1	14854	kruszywa naturalne	Starosta Międzychodzki	pismo znak OS-7510/15/10 z dnia 15 grudnia 2010 r.	2
Gorzycko I	14748	kruszywa naturalne	Starosta Międzychodzki	pismo znak OS-7510/14/10 z dnia 4 listopada 2010 r.	3
Kamionna EG	12351	kruszywa naturalne	Starosta Międzychodzki	pismo znak OS-7510/4/09 z dnia 17 czerwca 2009 r.	4
Kopalnia Wanda	4300	węgle brunatne	Prezes Centralnego Urzędu Geologii	decyzja z dnia 19 września 1964 r.	5
Krzyżkówko MD	11769	kruszywa naturalne	Marszałek Województwa Wielkopolskiego	pismem znak DSR.IV.7510-15/08 z dnia 7 kwietnia 2008 r. oraz pismem znak DSR.IV.7427.18.2011 z dnia 13 lipca 2011 r.	6
Lewice	13850	kruszywa naturalne	Starosta Międzychodzki	pismem znak OS-7510/13/09 z dnia 1 grudnia 2009 r.; dodatek do dokumentacji geologicznej zatwierdzony przez Marszałka Województwa Wielkopolskiego decyzją znak DSR-I.7427.7.2012 z dnia 16 lipca 2012 r.	7
Lubiatów	9736	gazy ziemne i ropa naftowa	Minister Środowiska	pismo znak DG/kzk/EZD/489-7487/2004 z dnia 23 stycznia 2004 r.	8
Międzychód	9502	gazy ziemne	Minister Środowiska	pismo znak DG/kzk/EZD/489-7470/2003 z dnia 28 listopada 2003 r.	9
Wielowieś	10614	kruszywa naturalne	Marszałek Województwa Wielkopolskiego	pismem znak DSR.IV.7510-17/06 z dnia 22 maja 2006 r.	10
Wielowieś S	10301	kruszywa naturalne	Starosta Międzychodzki	pismo znak OS-7510/10/05 z dnia 12 września 2005 r.	11

Wielowieś T	13438	kruszywa naturalne	Starosta Międzychodzki	pismo znak OS-7510/8/09 z dnia 22 września 2009 r.	12
Wiktorowo	8150	kruszywa naturalne	Wojewoda Gorzowskiego	decyzja znak OS-g-7520/1/98 z dnia 27 sierpnia 1998 r.	13
Wiktorowo pole C	10307	kruszywa naturalne	Marszałek Województwa Wielkopolskiego	pismo znak DSR-IV-2.7414-28/05 z dnia 30 sierpnia 2005 r.	14
Tuczępy	17083	kruszywa naturalne	Marszałek Województwa Wielkopolskiego	decyzja znak DSR-I.7427.23.2014 z dnia 2 kwietnia 2014 r.	15
Wielowieś U	17965	kruszywa naturalne	Starosta Międzychodzki	Pismo nr OS.6528.1.2016	16
Dormowo	17980	kruszywa naturalne	Starosta Międzychodzki	Pismo znak OS.6528.2.2016 z dnia 27.01.2016	17

~~Tabela nr 2. Udokumentowane złoża kopalin występujące na terenie Gminy Międzychód, nieobjęte zarządzeniem zastępczym Wojewody Wielkopolskiego i nie ujawnione w studium.~~

Dormowo	17980	kruszywa naturalne	Starosta Międzychodzki	Pismo znak OS.6528.2.2016 z dnia 27.01.2016	
Wielowieś U	17965	kruszywa naturalne	Starosta Międzychodzki	Pismo nr OS.6528.1.2016	

9.2 Wody podziemne i ujęcia wodne

1. Gmina Międzychód leży w VI regionie geologicznym – Wielkopolskim. Głównym piętrzem wodonośnym jest tu zarówno piętro czwartorzędowe (Q) jak i trzeciorzędowe (Tr). Piętra drugorzędne – kredowe i jurajskie, typ formacji wodonośnych – porowe. Zasobność wód podziemnych zwykłych jest na terenie gminy średnia. Poziom użytkowy trzeciorzędowy występuje na głębokości ok. 100-180 m. ppt. W warstwach trzeciorzędowych o miąższości 10-30 m. osiągnięte wydajności to 25-30 m³/h, lokalnie kilkakrotnie więcej. Zwierciadło wód tego poziomu jest napięte. W piętrze czwartorzędowym wydajności studzien wynoszą przeważnie 30-60 m³/h, max do 100 m³/h, przy swobodnym zwierciadle wody.

Głębokość występowania pierwszego zwierciadła wód podziemnych:

- w dolinie Warty i na północ od niej 0 – 5 m.,
- w północnej części gminy – na wydmach możliwość pojawiania się wód głębiej, w południowej części gminy – w pasie środkowym o przebiegu N-S – 5-200 m.,
- w obrębie lokalnych wzniesień /pas E-W/ 20 – 40 m. i płycej na południe od nich.

2. W obrębie Gminy Międzychód znajdują się dwa Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (146 i 147).

- GZWP nr 147(10/40) Dolina rzeki Warty (Sieraków-Międzychód) jest zbiornikiem czwartorzędowym (Qd) o charakterze dolinnym o średniej głębokości 40 m. Zajmuje on obszar 50 km², a jego zasoby dyspozycyjne wynoszą 10 tys. m³/dobę. Zbiornik ten posiada na terenie gminy obszary najwyższej i wysokiej ochrony (ONO).
- pod nim znajduje się GZWP nr 146 (20/180) Subzbiornik Jezioro Bytyńskie-Wronki-Trzciel, który jest zbiornikiem trzeciorzędowym (Tr) o średniej głębokości 130 m. Jego powierzchnia

wynosi 750 km², a szacunkowe zasoby dyspozycyjne wynoszą 20 tys. m³/dobę.

4. Pomimo niewielkiej miąższości warstwy izolacyjnej, w większości leśne użytkowanie terenu nad zbiornikiem sprawia, że wody podziemne są bardzo dobrej jakości. W większości obszar gminy Międzychód jest położony w JCWPd nr 42 (jednolita część wód podziemnych). W badaniach przeprowadzonych w 2010 r. w ramach monitoringu diagnostycznego w najbliższym położonym punkcie pomiarowym w miejscowości Koźlak, gm. Szamotuły oceniono jakość wody jako zadowalającą (klasa III) – w gminie Międzychód nie ma punktu badawczego.

Teren objęty V zmianą Studium leży w granicach JCWPd nr 42. Wg wyników oceny w latach 2010 -2012 stan chemiczny oraz ilościowy JCWPd nr 42 został oceniony jako dobry (dane PIG). Dobry stan chemiczny i ilościowy JCWPd, oznacza dobry stan wód podziemnych.

W gminie znajduje się 17 ujęć wód podziemnych (Tab.4). Pobór wody ze wszystkich studzien wynosi 8107,33 m³/dobę. Sześć z nich posiada ustaloną strefę ochronną bezpośrednią o promieniu 9- 10 m.

10. TERENY GÓRNICZE

1. Na obszarze gminy znajdują się ~~w chwili obecnej następujące tereny górnicze:~~

a) Dla złoża gazu ziemnego „Międzychód” wyznaczono obszar górniczy „Międzychód”, którego powierzchnia wynosi 18819154 m². Wyznaczony teren górniczy pn. „Międzychód” pokrywa się dokładnie z granicami obszaru górniczego. (Wyznaczone przez Ministra Środowiska koncesją Nr18/2004 z dnia 22.12.2004 r.) Wydobywanie gazu ziemnego prowadzona jest metodą otworową.

b) Dla złoża ropy naftowej i towarzyszącego gazu ziemnego „Lubiatów” wyznaczono obszar górniczy „Lubiatów” o powierzchni 23 726 990 m². Wyznaczony teren górniczy pn. „Lubiatów I” pokrywa się dokładnie z granicami obszaru górniczego. (Wyznaczone przez Ministra Środowiska koncesją Nr 15/2004 z dnia 30.11.2004 r., ~~zmieniony DGiKGe-4771-4/1908/08/MS z 29.03.2008 r oraz DGiKGw-4771-6/25671/12/BG z dnia 2.07.2012 r.~~),

c) Dla złoża kruszywa naturalnego „Wielowieś” wyznaczono obszar górniczy „Wielowieś” o powierzchni 113898 m² oraz teren górniczy „Wielowieś” o powierzchni 133822 m². (Wyznaczone przez Marszałka Województwa Wielkopolskiego koncesją nr DSR.IV.7512-244/09 z dnia 4 stycznia 2010r.),

d) Dla złoża kruszywa naturalnego „Wielowieś-S” wyznaczono obszar górniczy „Wielowieś-S” o powierzchni 19788 m² oraz teren górniczy „Wielowieś-S”, który pokrywa się z obszarem górniczym. (Wyznaczone przez Starostę Powiatu Międzychodzkiego koncesją nr OS-751/13/05/06 z dnia 11 maja 2006r.),

e) Dla złoża kruszywa naturalnego „Wielowieś-T” wyznaczono obszar górniczy „Wielowieś-S” o powierzchni 16027 m² oraz teren górniczy „Wielowieś-T”, który pokrywa się z obszarem górniczym. (Wyznaczone przez Starostę Powiatu Międzychodzkiego koncesją nr OS-7510/9/09 z dnia 9 listopada 2009r.),

f) Dla złoża kruszywa naturalnego „Wiktorowo-Pole C” wyznaczono obszar górniczy „Wiktorowo-Pole C” o powierzchni 52572 m² oraz teren górniczy „Wiktorowo-Pole C”, który pokrywa się z obszarem górniczym. (Wyznaczone przez Marszałka Województwa Wielkopolskiego koncesją nr DSR.IV.7512-36/06 z dnia 31 lipca 2006r.)

~~Poza granicami III zmiany studium znajdują się kolejne obszary i tereny górnicze, które nie mają odzwierciedlenia na rysunku zmiany studium:~~

g) Dla złoża kruszywa naturalnego „Głazewo TN 1” wyznaczono obszar górniczy „Głazewo TN 1” o powierzchni 17469 m² oraz teren górniczy „Głazewo TN 1” o powierzchni 28300 m². (Wyznaczone przez Starostę Powiatu Międzychodzkiego koncesją nr OS-7510/16/10/2011 z dnia 2 marca 2011r.)

~~h) Dla złoża kruszywa naturalnego „Kamionna EG” wyznaczono obszar górniczy „Kamionna EG” o powierzchni 3168 m² oraz teren górniczy „Kamionna EG” o powierzchni 5726 m². (Wyznaczone przez Starostę Powiatu Międzychodzkiego koncesją nr OS-7510/6/09 z dnia~~

9 września 2009r.)

- h) Dla złoża kruszywa naturalnego „Lewice” wyznaczono obszar górniczy „Lewice A” o powierzchni 52 100,90 m² oraz teren górniczy „Lewice” o powierzchni 52 100,90 m². (Wyznaczone przez Marszałka Województwa Wielkopolskiego koncesją nr DSR-I.7422.11.2014 z dnia 17.07.2014 r., zmieniona nr DSR-I.7422.30.2015 z dnia 30.06.2015 r.)
- i) ~~Dla złoża kruszywa naturalnego „Wiktorowo-Pole A i B” wyznaczono obszar górniczy „Wiktorowo-Pole A i B” o powierzchni 61713 m² oraz teren górniczy „Wiktorowo-Pole A i B” o powierzchni 70798 m². (Wyznaczone przez Wojewodę Lubuskiego koncesją z dnia 28 października 1998r.)~~
- i) Dla złoża kruszywa naturalnego „Gorzycko I” wyznaczono obszar górniczy „Gorzycko I” o powierzchni 5380 m² oraz teren górniczy „Gorzycko I”, o powierzchni 8625 m². (Wyznaczone przez Starostę Powiatu Międzychodzkiego koncesją OS.6522.10.2011 z dnia 17.01.2012r.).
- j) Dla złoża kruszywa naturalnego „Dormowo” wyznaczono obszar górniczy „Dormowo” o powierzchni 11 900,0 m² oraz teren górniczy „Dormowo”, o powierzchni 11 900,0 m². (Wyznaczone przez Starostę Powiatu Międzychodzkiego koncesją OS.6522.3.2016 z dnia 19.12.2016 r.).
- k) Dla złoża kruszywa naturalnego „Głazewo TN” wyznaczono obszary górnicze: „Głazewo TN Pole A” o powierzchni 140 779,0 m², „Głazewo TN Pole B” o powierzchni 268 321,0 m², „Głazewo TN Pole C” o powierzchni 28 008,0 m² oraz tereny górnicze „Głazewo TN Pole A” o powierzchni 140 779,0 m², „Głazewo TN Pole B” o powierzchni 268 321,0 m², „Głazewo TN Pole C” o powierzchni 28 008,0 m². (Wyznaczone przez Marszałka Województwa Wielkopolskiego koncesją nr DSR-I.7422.5.2016 z dnia 19.04.2016r.)

~~Obszar objęty zmianą studium nr III obejmuje koncesja na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego „Międzyrzecz” nr 65/98/p z dnia 7.08.1998 r. – ważna do dnia 17.08.2015 r.~~

11. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

11.1 Transport drogowy.

1. Sieć lokalną transportu drogowego tworzą drogi gminne o nawierzchni głównie gruntowej:
 - sieć tą charakteryzuje mała gęstość z uwagi na skupiony charakter osadnictwa (za wyjątkiem obrzeży Puszczy Noteckiej oraz w rejonach Dziecielin, Łowynia, Lewic i Popowa gdzie występuje osadnictwo rozproszone) i strukturę gospodarstw rolnych,
 - sieć dróg gminnych wymaga uzupełnienia wynikającego z aktualnych potrzeb,
 - część dróg ponadlokalnych spełnia funkcje dróg gminnych zapewniając wewnętrzne powiązania w gminie.
2. Gmina charakteryzuje się stosunkowo bogatą siecią dróg za wyjątkiem północnej, mocno zalesionej części gminy. Przez obszar gminy przechodzą następujące drogi:
 - a. **krajowa** - nr 24 (Poznań - Gorzów) o długości 10,7 km.
 - b. **wojewódzkie**:
 - nr 160 Suchań – Piasecznik – Choszczno - Drezdenko – Międzychód – Gorzyń- Lewice – Miedzichowo (ul. Piłsudskiego i Poznańska w m. Międzychód),
 - nr 182 Międzychód – Wronki - Piotrowo – Czarnków- Ujście (ul. 17 Stycznia, Sikorskiego i Armii Poznań w m. Międzychód),
 - nr 199 ~~Skwierzyna- odc.~~ Wiejce –Międzychód,
 - nr 195 /droga 198/ - Zatom Nowy- Rzeką Warta (prom) – Zatom Stary /droga 182/
 - nr 198 /droga 160/ Radgoszcz – Kaplin – Mokrzec – Zatom Nowy – Kobylarnia – Sieraków – Piaski.

Łączna ich długość to 63,774 km.

c. powiatowe

nr 1715P, 1716P, 1717P, 1718P, 1719P, 1720P, 1721P, 1722P, 1723P, 1724P, 1725P, 1726P, 1727P, 1728P, 1729P, 1730P, 1731P, 1732P, 1735P (dawniej: nr 11529, nr 11551, nr 11534, nr 11503, nr 11525, nr 11115, nr 11526, nr 11539, nr 11538, nr 11536, nr 11557, nr 11537, nr 11535).

Łączna ich długość to 80,1 km.

d. gminne

Łączna ich długość wynosi 66,6 km.

e. W granicach administracyjnych miasta Międzychód łączna długość dróg i ulic gminnych wynosi około 22 km.

11.2 Transport kolejowy

System kolejowy tworzą, linie drugorzędne relacji:

Międzychód - (Rokietnica) przewozy pasażerskie zawieszone,

Międzychód - (Szamotuły) przewozy pasażerskie zawieszone, realizowane w ramach Kolejowej Komunikacji Autobusowej,

Międzychód - (Pszczew - Międzyrzecz) wyłączona z eksploatacji (zawieszone przewozy towarowe, przewozy pasażerskie realizowane w ramach Kolejowej Komunikacji Autobusowej),

Międzychód - Łowień, przewozy całkowicie zawieszone, jedynie na odcinku Międzychód-Łowień - Lewice - (Lewiczynek) realizowane są przewozy komercyjne.

Stan techniczny linii i obiektów jest zły, szczególnie na liniach wyłączonych z eksploatacji.

Na liniach przebiegających przez gminę Międzychód realizowane są przewozy turystyczne, komercyjne.

11.3 Gospodarka ściekowa

1. Gminę zamieszkuje 18.420 osób, a ilość ścieków doprowadzanych do wszystkich oczyszczalni 783 dam³/rok. Z tego średnio 27% produkuje przemysł rolno-spożywczy, przede wszystkim dawne Zakłady Owocowo-Warzywne Międzychód. Około 87 % mieszkańców korzysta z sieci kanalizacji sanitarnej i kolejne 9 % z dostawy wody do mieszkania. Do oczyszczalni trafia 2 186,3 m³/d.

Kontrola WIOŚ w 2002 roku w Międzychodzie, Radgoszczy i Piłce wykazała przekroczenia dopuszczalnych wartości wskaźników z pozwolenia wodnoprawnego. Ilość osadów ściekowych produkowanych w całej gminie Międzychód wynosi ok. 560 Mg/rok, w samej oczyszczalni w Międzychodzie 374 Mg/rok.

2. W mieście znajduje się sieć kanalizacji deszczowej. Jej odbiornikiem jest bezpośrednio rzeka Warta (trzy wyloty), Jez. Miejskie (dwa wyloty), rów melioracyjny (dwa wyloty) oraz Jez. Bielskie (jeden wylot). Cztery wyloty wyposażone są w separatory, jedno w piaskownik, a trzy nie posiadają żadnych urządzeń oczyszczających.

3. Z sieci kanalizacji sanitarnej korzysta 87 % mieszkańców gminy w miejscowościach Międzychód (99 % mieszkańców), Muchocin (100 % mieszkańców), Bielsko (80,8 % mieszkańców), Radgoszcz (47,5 % mieszkańców). Długość sieci rozdzielczej wynosi 65,1 km. W 35 miejscowościach nie ma kanalizacji sanitarnej ani też oczyszczalni ścieków. Na tych terenach ogólnie stosowanym rozwiązaniem jest odprowadzanie ścieków do przydomowych bezodpływowych zbiorników. Ścieki gospodarcze z gospodarstw rolnych są często wykorzystywane do nawożenia pól.

4. Na terenie gminy znajduje się 8 oczyszczalni ścieków:

- a. **Mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków z podwyższonym usuwaniem biogenów w Międzychodzie** oddana została do eksploatacji na początku roku 1998 i posiada pozwolenie wodnoprawne na odprowadzanie ścieków oczyszczonych do odbiornika. Większość ścieków dopływa do oczyszczalni miejską kanalizacją sanitarną, częściowo o charakterze ogólnospławnym. Z nieskanalizowanych części Międzychodu oraz miejscowości przyległych ścieki dowożone są do oczyszczalni taborem asenizacyjnym (ok. 10 % ogółu ścieków). Średnia przepustowość oczyszczalni wynosi 6000 m³/d.
- b. **Oczyszczalnia ścieków w Piłce** obsługująca Domy Pomocy Społecznej w miejscowościach Piłka i Zamyślin wykonana została w roku 1994 w miejsce istniejącej oczyszczalni opartej na pracy osadnika. Po zmodernizowaniu w roku 2001 jest to oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna, pracująca na złożu biologicznym. Średnia ilość ścieków oczyszczonych wynosi 70 m³/d. Odbiornikiem ścieków jest rów melioracyjny i dalej rzeka Warta. Władający obiektami posiada pozwolenie wodnoprawne na odprowadzanie oczyszczonych ścieków do środowiska z 2006 roku.
- c. **Oczyszczalnia ścieków w Radgoszczy** jest obiektem eksploatowanym przez Wojewódzki Zakład Konserwacji Urządzeń Wodnych i Melioracyjnych z siedzibą w Gorzowie Wielkopolskim. Odbiornikiem ścieków oczyszczonych jest Struga Kaplinka i dalej rzeka Warta. Instalacja posiada pozwolenie wodnoprawne upływa 31.12.2008 roku. Ilość ścieków nie przekracza 14 m³/dobę, stanowią je wyłącznie ścieki bytowe z budynków mieszkalnych części wsi Radgoszcz.
- d. ~~**Oczyszczalnia ścieków w Łowyniu dla Fabryki Mebli Tapicerowanych CHRISTIANAPOL** jest oczyszczalnią kontenerową. Oczyszczone ścieki odprowadzane są za pomocą drenażu rozsączającego do gruntu. Maksymalna wydajność wynosi 45,0 m³/dobę.~~
- e. **Oczyszczalnia ścieków dla Nadleśnictwa Międzychód** na osiedlu mieszkaniowym Przedlesie to oczyszczalnia mechaniczno – biologiczna. Oczyszczone ścieki wprowadzane są do gruntu na zasadzie drenażu rozsączającego. Wydajność oczyszczalni wg pozwolenia wodnoprawnego z dnia 01.03.2001 roku nr OS – 6223 /I /3/1 wynosi 19.1 m³/d .
- f. **Oczyszczalnia ścieków w Lewicach** została wykonana dla potrzeb leśniczówki w Lewicach. Jest to oczyszczalnia biologiczna o wydajności 0,64 m³/d. Ścieki po oczyszczeniu odprowadzane są do gruntu.
- g. Oprócz wyżej wymienionych w gminie znajdują się jeszcze oczyszczalnie w **Mierzynie** (2 m³/d) i **Bielsku** (2 m³/d).

11.4 Gospodarka odpadami

1. Ilość odpadów wytworzonych ogółem wynosiła w 2006 roku 6689,47 Mg. Odpady wywożone są na składowisko odpadów w Mnichach. W gminie znajduje się około 6000 gospodarstw domowych. Przeciętne gospodarstwo domowe produkuje więc miesięcznie 0,4 m³ odpadów. Ok. 90% gospodarstw domowych jest objętych systemem odbioru odpadów. Zakładając, że wszystkie gospodarstwa domowe wytwarzają podobną ilość odpadów (0,4 m³/miesiąc) to do środowiska trafia miesięcznie ok. 240 m³ odpadów. W gminie znajduje się jedno nielegalne składowisko odpadów w Kamionnie o powierzchni ok. 20 arów, na którym składowane są przede wszystkim odpady budowlane.

W miejscowości Głazewo funkcjonował mogilnik. Mogilnik ten został zlikwidowany w 2006 r. Generalnie gmina Międzychód produkuje tyle samo odpadów co reszta gmin w powiecie.

2. Do niedawna w gminie funkcjonowały dwa składowiska odpadów w Wiktorowie i Łowyniu. Pierwsze z nich uruchomione zostało w 1986 roku, drugie w 1990 roku. Na składowisku Wiktorowo o powierzchni 11 ha zgromadzonych jest 26.500 Mg odpadów (składowisko wypełnione w 54 %). Na składowisku w Łowyniu o powierzchni 3,7 ha zgromadzonych jest 13.000 Mg odpadów (składowisko wypełnione w 72 %). Oba składowiska nie miały żadnej ekranizacji podłoża, nie posiadały także żadnych systemów zabezpieczeń, a w ich rejonie nie był prowadzony monitoring. Na składowisku Wiktorowo wydzielona była kwatera do składowania odpadów niebezpiecznych. Składowane były tam odpady niebezpieczne w postaci odpadów stałych z piaskowników i z odwadniania olejów. Od sierpnia 2003 Burmistrz Międzychodu

wprowadził zakaz składowania odpadów na tych składowiskach. Odpady z terenu gminy wywożone są na składowisko Mnichy. Stare składowiska przeznaczone są do rekultywacji jednak nie posiadają jeszcze projektu rekultywacji ani nie mają wyznaczonego kierunku rekultywacji. Składowisko odpadów w Mnichach jest nowym obiektem, oddanym do eksploatacji w 2003 roku. Zarządzaniem składowiskiem zajmuje się Zakład Utylizacji Odpadów Clean City Sp. z o.o. z siedzibą w Międzychodzie. Składowisko w Mnichach obsługuje związek międzygminny 10 gmin i w Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego jest przewidziane jako główne składowisko na terenie tzw. obszaru Międzychód. Dla prowadzenia monitoringu wód podziemnych w rejonie ZUO Mnichy funkcjonują 4 otwory monitoringowe (P-1 do P-4). Piezometr P-1 zlokalizowano w części południowo - wschodniej na kierunku dopływu wód podziemnych w rejon składowiska. Piezometry P-2, P-3 i P-4 zlokalizowano w części północno - zachodniej terenu składowiska w bezpośrednim sąsiedztwie kwater składowania odpadów, w strefie odpływu do rynny jeziornej.

3. W gminie prowadzona jest segregacja odpadów. Zbiórka surowców wtórnych prowadzona jest systemem pojemnikowym („na donoszenie”). Do tego celu wykorzystywane są pojemniki o pojemności 110 dm³. Pojemniki, w ilości 227 na PET i 68 na szkło w mieście oraz 44 na papier i tekturę. Pojemniki rozstawione są w stałych, łatwo dostępnych dla mieszkańców punktach. Brak jest wykorzystania worków z tworzyw sztucznych do selektywnego gromadzenia odpadów w domach. Wysegregowane plastik i szkło sprzedawane są w punkcie skupu. Podmiotami posiadającymi zezwolenie na odbiór odpadów są dawny Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Międzychód – obecnie Miejska Spółka Komunalna Aqualift Sp. z o. o. oraz SULO POLSKA Gorzów Wlkp.

11.5 Zaopatrzenie w wodę

1. Miasto oraz gmina jest zwodociągowana prawie w całości tzn. wszystkie miejscowości sołeckie, a długość sieci wodociągowej wynosi prawie 115 km. Nowa sieć wodociągowa została wybudowana w gminie w latach 2004- 2006, której łączna długość wynosi 12,1 km w miejscowościach Dormowo i Przedlesie-Strzelnica. Pozostałe pomniejsze miejscowości korzystają z lokalnych ujęć i studni. Miasto ma dobrze zorganizowany system zasilania w wodę z wodociągów. Wodociągi znajdujące się na terenie gminy ze względu na stan techniczny wymagają remontów lub modernizacji.

Wodociągi na terenie gminy Międzychód.

Nazwa wodociągu	Rodzaj	Obsługiwane Miejscowości
Międzychód	Publiczny	Międzychód, Bielsko, Kolno, Wielowieś, Gorzyń, Gorzycko Stare, Muchocin, Dziecielin, Zatom Stary,
Głazewo	Publiczny	Głazewo, Dormowo, Gralewo, Mnichy, Mniszki, Tuczępy, Skrzydlewo
Radgoszcz	Publiczny	Radgoszcz, Mierzyn, Kaplin, Zatom Nowy, Mokrzec, Przedlesie, Zwierzyniec, Mierzyn-Puszcza, Zamyślin, Piłka, O.W. Mierzyn
Kamionna	Publiczny	Kamionna
Lewice	Publiczny	Lewice
Łowyń	Publiczny	Łowyń
Międzychód Nowicka	zakładowy	Międzychód na potrzeby zakładu

2. Największe znaczenie mają ujęcia wody zaopatrujące miasto. Administrowane są one przez Miejską Spółkę Komunalną Aqualift Sp. z o. o. Dwie studnie głębinowe znajdują się przy ulicy B. Chrobrego, a trzecia, rezerwowa, przy ulicy Kardynała Wyszyńskiego. Wielkość poboru wód

z ujęć wynosiła w 2003 roku 629.800 m³. Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Międzychodzie posiada aktualne pozwolenie wodno-prawne na pobór wody do 31.12.2020 r. Wody popłuczne odprowadzane są do kanalizacji sanitarnej.

Ujęcia wód podziemnych zlokalizowane na terenie gminy Międzychód

Lp.	Miejscowość	Wnioskodawca o pozwolenie wodnoprawne	Pozwolenie wodnoprawne	Wiek warstwy wodonośnej	Przeznaczenie pobranych wód, ilość m ³ /rok
1.	Międzychód	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Międzychodzie	OS 6223/34/04	Tr, Q	Ujęcie komunalne 912.500
2.	Lewice	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Międzychodzie	OS 6223/15/06	Q	Ujęcie komunalne 12.629
3.	Łowyń	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Międzychodzie	OS 6223/16/06	Tr	Ujęcie komunalne 65.372
4.	Głazewo	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Międzychodzie	OS 6223/23/06	Tr	Ujęcie komunalne 80.446
5.	Radgoszcz	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Międzychodzie	OS 6223/207	Tr	Ujęcie komunalne 67.999
6.	Kamionna	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Międzychodzie	OS 6223/3/07	Tr	Ujęcie komunalne 29.456
7.	Sowia Góra	Firma Poszukiwania Nafty i gazu NAFTA Piła	OS 6223/3/04		Pobór dla wiertni 26.280
8.	Żmijowiec	Firma Poszukiwania Nafty i gazu NAFTA Piła	OS 6223/20/04		Pobór dla wiertni 26.280
9.	Międzychód	Pudliszki SA	OS 6223/35/04	Tr	Na potrzeby zakładu 1.350.500
10.	Międzychód	PZD Spółdzielca	OS 6223/40/04/05	Q	17.000
11.	Międzychód	SIMER FJP	OS 6223/13/05		20.092
12.	Drzewce	Firma Poszukiwania Nafty i gazu NAFTA Piła	OS 6223/14/05		Pobór dla wiertni 8.760
13.	Piłka	Dom Pomocy Społecznej w Piłce	OS 6223/24/05/06	Q	24.528
14.	Sowia Góra	Firma Poszukiwania Nafty i gazu NAFTA Piła	OS 6223/12/06		Pobór dla wiertni 7.300
15.	Zatom Stary	Firma Poszukiwania Nafty i gazu NAFTA Piła	OS 6223/14/06		Pobór dla wiertni 7.300
16.	Międzychód	Samodzielny publiczny Zakład Opieki Zdrowia w Międzychodzie	OS 6223/17/06		37.580
17.	Gorzyń	Jerzy Najdek	OS 6223/4/08	Tr	42.924

11.6 Zaopatrzenie w gaz

1. Operatorem dystrybucyjnej sieci gazowej na obszarze miasta i gminy jest Wielkopolska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Szczecinie. Gmina Międzychód zasilana jest w gaz ziemny typu E poprzez stacje redukcyjno-pomiarową I stopnia w Gorzynie. Ponadto, na terenie całej gminy znajdują się trzy stacje redukcyjno – pomiarowe II stopnia w Międzychodzie przy ul. Gazowniczej, Świerkowej i Armii Poznań o łącznej maksymalnej przepustowości 1500 m³/h. Źródłem zasilania gminy w gaz jest magistrala gazowa w/c 2x500 mm relacji [Odolanów – Police Grodzisk – Skwierzyna](#) (rok budowy 1982 r.; szerokość strefy kontrolowanej 65,0 m, tj. po 32,5 m na stronę), od której prowadzi odgałęzienie do miasta i gminy gazociągiem ś/c DN 150/100 (rok budowy 1983) z włączeniem do stacji redukcyjno – pom. I stopnia w miejscowości Gorzyń (o przepustowości Q=6000 nm³/h, rok budowy 2000). Długość sieci gazowej na terenie Gminy wynosi: niskiego ciśnienia 39,9 km, średniego ciśnienia 21,5 km. W gminie czynne są 1293 przyłącza gazowe. W 2015 r. zrealizowano gazociąg DN 700 relacji [Szczecin-Lwówek](#) o ciśnieniu roboczym powyżej 1,6 MPa (szerokość strefy kontrolowanej 12,0 m, tj. po 6,0 m na stronę). Dla gazociągów obowiązują strefy kontrolowane, w których występują ograniczenia dotyczące zabudowy i zagospodarowania terenu, zgodnie z

przepisami odrębnymi.

2. Miasto zgazyfikowane jest w 68% z czego 61% to gospodarstwa domowe posiadające ogrzewanie gazowe. Największym odbiorcą gazu są zakłady produkcyjne. – 48% ogółem. Tendencja zużycia gazu jest malejąca pomimo zwiększenia liczby odbiorców. Największy spadek zużycia gazu zanotowano w grupie odbiorców gospodarstw domowych na cele bytowe, co może być związane z oszczędnościami związanymi z podwyżkami cen gazu oraz zmniejszeniem liczby odbiorców tej grupy.

3. Oprócz gazu ziemnego w gminie wykorzystywany jest również gaz płynny – propan/butan. Ilość sprzedaży gazu płynnego w ciągu roku waha się w okolicach 235 ton.

11.7 Ciepłownictwo

System ciepłowniczy zarządzany jest przez Międzychodzkie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej (MPEC) Sp. z o.o., które posiada osiemnaście źródeł ciepła w miejscowościach Międzychód, Bielsko, Przedlesie, Łowyn oraz Muchocin. Głównym obiektem produkcyjnym Spółki jest Ciepłownia Rejonowa przy ul. Sadowej 6 w Międzychodzie o mocy 14,5 MW. Na terenie gminy MPEC posiada 20 MW mocy zainstalowanej. Surowcem energetycznym do produkcji energii ciepłej jest miał węgla kamiennego, gaz ziemny oraz olej opałowy. W zasobach produkcyjnych przedsiębiorstwa znajduje się ponadto 30 węzłów cieplnych oraz 7 kilometrów sieci ciepłowniczej. System ciepłowniczy Gminy Międzychód monitorowany jest telemetrycznie z poziomu dyspozytorni znajdującej się w Ciepłowni Rejonowej.

11.8 Elektroenergetyka

1. Elektroenergetyczna sieć przesyłowa.

Na obszarze gminy Międzychód znajduje się fragment elektroenergetycznej linii przesyłowej o napięciu 400 kV relacji Krajnik – Plewiska, wzdłuż której wyznaczono pas technologiczny o szerokości 80m (po 40m od osi linii w obu kierunkach).

2. Zarządcą i właścicielem urządzeń związanych z dostawą energii elektrycznej na obszarze gminy jest Grupa Energetyczna ENEA S.A. Rejon Energetyczny Międzychód. Na terenie gminy zlokalizowana jest stacja transformatorowa GPZ 110/15 kV o mocy znamionowej 10MVA. Stopień wykorzystania tej stacji wynosi około 50%. Zasilana jest ona napowietrznymi liniami wysokiego napięcia 110kV relacji Zielomyśl Sieraków o długości 17 km. Ważnym elementem jest przebiegająca przez gminę tranzytowa linia wysokiego napięcia 400kV relacji Krajnik – Plewiska, której długość wynosi 12,8 km. Część linii 400 kV przechodzi przez Pszczewski Park Krajobrazowy. Obiekty znajdujące się na terenie całej gminy zasilane są z GPZ Międzychód, i poprzez linie 15kV wychodzące z GPZ Drezdenko i GPZ Zielomyśl.

3. Największymi odbiorcami energii elektrycznej na terenie gminy są zakłady ~~przemysłowe PUDLISZKI S.A. i CHRISTIANOPOL ŁOWYN, których łączne zużycie energii wynosi około 4000 MWh.~~

Poza nimi największymi odbiorcami w mieście i w gminie to mieszkalnictwo. Na terenie miasta i gminy zlokalizowanych jest 138 stacji transformatorowych, z czego 31 zainstalowane są w mieście.

11.9 System przesyłu informacji i łączności.

W obszarze gminy przebiegają tranzytowe kable telekomunikacyjne o znaczeniu międzynarodowym w korytarzach technicznych rurociągów: przesyłu produktów naftowych

i gazociągu tranzytowego.

Na terenie gminy zlokalizowanych jest 15 stacji bazowych telefonii bezprzewodowej. Konstrukcja wież bazowych, a zwłaszcza ich wymagana znaczna wysokość, eliminują negatywne oddziaływanie na środowisko, w tym przede wszystkim na zdrowie ludzi. Przy tego typu obiektach najważniejsze jest zabezpieczenie terenu bezpośrednio sąsiadującego z wieżą (zazwyczaj ogrodzonego) przed dostępem osób trzecich.

11.10 Rurociągi naftowe

Przez obszar gminy przebiegają rurociągi naftowe DN 800 i DN 500 oraz kabel światłowodowy. Dla rurociągów naftowych należy zachować strefy bezpieczeństwa o szerokości min. 20 m, których środkami są osie rurociągów. Strefa bezpieczeństwa powinna być użytkowana rolniczo, wolna od wszelkich budowli, ogrodzeń składów. Należy zachować minimalną odległość od rurociągu naftowego i kabla światłowodowego:

- dla nasadzeń drzew – min. 5 m,
- dla budynków – min. 20 m,

Lokalizacja elektrowni wiatrowych i linii elektroenergetycznych w strefie do 200 m od osi rurociągu wymaga uzgodnienia lokalizacji z PERN „Przyjaźń” S.A.

Wszelkie planowane inwestycje liniowe podziemne i naziemne przechodzące przez strefę bezpieczeństwa należy projektować zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z Dn. 21.11.2005 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać bazy i instalacje paliw płynnych, rurociągi przesyłowe dalekosiężne służące do transportu ropy naftowej i produktów naftowych i ich usytuowanie (Dz. U. 243.2063).

12. ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI PONADLOKALNYCH I LOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH

1. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, inwestycjami celu publicznego są inwestycje związane m.in. z budową obiektów dla organów władzy, szkolnictwa, ochrony zdrowia, opieki społecznej, zapewnienia bezpieczeństwa, ochroną dóbr kultury oraz realizacją dróg publicznych, kolei, dróg wodnych, sieci uzbrojenia i ochrony środowiska. Wiele elementów tego zbioru określono w części II – kierunki, i częściowo w rozdziałach wcześniejszych studium. Wśród szczególnie ważnych zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych na terenie gminy wymienić należy:

- a. dostosowanie drogi krajowej nr 24 Pniewy – Gorzyń – Skwierzyna do klasy drogi głównej ruchu przyspieszonego (GP),
- b. powstrzymanie dekapitalizacji i odbudowa szlaku żeglownego na Warcie,
- c. szczególna ochrona terenów: Doliny Kamionki oraz fragmentu kompleksu leśnego jako leśne rezerваты przyrody „Dolina Kamionki” i „Papiernia”,
- d. ochrona Międzychodzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu którego wartościowe krajobrazowo tereny są wartościowe m.in. ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z masową turystyką i wypoczynkiem,
- e. poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin stanowiących własność Skarbu Państwa.

2. Do istotnych zadań służących realizacji lokalnych celów publicznych należy budowa systemów odprowadzania ścieków oraz zwodociągowanie obszaru gminy. Szczegółowe ustalenia dla tych zadań zawarte są w części II opracowania.

12A. POTREZBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY

12A.1 Analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne

Analizy środowiskowe, opisujące stan i jakość środowiska gminy Międzychód oraz przedstawiające ograniczenia i możliwości rozwoju gminy wynikające z uwarunkowań przyrodniczych i środowiskowych zostały zawarte w rozdziale 3 części I studium, a wnioski wynikające z opracowania stanowią treść rozdziału 2 w części II.

1) Standardy mieszkaniowe w gminie Międzychód:

Analiza danych statystycznych wskazuje, że w 2002 r. na czas sporządzania spisu powszechnego średnia powierzchnia mieszkania w gminie Międzychód wynosiła 69,6 m². W jednym mieszkaniu zamieszkiwało średnio 3,41 osób, co znacząco odbiega od standardów krajowych (3,08 w 2005 r. i 2,81 w 2012 r.). Na jednego mieszkańca wypadało średnio 22,4 m². Mieszkania zajmowane samodzielnie przez gospodarstwa domowe (jednorodzinne i nierodzinne) stanowią 85,8 % wszystkich mieszkań.

Rozpatrując aktualne tendencje społeczne wzrasta potrzeba usamodzielnienia gospodarstw domowych, a maleje akceptacja dla wspólnego zamieszkiwania dwóch lub więcej gospodarstw domowych we wspólnym mieszkaniu. Rośnie też wskaźnik powierzchni użytkowej przypadającej na osobę. Wg danych statystycznych dla Polski w 2003 r. wskaźnik ten wynosił 22,7 m², a już w 2013 r. – 25,9 m². Pomimo rosnącego wskaźnika Polska plasuje się w tym zakresie w ogonie państw europejskich, w których, np. 42,8 m² to przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę w Niemczech, 43,3 m² w Austrii, a 51,8 m² w Danii.

Biorąc pod uwagę specyfikę Międzychodu, gdzie dominująca część mieszkań realizowana jest w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej lub zagrodowej należy przyjąć jako docelowy standard powierzchnię użytkową mieszkania 40,0 m² przypadającą na 1 mieszkańca.

2) Udział usług w poszczególnych jednostkach osadniczych

Gmina Międzychód pełni funkcję siedziby Gminy Miejskiej oraz Powiatu Międzychodzkiego, co wpływa znacząco na zwiększony udział usług publicznych związanych z administracją (siedziby urzędów), służbą zdrowia (przychodnie, szpital powiatowy oraz inne), oświatą publiczną (przedszkola, szkoły, podstawowe, gimnazjum oraz szkoły ponadgimnazjalne), sportem i rekreacją, a także opieką społeczną (placówki opiekuńcze). Większość tych funkcji koncentruje się na terenie miasta Międzychód, co wpływa na zwiększony udział funkcji usługowych w obrębie jednostki osadniczej.

Analiza danych statystycznych związanych z działalnością gospodarczą wskazuje znaczny udział małych przedsiębiorstw. W rejestrze REGON w 2014 r. było zarejestrowanych 2049 podmiotów gospodarczych (w tym 147 podmiotów sektora publicznego). Znaczny potencjał gospodarczy posiadają podmioty gospodarcze osób fizycznych, prowadzące działalność gospodarczą na podstawie wpisu do rejestru w Urzędzie [Miasta i Gminy](#). Obecnie jest ich prawie 1516, co w odniesieniu do grupy ludności gminy w wieku produkcyjnym (11788 os), oznacza, że co ósma osoba z tej grupy prowadzi działalność gospodarczą.

Szacuje się, że udział powierzchni zagospodarowanych pod usługi na terenie miasta Międzychód w ogólnej powierzchni terenów zwartej struktury funkcjonalno-przestrzennej wynosi 18%.

Na terenach wiejskich szacuje się, że udział powierzchni zagospodarowanych pod usługi w ogólnej powierzchni terenów zwartych struktur funkcjonalno-przestrzennych jest zdecydowanie mniejszy i wynosi 10%.

Tendencje gospodarcze w sektorze usług i przedsiębiorstw

W statystykach odnotowano 1984 podmioty prowadzące działalność gospodarczą w 2010 r oraz 2049 podmiotów w 2014 r. Na terenie gminy rozwijają się zwłaszcza małe przedsiębiorstwa, zatrudniające do 9 osób. W najbliższych latach przewiduje się utrzymanie tego trendu i zakłada się średni roczny wzrost liczby podmiotów gospodarczych +10. Przy utrzymaniu tych trendów do roku 2046 na terenie gminy może być zarejestrowanych 2349 podmiotów. Przewiduje się również możliwość utrzymania dotychczasowych proporcji w poszczególnych sektorach działalności gospodarczej: 25 % podmiotów to zakłady przemysłowe i budowlane, a 75% zakłady usługowe. Biorąc jednak pod uwagę starania władz Gminy związane z rozwojem sektora przemysłowego należy zakładać wzrost liczby zakładów przemysłowych na terenie gminy.

Kompleksowe dane dotyczące powierzchni użytkowej działalności gospodarczej na terenie gminy uzyskano z Referatu Podatków i Opłat Lokalnych Urzędu Miasta i Gminy w Międzychodzie, który podaje stan na marzec 2016 r. W gminie Międzychód podatki od nieruchomości pobierane są od 182 438 m² powierzchni użytkowej budynków lub ich części związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Na podstawie powyższych danych można stwierdzić, że w gminie Międzychód przeciętny przedsiębiorca prowadzi działalność gospodarczą w lokalu o powierzchni użytkowej 89,1 m². Są to w przewadze firmy młode i rozwijające się, zatem zasadne jest założenie ich dalszego rozwoju w perspektywie kolejnych lat.

12A.2 Prognozy demograficzne

12A.2.1. Prognoza demograficzna dla powiatu międzychodzkiego.

Wg opracowanej przez Główny Urząd Statystyczny prognozy demograficznej dla powiatu międzychodzkiego przewiduje się w pespektywie do 2050 r. spadek liczby ludności. Prognozowane zmiany w odstępach co 5 lat ilustruje poniższa tabela:

Rok	Ludność wg wieku grup biologicznych	Ogółem	Miasta	Wieś
2015	Ogółem	37 162	16 811	20 351
	przedprodukcyjny	7 312	3 107	4 205
	produkcyjny	23 664	10 623	13 041
	poprodukcyjny	6 186	3 081	3 105
2020	Ogółem	37 227	16 495	20 732
	przedprodukcyjny	7 115	2 944	4 171
	produkcyjny	23 269	10 166	13 103
	poprodukcyjny	6 843	3 385	3 458
2025	Ogółem	37 130	16 124	21 006
	przedprodukcyjny	6 838	2 722	4 116
	produkcyjny	22 609	9 700	12 909
	poprodukcyjny	7 683	3 702	3 981
2030	Ogółem	36 800	15 682	21 118
	przedprodukcyjny	6 273	2 410	3 863
	produkcyjny	22 541	9 512	13 029

	poprodukcyjny	7 986	3 760	4 226
2035	Ogółem	36 219	15 165	21 054
	przedprodukcyjny	5 894	2 242	3 652
	produkcyjny	22 328	9 193	13 135
	poprodukcyjny	7 997	3 730	4 267
2040	Ogółem	35 443	14 589	20 854
	przedprodukcyjny	5 532	2 090	3 442
	produkcyjny	21 820	8 780	13 040
	poprodukcyjny	8 091	3 719	4 372
2045	Ogółem	34 563	13 985	20 578
	przedprodukcyjny	5 259	1 963	3 296
	produkcyjny	20 532	8 044	12 488
	poprodukcyjny	8 772	3 978	4 794
2046	Ogółem	34 379	13 863	20516
	przedprodukcyjny	5 219	1 942	3 277
	produkcyjny	20 204	7 876	12 328
	poprodukcyjny	8 956	4 045	4 911

*Opracowanie własne na podstawie Danych Urzędu Statystycznego w Poznaniu.
(www.stat.gov.pl)*

Opracowana przez GUS prognoza demograficzna wskazuje na spadek liczby ludności o 2783 mk w powiecie międzychodzkim w 2046 r. względem roku 2015, co stanowi 7,5%. Z analizy danych wynika, że spadek ilości mieszkańców będzie dotyczył wyłącznie miast, a na obszarach wiejskich prognozuje się utrzymanie dotychczasowego poziomu zaludnienia.

Przyczyną tych zmian jest prognozowany spadek liczby urodzeń z 398 w 2014 r. do 286 w 2046 r. tj. o 28%, przewidywany wzrost liczby zgonów, zwiększenie migracji wewnętrznych związanych z odpływem mieszkańców w stosunku do napływu oraz utrzymujący się większy poziom emigracji w stosunku do imigracji. Obserwuje się również utrzymująca się tendencję do wyprowadzania się mieszkańców poza granice miast, na tereny wiejskie położone w bezpośrednim sąsiedztwie miast.

12A.2.2. Prognoza demograficzna dla gminy Międzychód.

Aktualne zmiany demograficzne w gminie Międzychód wskazuje poniższa tabela:

		1995	2000	2005	2010	2014	Tendencja [mk/rok]	2046
Liczba mieszkańców	Ogólnie	18228	18174	18291	18612	18609	+20	19249
	miasto	11067	10991	10934	11006	10826	-13	10410
	wieś	7192	7220	7361	7653	7886	+33	8942
	Wiek przedprodukcyjny	5379	4887	4143	3765	3523	-	
	Wiek produkcyjny	10687	11077	11973	12201	11788	+	
	Wiek poprodukcyjny	2162	2210	2175	2646	3298	+	

Liczba urodzeń		228	171	209	213	183	201 (średnia)	
Liczba zgonów		173	171	201	172	145	172 (średnia)	
Przyrost naturalny		55	0	8	41	38	28,4 (średnia)	
Saldo migracji		0	-25	1	-29	-27	-16	
Saldo migracji zagranicznych				0,05	0,05	-0,75	0	

*Opracowanie własne na podstawie Danych Urzędu Statystycznego w Poznaniu.
(www.stat.gov.pl)*

Rozpatrując poziom rozwoju liczby mieszkańców w gminie Międzychód obserwuje się stabilizację w latach 1995 – 2005, gdzie wahania poziomu ludności dotyczyły ± 60 osób na rok. Wzrost liczby mieszkańców odnotowuje się w 2010 r. Poziom ten utrzymuje się obecnie. Na przestrzeni ostatnich 19 lat zaobserwowano wzrost liczby mieszkańców o 381 osób. Zatem zaobserwowana tendencja wskazuje średni wzrost o ok. 20 osób na rok. Spada ilość mieszkańców miasta, natomiast wzrasta ilość mieszkańców wsi, co jest zgodne z aktualnymi trendami, zaobserwowanymi również na poziomie powiatu i województwa.

Również tendencję wzrostową wskazuje poziom przyrostu naturalnego, którego średnia wartość w przedłożonym zestawieniu wynosi 28,4. Obliczona na tej podstawie potencjalna liczba mieszkańców gminy w 2045 r. wynosi 19 517.

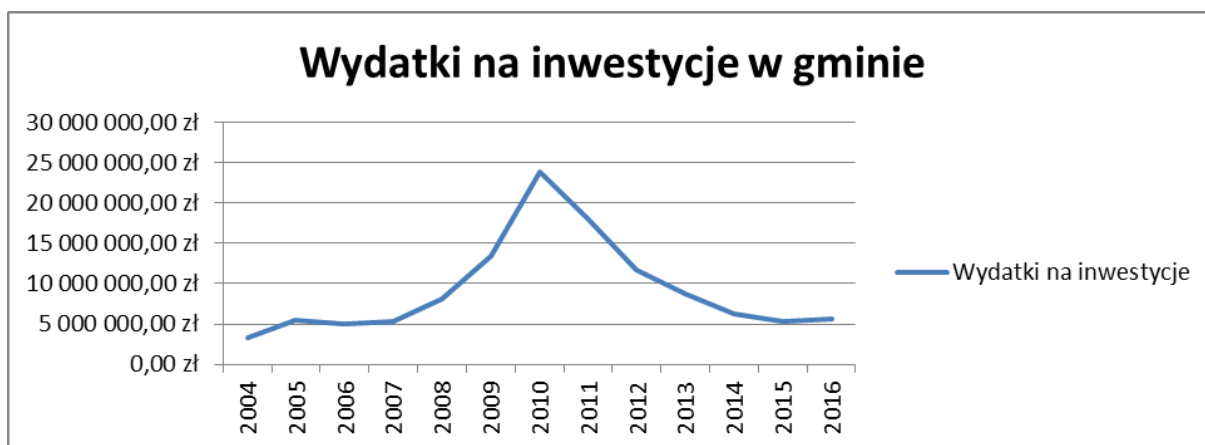
W niniejszej prognozie przyjmuje się, że podjęte przez władze samorządowe gminy Międzychód oraz rząd Rzeczypospolitej Polskiej działania zapobiegające niekorzystnym zmianom demograficznym przyniosą pożądane efekty, przede wszystkim zahamowanie postępującego spadku urodzeń. Przewiduje się, że obserwowane w ostatnich 19 latach trendy rozwojowe zostaną utrzymane i mogą stanowić podstawę konstruowania kierunków rozwoju przestrzennego dla gminy Międzychód.

Zatem do dalszych analiz przyjmuje się docelową liczbę ludności gminy w 2046 r. **19 249 mk**, przy czym zakładając 30% niepewność procesów demograficznych wartość ta może wynieść In plus nawet 19 441 mk.

Zakłada się jako wariant nierozwojowy, zgodny z prognozami opracowanymi przez GUS spadek liczby ludności do 2046 r. o 7,5 % względem 2014 r., a zatem 17 213 mk.

12A.3 Możliwości finansowania zadań własnych przez gminę

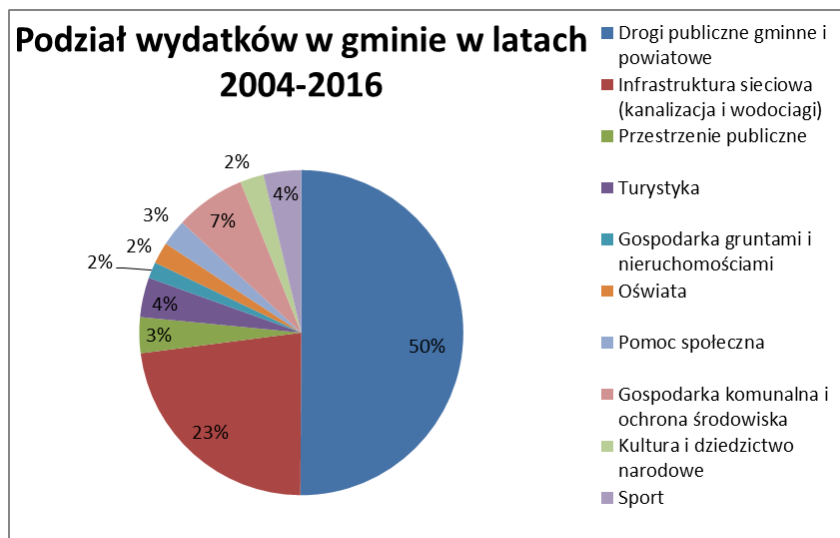
Na podstawie analizy uchwał budżetowych oraz sprawozdań z wykonania budżetu Gminy Międzychód największe wydatki inwestycyjne gmina poniosła w latach 2009-2012. W latach tych największe inwestycje dotyczyły infrastruktury drogowej i sieci infrastruktury technicznej. Był to czas realizacji największej inwestycji drogowej w gminie w ostatnich latach- drogi łączącej drogę wojewódzką nr 160 i 182 pełniącą funkcję północnej obwodnicy miejskiej. Co roku wydatki związane z inwestycjami w gminie pochłaniają od 10 do 35 % wszystkich wydatków w gminie. W latach stabilizacji jest to 10-20% natomiast w latach wzmożonych inwestycji wydatki majątkowe wynoszą 20-35% wszystkich wydatków w gminie.

Opracowanie własne na podstawie uchwał budżetowych Rady Miejskiej Międzychodu.

Największą część wydatków inwestycyjnych w gminie pochłaniają inwestycje drogowe (ok. 50% wszystkich inwestycji) oraz sieci infrastruktury (średnio 23%). Pozostałą część stanowią wydatki związane z inwestycjami w turystykę (poprawa infrastruktury turystycznej regionu), gospodarkę komunalną u ochronę środowiska, rewitalizację przestrzeni publicznych oraz inwestycje związane ze sportem, i rekreacją.

W analizowanych latach na inwestycje drogowe gmina wydawała średnio 4 793 522 zł. Kwota ta umożliwia realizację ok. 3 km drogi gminnej na obszarze miejskim. Na inwestycje w infrastrukturę sieciową gmina wydawała rocznie średnio 2 847 161 zł co umożliwia wybudowanie 2,88 km sieci kanalizacyjnej lub 10,8 km sieci wodociągowej.

12A.4 Potrzeby inwestycyjne gminy wynikające z konieczności realizacji zadań własnych gminy, związanych z lokalizacją nowej zabudowy na obszarach zwartych struktur funkcjonalno-przestrzennych i objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego

W Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Międzychód na lata 2015-2020 (Uchwała nr IV/19/2014 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 30 grudnia 2014 r.) wskazano poniższe inwestycje zaplanowane do realizacji we wskazanym okresie:

1. Inwestycje drogowe:

- Budowa drogi zbiorczej południowo - zachodniej "obwodnicy" Międzychodu (2015-2019, koszt 10 707 381 zł)
 - Budowa dróg na terenie OW Mierzyn - poprawa infrastruktury drogowej (2015, koszt 36 543 zł);
 - Budowa dróg Oś. Słowiańskie w m. Bielsko - II etap (2015-2018, koszt 3 620 000zł);
 - Budowa dróg w m. Łowyń- obwodnica (2015-2019, koszt 4 958 268 zł);
 - Przebudowa drogi ul. Polna - Przebudowa nawierzchni drogi gminne (2015-2019, koszt 1 520 000 zł);
 - Przebudowa nawierzchni ul. Siennej - drogi gminnej (2015-2017, koszt 320 000 zł);
 - Przebudowa odcinka drogi położonej przy stawie w m. Głazewo - I etap (2014-2018, koszt 505 000 zł);
2. Budowa obiektów publicznych:
- "Przyjazny dom" przebudowa zabytkowego dworu w Mniszkach na cele turystyki i działalności stowarzyszeń wiejskich (2016-2019, koszt 2 970 391zł);
 - Budowa Centrum Rekreacyjno-Sportowego w m. Piłka - Budowa Centrum Rekreacyjno-Sportowego w m. Piłka (2015-2017, koszt 130 000 zł);
 - Budowa Przedszkola - dokumentacja projektowo-techniczna P3 (2014-2015, koszt 42 000);
 - Budowa Środowiskowego Domu Samopomocy (2013-2015, koszt 2 710 000zł);
 - Centrum sportowo-rekreacyjne w Gorzycku Starym - Wykup nieruchomości na potrzeby utworzenia boiska sportowego w Gorzycku Starym (2014/2015, koszt 100 200 zł);
 - Przebudowa i nadbudowa strażnicy OSP w Międzychodzie (2014-2015, koszt 321 817 zł);
 - Sala gimnastyczna przy SP1 i G1w Międzychodzie (2014-2017, koszt 1 370 000 zł).

Łącznie na inwestycje gminne na lata 2010-2015 zaplanowano wydatki rzędu:

1. Inwestycje drogowe: 21 708 000 zł, tj. średnio 3 618 000 zł/rok,
2. Budowa obiektów publicznych: 6 412 200 zł, tj. średnio 102 033 zł/rok.

Porównując szacunkowe wyceny inwestycji zakładanych w strategii z wydatkami na inwestycje w ostatnich 10 latach stwierdza się, że zaplanowane wydatki odpowiadają możliwościom finansowym gminy.

12A.5 Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę – diagnoza stanu istniejącego

Zgodnie z art. 10 ust. 5 pkt 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę należy wyrazić w ilości powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy.

Dla sformułowania zapotrzebowania na nową zabudowę na terenie gminy Międzychód przyjęto, że powierzchnia użytkowa zabudowy stanowi powierzchnię pomieszczeń w budynkach, które odpowiadają celom i przeznaczeniu budynku oraz posiadają przewidzianą przepisami wysokość użytkową pomieszczeń. Do powierzchni użytkowej zabudowy nie wlicza się powierzchni w budynkach:

- przeznaczonych na usytuowanie instalacji i urządzeń technicznych,
- przeznaczonych dla ruchu wewnątrz budynku (np. powierzchni klatek schodowych, korytarzy, wewnętrznych ramp i pochylni, poczekalni, balkonów ewakuacyjnych),
- elementów konstrukcyjnych budynków,

- garaży,
- pomieszczeń pomocniczych, gospodarczych i technicznych, nieużytkowego strychu,
- balkonów, loggii, tarasów

W studium wskazuje się tereny dla realizacji zabudowy o następujących funkcjach:

- tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz usług towarzyszących,
- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz usług towarzyszących,
- tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, tereny zabudowy mieszkaniowej, tereny zabudowy lotniskowej oraz usług towarzyszących,
- tereny obsługi w gospodarstwach rolnych,
- tereny zabudowy techniczno-produkcyjnej,
- tereny zabudowy usługowej,
- tereny sportu i rekreacji,
- tereny obsługi komunikacji.

Z uwagi na różne przyporządkowanie i przemieszanie funkcji, zróżnicowany charakter zabudowy do dalszych założeń przyjęto następujące podstawowe kategorie funkcji terenów zabudowy: mieszkaniową, usługową, przemysłową, rekreacji indywidualnej oraz usługi sportu i rekreacji.

Pozostałe wskazane w studium funkcje terenów nie są określane jako związane z zabudową, rozumianą jako możliwość lokalizacji budynków. Zalicza się do nich:

- tereny rolne, łąki pastwiska,
- tereny zieleni urządzonej,
- cmentarze,
- tereny ogrodów działkowych,
- lasy,
- wody powierzchniowe,
- tereny infrastruktury technicznej,
- obszary i tereny górnicze,
- drogi,
- tereny komunikacji kolejowej.

Zatem dla terenów, których wyznaczony w studium kierunek zagospodarowania nie wiąże się z zabudową (lokalizacją budynków) nie obliczano zapotrzebowania na nową zabudowę.

Na potrzeby opracowania bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę w obszarze całej gminy Międzychód w granicach poszczególnych jednostek osadniczych wyznaczono zwarte struktury funkcjonalno-przestrzenne (ZSFP). Są to obszary zamieszkałe przez ludzi, wyodrębnione przestrzennie, o w pełni wykształconej strukturze urbanistycznej.

Dla tych zwartych struktur funkcjonalno-przestrzennych oceniono możliwość lokalizowania w tych strukturach (ZSFP) nowej zabudowy (oznaczonych jako rezerwa). Następnie oszacowano chłonność obszarów przeznaczonych pod zabudowę w planach miejscowych, położonych poza zwartymi strukturami funkcjonalno-przestrzennymi. Chłonność przedstawiono w wartości powierzchni użytkowej zabudowy w podziale na funkcje zabudowy.

W założeniach do obliczenia chłonności przyjęto:

- 20% powierzchni wyznaczonego obszaru zajętej pod drogi i obiekty infrastruktury technicznej,
- na terenie miasta Międzychód następujące proporcje: 82% zabudowy mieszkaniowej i

- 18% zabudowy usługowej;
- na terenach wiejskich następujące proporcje: 90% zabudowy mieszkaniowej i 10% zabudowy usługowej;
 - w zabudowie mieszkaniowej na terenie miasta Międzychód:
 - średnią powierzchnię działki budowlanej w zabudowie jednorodzinnej 1300,0m², lub na podstawie wyznaczonych działek budowlanych [albo proponowanych podziałów zawartych w ustaleniach planu miejscowego](#),
 - średnią powierzchnię użytkową budynku mieszkalnego jednorodzinnego 112 m² (odpowiadającą wartości docelowej powierzchni mieszkania /1 os i statystycznej ilości osób w mieszkaniu 2,8),
 - w zabudowie wielorodzinnej – średnia powierzchnia użytkowa to 20% powierzchni terenu (przy wykorzystaniu 25% powierzchni zabudowy) x 3 kondygnacje nadziemne,
 - w zabudowie mieszkaniowej na terenach wiejskich:
 - średnią powierzchnię działki budowlanej 1800,0m², lub na podstawie wyznaczonych działek budowlanych,
 - średnią powierzchnię użytkową budynku mieszkalnego 112 m² (odpowiadającą wartości docelowej powierzchni mieszkania /1 os i statystycznej ilości osób w mieszkaniu 2,8)
 - w zabudowie usługowej :
 - średnią powierzchnię działki budowlanej 1500,0m²,
 - średnią powierzchnię użytkową budynku usługowego 200 m²,
 - w zabudowie przemysłowej:
 - średnią powierzchnię działki budowlanej 3000,0m²,
 - średnią powierzchnię użytkową budynku przemysłowego 750 m² ([przy wykorzystaniu 30% powierzchni zabudowy i 1 kondygnacji nadziemnej uzyskujemy ok. 750 m²](#)) oraz wykorzystanie pozostałej części działki na budowie przemysłowe, urządzenia budowlane i powierzchnie biologicznie czynną.

Zasięg zwartych struktur funkcjonalno-przestrzennych wyznaczonych w gminie Międzychód.

Obręby	POW. ZSFP (ha)	POWIERZCHNIA BRUTTO REZERW W ZSFP (ha)			CHŁONNOŚĆ REZERW W ZSFP (m²)				POWIERZCHNIA BRUTTO REZERW W MPZP (ha)		CHŁONNOŚĆ REZERW W MPZP (m²)		
		MW+U	MN+U	P	MW	MN	U	P	MN+U	P	MN	U	P
MIĘDZYCHÓD	346,84	0,1955	70,8464	1,2237	938,4	44909,76	13602,5	1299,6	25,0243		17174	4804,7	
SOWIA GÓRA	3,44		0,532			302,4	56,7						
MIĘDZYCHÓD NADLEŚNICTWO	8,14		0,2557			100,8	27,3						
PIŁKA													
MIERZYN DRZEWCE	62,77		7,3958			4032	788,9		1,587		1310,4	169,3	
RADGOSZCZ	33,55		3,6846			2318,4	393,0				403,2	55,1	
MOKRZEC	25,38		2,1561			1108,8	230,0						
ZATOM NOWY	14,14		2,2205			1108,8	519,0		1,1642		100,8	17,5	
ZATOM STARY	14,35		1,6655			705,6	236,9						
POPOWO													
KOLNO	43,95		8,9095			2923,2	950,3						
PUSZCZA	2,79												
POLANKA													
BIELSKO	112,38		19,054	8,864		11995,2	2032,4	17728,0	13,6849		9374,4	1459,7	
DZIĘCIELIN	70,37		38,4261	10,4885		22982,4	4098,8	20977,0					
WIELOWIEŚ	54,18		16,6675			10987,2	1777,9		2,2966		1411,2	245,0	
MUCHOCIN	21,86		0,3709			100,8	39,6		11,7563		12499,2	1254,0	
GORZYCKO	12,99		2,426			1612,8	258,8		0,2926				
GORZYŃ	40,67		13,0014			8366,4	1386,8		3,6125	37,3388	1814,4	385,3	74677,6
SKRZYDLEWO	15,13		5,143			2620,8	548,6						
KAMIONNA	44,02		4,4017	0,6788		1814,4	469,5	1357,6	3,4549		1915,2	368,5	
MNICHY	39,47												
TUCZĘPY	28,19		1,5683			806,4	11173,1						
GRALEWO	20,14		6,8903			2721,6	735,0		0,3265		100,8	34,8	
GŁĄŻEWO	31,63		0,6064			302,4	64,7		1,6047	30,836	1612,8	171,2	61672,0
DORMOWO	20,73		1,0776			504	114,9		0,9408		705,6	100,4	
ŁOWYŃ	240,15		89,7509	34,7098		47174,4	9573,4	69419,6	31,0734	10,1443	12600	3314,5	20288,6
LEWICE	18,79		2,607			2016	278,1						
KRZYŻKOWKO	18,89		5,1102			1612,8	545,1						
KALISKA													
Suma	1344,94	0,1955	304,767	55,3909	938,4	173127,4	4955939	110781,8	95,52,61	78,3191	61022,1	12380,0	156638,2

Objaśnienia: ZSFP – zwarta struktura funkcjonalno-przestrzenna,
MPZP – miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego,
Powierzchnia terenu brutto – stanowi obszar o danym przeznaczeniu podstawowym wraz z funkcjami towarzyszącymi (obsługa komunikacyjna, infrastruktura techniczna, zieleń towarzysząca i podobne)
MW – zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna, MN - zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, U zabudowa usługowa, P – zabudowa przemysłowa

12A.6 Zapotrzebowanie na nową zabudowę

1) Zabudowa mieszkaniowa.

Na podstawie oszacowanej liczby mieszkańców w gminie Międzychód w 2046 r. 19 249 mk, oraz przy założeniu niepewności procesów demograficznych przewidywany wzrost liczby mieszkańców zwiększono o 30%, zatem do dalszych obliczeń przyjęto docelową liczbę mieszkańców 19 441.

W odniesieniu do powierzchni użytkowej funkcji mieszkaniowej w perspektywie 30 lat docelowe zapotrzebowanie wynosi $19\,441\text{ mk} \times 40\text{ m}^2$ (docelowej powierzchni użytkowej/1mieszkańca), a zatem $777\,640,0\text{ m}^2$ powierzchni użytkowej mieszkań na terenie gminy. Według danych GUS w gminie Międzychód zasoby mieszkaniowe wynoszą obecnie $497\,493\text{ m}^2$ powierzchni użytkowej.

Zatem zapotrzebowanie na najbliższe 30 lat wynosi $777\,640,0\text{ m}^2 - 497\,493\text{ m}^2 = 280\,147\text{ m}^2$.

Opracowany bilans powierzchni wskazuje następującą chłonność:

- na terenach do zabudowy w ZSFP	174 065,8 m ²
- na terenach objętych planem miejscowym poza ZSFP	61 022,1 m ²
Daje to łącznie wartość	235 087,9 m ² ,
a zatem wartość o 45 359,1 m ² mniejszą od zapotrzebowania.	

Zapotrzebowanie oszacowane zostało ogólnie w odniesieniu dla całej gminy. Będzie ono realizowane w budownictwie mieszkaniowym wielorodzinnym, jednorodzinnym oraz w zabudowie zagrodowej.

2) Zabudowa usługowa i przemysłowa.

Z uwagi na słabo rozwinięty sektor przemysłowy na terenie gminy Międzychód intensywnie rozwija się indywidualna działalność gospodarcza, zwłaszcza usługowa. Dominują małe przedsiębiorstwa, zatrudniające do 9 osób. Do założeń przyjęto, że docelowo przeciętny zakład usługowy będzie zlokalizowany na działce o średniej powierzchni 1500 m^2 i będzie miał średnią powierzchnię użytkową 200 m^2 , natomiast zakład przemysłowy będzie zlokalizowany na działce o średniej powierzchni 3000 m^2 i będzie miał powierzchnię użytkową średnią 700 m^2 . Docelowe zapotrzebowanie w oparciu o tendencje rozwoju sektora działalności gospodarczej.

Do obliczeń przyjęto, że w 2046 r., liczba podmiotów gospodarczych będzie wynosiła 2349. Z uwagi na niepewność procesów rozwojowych przyjęto, że zakładany wzrost ilości podmiotów gospodarczych może być większy o 30%, a zatem może wynieść 2439.

W niniejszym bilansie przyjęto korektę dotychczasowego podziału na sektory działalności gospodarczej, ze zwiększeniem udziału zakładów przemysłowych i budowlanych z 25% do 40%, w związku z tym wynikowo przyjęto 60% dla zakładów usługowych. Zatem docelowe zapotrzebowanie szacuje się następująco:

- powierzchnia użytkowa usług powinna wynosić $2439 \times 0,6 \times 200\text{ m}^2$, to jest $292\,680\text{ m}^2$,
- powierzchnia użytkowa przemysłu powinna wynosić $2439 \times 0,4 \times 700\text{ m}^2$, to jest $682\,920\text{ m}^2$,

Według danych Urzędu Miejskiego w Międzychodzie podatek od powierzchni użytkowej budynków lub ich części związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej pobiera się od $182\,438\text{ m}^2$, (przyjęto podział powierzchni 45% pod usługi - $82\,097,1\text{ m}^2$ i 55% pod przemysł - $100\,340,9\text{ m}^2$).

Obliczając zapotrzebowanie na powierzchnię użytkową usług przyjęto wyliczoną wartość powierzchni w 2046 r. i pomniejszono o istniejące powierzchnie, tj.

$$292\,680\text{ m}^2 - 82\,097,1\text{ m}^2 = 210\,582,9\text{ m}^2.$$

Zatem zapotrzebowanie na powierzchnię użytkową usług na najbliższe 30 lat wynosi 210 582,9 m².

Na terenach położonych w obszarach zwartych struktur funkcjonalno-przestrzennych oraz poza tymi strukturami w obrębie uchwalonych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oszacowano następującą chłonność terenów pod zabudowę usługową:

- na terenach możliwych do zabudowy w ZSFP **49 560,0 m²,**
- na terenach objętych planem poza ZSFP **12 379,9 m².**

Daje to łącznie wartość **61 939,9 m²,**

a zatem o **148 643,0 m²** mniejszą od zapotrzebowania.

Opracowany bilans powierzchni terenów dla zabudowy przemysłowej wskazuje, że w stanie istniejącym występuje **232,6 ha** terenów przemysłowych w obszarach zwartych struktur funkcjonalno-przestrzennych. Dla zabudowy przemysłowej opracowany szacunek istniejącej powierzchni użytkowej wskazuje, że w stanie istniejącym występuje 100 340,9 m² powierzchni użytkowej obiektów przemysłowych. Do tej liczby należy również dodać powierzchnię użytkową budynków obsługi produkcji rolniczej, które wg danych uzyskanych z Urzędu Miejskiego w Międzychodzie wynoszą 8 333,0 m².

Obliczając zapotrzebowanie na powierzchnię użytkową przemysłu przyjęto wyliczoną wartość powierzchni w 2046 r. i pomniejszono o istniejące powierzchnie, tj.

$$692\,920,0\text{ m}^2 - 108\,673,9\text{ m}^2 = 584\,246,1\text{ m}^2.$$

Zatem zapotrzebowanie na najbliższe 30 lat wynosi 584 246,1 m².

Na terenach położonych w obszarach zwartych struktur funkcjonalno-przestrzennych oraz poza tymi strukturami w obrębie uchwalonych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oszacowano następującą chłonność terenów pod zabudowę przemysłową:

- na terenach do zabudowy w ZSFP **110 781,8 m²,**
- na terenach objętych planem poza ZSFP **156 638,2 m².**

Daje to łącznie **267 420,0 m²,**

a zatem wartość mniejszą o **316 826,1 m²** od zapotrzebowania.

3) Zabudowa rekreacji indywidualnej

Zabudowa rekreacji indywidualnej rozwija się w gminie ze względu na wysokie walory krajobrazowe i rekreacyjne. Zabudowa zaspokaja potrzeby rekreacyjne mieszkańców gminy, ale także mieszkańców powiatu i województwa. W związku z tym brak wskaźników, które pozwoliłyby na oszacowanie zapotrzebowania na ten typ zabudowy np. względem prognozowanej liczby mieszkańców gminy. Ocenia się, że właściwe jest w tym zakresie wyznaczanie terenów zabudowy letniskowej w oparciu o możliwości jej realizacji.

4) Usługi sportu i rekreacji

Przyjęto założenie, że na 1 mieszkańca powinno przypadać minimum 20 m² powierzchni terenu przeznaczonego pod sport, wypoczynek i rekreację. W skład tych obszarów powinny wchodzić: parki, skwery, zieleńce, place zabaw, boiska sportowe, promenady, ścieżki rowerowe, plaże i kąpieliska oraz budynki. W skali gminy Międzychód w oparciu o prognozowaną w perspektywie 30 lat liczbę ludności powierzchnia przeznaczona pod sport i rekreację powinna wynosić 0,002 x 19 441 = 38,9 ha.

Obecnie powierzchnia brutto terenów US/UT w Mierzynie oraz na terenie gminy wynosi **42,88 ha** (w tym łącznie są obszary sportu i rekreacji, zieleni urządzonej oraz usługi turystyki i zabudowa letniskowa). Szacuje się, że pod sport i rekreację przeznaczono 30% powierzchni tego

terenu, tj. 9,91 ha. Na terenie miasta Międzychód i w okolicznych obrębach Bielsko, Dzieścielin i Wielowieś wyznaczone w studium istniejące tereny sportu i rekreacji oraz zieleni urządzonej zajmują powierzchnię 28,2 ha. Istniejące tereny sportu i rekreacji zaspokajają w 96% minimalne potrzeby gminy.

W zakresie zapotrzebowania na powierzchnię użytkową obiektów o funkcji sportowo-rekreacyjnej przyjęto 0,5 m² na mieszkańca. Dla docelowej liczby mieszkańców zapotrzebowanie wynosi 19 441, 0 m² x 0,3 m = 5832,3 m². W stanie obecnym szacuje się, że w gminnych obiektach sportowych (Hala widowiskowo-sportowa przy ul. Dworcowej i Sala sportowa przy ul. Langiewiczza) istnieje łącznie ok. 4000,0 m² powierzchni użytkowej.

Uznaje się jednakże za zasadne zwiększenie powierzchni obszarów przeznaczonych pod usługi sportu i rekreacji ponad wyliczone wartości minimalne, szczególnie wobec dużej ilości dodatkowych osób korzystających z infrastruktury sportowo-rekreacyjnej na terenie gminy. Są to właściciele i użytkownicy licznych budynków rekreacji indywidualnej oraz turyści z obszaru województwa wielkopolskiego i lubuskiego w ramach turystyki lokalnej (szlaki piesze, rowerowe), pobytów weekendowych. Część obszarów sportu i rekreacji jest prowadzona jako działalność gospodarcza i nie jest ogólnodostępna. Usługi sportu i rekreacji mogą też stanowić kierunek rekultywacji licznych terenów eksploatacji kruszywa. Ocenia się, że właściwe jest w tym zakresie wyznaczanie terenów zabudowy usług sportu i rekreacji nie w oparciu o zapotrzebowanie minimalne, lecz w oparciu o możliwości jej realizacji. Zwiększenie powierzchni terenów usług sportu i rekreacji wpłynie na poprawę warunków życia, aktywność i zdrowie mieszkańców, a także zwiększy atrakcyjność gminy.

13. SYNTEZA UWARUNKOWAŃ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO-IDENTYFIKACJA GŁÓWNYCH PROBLEMÓW, POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU PRZESTRZENNEGO GMINY

1. Na podstawie analizy poszczególnych elementów diagnozy stanu zagospodarowania przestrzennego gminy oraz jego uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych, można scharakteryzować ją w następujący sposób:

a. Prawa miejskie Międzychód uzyskał w końcu XIV wieku. Znajdują się tutaj ciekawe obiekty zabytkowe: układ urbanistyczny centrum miasta, kościoły w Międzychodzie i Kamionnie.

b. Obecnie gmina miejsko – wiejska Międzychód jest jedną z 4 gmin w powiecie międzychodzkiem i jedną z 226 gmin w województwie wielkopolskim. Lokalizacja gminy, w aspekcie rozwoju gospodarczego, jest bardzo korzystna. Miasto leży przy głównym szlaku komunikacyjnym Poznań – Szczecin. O dobrej lokalizacji gminy świadczy również mała odległość od zachodniej granicy Polski oraz położenie na granicy trzech województw: wielkopolskiego, lubuskiego i zachodniopomorskiego.

Gmina ma korzystne ukształtowanie przestrzenne dla rozwoju turystyki oraz osadnictwa. Całą północną część zajmuje kompleks leśny borów Puszczy Noteckiej. Sieć osadnicza skupiona jest głównie w części środkowej. Tworzą ją miasto i 41 miejscowości wiejskich. Głównym ośrodkiem gminy jest miasto Międzychód, które pełni funkcję centrum administracyjnego, oświatowego przemysłowego i usługowego dla gminy i powiatu międzychodzkiego.

Gmina zajmuje obszar 30 724 ha (41,7 % obszaru powiatu międzychodzkiego, 1,0 % obszaru województwa wielkopolskiego). Międzychód jest dużą gminą, pod względem wielkości powierzchni ogólnej zajmuje 8 miejsce w województwie wielkopolskim.

Klimat, podobnie jak i w całej Wielkopolsce, cechuje się dużą zmiennością stanów pogody.

Niekorzystnym zjawiskiem przyrodniczym jest bardzo niski poziom opadów atmosferycznych. Przeciętna wieloletnia suma opadów wynosi około 500 mm (od 380 mm do 670 mm).

Przez teren gminy przepływa rzeka Warta i cały obszar gminy należy do zlewni tej rzeki.

Gmina charakteryzuje się bardzo wysoką lesistością terenu. Lasy zajmują 50,64 % powierzchni gminy. Wyjątkowym bogactwem tej ziemi są jeziora, jest ich 52 i wszystkie spełniają normy I klasy czystości. Szczególnymi walorami przyrodniczymi wyróżnia się dolina Kamionki. Obszarem prawnie chronionym jest rezerwat Kolno Międzychodzkie obejmujący obszar 14,8 ha powierzchni wielogatunkowego lasu liściastego.

Wyjątkowym bogactwem gminy są złoża ropy naftowej i gazu ziemnego.

Stan ludności w 2014 roku wyniósł 18 609 osoby. W mieście było 57,4 % ludności gminy. Ludność gminy stanowi 50,1 % ludności powiatu międzychodzkiego i 0,53 % ludności województwa wielkopolskiego. Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym w gminie wynosi 57,9 osoby. W 2014 r. było 4336 osób pracujących niemobilnych. Stan bezrobotnych zarejestrowanych w tym okresie wyniósł 548 osób w tym 61,3% kobiet. Gęstość zaludnienia na 1 km² wynosi w: gminie 61 osób, powiecie międzychodzkiem 50 osób, województwie wielkopolskim 117 osób.

Miasto i Gmina Międzychód jest jednym z lokalnych ośrodków przemysłowych i rolniczych w Wielkopolsce. W rejestrze REGON w 2014 r. było zarejestrowanych 2049 podmiotów gospodarczych (w tym 147 podmiotów sektora publicznego). Znaczny potencjał gospodarczy posiadają podmioty gospodarcze osób fizycznych, prowadzące działalność gospodarczą na podstawie wpisu do rejestru w Urzędzie Miejskim. Obecnie jest ich prawie 1516. Największymi branżami przemysłu lokalnego są: handel i naprawa samochodów, budownictwo, produkcja mebli oraz przetwórstwo rolno – spożywcze.

Bardzo ważną gałęzią gospodarki jest turystyka. Międzychód jest ośrodkiem wypoczynkowym znanym w całej Wielkopolsce. W [terenie turystyczno wypoczynkowym Mierzyn —Ustronie](#), w oparciu o bogate zaplecze hotelowe organizowane są różne formy wypoczynku i rekreacji. W ostatnich latach intensywnie rozwijają się usługi agroturystyczne.

Użytki rolne obejmują obszar 11 177 ha (36,5 % powierzchni gminy). Na 1 mieszkańca przypada 0,61 ha użytków rolnych. Ogólny wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej gminy wynosi 55,1 pkt (w skali 100 punktowej) i oznacza mało korzystne warunki do produkcji rolniczej. Głównymi gałęziami produkcji rolniczej są: uprawa zbóż, chów trzody chlewnej oraz uprawa warzyw i owoców.

Przez gminę przechodzi droga krajowa (nr 24 – Poznań – Gorzów), drogi wojewódzkie (5 odcinków 65,1 km), drogi powiatowe (80,6 km) oraz drogi gminne (66,6 km).

Miasto ma stosunkowo dobre wyposażenie w podstawowe elementy infrastruktury technicznej (wodociągi, kanalizacja, oczyszczalnie ścieków, sieć gazowa). Natomiast większość terenów wiejskich ma braki w tym zakresie. Tylko trzy miejscowości mają kanalizację sanitarną i oczyszczalnie ścieków.

Z sieci kanalizacyjnej korzysta około 95 % mieszkańców miasta, w 35 miejscowościach wiejskich nie ma w ogóle kanalizacji. W sieć gazową uzbrojone są tereny Międzychodu, Bielska, Wielowsi.

CZĘŚĆ II. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

1. CELE ROZWOJU PRZESTRZENNEGO

Podstawowym celem rozwoju przestrzennego gminy jest uzyskanie takiej jej struktury funkcjonalno- przestrzennej, która w harmonijny i zrównoważony sposób wykorzysta swe walory przyrodnicze i kulturowe oraz własne zasoby dla potrzeb rozwoju oraz poprawy warunków życia mieszkańców. Na jego realizację składają się następujące cele częściowe:

- a. ochrona wartości przyrodniczych krajobrazowych i kulturowych, powiązana z rozbudową istniejącego systemu terenów chronionych;
- b. ochrona wartości kulturowych oraz obiektów dziedzictwa kulturowego;
- c. harmonizowanie struktury przestrzennej gminy i racjonalne wykorzystanie jej zasobów dla poprawy warunków zamieszkiwania, pracy i wypoczynku;
- d. rozwój przestrzenny miasta Międzychód jako głównego ośrodka koncentracji inwestycji i usług oraz obsługi mieszkańców gminy;
- e. wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich;
- f. rozwój funkcji turystycznej jako jednej z wiodących funkcji w gospodarce gminy;
- g. rozwój wyspecjalizowanych typów produkcji rolniczej;
- h. aktywizacja gospodarcza i rozwój przedsiębiorczości lokalnej na terenach i gminy;
- i. rozwój sieci i urządzeń infrastruktury technicznej,
- j. rozwój infrastruktury związanej z eksploatacją złóż ropy naftowej i gazu ziemnego oraz związanej z odnawialnymi źródłami energii.

1.1. Kierunki rozwoju układu przestrzennego

1. Szczegółowa analiza uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego pozwala stwierdzić, że w obrębie **Miasta Międzychód oraz otaczających wsi: Bielsko, Wielowieś i Dzięcielin** występują skoncentrowane procesy urbanizacyjne. Dalszy zrównoważony rozwój tych obszarów wymaga szczególnego uwzględnienia uwarunkowań ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz wzajemnego rozmieszczenia poszczególnych kierunków rozwoju w sposób kształtujący ład przestrzenny, w tym w szczególności bezkolizyjne rozmieszczenie poszczególnych funkcji w obszarach:

- a. śródmiejskim – podejmowane działania będą służyć integracji przestrzennej obszarów centralnej części miasta i jej sukcesywnie prowadzonej rewaloryzacji, będzie miał tu miejsce rozwój handlu, usług i funkcji mieszkaniowej; utrzyma się istniejąca, dominująca na tym terenie zabudowa mieszkalna o zróżnicowanej intensywności z towarzyszeniem usług oraz terenów o wyodrębnionych funkcjach usługowych o ważnym dla ogółu mieszkańców gminy znaczeniu; dla rozwoju tej strefy kluczową kwestią jest eliminacja z jej obszaru uciążliwego ruchu tranzytowego pojazdów na drodze wojewódzkiej nr 160 oraz 182 czyli odpowiednio ulic Marszałka Piłsudskiego oraz 17 Stycznia oraz na ulicach: Czynu 600 – lecia, [Sportową \(d. Langowicza\)](#), Sikorskiego,
- b. zamieszkiwania – podejmowana będzie modernizacja istniejącej zabudowy mieszkaniowej o wysokiej i niskiej intensywności oraz realizacja nowych inwestycji na terenach wskazanych dla rozwoju mieszkalnictwa z towarzyszeniem usług i drobnej produkcji;
- c. zabudowy techniczno-produkcyjnej - będzie miała miejsce koncentracja zabudowy i obiektów produkcyjno – usługowych;
- d. w strefach zieleni i rekreacji – rozbudowywane będą kompleksy zieleni miejskiej z przystosowaniem do potrzeb wypoczynku codziennego, rekreacji i obsługi ruchu turystycznego.

2. Najważniejszym zadaniem przy rozbudowie i modernizacji układu komunikacyjnego miasta jest doprowadzenie do eliminacji uciążliwości ruchu tranzytowego z jego centrum. System dróg

głównych powinien zapewnić tu możliwość swobodnego przemieszczania się w kierunku wschód – zachód bez stwarzania niedogodności dla mieszkańców tego obszaru. W związku z tym niezbędna jest budowa obejść drogowych Międzychodu w ciągu dróg wojewódzkich nr 160 i 182, w szczególności:

- budowy obejścia zachodniego miasta Międzychód z nową przeprawą mostową przez rzekę Wartę,
- budowy obejścia po północnej stronie miasta Międzychód na prawym brzegu Warty z przeprawą mostową w rejonie portu rzeczno-górnego.

Planuje się również:

- zmianę przebiegu północnego odcinka drogi powiatowej nr 1719P wzdłuż linii kolejowej relacji Międzychód – Poznań;
- przedłużenie zmodernizowanej ulicy Wały Jana Kazimierza w kierunku wschodnim do skrzyżowania z ul. Polną, a następnie budowę drogi przechodzącej przez tereny przemysłowe oraz pomiędzy osiedlem w Bielsku, a obszarem leśnym do drogi nr 182 oraz
- przedłużenie zmodernizowanej ulicy Wały Jana Kazimierza w kierunku zachodnim na wale przeciwpowodziowym do drogi powiatowej nr 1717P.

3. Długofalowa realizacja opisanych wyżej generalnych zasad rozwoju przestrzennego miasta doprowadzi do uporządkowania jego struktury funkcjonalno-przestrzennej, podkreślenia roli jego historycznego centrum oraz poprawy standardów zamieszkiwania, pracy i wypoczynku. Dzięki aktywnemu porządkowaniu istniejących zespołów zabudowy, koncentracji usług w centrum, wykreowaniu nowych terenów produkcyjno-usługowych oraz stworzeniu spójnego systemu zieleni miejskiej miasto uzyska nowoczesną strukturę. Jego wyposażenie w sprawne systemy obsługi technicznej oraz modernizacja układu komunikacyjnego podkreśli te walory.

1.2. Zasady zagospodarowania przestrzennego dla poszczególnych rodzajów terenów w granicach miasta Międzychód i obrębu Wielowieś oraz części obrębów Bielsko, Dzieńcin, Muchocin i Gorzycko.

1. W studium wyodrębnia się w obszarze miasta i obrębu Wielowieś oraz części obrębów Bielsko, Dzieńcin, Muchocin i Gorzycko następujące tereny o zróżnicowanych kierunkach zagospodarowania przestrzennego:

- tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz usług towarzyszących,
- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz usług towarzyszących,
- tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, tereny zabudowy mieszkaniowej, tereny zabudowy lotniskowej oraz usług towarzyszących,
- tereny obsługi w gospodarstwach rolnych,
- tereny zabudowy techniczno produkcyjnej,
- tereny zabudowy usługowej,
- tereny sportu, rekreacji i turystyki,
- tereny zieleni urządzonej,
- cmentarze,
- tereny ogrodów działkowych,
- tereny infrastruktury technicznej,
- tereny obsługi komunikacji.

2. Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz usług towarzyszących

stanowią obszar wielofunkcyjnej zabudowy śródmiejskiej, z koncentracją zabudowy mieszkaniowej o różnych formach intensywności. Obszar obejmuje strefę śródmieścia miasta Międzychód w granicach strefy ochrony konserwatorskiej oraz tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej. Jest to również obszar zabudowy usługowej o zróżnicowanym charakterze – ogólnie miejskim, lokalnym i ponadlokalnym, a także

podstawowym.

W studium zaznaczono istniejące pierzeje usługowe. Dla prawidłowego kształtowania przestrzeni publicznych istotne jest zadbanie o sferę estetyczną pierzei zabudowy tworzących dawny rynek, a także nawierzchni placów i ulic, poprzez przeprowadzenie rewitalizacji lub renowacji historycznych budynków, a także lokalizację nowych obiektów harmonijnie nawiązujących do zabudowy istniejącej. W obszarach głównych dróg i placów miejskich należy lokalizować obiekty małej architektury, sprzyjające nawiązywaniu kontaktów społecznych. Tereny zabudowy mieszkaniowej należy wyposażyć w obszary zieleni urządzonej w postaci parków, skwerów i zieleńców. Uzupełniającą funkcję dla ww. terenów stanowią tereny sportu i rekreacji oraz infrastruktura techniczna.

Dla terenu zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz usług towarzyszących w studium zakłada się:

- modernizację i rewitalizację obszaru śródmiejskiego, w ramach której zakłada się:
 - dla kształtowania zabudowy wprowadzenie nowej zabudowy o preferowanych dachach stromych dwuspadowych, wysokości do czterech kondygnacji (wliczając w to kondygnacje naziemne oraz zawarte w konstrukcji dachu); szczegółową wysokość i rozwiązania dachów należy ustalać w planach miejscowych w zależności od charakteru otaczającej zabudowy,
 - dla rozwoju funkcji usługowej możliwość łączenia funkcji zabudowy mieszkalnej z rozwojem funkcji usługowych;
- realizację funkcji:
 - mieszkaniowej o różnej intensywności, z możliwością zachowania i ograniczonego rozwoju istniejącej zabudowy jednorodzinnej,
 - usługowej o zróżnicowanym charakterze – ogólnie miejskim, lokalnym i ponadlokalnym, a także podstawowym, w tym drobne warsztaty, rzemiosło; zakłada się wyłącznie lokalizację usług niekolizyjnych wobec funkcji mieszkaniowej; dopuszcza się lokalizację obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży większej niż 400 m² lecz nie większej niż 2000 m²,
 - techniczno produkcyjnej wyłącznie jako zachowanie istniejącej zabudowy, a ewentualną rozbudowę lub uzupełnienie zabudowy należy regulować w planach miejscowych;
 - tereny sportu i rekreacji oraz zieleni urządzona stanowią funkcje uzupełniające;
- dla rozwoju i modernizacji sieci i urządzeń uzbrojenia technicznego: wykorzystanie istniejących elementów sieci uzbrojenia technicznego i ich modernizację dla podniesienia standardów zamieszkiwania oraz pracy;
- dla modernizacji i rozwoju układu komunikacyjnego:
 - modernizację ciągu drogi wojewódzkiej nr 182 na terenach zabudowanych z pełnym wyposażeniem w chodniki, przejścia dla pieszych, a także stworzenie strefy ruchu pieszego z pełnym jej udostępnieniem dla osób niepełnosprawnych,
 - utrzymanie istniejącej sieci ulic przy prowadzeniu sukcesywnej ich rozbudowy o nowe elementy dla obsługi planowanych terenów zabudowy oraz ustalenie szczegółowego przebiegu obwodnicy miejskiej.

3. Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz usług towarzyszących.

Są to obszary o dominującej zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej (wolno stojąca lub bliźniacza), w zależności od lokalnych uwarunkowań. W nowych zespołach zabudowy należy przyjąć zasadę koncentracji i intensyfikacji zabudowy w miejscu lokalizacji lokalnego centrum usługowego z usługami podstawowymi. Dodatkowo można lokalizować usługi o charakterze ogólnie miejskim, lokalnym i ponadlokalnym oraz inne, które nie kolidują z zabudową mieszkaniową.

W terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz usług towarzyszących występują pojedyncze obiekty zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz zabudowy przemysłowej, które można zachowywać. Ewentualną rozbudowę lub uzupełnienie zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej albo zabudowy przemysłowej należy regulować

w planach miejscowych. W studium nie przewiduje się możliwości lokalizacji nowych enklaw zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej w granicach terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz usług towarzyszących.

W terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz usług towarzyszących należy zagwarantować możliwość funkcjonowania istniejącej oraz lokalizacji nowej zabudowy zagrodowej. W planie miejscowym należy określić zasady sąsiedztwa tej zabudowy z terenami mieszkaniowymi, dążąc do eliminacji ewentualnych konfliktów przestrzennych. Uzupełniającą funkcję dla ww. terenów stanowią tereny sportu i rekreacji, zieleń urządzone oraz infrastruktura techniczna.

W studium ustala się:

- dla kształtowania zabudowy: pełną modernizację istniejącej zabudowy i jej rozbudowę, z dopuszczeniem nowych budowli o wysokości zabudowy do trzech kondygnacji (wliczając w to kondygnacje naziemne oraz zawarte w konstrukcji dachu); przy realizacji nowych obiektów budowlanych przyjmuje się jako zasadę ich dowiązywanie do istniejących już układów zabudowy z przyjęciem gęstości, skali i charakteru zabudowy, dostosowanych każdorazowo do indywidualnych wymogów danej lokalizacji; parametry te określi szczegółowo miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego;
- dla rozwoju i modernizacji sieci i urządzeń uzbrojenia technicznego: wykorzystanie istniejących elementów sieci uzbrojenia technicznego na terenach już zainwestowanych i ich modernizację dla podniesienia standardów zamieszkiwania oraz pracy;
- dla modernizacji i rozwoju układu komunikacyjnego: utrzymanie istniejącej sieci ulic przy prowadzeniu sukcesywnej ich rozbudowy o nowe elementy dla obsługi planowanych terenów zabudowy oraz ustalenie szczegółowego przebiegu obwodnicy miejskiej.

4. Tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, tereny zabudowy mieszkaniowej, tereny zabudowy letniskowej oraz usług towarzyszących.

Stanowią obszar wielofunkcyjnej zabudowy wiejskiej o przemieszanych funkcjach, położone w obrębach Wielowieś, Dzięcielin i Muchocin.

We wsiach Wielowieś i Dzięcielin dominuje zabudowa zagrodowa w gospodarstwach rolnych, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, mieszkaniowo-usługowa i usługowa. Występują tu również pojedyncze warsztaty rzemieślnicze i obiekty przemysłowe. Dopuszcza się adaptację zabudowy zagrodowej, w szczególności budynków gospodarczych pod lokalizację usług, warsztatów rzemieślniczych i drobnej wytwórczości. W obrębie Muchocin dominuje zabudowa letniskowa z uzupełniającą zabudową mieszkaniową jednorodziną.

Uzupełniającą funkcję dla ww. terenów stanowi zabudowa usługowa, tereny sportu i rekreacji, zieleń urządzone oraz infrastruktura techniczna.

W studium ustala się:

a. dla terenów położonych w obrębach Wielowieś i Dzięcielin

- dla kształtowania zabudowy: pełną modernizację istniejącej zabudowy i jej rozbudowę, z dopuszczeniem nowych budowli o wysokości zabudowy do trzech kondygnacji (wliczając w to kondygnacje naziemne oraz zawarte w konstrukcji dachu); przy realizacji nowych obiektów budowlanych przyjmuje się jako zasadę ich dowiązywanie do istniejących już układów zabudowy z przyjęciem gęstości, skali i charakteru zabudowy, dostosowanych każdorazowo do indywidualnych wymogów danej lokalizacji; parametry te określi szczegółowo miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego;
- dla rozwoju i modernizacji sieci i urządzeń uzbrojenia technicznego: wykorzystanie istniejących elementów sieci uzbrojenia technicznego na terenach już zainwestowanych i ich modernizację dla podniesienia standardów zamieszkiwania oraz pracy;

- dla modernizacji i rozwoju układu komunikacyjnego: utrzymanie istniejącej sieci ulic przy prowadzeniu sukcesywnej ich rozbudowy o nowe elementy dla obsługi planowanych terenów zabudowy oraz ustalenie szczegółowego przebiegu obwodnicy miejskiej.
- b. dla terenów położonych w obrębie Muchocin:
 - dla kształtowania układu zieleni miejskiej: utrzymanie dominującej roli zieleni w zagospodarowaniu terenu;
 - dla kształtowania zabudowy: pełną modernizację i rozbudowę zabudowy mieszkaniowej i letniskowej, z dopuszczeniem nowych budowli o dachach stromych, wysokości zabudowy do dwóch kondygnacji (wliczając w to kondygnacje zawarte w konstrukcji dachu);
 - dla modernizacji i rozwoju układu komunikacyjnego: utrzymanie istniejącej sieci drogowej przy prowadzeniu sukcesywnej ich modernizacji i rozbudowy o niezbędne odcinki dróg dojazdowych.

5. Tereny obsługi w gospodarstwach rolnych

Stanowią obszar o wiodącej funkcji obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodnich z dominującą zabudową związaną z gospodarką rolniczą i hodowlaną.

W terenach obsługi w gospodarstwach rolnych dopuszcza się pojedyncze obiekty zabudowy zagrodowej oraz usługowej, których lokalizację należy regulować w planach miejscowych, w tym określić zasady sąsiedztwa tej zabudowy z terenami obsługi produkcji.

Zasadą powinno być dążenie do ograniczania konfliktów funkcjonalno - przestrzennych na styku istniejącej w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy związanej z obsługą produkcji rolniczej, w tym poprzez wprowadzanie zieleni izolacyjnej.

6. Tereny zabudowy techniczno produkcyjnej

Stanowią obszar istniejącej i planowanej zabudowy przemysłowej, magazynowej i składowej oraz usługowej. W granicach terenu występują drobne enklawy zabudowy mieszkaniowej do zachowania lub uzupełnienia. Zasadą jest ograniczanie konfliktów przestrzennych na styku zabudowy przemysłowej, magazynowej i składowej oraz mieszkaniowej, w tym poprzez wprowadzanie zieleni izolacyjnej.

Uzupełniającą funkcję dla ww. terenów stanowi zieleń urządzona oraz infrastruktura techniczna.

W studium zakłada się:

- dla istniejącej zabudowy produkcyjnej - utrzymanie istniejącej funkcji warsztatów, baz i składów z dopuszczeniem nowej zabudowy, służącej prowadzeniu produkcji i usług oraz magazynowaniu, z otaczaniem wydzielonych terenów ciągami izolacyjnej zieleni wysokiej;
- dla kształtowania nowej zabudowy o funkcji innej niż w/w: dopuszczanie prowadzenia usług handlu i administracji i stopniową eliminację z terenu strefy istniejącej zabudowy mieszkaniowej;
- dla zabudowy techniczno-produkcyjnej w rejonie Dzięcielina (dz. 19/1, część 181/2):
 - wskaźnik intensywności zabudowy [powierzchnia zabudowy w stosunku do powierzchni terenu] max. 0,6,
 - wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej w stosunku do powierzchni terenu – min. 0,15,
 - wysokość zabudowy – do 2 kondygnacji nadziemnych,
 - obiekty budowlane o wysokości równej i większej niż 50 m mogą stanowić przeszkody lotnicze, dla których należy stosować przepisy odrębne,
- dla rozwoju i modernizacji sieci i urządzeń uzbrojenia technicznego: podłączenie do istniejących elementów sieci uzbrojenia technicznego na terenach już zainwestowanych przy jednoczesnej ich modernizacji i rozbudowie;
- dla modernizacji i rozwoju układu komunikacyjnego: utrzymanie istniejącej sieci

drogowej przy prowadzeniu sukcesywnej ich modernizacji i rozbudowy o niezbędne odcinki dróg dojazdowych oraz ustalenie szczegółowego przebiegu obwodnicy miejskiej.

7. Tereny zabudowy usługowej.

Stanowią obszar istniejącej zabudowy usługowej – usług publicznych ogólnie społecznych o dominujących funkcjach związanych z oświatą, ochroną zdrowia i administracją.

W studium zakłada się:

- zachowanie istniejącej zabudowy z możliwością rozbudowy i lokalizacji nowych budynków i towarzyszących obiektów budowlanych,
- utrzymanie i rozbudowę obiektów rekreacyjno sportowych na terenach oświaty.

8. Tereny sportu, rekreacji i turystyki

Obejmują obszary lokalizacji strategicznych dla gminy usług sportu, rekreacji i turystyki. Stanowią one system terenów, będący podstawowym zapleczem sportowo-rekreacyjnym oraz turystycznym dla mieszkańców miasta i gminy, a także przyjezdnych. Są to:

- hala widowiskowo-sportowa ~~oraz planowany hotel przy ul. Dworcowej~~,
- obiekty sportowe przy ul. Sportowej (d. Langowicza), tj. sala gimnastyczna, boisko główne z trybunami, boisko do piłki nożnej, Dom Sportowca oraz planowany hotel, dla hotelu przewiduje się możliwość realizacji obiektu o niekonwencjonalnym charakterze, dominanty, wizytówki miasta, np. poprzez realizację nadwieszzonego skrzydła hotelu nad strefą przybrzeżną i jeziorem,
- Hotel Neptun przy ul. Słonecznej,
- planowane tereny rekreacyjne nad Wartą, na północ od ul. Wały Jana Kazimierza,
- planowany port rzeczny, ul. Portowa,
- tereny rekreacyjne nad jeziorem Bielskim,
- obiekty ujeżdżalni koni nad jez. Proboszczowskim w Dziecielinie.

9. Tereny zieleni urządzonej.

Stanowią system zieleni miejskiej, gwarantujący właściwe warunki życia mieszkańcom. Są to obszary o dominującej powierzchni biologicznie czynnej, zagospodarowane zielenią urządzoną oraz uzupełnione towarzyszącymi obiektami, w przewadze plenerowymi, o funkcji rekreacyjnej, sportowej i kulturalnej.

Dla terenów zieleni, położonych w obrębie Jeziora Miejskiego w studium zakłada się:

- dla kształtowania układu zieleni miejskiej: utrzymanie dominującej roli zieleni w zagospodarowaniu terenu;
- dla kształtowania zabudowy: modernizację i rozbudowę budowli i obiektów turystyki, sportu i rekreacji, z dopuszczeniem nowych budowli o dachach dwuspadowych, wysokości do dwóch kondygnacji (wliczając w to kondygnacje zawarte w konstrukcji dachu);
- dla modernizacji i rozwoju układu komunikacyjnego: utrzymanie istniejącej sieci ciągów pieszych przy prowadzeniu sukcesywnej ich modernizacji i rozbudowy.

Dla pozostałych terenów zieleni urządzonej, wyznaczonych w studium dopuszcza się zachowanie użytkowania rolniczego.

10. Cmentarze.

Stanowią obszar istniejących cmentarzy. W granicach czynnych cmentarzy dopuszcza się realizację uzupełniających funkcji usługowych oraz parking dla użytkowników. Przewiduje się rozbudowę cmentarza położonego przy ul. Cmentarnej w zachodniej części miasta.

Wokół cmentarzy konieczne jest zabezpieczenie stref sanitarnych, określonych w przepisach odrębnych.

11. Tereny ogrodów działkowych

Stanowią zorganizowaną na podstawie przepisów odrębnych formę zagospodarowania obszaru o charakterze rekreacyjnym. Powinny być wyposażone w niezbędną infrastrukturę techniczną i społeczną, tj. sanitariaty, świetlicę lub salę zebrań oraz parking dla użytkowników. Nie przewiduje się przekształcenia wyznaczonych w studium ogrodów działkowych na inne formy zagospodarowania terenu, jak np. zabudowę mieszkaniową, z wyjątkiem obszaru położonego w rejonie ul. Cmentarnej i Chopina.

12. Tereny infrastruktury technicznej

Stanowią obszary istniejących i projektowanych obiektów infrastruktury technicznej wodociągów, elektroenergetyki, gazownictwa, kanalizacji i ciepłownictwa.

13. Tereny obsługi komunikacji

Stanowią obszary istniejących stacji paliw (oznaczone na rysunku Ks), parkingów (Kp) i zespołów garaży (Kg). Przewiduje się zachowanie istniejącego zagospodarowania terenu z sukcesywną modernizacją istniejących obiektów.

14. Dla nowych terenów zabudowy należy stosować następujące wskaźniki i parametry zabudowy:

	Wskaźnik intensywności zabudowy [powierzchnia zabudowy w stosunku do powierzchni terenu]	Minimalna powierzchnia biologicznie czynna	Maksymalna wysokość zabudowy [ilość kondygnacji nadziemnych]	Minimalna powierzchnia działki budowlanej [m ²]
tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej	Max. 0,4	0,25	4	-
tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	0,1-0,4	0,35	3	800
tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych	Max.0,4	0,25	3	1500
tereny zabudowy letniskowej	Max. 0,35	0,50	2	800
tereny obsługi w gospodarstwach rolnych	Max.0,5	0,25	2	-
tereny zabudowy techniczno produkcyjnej	Max.0,6	15%	3	-
tereny zabudowy usługowej	Max.0,5	0,20	3	-
tereny sportu, rekreacji i turystyki	Max. 0,3	0,35	3	-

15. Ustalenia dla poszczególnych terenów opisane w pkt 2 – 14 należy traktować jako założenia generalne, dominujące w zagospodarowaniu. Również jako zgodne ze studium przyjmuje się zachowanie dotychczasowego przeznaczenia i użytkowania terenów. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się odstępstwa od ww. ustaleń przy zachowaniu wzajemnej niekolizyjności funkcji oraz zasad ładu przestrzennego. Jeżeli wynika to za analizy przestrzennej dopuszcza się w planach miejscowych zastosowanie innych niż wyżej wymienione parametry, wskaźniki i gabaryty zabudowy oraz rozwiązania dachu, w szczególności w przypadku lokalizacji obiektów stanowiących dominanty i akcenty przestrzenne lub w wyodrębnionych zespołach zabudowy.

1.3 Zasady zagospodarowania pozostałych terenów wiejskich

1. Zakładane w studium kierunki rozwoju przestrzennego terenów wiejskich gminy są w znacznym stopniu kontynuacją dotychczas przyjmowanych ustaleń w tym zakresie i obejmują:
 - a. rozwój zabudowy mieszkaniowej poprzez jej uzupełnienie, przebudowę i modernizację, z zachowaniem jej historycznych układów, a także poprzez budowę nowej zabudowy o dachach dwuspadowych, wysokości do dwóch kondygnacji (wliczając w to kondygnacje zawarte w konstrukcji dachu);
 - b. odpowiednie wyposażenie zespołów zabudowy w infrastrukturę techniczną;
 - c. modernizację i rozbudowę istniejącego układu komunikacyjnego dla uzyskania pełnej obsługi komunikacyjnej obszaru gminy poprzez kompleksową modernizację systemu dróg powiatowych i gminnych;

2. Kształtowanie zagospodarowania z uwzględnieniem uwarunkowań przyrodniczo-ekologicznych i tworzeniem podstaw rozwoju systemów obsługi (infrastruktura społeczna i techniczna). Rozwój zagospodarowania warunkuje zapewnienie ochrony:

- wód, powietrza i krajobrazu;
- zasobów rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej w zakresach zasadnych ekonomicznie;

Strefy rozwoju:

a) strefa Winnagóra-Międzychód-Muchocin-Bielsko z procesami rozwojowymi w zakresie:

- funkcji turystyczno-uzdrowiskowych nad jeziorem Winnagóra;
- funkcji turystyczno-mieszkalnych nad jeziorem Tuczo;
- wypoczynkowo-turystycznych nad jeziorami Miejskim i Bielskim;

b) strefa turystyczno-wypoczynkowa Puszczy Noteckiej z rozwojem tych funkcji:

- w rejonie Piłki i Zamyślina głównie w zakresie wypoczynku i turystyki związanych z obszarami leśnymi z zagospodarowaniem w zakresie ośrodków jeździeckich i rehabilitacyjnych, pensjonatów i lotnisk o zróżnicowanym standardzie;
- w sąsiedztwie jezior w obrzeżu puszczy w rejonie Mierzyn- Radgoszcz- Mokrzec- Zatom Nowy głównie w/w zakresie oraz wypoczynku miejscowej ludności;
- w obszarach rozproszonego osadnictwa (agroturystyka oraz adaptacja i odtwarzanie siedlisk nieprzydatnych rolniczo dla potrzeb funkcji turystycznych);
- turystyczne zagospodarowanie lasu;
- udrożnienie powiązań drogami gminnymi i leśnymi;

c) strefa agroturystyki Stare Gorzycko- Wielowieś- Kolno- Popowo z procesami rozwojowymi:

- w rejonach wiejskich jednostek osadniczych, rozproszonej zabudowy i jezior;
- ukierunkowanego na tworzenie gospodarstw rolniczo-turystycznych i rybacko-turystycznych oraz campingowych ogrodów działkowych i zabudowy ogrodniczo-mieszkalnej;
- zapewniającą poprawę warunków ruchu na drogach gminnych strefy.

d) strefa drogi krajowej nr 24 z procesami rozwojowymi:

- w obrębie Stare Gorzycko w zakresie gospodarstw rybacko-wędkarskich w formie stanic-moteli pól namiotowych i campingów,
- Gorzyna w zakresie obsługi pojazdów i podróżnych oraz zespół turystyczny nad jeziorem Gorzyńskim,
- w rejonie ~~Kamionny~~ obejście terenów zabudowanych (~~wariant północny lub południowy do rozstrzygnięcia w opracowaniu specjalistycznym~~) oraz zagospodarowanie jak w rejonie Gorzyna lecz w oparciu o sztuczny zbiornik wodny Kamionna,
- w rejonie Gorzyna dla działki nr 24/5 w zakresie wyznaczenie terenów zabudowy techniczno –produkcyjnej oraz obsługi komunikacyjnej,

e) strefa agroturystyczno - letniskowa Łowyń-Dormowo z procesami rozwojowymi:

- zapewnienie lokalizacji zespołów zabudowy letniskowej, pensjonatów i gospodarstw agroturystycznych,
- w rejonie jezior z tworzeniem kąpielisk, terenów plażowych również w formie turystycznego zagospodarowania lasu,
- w obszarach rozproszonego osadnictwa wiejskiego i w sąsiedztwie w/w ośrodków osadniczych, zapewnienie powiązań z drogami gminnymi,

3. Kierunki i wskaźniki dotyczące nowej zabudowy

1. W obrębie stref rozwoju zabudowy mieszkalnej, gospodarczej i usługowej zakłada się:

a. dla kształtowania zabudowy j. w. - utrzymanie i rozbudowę układów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej i zagrodowej oraz produkcyjno-usługowej oraz dowiązywanie nowych układów do istniejących układów zabudowy z uwzględnieniem parametrów gęstości, skali i charakteru tej zabudowy, dostosowane każdorazowo do indywidualnych wymogów danej lokalizacji;

b. dla nowych terenów mieszkaniowych przyjmuje się następujące wskaźniki:

- wyznaczanie działek pod zabudowę mieszkaniową o powierzchni minimalnej 1000 m²,
- wyznaczanie działek dla usług, w tym turystyki wg indywidualnych ustaleń określonych szczegółowo w planach miejscowych lub w decyzjach o warunkach zabudowy,
- utrzymanie wskaźników intensywności zabudowy w granicach od 0,1 – 0,2 (liczonych jako proporcja powierzchni zabudowy do powierzchni ogólnej terenu),
- w wyjątkowych przypadkach w obrębie istniejącej zabudowy w/w wskaźnik może być przekroczony do maksymalnie 0,4.

c. dla rozwoju funkcji produkcyjnej:

- prowadzenie działalności gospodarczej na terenach produkcji rolniczej w obrębie modernizowanych zabudowań dawnych PGR;
- dla rozwoju zabudowy techniczno –produkcyjnej w rejonie Gorzyna (dla działek nr 2/4, wsch. cz. 2/5, 24/5, 17/9, 46/1, 37/10), oraz w rejonie Głazewa (dz. nr 32/13,32/14) i Łowynia (dz. nr 23/2):
 - możliwość lokalizacji zabudowy usługowej oraz zieleni towarzyszącej, z dopuszczeniem zachowania dotychczasowego użytkowania i przeznaczenia terenów rolniczych,
 - wskaźnik intensywności zabudowy [powierzchnia zabudowy w stosunku do powierzchni terenu] max. 0,6,
 - wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej w stosunku do powierzchni terenu – min. 0,15,
 - wysokość zabudowy – do 2 kondygnacji nadziemnych,
 - obiekty budowlane o wysokości równej i większej niż 50 m mogą stanowić przeszkody lotnicze, dla których należy stosować przepisy odrębne,
 - ~~dopuszczenie innych, niż zaznaczone graficznie, powiązań komunikacyjnych obszaru (dz. nr 24/5 w obr. Gorzyń), w tym z drogą wojewódzką nr 160 poprzez przedłużenie planowanej drogi lokalnej w kierunku zachodnim, dla obsługi dz. nr 24/5 i 37/10 obr. Gorzyń lokalizację drogi łączącej drogę powiatową nr 1719P z drogą wojewódzką nr 160, a na jej przedłużeniu lokalizację skrzyżowania z drogą dla obsługi działki 46/1,~~
 - dla dz. nr 32/13, 32/14 w obr. Głazewa i dz. nr 23/2 w obr. Łowynia ze względu na położenie terenów zabudowy techniczno-produkcyjnej w granicach terenów lokalizacji zbliżeniu do elektrowni wiatrowych (elektrowni zrealizowanych lub elektrowni dla których uzyskano pozwolenie na budowę) w zagospodarowaniu obszaru należy uwzględnić sąsiedztwo planowanych elektrowni wiatrowych, w tym uwzględnić strefy ochronne dla elektrowni z ograniczeniami w zabudowie i zagospodarowaniu terenów (odsunięcie linii zabudowy, ograniczenie wysokości budynków i budowli itp.),

d. dla rozwoju i modernizacji sieci i urządzeń uzbrojenia technicznego: wykorzystanie

istniejących elementów sieci uzbrojenia technicznego oraz ich modernizację dla podniesienia standardów zamieszkiwania; docelowo zakłada się wyposażenie wszystkich terenów wiejskich w sieci wodociągowe, kanalizacyjne oraz gazowe;

e. dla modernizacji i rozwoju układu komunikacyjnego: utrzymanie istniejącej sieci drogowej przy prowadzeniu sukcesywnej ich modernizacji i rozbudowy.

1.4. Kierunki rozwoju produkcji rolnej

1. Gospodarka rolna stanowi jedną z funkcji rozwojowych gminy. Dla przebudowy struktury agrarnej terenów gminy i restrukturyzacji funkcjonowania tej gałęzi gospodarki zakłada się w studium:

- a. sukcesywnie przeprowadzaną prywatyzację gruntów rolnych;
- b. ochronę gruntów najwyższych klas bonitacyjnych (R III, Ps III i Ł III) oraz większych kompleksów gruntów klasy IV przed zmianą użytkowania na cele inne niż rolne;
- c. rozdysponowania niewykorzystanych gruntów z zasobu Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa, poprzez dzierżawę, sprzedaż i przekazywanie nowym grupom producentów;
- d. dostosowanie wielkości gospodarstw i ich możliwości produkcyjnych do warunków ekonomicznych na zmieniających się rynkach zbytu;
- e. rozwijanie produkcji rolniczej dla potrzeb rynku biopaliw;
- f. przeznaczanie niewykorzystanej do produkcji rolnej istniejącej zabudowy inwentarskiej i gospodarczej dla potrzeb nieuciążliwej produkcji, baz, składów;

2. Na terenie gminy Międzychód rolnictwo cechuje się wysoką wydajnością.

Szczególnie wysokim poziomem technologii produkcji charakteryzują się: chów trzody chlewnej i uprawa owoców i warzyw. Jednak utrzymująca się od kilku lat niska opłacalność produkcji rolniczej spowodowała dekapitalizację gospodarstw rolnych. Konieczne są więc na dużą skalę przedsięwzięcia inwestycyjne mające na celu modernizację gospodarstw rolnych i przygotowanie ich do konkurencji na jednolitym rynku europejskim. Zakłada się przede wszystkim następujące kierunki działania, mające na celu rozwój rolnictwa w gminie:

- a. powiększenie indywidualnych gospodarstw rolnych,
- b. modernizacja gospodarstw rolnych w celu dostosowania ich do konkurencji na jednolitym rynku europejskim,
- c. upowszechnianie produkcji o dużej pracochłonności w małych gospodarstwach rolnych (warzywnictwo, szkółkarstwo, zielarstwo, ogrodnictwo ekologiczne itp.).

3. Najlepsze kompleksy gleb podlegających ochronie, znajdują się w rejonach Międzychodu, Nowego Gorzycka - Gorzynia, [Kamionny](#) – Tuczępów.

4. Intensywna produkcja rolnicza może być powodem negatywnych zmian w środowisku. Przeciwdziałanie tym zmianom wymaga poprawy świadomości ekologicznej rolników, w szczególności stosowania dobrej praktyki rolniczej. Zwykła dobra praktyka rolnicza zawiera standardy dotyczące m. in.: racjonalnej gospodarki nawozami, stosowania środków ochrony roślin, ochrony wód i gleby, rolniczego wykorzystania ścieków oraz utrzymywania porządku i czystości w gospodarstwie.

1.5. Kierunki rozwoju produkcji leśnej

1. Kierunki rozwoju produkcji leśnej na terenach pozostających we władaniu Lasów Państwowych ustalane są w okresowo sporządzanych planach urządzeniowych gospodarstw leśnych Nadleśnictw, zaś nową tendencją będzie rozwijanie produkcji leśnej na nowych terenach. Planowane zalesienia będą wykonywane na gruntach nieleśnych, najczęściej na gruntach rolnych o niskiej przydatności do produkcji rolnej. Ich wprowadzenie spowoduje

wytworzenie nowej granicy rolno - leśnej oraz znaczne zmiany w strukturze lokalnego krajobrazu. Działania te są zgodne z założeniami programu powiększania lesistości kraju. Obok działań związanych z nasadzeniami i gospodarką na nowo powstałych kompleksach leśnych, wzmocni się rola małych zakładów przetwórstwa drzewnego w lokalnej ekonomii.

2. Dla prowadzenia gospodarki leśnej w obszarze gminy zakłada się w studium w szczególności:

- a. zachowanie dotychczasowej lokalizacji istniejących osad leśnych oraz innych obiektów związanych z prowadzeniem gospodarki leśnej;
- b. możliwość wprowadzania zalesień w wyznaczonych strefach wskazanych na rysunku studium oraz na terenach o słabych klasach bonitacyjnych oraz niekorzystnych ze względu na ukształtowanie dla użytkowania rolnego - zgodnie jednak z przepisami szczególnymi;
- c. modernizację istniejącej sieci dróg leśnych oraz gminnych przebiegających przez większe kompleksy leśne dla transportu pozyskiwanego drewna;
- d. udostępnienie dla rekreacji i turystyki wyznaczonych do tego obszarów leśnych, a w tym: wykorzystanie części dróg leśnych jako szlaków pieszych i rowerowych oraz wyznaczenie na terenach lasów zorganizowanych miejsc wypoczynku.

3. Obszary leśne i lasy ochronne podlegają regulacjom „ustawy o lasach”. Obszary te wchodzi w skład Nadleśnictw Międzychód i Bolewice. Celowe jest sukcesywne nadawanie statusu lasów ochronnych w korytarzach ekologicznych.

1.6. Kierunki rozwoju rekreacji i turystyki

1. Zakłada się w studium rozwój różnorodnych form rekreacji i turystyki na terenie gminy, realizowany w sposób nieuciążliwy dla jej walorów przyrodniczych i krajobrazowych. Aktywizacja i udostępnienie nowych obszarów dla turystyki, rekreacji i wypoczynku będzie mieć miejsce na terenach zainwestowanych wybranych miejscowości oraz w ich otoczeniu, a także na terenach leśnych, zieleni urządzonej i terenach otwartych, ze szczególnym uwzględnieniem turystycznego zagospodarowania otoczenia PPK.

2. Zadaniem pierwszoplanowym jest opracowanie programu rozwoju różnych rodzajów turystyki z uwzględnieniem potencjału i szczególnych właściwości obszaru gminy. Bogate zasoby środowiska naturalnego stanowią nieocenioną bazę do rozwoju usług turystycznych oraz szeroko rozumianej aktywnej rekreacji. Studium zakłada rozbudowę istniejącej, a niewystarczającej bazy turystycznej, rozbudowę szlaków turystycznych, ścieżek rowerowych, przygotowanie miejsc wypoczynku z jednoczesnym zachowaniem i poszanowaniem bogactw naturalnych. Rozwój turystyki musi być połączony z działaniami w zakresie budowy infrastruktury technicznej oraz uwzględniać zasady ochrony środowiska.

Cel ten jest zgodny z założeniami strategii rozwoju województwa wielkopolskiego w części dotyczącej turystyki. Pojezierze Międzychodzko – Sierakowskie zaliczane jest (w województwie wielkopolskim) do dziesięciu atrakcyjnych obszarów z punktu widzenia walorów naturalnych. Zrealizowanie celu dotyczącego usług turystycznych zależeć będzie od sprawnej współpracy Zarządów wszystkich gmin powiatu międzychodzkiego.

3. Do słabych stron gminy dotyczących turystyki można zaliczyć:

- zbyt słabo wykorzystane możliwości rozwoju;
- zbyt mała baza noclegowa i gastronomiczna;
- brak uzbrojonych terenów pod inwestycje turystyczne i sportowe;
- ~~brak turystyki wodnej;~~
- zaniedbane szlaki turystyczne i ścieżki rowerowe;
- zbyt mała ilość w pełni zagospodarowanych obiektów sportowych;
- brak systemu dróg rowerowych na terenie miasta Międzychód i gminy;
- brak spójnej polityki turystycznej sprofilowanej na poszczególne dyscypliny.

4. Na obszarze gminy studium zakłada następujące działania związane z rozwojem turystyki i wypoczynku:

a. poprawa i modernizacja infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej wokół Jeziora Miejskiego i doliny rzeki Warty poprzez:

- wydzielenie strefy parkowej;
- dalsze zagospodarowywanie zieleni;
- poprawę i rozwój ciągów pieszych wokół jeziora;
- budowa przystani rzecznej z małą architekturą rekreacyjną;
- modernizacja byłego portu rzecznego.

b. poprawa infrastruktury turystyczno-edukacyjnej w Rezerwacie Dolina Kamionki w miejscowości Kamionna tj.:

- utworzenie ścieżki przyrodniczej wokół doliny;
- utworzenie centrum edukacji przyrodniczej w Kamionnie.

c. rozbudowa infrastruktury sportowej przy Hali Widowiskowo – sportowej tj.:

- zagospodarowanie wolnych pomieszczeń;
- utwardzenie parkingu,
- budowa hotelu.

d. modernizacja Bazy sportowej w Międzychodzie przy ul. [Sportowej \(d. Langowicza\)](#):

- budowa kortów tenisowych;
- przystosowanie płyty parkingowej na sztuczne lodowisko;
- budowa sali sportowej i hotelu.

e. modernizacja obiektów sportowych w Kamionnie;

f. utworzenie zaplecza sportowo rekreacyjnego w Radgoszczy.

5. Ponadto w obszarze gminy studium zakłada rozwój:

a. turystyki pobytowej związanej z otoczeniem Pszczewskiego Parku Krajobrazowego, wykorzystującej ich walory przyrodnicze, kulturowe i krajobrazowe przy rozbudowie istniejącej sieci szlaków pieszych, zorganizowanych miejsc wypoczynku, przy wzbogaceniu oferty obiektów handlowych i gastronomicznych w miejscowościach położonych na trasach wędrówek pieszych;

b. turystyki rowerowej w obszarze całej gminy, (na specjalnych zasadach prowadzonej w obszarze PPK) najkorzystniej wyznaczone szlaki i ścieżki oraz poszerzoną ofertę miejscowości położonych wzdłuż tych tras;

d. trasy rowerowe o znaczeniu ponadlokalnym relacji: południowo-zachodnia granica obrębu Łowyń wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 160 do północnej granicy gminy oraz relacji m. Głazewo – m. Kamionna w kierunku m. Sieraków,

e. turystyki przyjazdowej wycieczek zorganizowanych, w realizowanej przy wykorzystaniu istniejącej i planowanej bazy turystycznej z rozszerzoną ofertą obsługi;

f. agroturystyki, realizowanej przy wykorzystaniu możliwości recepcyjnych pojedynczych gospodarstw, oferujących kwatery, wyżywienie oraz organizację wolnego czasu.

6. Poprawie obsługi ruchu turystycznego w obszarze gminy będą służyć następujące działania:

a. rozwój bazy noclegowej z ofertą skierowaną do możliwie najszerzego kręgu odbiorców o zróżnicowanym standardzie (hoteli, zajazdów, pokojów do wynajęcia, campingów, pól namiotowych);

b. podniesienie poziomu świadczonych usług w gastronomii i poszerzenie oferty gminy w tej dziedzinie o nowe obiekty;

c. poprawę stanu dróg dla lepszej dostępności terenów atrakcyjnych pod względem turystycznym, ze szczególnym uwzględnieniem miejscowości położonych bezpośrednio w PPK;

d. wyposażenie ważniejszych węzłów szlaków pieszych i tras rowerowych w obiekty i urządzenia dla obsługi turystów takich jak zorganizowane miejsca odpoczynku, wiaty przeciwdeszczowe, obiekty gastronomii, miejsca biwakowania;

e. rozwój tras rowerowych i wyodrębnionych dróg (ścieżek) rowerowych na terenie miasta i gminy.

1.7. Ograniczenia w zabudowie i zagospodarowaniu terenów

Ograniczeniom w zabudowie i zagospodarowaniu terenów podlegają następujące obszary:

- obszary objęte formami ochrony przyrody,
- parki zabytkowe,
- cmentarze wraz ze strefą ochronną,
- strefy ochrony konserwatorskiej,
- obszar szczególnego zagrożenia powodzią, przy czym dla terenów zalewowych upraw polowych i łąk obowiązuje zakaz zabudowy,
- tereny zlokalizowane wzdłuż magistralnych liniowych i punktowych obiektów infrastruktury technicznej, w szczególności napowietrznych linii elektroenergetycznych, gazociągów wysokiego ciśnienia,
- strefy ochronne ujęć wody,
- obszary 100 m położone wzdłuż linii brzegowej powierzchniowych wód publicznych położone w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Na obszarach tych wszelkie działania powinny być prowadzone we współpracy z właściwymi organami.

Zasady zagospodarowania:

- Ograniczenie przekształcania zwłaszcza podmokłych łąk w grunty orne lub tereny przeznaczane na ogródki działkowe, rekreacyjne, pod jakąkolwiek zabudowę - dotyczy to zwłaszcza obszarów nadbrzeżnych położonych w obszarach Natura 2000.
- Podjęcie intensywnych działań na rzecz ochrony najcenniejszych obszarów przyrodniczych zlokalizowanych w granicach gminy, a w szczególności prowadzenia rozsądnej melioracji na obszarach łąk w obrębie wyznaczonych stref faunistycznych, uwzględniającej potrzeby bytujących tu płazów i ptaków, utrzymanie małych cieków w strefach faunistycznych oraz korytarzach ekologicznych, łączących te strefy.
- Zaplanowanie rozwoju mało agresywnych formy turystyki, np. wodnej, pieszej, rowerowej, konnej, ochronie podlegać będą tereny najcenniejsze przyrodniczo.
- Ochrona niektórych elementów krajobrazu naturalnego (brzegi jezior, doliny Warty, torfowiska itp.) i kulturowego (parki, cmentarze, aleje).
- Wyznaczenie szlaków turystycznych i ścieżek przyrodniczo - dydaktycznych w oparciu o sieć obszarów cennych; udostępnienie dla celów turystycznych i rekreacyjnych pod warunkiem zabezpieczenia odpowiedniej infrastruktury ograniczającej antropopresję (wyznaczenie tras turystycznych, rozwój sieci noclegowej opartej o kwatery prywatne lub małe pola namiotowe itp.), wykorzystanie istniejącej sieci osadniczej i komunikacyjnej jako zaplecze turystyczne.
- Prowadzenie szerokiej edukacji ekologicznej mieszkańców okolicznych wsi, mającej na celu zaniechanie wypalania łąk, zmianę sposobu prowadzenia sianokosów.
- Propagować odbudowę gospodarki łąkarskiej, opartej na zasadach uwzględniających potrzeby środowiska naturalnego, rozwiązaniem optymalnym jest ekstensywny wypas zwierząt.
- Wszystkie obiekty o wysokości powyżej 50 m nad poziomem terenu stanowiące przeszkody lotnicze należy zgłaszać do właściwego organu lotniczego, zgodnie z przepisami odrębnymi.
- Dla stref ochronnych ujęć wody należy zachować ustalone w przepisach odrębnych zakazy oraz ograniczenia w użytkowaniu i zagospodarowaniu terenów.
- Ograniczyć zabudowę w wyznaczonych na rysunku studium obszarach 100 metrowych od linii brzegowej wód powierzchniowych śródlądowych. W obszarach tych zabudowa może być realizowana na podstawie obowiązujących planów miejscowych oraz jako rozbudowa lub uzupełnienie istniejących obiektów. Dopuszcza się wprowadzenie w planie miejscowym nowej zabudowy w wyznaczonych na rysunku studium terenach zabudowy położonych w obszarach 100 metrowych od linii brzegowej wód

powierzchniowych śródlądowych. Wprowadzenie w planie miejscowym nowej zabudowy musi być poprzedzone analizami lokalnych uwarunkowań: geologicznych i hydrogeologicznych, przyrodniczych i infrastrukturalnych, które wykażą brak przeciwwskazań i przestrzenne uzasadnienie dla takiego zbliżenia linii brzegowej. W strefie 100 metrowej przewiduje się możliwość realizacji plenerowych urządzeń rekreacyjnych, w tym boisk sportowych, plaż i kąpielisk, ścieżek spacerowych i rowerowych oraz towarzyszących obiektów małej architektury lub różnych form zieleni.

1.8 Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę

Bilans dla zmiany nr VI.

Opracowana zmiana studium nr VI dla części obrębu Międzychód (dz. nr 606/7) wprowadza zmiany kierunków zagospodarowania przestrzennego względem dotychczasowych ustaleń. Zmiana dokonywana jest w granicach zwartej struktury funkcjonalno-przestrzennej, wyznaczonej w jednostce osadniczej – miasto Międzychód i obejmuje tereny niezainwestowane, stanowiące rezerwę rozwojową miasta. Zakres powierzchniowy zmiany przedstawiono w poniższej tabeli.

OZNACZENIE TERENÓW	POWIERZCHNIE (ha)	
	OBOWIAZUJĄCE STUDIUM	PROJEKT ZMIANY STUDIUM
Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna oraz usługi towarzyszące	7,0423	1,0064
Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna oraz usługi towarzyszące	0	2,9796
Zabudowa techniczno-produkcyjna	0	3,0563
Tereny rolne, łąki i pastwiska	0,2414	0,2414
Zieleń urządzonej	2,6422	2,6422
SUMA	9,9259	9,9259

~~Dla zmienionych kierunków zagospodarowania przestrzennego opracowano nowy bilans obejmujący obszary zwartych struktur funkcjonalno-przestrzennych, tereny przeznaczone pod zabudowę w planach miejscowych poza ZSFP, a także nowe tereny przeznaczone pod zabudowę w studium.~~

Dokonane zmiany wpływają korzystnie na bilans terenów przeznaczonych do zabudowy i powodują ograniczenie powierzchni terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, których nadmierna ilość została wyznaczona w planach miejscowych oraz w studium na korzyść terenów przemysłowych.

Bilans dla zmiany nr VII.

Opracowana zmiana studium nr VII dla części obrębu Międzychód (dla wyznaczenia pełnego przebiegu zachodniej obwodnicy miasta Międzychód w ciągu drogi wojewódzkiej nr 160) wprowadza zmiany kierunków zagospodarowania przestrzennego względem dotychczasowych ustaleń. Zmiana przeznaczenia terenów zabudowy z mieszkaniowej jednorodzinnej oraz usług towarzyszących na zabudowę techniczno-produkcyjną dokonywana jest w granicach zwartej struktury funkcjonalno-przestrzennej, wyznaczonej w jednostce osadniczej – wieś Gorzyń i obejmuje tereny niezainwestowane, stanowiące rezerwę rozwojową gminy. Zakres powierzchniowy zmiany przedstawiono w poniższej tabeli.

FUNKCJE	POWIERZCHNIE (ha)			
	OBOWIAZUJĄCE STUDIUM		PROJEKT ZMIANY STUDIUM	
	Uwarunkowania	Kierunki	Uwarunkowania	Kierunki
MN	2,8322	5,5738	2,8322	2,8322
WODY	23,3566	23,3566	23,3566	23,3566
P	0	0	0	5,5738
R	279,341	276,5994	279,6284	279,6284
ZP	0,4728	0,4728	0,4728	0,4728
ROD	7,0939	7,0939	7,0939	7,0939
RPO	2,3586	2,3586	2,3586	2,3586
LASY	44,9278	44,9278	44,6404	44,6404
SUMA	365,9567		365,9567	

Zmiany w powierzchniach lasów i roli wynikają z aktualizacji zasięgów na podstawie mapy ewidencyjnej.

~~Dla zmienionych kierunków zagospodarowania przestrzennego opracowano nowy bilans obejmujący obszary zwartych struktur funkcjonalno-przestrzennych, tereny przeznaczone pod zabudowę w planach miejscowych poza ZSFP, a także nowe tereny przeznaczone pod zabudowę w studium.~~

Dokonane zmiany wpływają korzystnie na bilans terenów przeznaczonych do zabudowy i powodują ograniczenie powierzchni terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, których nadmierna ilość została wyznaczona w planach miejscowych oraz w studium na korzyść terenów przemysłowych.

Bilans dla zmiany nr VIII.

Opracowana zmiana studium nr VIII dla części obrębów Dziecielin i Gorzyń wprowadza zmiany kierunków zagospodarowania przestrzennego względem dotychczasowych ustaleń. Zmiana kierunków zagospodarowania przestrzennego dotyczy:

- terenów zabudowy z mieszkaniowej jednorodzinnej oraz usług towarzyszących pod zabudowę techniczno-produkcyjną (Gorzyń dz. 37/10)
- terenów rolnych, łąk i pastwisk pod zabudowę techniczno-produkcyjną,
- terenów zabudowy techniczno-produkcyjnej pod tereny rolne, łąki i pastwiska (Gorzyń dz. nr 15/4, 15/6, 15/7, cz. 15/8, 17/3, 17/15),
- terenów zabudowy z mieszkaniowej jednorodzinnej oraz usług towarzyszących pod tereny rolne, łąki i pastwiska,
- terenów zieleni urządzonej pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną oraz usługi towarzyszące,
- ujawnienia zamkniętego składowiska odpadów.

Zmiana dokonywana jest w większości poza granicami zwartych struktur funkcjonalno-przestrzennych, wyznaczonych w jednostce osadniczej – wieś Dziecielin i wieś Gorzyń. Obejmuje tereny niezainwestowane, stanowiące rezerwę rozwojową gminy.

Jedynie działki nr 180 i 181 położone są w granicach zwartej struktury funkcjonalno-przestrzennej w jednostce osadniczej wsi Gorzyń.

Zakres powierzchniowy zmian przedstawiono w poniższej tabeli.

FUNKCJE	POWIERZCHNIE (ha)			
	OBOWIAZUJĄCE STUDIUM		ZMIANA NR VIII STUDIUM	
	Uwarunkowania	Kierunki	Uwarunkowania	Kierunki
MN		8,63		0,13

MN/UT		0,55		
Tereny rolne, łąki, pastwiska	84,57	20,80	79,48	50,88
LASY	0,67	0,67	2,72	2,72
ZP	0,13	0,13	0,13	
RO		14,84		6,86
P		39,89		19,25
Tereny powierzchniowej eksploatacji KN				2,49
Wody	0,12			
NOz			3,15	3,15
SUMA	85,48		85,48	

Zmiany w powierzchniach lasów i roli wynikają z aktualizacji zasięgów na podstawie mapy ewidencyjnej.

Dokonane zmiany powodują ograniczenie powierzchni terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, których nadmierna ilość została wyznaczona w planach miejscowych oraz w studium. Zlikwidowano tereny zabudowy techniczno-produkcyjnej na gruntach Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, a w zamian wyznaczono nowe tereny zabudowy techniczno-produkcyjnej.

Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę w granicach Gminy Międzychód

Dla zmienionych kierunków zagospodarowania przestrzennego opracowano nowy bilans obejmujący obszary zwartych struktur funkcjonalno-przestrzennych, tereny przeznaczone pod zabudowę w planach miejscowych poza ZSFP, a także nowe tereny przeznaczone pod zabudowę w studium.

W założeniach do obliczenia chłonności przyjęto:

- 20% powierzchni wyznaczonego obszaru zajętej pod drogi i obiekty infrastruktury technicznej,
- na terenie miasta Międzychód następujące proporcje: 82% zabudowy mieszkaniowej i 18% zabudowy usługowej;
- na terenach wiejskich następujące proporcje: 90% zabudowy mieszkaniowej i 10% zabudowy usługowej;
- w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej na terenie miasta Międzychód:
 - średnią powierzchnię działki budowlanej 1300,0m²,
 - średnią powierzchnię użytkową budynku mieszkalnego 112 m² (odpowiadającą wartości docelowej powierzchni mieszkania /1 os i statystycznej ilości osób w mieszkaniu 2,8)
- w zabudowie mieszkaniowej wielorodzinnej na terenie miasta Międzychód:
 - średnią powierzchnię zabudowy 25%,
 - 3 kondygnacje nadziemne,
- w zabudowie mieszkaniowej na terenach wiejskich:
 - średnią powierzchnię działki budowlanej 1800,0m²,
 - średnią powierzchnię użytkową budynku mieszkalnego 112 m²,
- w zabudowie usługowej :
 - średnią powierzchnię działki budowlanej 1500,0m²,
 - średnią powierzchnię użytkową budynku usługowego 200 m²,
- w zabudowie przemysłowej:
 - średnią powierzchnię działki budowlanej 3000,0m²,
- średnią powierzchnię użytkową budynku usługowego 750 m² (przy wykorzystaniu 30% powierzchni zabudowy i 1 kondygnacji nadziemnej).

OBRĘBY	POWIERZCHNIA ZSFP + MPZP (HA)	CHŁONNOŚĆ ZSFP + MPZP (m2)				POWIERZCHNIA NOWYCH TERENÓW ZABUDOWY WYZNACZONYCH W STUDIUM (ha)			CHŁONNOŚĆ NOWYCH TERENÓW WYZNACZONYCH W STUDIUM (m2)			
		MW	MN	U	P	MW+U	MN+U	P	MW	MN	U	P
MIĘDZYCHÓD	371,87	16057,4	56297,9	16683,1	7408,6	0,7949	27,5192		3815,5	15553,0	5283,7	
SOWIA GÓRA	3,44		302,4	56,7								
MIĘDZYCHÓD NADLEŚNICTWO	8,14		100,8	27,3			1,6853			755,0	179,8	
PIŁKA							11,94			5349,1	1273,6	
MIERZYN-DRZEWCE	64,36		4939,2	958,2			76,9163	1,995		34458,5	8204,4	3990
RADGOSZCZ	34,06		2721,6	448,1			63,2802	1,8572		28349,5	6749,9	3714,4
MOKRZEC	25,38		1108,8	230,0			25,2109	0		11294,5	2689,2	
ZATOM NOWY	14,30		1209,6	254,4			53,1846			23826,8	5673,0	
ZATOM STARY	14,35		806,4	177,7			17,5958	34,9279		7882,9		69855,8
POPOWO												
KOLNO	43,95		2923,2	950,3			17,7686			7960,3	1895,3	
PUSZCZA	2,80					0,6516	13,2786		3127,7	5948,8	1416, 4	
POLANKA												
BIELSKO	112,38		21369,6	3492,1	17728,0		29,2405	9,0627		13099,7	3118,99	18125,4
DZIECIELIN	70,37		22982,4	4098,8	20977,0		10,3795	6,7243		4650,0	1107,2	13448,6
WIELOWIEŚ	56,48		12398,4	2022,8			14,0778			6306,9	1501,6	
MUCHOCIN	33,62		12600	1293,6			15,1037	6,7697		6766,5	1611, 1	13539,4
GORZYCKO	13,28		1612,8	290,0			18,9279	0,602		8479,7	2018,98	1204
GORZYŃ	44,28		6552,0	1207,8	85485,2		6,274	22,4427		2810,8	669,2	44885,4
SKRZYDLEWO	15,13		2620,8	548,6			38,7268			17349,6	4130,9	
KAMIONNA	47,48		3729,6	838,0	1357,6		25,3836	7,8235		11371,9	2707,6	15647
MNICHY	39,46						4,7469	9,6674		2126,6	506,3	19334,8
TUCZĘPY	28,19		806,4	167,3			7,7566			3474,96	827,4	
GRALEWO	20,47		2923,2	769,8			5,1551			2309, 5	549,9	
GŁĄŻEWO	33,23		1915,2	235,9	61672,0		11,6416	17,5464		5215,4	1241,8	35092,8
DORMOWO	21,67		1209,6	215,3			11,7548	1,166		5266,2	1253,9	2332
ŁOWYŃ	271,22		59774,4	12887,9	89708		75,8137			33964,5	8086,8	
LEWICE	18,79		1915,2	278,1			37,9234			16989,7	4045,2	
KRZYŻKOWKO	18,89		1612,8	545,1			40,4807			18135,4	4317,9	
KALISKA				0,5								
Suma	1444,91	24506,4	224432,3	48863,7	284336,6	1,4465	661,7662	120,5848	6943,2	299695,7	71059,8	241169,6

Objaśnienia: ZSFP – zwarta struktura funkcjonalno-przestrzenna, MPZP – miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego,
Funkcje: MW – zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna, MN – zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, U zabudowa usługowa, P – zabudowa przemysłowa,
Powierzchnia terenu brutto – stanowi obszar o danym przeznaczeniu podstawowym wraz z funkcjami towarzyszącymi (obsługa komunikacyjna, infrastruktura techniczna, zieleń towarzysząca i podobne)

Wnioski.

Porównanie zapotrzebowania na poszczególne tereny zabudowy w perspektywie 30 lat z powierzchniami stanowiącymi rezerwę rozwojową istniejącą w obszarach zwartych struktur funkcjonalno-przestrzennych, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz obszarami wyznaczonymi w studium ilustruje poniższa tabela.

FUNKCJA TERENÓW	ZAPOTRZEBOWANIE (m ²)	CHŁONNOŚĆ (m ²)
mieszkaniowa	280 147,0	547 128,6
usługowa	210 582,9	119 737,2
przemysłowa	584 246,1	525 506,2

W oparciu o powyższą tabelę porównawczą należy dążyć do zwiększenia udziału usług w obszarach przeznaczonych do zabudowy pod funkcje mieszkaniowe lub przemysłowe. Zasadne jest też zredukowanie ilości terenów lub znaczne ograniczenie chłonności nowych obszarów wyznaczonych w studium pod zabudowę mieszkaniową, choć nadal znacznie przekracza ono ustalone zapotrzebowanie.

Dokonując zmiany studium nr VIII zapotrzebowanie na tereny przemysłowe, tj. tereny rezerw i nowych obszarów wyznaczonych w studium, wypełniono w 90%.

2. KIERUNKI OCHRONY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I KRAJOBRAZU

2.1 Obszary chronione

1. Na obszarze gminy formalnej ochronie prawnej podlegają:

a. Rezerваты przyrody:

„**Kolno Międzychodzkie**”. Jest to las mieszany, składający się głównie z olszy czarnej, jesionu, z grupami starych okazałych dębów szypułkowych, porastających głównie półwysp Jez. Koleńskiego.

„**Dolina Kamionki**”, między Kamionną i Mnichami. Utworzony w celu ochrony fragmentu doliny rzecznej w rynnie polodowcowej, lasu, terenów podmokłych oraz 13 stanowisk roślinnych;

„**Papiernia**”, na południe od miejscowości Mniszek – rezerwat proponowany;

b. **Pszczewski Park Krajobrazowy**, który tworzą dwa osobne kompleksy. Pierwszy położony prawie w całości na terenie gm. Skwierzyna i drugi (w całości znajdujący się na terenie Gminy Międzychód) obejmujący obszar doliny rzeki Kamionki od miejscowości Lewice do wsi Kamionna. Oba kompleksy połączone są strefą ochronną. Na rozległych akwenach wodnych bytuje ponad dwieście gatunków ptaków;

c. **Obszar Chronionego Krajobrazu**. Są to tereny o stosunkowo mało zmienionym środowisku przyrodniczym, o dużych walorach ekologicznych i estetycznych. Północną część ww. obszaru chronionego włączono do sieci Natura 2000 jako obszar specjalnej ochrony ptaków „Puszcza Notecka” PLB300015, zaś część włączono do obszaru Natura 2000 mającego znaczenie dla Wspólnoty „Ostoja Międzychodzko - Sierakowska” PLH300032.

2. Ponadto na terenie gminy objęte są ochroną następujące obszary i obiekty:

- użytki ekologiczne na terenie Nadleśnictwa Bolewice, Leśnictwa Papiernia, obręby ewidencyjne Tuczępy, Muchocin, Lewice i Gralewo – siedem kompleksów o łącznej pow. 25,88 ha;
- wyspy jeziorne uznane za użytki ekologiczne – siedem wysp na pięciu jeziorach: po jednej na jeziorach Mierzyńskim, Winnogóra, Gorzyńskim i Dużym Dormowskim oraz trzy wyspy na jeziorze Bielskim;
- pomniki przyrody – obiekty w postaci drzew, alej, głązów narzutowych.

3. Następujące cenne przyrodniczo obszary gminy ujęto w systemie sieci ekologicznej Natura 2000:

- a. Obszar specjalnej ochrony ptaków „Puszcza Notecka” PLB300015 o powierzchni 178 255,8ha;
- b. Specjalny obszar ochrony siedlisk „Dolina Kamionki” PLH300031, o powierzchni 847,7ha;
- c. obszar Natura 2000 mający znaczenie dla Wspólnoty „Ostoja Międzychodzko- Sierakowska” PLH300032 o powierzchni 7 591,1ha.

W przypadku utraty przez użytki ekologiczne statusu prawnego form ochrony przyrody wyznaczone w studium obszary i obiekty należy traktować jako proponowane do objęcia ochroną.

4. Podstawowe zasady ochrony przyrody:

Zakłada się w studium, że podstawowe zasady zachowania i ochrony unikalnych walorów środowiska przyrodniczego i krajobrazu terenów gminy będą wskazane w odpowiednich planach ochrony parku krajobrazowego oraz terenów rezerwatów, a także w planach zadań ochronnych sporządzonych dla obszarów Natura 2000. Do czasu ich opracowania na terenie w/w obiektów, a także na pozostałych terenach gminy należy:

- a. doprowadzić do oznakowania obiektów chronionych tablicami informacyjno - edukacyjnymi;
- b. egzekwować przestrzeganie prawa na terenach chronionych, szczególnie strzec przed zawłaszczeniem na inne cele, wypalaniem, zaśmiecaniem, masową penetracją ludzką;
- c. zapewnić zachowanie stosunków wodnych w obrębie torfowisk, nie odwadniać ich, nie piętrzyć poziomu wód, z wyjątkiem ewentualnych, precyzyjnie zaplanowanych prac mających na celu restytucję torfowiska, a także nie podejmować w ich sąsiedztwie (torfowisk) działań mogących wpłynąć na stosunki wodne;
- d. dopuszcza się przeprowadzanie renaturyzacji na ciekach uregulowanych, nie wolno jednak dopuszczać do spontanicznego kształtowania się koryta;
- e. spontaniczne kształtowanie się koryt nieuregulowanych nie może powodować zagrożenia powodziowego dla terenów przyległych;
- f. wycinka drzew i krzewów nabrzeżnych powinna być stosowana rozważnie przy uwzględnieniu potrzeb związanych z ochroną przeciwpowodziową;
- g. nie regulować naturalnych cieków, tam gdzie to możliwe na ciekach uregulowanych pozwolić na spontaniczne kształtowanie się koryt, nie wycinać drzew, krzewów nadbrzeżnych, ani innej roślinności; nie zabudowywać brzegów zbiorników wodnych;
- h. nie niszczyć istniejących miedz, krzewów i drzew śródpolnych, zarośli ani zadrzewień, strzec przestrzegania zakazu wypalania resztek roślinności;
- i. dążyć do odtworzenia dawnej kompozycji parków wiejskich i podworskich;
- j. gospodarkę leśną prowadzić zgodnie z obowiązującymi planami urządzenia lasu, z preferencją gatunków liściastych w przypadku siedlisk leśnych sprzyjających rozwojowi tych gatunków;
- k. szczególnie troskliwą gospodarkę leśną prowadzić na siedliskach bagiennych i wilgotnych; na siedliskach tych powstrzymać procesy odwodnienia siedlisk, unikać metod odnawiania lasu głęboko ingerujących w warunki siedliskowe;
- l. w obrębie zbiorników nie wykaszac trzcinowisk i oczeretów w okresie lęgów ptaków, na ekstensywnie użytkowanych stawach pozostawić rozległe fragmenty nie wykaszanej roślinności, aktywnie chronić stanowiska rzadkich i silnie zagrożonych gatunków ptaków;
- ł. wspierać rozwój turystyki i rekreacji przyjaznej dla środowiska m.in. prowadzić szlaki turystyczne tak, aby nie przebiegały przez strefy ochrony stanowisk rzadkich gatunków zwierząt.

2.2 Cele ekologiczne, strategia ochrony przyrody

Polityka ekologiczna ma na celu optymalne i racjonalne gospodarowanie zasobami i walorami przyrody:

- wpływając na wzrost popytu, a więc i wartość nieruchomości w gospodarce terenami;
- zapewniając podstawy do dalszego rozwoju w wyniku wzrostu atrakcyjności przestrzeni dla obecnych użytkowników i przyszłych pokoleń.

1. Cele ekologiczne są współzależne w kształtowaniu prorozwojowych struktur rozwoju przestrzennego - „czysta przestrzeń”. Działania strategii ochrony środowiska są więc integralne z procesami rozwoju społeczno-gospodarczego. Stanowią podstawę polityki przestrzennej państwa, rozwoju zrównoważonego, ekologicznie uwarunkowanego.

2. Strategie ochrony środowiska przyrodniczego oparto na ogólnych założeniach strategii. Z zasad tych wynika następujące ukierunkowanie działań:

- ochrona ekologiczna z działaniami ukierunkowanymi i skoncentrowanymi na niewrażliwych dla funkcjonowania przyrody elementach, co oznacza ochronę:
 - wód i powietrza;
 - obszarów o unikalnych wartościach przyrodniczych prawnie chronionych, w oparciu o odrębne regulacje uwzględniające funkcjonowanie przyrody i ochronę miejscową ich występowania w dostosowaniu do ich cech;
- ograniczenie pola działań do:
 - ośrodków presji z priorytetami wynikającymi z jej wielkości i zasięgu pozostającym w związku z dynamizmem funkcjonowania przyrody;
 - węzłów i korytarzy ekologicznych oraz korytarzy aerodynamicznych, które stanowią główną strukturę funkcjonowania przyrody, (celowe i konieczne jest określenie przepisów ochronnych w odniesieniu do uprzednio wymienionej struktury; koncentracja działań w tym zakresie zapewnia równowagę biologiczną w całym obszarze powiązań na zasadzie samoregulacji);
- ochronę wysokich wartości użytkowych zasobów i walorów stanowiących podstawy rozwojowe gospodarki, a w szczególności:
 - ochronę wód (powierzchniowych i podziemnych);
 - ochronę gleb o klasie bonitacyjnej co najmniej III;
 - zasobów geologicznych;
 - ochronę walorów krajobrazu, w obszarach objętych dotychczas ochroną (Pszczewski Park Krajobrazowy, otulina ochronna) oraz wnioskowanych do ochrony korytarzach ekologicznych; zasobów i walorów dorobku i dziedzictwa kulturowego;
 - zasobów i walorów rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.

3. Zasady rozwoju systemów inżynierskiej ochrony środowiska

a. w gospodarce ściekowej:

- sieć oczyszczalni komunalnych mechaniczno-biologicznych wyposażonych w urządzenia do odbioru ścieków z osadników bezodpływowych;
- gęstość sieci od 3 - 7 km zapewniająca objęcie dogodną obsługą osad i rozproszonych zabudowy w zakresie odbioru ścieków z osadników bezodpływowych;
- lokalizacje oczyszczalni komunalnych w jednostkach osadniczych od 300 mk lub systemów zbiorczych dla zespołów jednostek;
- głównymi odbiornikami ścieków są rzeki:
 - Warta z zapewnieniem perspektywnie II kl. czystości w parametrach fizycznych i biologicznych; Struga Kamionka z zapewnieniem perspektywnie I kl. czystości w parametrach fizycznych i biologicznych;
 - Dormowska Struga z zapewnieniem perspektywnie I kl. czystości w parametrach fizycznych i biologicznych;

- zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód i ziemi;
- zakaz odprowadzenia oczyszczonych ścieków do jezior i sztucznych zbiorników wodnych jeżeli czas dopływu ścieków do jeziora byłby krótszy niż jedna doba;
- nie dopuszcza się możliwości stosowania indywidualnych lub grupowych oczyszczalni ścieków na terenach gdzie istnieje możliwość włączenia w istniejący system kanalizacji;
- dopuszcza się lokalizację oczyszczalni przydomowych na obszarze gminy (z wyłączeniem obszarów na których głębokość występowania pierwszego zwierciadła wód podziemnych jest mniejsza niż 2 m, tzn. doliny Warty oraz terenów na północ od niej) przy spełnieniu odpowiednich warunków, tj. wielkości działki i wymagań gruntowych - w przypadku braku możliwości skoordynowania budownictwa mieszkaniowego z budową kanalizacji sanitarnej;
- odprowadzenie wód opadowych z instalowaniem urządzeń ochrony ekologicznej, z terenów parkingów i placów w terenach obsługi motoryzacji i większych zakładów wytwórczo-usługowych;

b. w gospodarce odpadami:

- ponadgminny zakład recyklingu i utylizacji jako rozwiązanie preferowane docelowo;
- odpady toksyczne unieszkodliwiane w sieci ponadgminnej w ramach zakładu recyklingu i utylizacji lub niezależnie z określeniem rejonu lokalizacji wg. odrębnych regulacji w oparciu o opracowanie specjalistyczne;

c. w ochronie atmosfery:

ograniczanie zużycia paliw stałych z zapewnieniem energii cieplnej w oparciu o energię elektryczną i gaz ziemny z systemów przewodowych i płynnych (w zbiornikach).

2.3 Stan funkcjonowania środowiska oraz obszary problemowe.

1. Funkcjonowanie środowiska przyrodniczego gminy Międzychód uzależnione jest od następujących czynników:

- występowanie tzw. okien hydrogeologicznych, to znaczy obszarów, na których pierwszy, a często i głębszy horyzont wodonośny nie posiada warstwy izolacyjnej w postaci utworów geologicznych o słabej przepuszczalności;
- występowanie korytarzy hydrosferycznych zawierających w swej drodze liczne jeziora przepływowe;
- występowanie znacznych obszarów o stale utrzymującym się wysokim poziomie wód gruntowych pierwszego horyzontu;
- występowanie korytarzy aerodynamicznych stanowiących rynny spływu i przemieszczania się powietrza, szczególnie w dolinie Warty (sprzyja to przemieszczaniu się zanieczyszczeń).

Połączenie powyższych czynników prowadzi do obniżenia odporności środowiska na degradację, szczególnie dotyczy to wód podziemnych i powierzchniowych.

Wydobycie ropy naftowej i gazu ziemnego.

2. W związku z planowaną inwestycją związaną z lokalizacją obiektów związanych z obsługą wydobywania ropy naftowej i gazu ze złóż które zalegają w podłożu gminy na obszarze m.in. Puszczy Noteckiej należy określić zagrożenia i problemy jakie niesie ta inwestycja.

Najważniejsze z nich to:

- lokalizacja obiektów mogących znacząco oddziaływać na środowisko (opracowanie raportu o oddziaływaniu na środowisko);
- lokalizacja obiektów na terenach stanowiących tzw. okno hydrogeologiczne, na których istnieje bezpośredni kontakt hydrogeologiczny. Zanieczyszczenia z powierzchni ziemi, szczególnie pochodzenia naftowego mogą łatwo przenikać do pierwszego poziomu wodonośnego a następnie do wód powierzchniowych, co ma duże znaczenie w przypadku awarii;
- wydobywanie i transport produktów stwarza pewne zagrożenie dla stanu czystości warstw

gruntowych i wód podziemnych, jak również dla podlegających wysokiej ochronie Głównych Zbiorników Wód Podziemnych;

- szczególne zagrożenie przewiduje się w miejscu przejścia ropociągu przez rzekę Wartę, za pośrednictwem której narażona jest rzeka Odra i dalej Morze Bałtyckie.

3. Podstawowe problemy tej inwestycji związane będą z rurociągami dalekosiężnymi i obiektami obsługującymi takimi jak: stacje pomp, liniowe stacje zasuw, rozdzielnie czy linie i urządzenia elektroenergetyczne do obsługi w/w inwestycji. Przy wyznaczaniu tras rurociągów należy kierować się lokalnymi warunkami terenowymi. Na znacznej części rurociągi mają być prowadzone przez lasy Puszczy Noteckiej.

4. W przypadku podjęcia inwestycji, w celu zminimalizowania ujemnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze należy przyjąć następujące zasady i ograniczenia:

- zastrzec, że na całej trasie przebiegu rurociągów występują podłoża o znacznej przepuszczalności gruntów;
- nakaz ominięcia przez rurociągi bezpośrednich stref ochronnych ujęć i źródeł wody;
- nakaz szczególnego zabezpieczenia rurociągów na trasach przebiegających przez strefy okna hydrogeologicznego oraz na przejściach przez rzekę Wartę i jej dopływy;
- zastrzec, że cały obszar gminy w międzynarodowym systemie sieci ekologicznej ECONET sklasyfikowany został jako „obszar węzłowy o charakterze międzynarodowym”.

5. Istniejące odwierty i korytarze technologiczne zostały oznaczone na rysunku, jednak ze względu na trwające badania złóż dopuszcza się lokalizowanie kolejnych korytarzy technologicznych i odwiertów ze strefami przyodwiertowymi, zgodnie jednak z warunkami zamieszczonymi powyżej tj. pkt. 1,2,3 i 4.

6. Inwestycja związana jest z uzyskaniem zgody na zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nie związane z gospodarką leśną przez Ministra Środowiska na etapie sporządzania planu miejscowego.

Niekonwencjonalne zdobywanie energii

~~1. Projektowane zmiany w studium dotyczące elektrowni wiatrowych wynikają m.in. ze zobowiązania jakie wzięła na siebie Polska wstępując do Unii Europejskiej, dotyczącego inwestowania w odnawialne źródła energii. W 2020 r. udział energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych w całkowitej konsumpcji energii powinien osiągnąć 15% (dla terenu całej Europy wynosi on 20%).~~

~~2. Dla gminy powstanie farm wiatrowych przyniesie korzyści z tytułu poboru podatku od nieruchomości~~

~~— rocznie 2% od wartości fundamentów, masztów i słupów elektrowni oraz podatek od nieruchomości gruntowych. Lokalizacja farm ma znaczenie o charakterze państwowym, gdyż wiąże się z jego polityką ekologiczną w ramach porozumień międzynarodowych, związanych z ograniczeniem emisji gazów cieplarnianych. Dlatego też mając na uwadze stosunkowo niewielki negatywny wpływ na środowisko, który w zakresie farm wiatrowych jest na dodatek odwracalny (w przypadku ich likwidacji) można przyjąć, że jest on do zaakceptowania.~~

~~3.~~ 1. Na terenach wskazanych na rysunku nr 2 „Uwarunkowania i kierunki rozwoju struktury funkcjonalno- przestrzennej oraz infrastruktury technicznej” dopuszcza się ~~lokalizację parku~~ zachowanie elektrowni wiatrowych (~~elektrowni zrealizowanych lub elektrowni dla których uzyskano pozwolenie na budowę~~), oraz zachowanie i budowę towarzyszących im sieci i urządzeń infrastruktury technicznej komunalnej i przesyłowej. Lokalizowanie urządzeń elektrowni wiatrowych oraz sieci winno być realizowane z poszanowaniem wartości krajobrazowych i walorów przyrodniczych m.in. w oparciu o przepisy ustawy prawo ochrony środowiska i nie może ograniczyć możliwości realizowania ustalonego w studium zainwestowania wiejskiego.

4. 2 Lokalizowanie obiektów elektrowni wiatrowych, dróg, sieci infrastruktury technicznej oraz linii i urządzeń elektroenergetycznych związanych z tymi elektrowniami na terenach rolniczej przestrzeni produkcyjnej winno uwzględniać ograniczenia wynikające z przepisów prawa powszechnego i odpowiednich norm.

~~5. W obszarach objętych projektowanymi inwestycjami występują głównie gleby pochodzenia mineralnego, klasyfikowane w zakresie od RIII do RIV, z nielicznymi powierzchniami łąk, przeważnie klasy IV i V. Obszar ten jest typową przestrzenią rolniczą, intensywnie uprawianą o dość wysokiej kulturze rolnej.~~

6. 3. Tereny pod lokalizację Farm Wiatrowych powinny znajdować się w odległości spełniającej wszelkie normy wynikające z przepisów szczególnych w tym ustawy o ochronie środowiska, ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, prawa budowlanego, [ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych \(Dz. U. 2016. Poz. 961\)](#) oraz w oparciu o specjalistyczne analizy hałasu, które powinny zostać wykonane dla konkretnych terenów i jego otoczenia. W zależności od rodzaju użytych turbin wiatrowych, ich liczby, szorstkości terenu, a nawet gęstości powietrza odległość ta jest inna. Konieczne jest zawsze wykonanie badań, które określą dokładną wartość. Dodatkowo warto zwrócić uwagę na ich położenie względem lasów i wysokiej zabudowy. Odpowiedni teren powinien być odsłonięty od strony zachodniej i południowo-zachodniej.

7. 4. Dopuszcza się zlokalizowanie farmy wiatrowej w obrębie wyznaczonego na rysunku zmiany studium obszaru przy uwzględnieniu zapisów zawartych w przepisach odrębnych określających rodzaje przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Ze względu na planowane gabaryty i moc inwestycja będzie wymagała sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko. Ze względu na to, że inwestycja stanowi potencjalne zagrożenie dla lotnictwa, projekt budowy elektrowni należy zgłosić i uzgodnić z Dowództwem Sił Powietrznych.

8. 5. Transport materiałów i elementów konstrukcyjnych na potrzeby budowy elektrowni wiatrowych należy prowadzić zgodnie z przepisami odrębnymi, przy zabezpieczeniu stanu technicznego dróg publicznych przed degradacją oraz przestrzeganiu dopuszczalnego obciążenia.

6. Na terenie Gminy Międzychód wydano pozwolenia na budowę dla 7 elektrowni wiatrowych:

	Nr pozwolenia na budowę	Wysokość wieży	Ø wirnika	Moc
1	26/2013 (zmieniona)	98m	80m	2MW
2	73/2015	119m	112m	3MW
3	73/2015	119m	112m	3MW
4	73/2015	119m	112m	3MW
5	146/2015	130m	120m	3MW
6	146/2015	130m	120m	3MW
7	149/2015	130m	120m	3MW

Elektrownia nr 4 zlokalizowana jest na terenie gminy Kwilcz.

7. Dla elektrowni wiatrowych (elektrowni zrealizowanych lub elektrowni, dla których uzyskano pozwolenie na budowę) na rysunku studium:

- wskazano miejsca ich lokalizacji,
- wyznaczono strefę ochronną, która stanowi maksymalny dopuszczalny zasięg oddziaływania elektrowni wiatrowych dla dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku powyżej 40dB, w której obowiązują ograniczenia w zabudowie; zasięg strefy ochronnej wyznaczono w oparciu o dane z raportów oddziaływania na środowisko,
- wyznaczono strefę 10H (dziesięciokrotności wysokości) elektrowni wiatrowej, o której mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych.

~~8. Na terenach objętych IV zmianą studium (dz. nr 123/1, 124 i 125 obr. Skrzydlewo oraz wsch. cz. dz. nr 24/5 obr. Gorzyń) oraz V zmianą studium (dz. nr 32/13, 32/14 obr. Głazewo oraz dz. nr 23/2 obr. Łowyń) wyznaczono obszary wyznaczone jako tereny lokalizacji elektrowni wiatrowych mogą stanowić wyłącznie strefy ochronne dla elektrowni wiatrowych o mocy przekraczającej 100 kW, zlokalizowanych poza tymi terenami. W obszarze objętym V zmianą studium w obrębach Głazewo i Łowyń dopuszcza się lokalizację farm fotowoltaicznych wraz z ich strefami ochronnymi. Na terenach objętych V zmianą studium (dz. nr 32/13, 32/14 obr. Głazewo oraz dz. nr 23/2 obr. Łowyń) wyznaczono obszary dopuszczalnej lokalizacji farm fotowoltaicznych ze strefą ochronną, w których dopuszcza się lokalizację farm fotowoltaicznych o mocy przekraczającej 100 kW.~~

2.4 Uzdrowiska

Na obszarze gminy przewiduje się realizację działań zmierzających do ~~utworzenia uzdrowiska i~~ prowadzenia działalności w zakresie leczenia uzdrowiskowego, rehabilitacji uzdrowiskowej oraz turystyki zdrowotnej.

3. KIERUNKI OCHRONY ŚRODOWISKA KULTUROWEGO

3.1 Zasady ochrony dóbr kultury

1. Zgodnie z przyjętymi celami rozwoju przestrzennego gminy w jego ukierunkowaniu równie ważna jak ochrona środowiska przyrodniczego jest ochrona wartości kulturowych. Bez względu na stan zachowania ochronie i opiece podlegają zabytki nieruchome będące w szczególności:

- a. krajobrazami kulturowymi;
- b. układami urbanistycznymi, ruralistycznymi i zespołami budowlanymi;
- c. dziełami architektury i budownictwa;
- d. dziełami budownictwa obronnego;
- e. obiektami techniki, zwłaszcza kopalniami, hutami, elektrowniami i innymi zakładami przemysłowymi;
- f. cmentarzami;
- g. parkami, ogrodami i innymi formami zaprojektowanej zieleni;
- h. zabytkami archeologicznymi;
- i. miejscami upamiętniającymi wydarzenia historyczne bądź działalność wybitnych osobistości lub instytucji.

2. W stosunku do układów przestrzennych terenów miasta oraz wsi, a także walorów krajobrazowych ich otoczenia zakłada się w studium:

- a. utrzymanie historycznie ukształtowanego układu obszaru śródmiejskiego miasta Międzychód;
- b. utrzymanie historycznych układów przestrzennych oraz zasad lokalizacji zabudowy i zagospodarowania terenu wsi: Kamionna, Gorzyń, Lewice, Dormowo, Drzewce, Kolno, Mierzyn, Muchocin, Łowyń, Radgoszcz, Zatom Stary;
- c. wypełnianie ubytków w historycznie ukształtowanych ciągach zabudowy z poszanowaniem zasady dobrego sąsiedztwa i wykorzystania lokalnych tradycji budowania i zdobienia;
- d. utrzymanie i eksponowanie układów przestrzennych siedlisk, a także drobnych elementów zagospodarowania, a w tym pomników i krzyży, kamieni milowych, dawnych urządzeń technicznych i komunikacyjnych oraz układów komponowanej zieleni parków, cmentarzy i obsadzeń przydrożnych i śródpolnych;
- e. utrzymanie historycznie ukształtowanej sieci dróg;
- f. zachowanie w formie naturalnej licznych cieków, stawów i terenów bagiennych oraz dróg przejść i mostów w ich rejonie;

- g. zachowanie atrakcyjnych krajobrazowo krawędzi leśnych zamykających obszary otwarte w otoczeniu poszczególnych miejscowości;
 - a. zachowanie w dobrym stanie technicznym i estetycznym dominant kulturowych i krajobrazowych oraz utrzymanie ich roli w otoczeniu;
 - b. zahamowanie niekorzystnych procesów degradacji krajobrazu: pozostawiania ugorów na terenach rolnych, wycinania zadrzewień przydrożnych i śródpolnych, obudowy brzegów jezior i cieków wodnych tymczasowymi obiektami turystycznymi.
3. W stosunku do historycznie ukształtowanej zabudowy zakłada się w studium:
- a. zapobieganie powstawaniu ubytków w ciągach tej zabudowy i tworzenie warunków do ich odbudowy;
 - b. utrzymanie i eksponowanie jej walorów - proporcji, form elewacji i dachów, wielkości i układu otworów, rodzaju stolarki i jej zdobnictwa, materiału budowlanego;
 - c. kształtowanie walorów nowej zabudowy mieszkalnej, rekreacyjno-turystycznej i produkcyjnej poprzez nawiązywanie do tradycji i wartości regionalnych przy określaniu formy architektonicznej i używaniu materiałów budowlanych.

3.2. System stref ochrony konserwatorskiej

1. Ustala się w studium następujący system stref ochrony konserwatorskiej, który szczegółowo określany będą w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, sporządzanych w pierwszej kolejności dla obszaru miasta Międzychód, a także dla pozostałych miejscowości: Kamionna, Gorzyń, Lewice, Dormowo, Drzewce, Kolno, Mierzyn, Muchocin, Łowyń, Radgoszcz, Zatom Stary oraz Tuczępy. Przebieg stref wyznaczony został na rysunku. Przebiegi stref ochrony konserwatorskiej wsi może ulec niewielkim korektom i zmianom po szczegółowym rozpoznaniu i uzyskaniu szczegółowych wytycznych konserwatorskich.

1) W studium wyznaczony został przebieg strefy ochrony konserwatorskiej obejmującej część obszaru miasta Międzychód oraz obszary niwy siedliskowej wsi o czytelnym historycznym układzie, wypełnioną co najmniej w połowie oryginalną i mało przekształconą zabudową powstałą przed 1945 r. W zmianie studium skorygowano przebieg strefy ochrony konserwatorskiej w rejonie stadionu miejskiego przy ul. [Sportowej \(d. Langowicza\)](#) oraz portu rzeczno.

W obrębie strefy ochrony konserwatorskiej ustala się następujące zasady ochrony środowiska kulturowego i kształtowania zabudowy:

- a. zachowanie elementów historycznego układu przestrzennego, a w szczególności rozplanowania dróg, ulic i placów oraz linii zabudowy, kompozycji układów ruralistycznych oraz zieleni o charakterze zabytkowym tzn. parków, ogrodów, skwerów, cmentarzy; wszelkie działania w tej strefie należy podporządkować wymogom konserwatorskim;
- b. konserwację zachowanych elementów zabytkowego układu przestrzennego, zabytkowych obiektów architektury oraz odtwarzanie zdegradowanych elementów tego układu, z zachowaniem kształtu, gabarytów i wystroju zewnętrznego obiektów zabytkowych przy zastosowaniu tradycyjnie wykorzystywanych materiałów budowlanych (np. dachówki ceramicznej) z uwzględnieniem jej kolorytu, utrzymanie a w zniszczonych fragmentach odtworzenie historycznych detali architektonicznych z zachowaniem kształtu, rozmiaru i rozmieszczenia otworów zgodnie z historycznym wizerunkiem budynku, utrzymanie kolorystyki elewacji; w przypadku konieczności przebicia nowych otworów –zharmonizowanie ich z zabytkową elewacją budynku, jak również utrzymanie lub odtworzenie oryginalnej stolarki okien i drzwi; utrzymanie istniejącej historycznej nawierzchni ulic i placów (bruków, płyt) oraz uzupełnienie wymagającej naprawy istniejącej historycznie nawierzchni wg historycznych wzorów, stosowanie tradycyjnych materiałów do wykonania ogrodzeń z zakazem budowy ogrodzeń z betonu;
- c. dostosowanie nowej zabudowy do historycznej kompozycji przestrzennej kwartałów z uwzględnieniem charakteru miejsca, gabarytów, kształtu i proporcji, podziałów architektonicznych zabytkowych budowli w najbliższym sąsiedztwie oraz nawiązywanie form

projektowanych obiektów do lokalnych tradycji budownictwa;
d. zakaz budowy obiektów tymczasowych;
e. zachowanie w miarę możliwości historycznie utrwalonych funkcji obiektów, dostosowanie wprowadzanych współcześnie funkcji do historycznie ukształtowanych układów oraz eliminację funkcji uciążliwych i wpływających w sposób degradujący na obiekty zabytkowe;
f. uzgadnianie z Wojewódzkim Urzędem Ochrony Zabytków w Poznaniu w odniesieniu do: zmian podziałów nieruchomości, zmian funkcji, budowy, przebudowy, rozbudowy i remontów wszystkich obiektów zlokalizowanych w strefie oraz konieczność uzgadniania wszelkich zamierzeń inwestycyjnych na terenie strefy;
g. zakaz wprowadzania na chronionych obszarach zieleni jakichkolwiek inwestycji oraz wszelkich prac porządkowych i renowacyjnych bez uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków i Wojewódzkim Konserwatorem Przyrody.

2. Studium wyznacza strefę ochrony zabytkowej zieleni, obejmującą obszary cmentarzy, zabytkowych założeń parkowych jak również bezpośrednie sąsiedztwo tych obiektów. W obrębie tej strefy ustala się: zachowanie elementów historycznego układu przestrzennego, a w szczególności kompozycji układów zieleni o charakterze zabytkowym tzn. parków, ogrodów, skwerów, cmentarzy; wszelkie działania w tej strefie należy podporządkować wymogom konserwatorskim.

3. Dla wszelkich prac przy obiektach ujętych w konserwatorskim rejestrze zabytków znajdujących się w poszczególnych strefach ochrony konserwatorskiej, ustala się obowiązek uzyskania zezwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków – Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Poznaniu. Obiekty te objęte są rygorami prawnymi wynikającymi z odpowiednich aktów prawnych w tym z ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, oraz stosownych rozporządzeń do tej ustawy. Ponadto koniecznym jest uzyskiwanie pozwoleń na prace przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków i opinii na temat pozostałych obiektów ujętych w ewidencji oraz chronionych planami zagospodarowania przestrzennego zgodnie z obowiązującym prawem.

3.3. Kierunki ochrony dziedzictwa archeologicznego

1. W zakresie ochrony dziedzictwa archeologicznego na terenie Gminy zakłada się utrzymanie i ochronę zachowanych zasobów. Celem tej ochrony jest zachowanie wartościowych, rozpoznanych stanowisk archeologicznych w stanie niezmienionym. W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego należy uwzględniać wskazane na mapach strefy ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych.

2. Strefy ścisłej ochrony konserwatorskiej obejmują:

- założenie urbanistyczne miasta Międzychód,
- historycznie ukształtowane miejscowości Kamionna, Gorzyń, Lewice, Dormowo, Drzewce, Kolno, Mierzyn, Muchocin, Łowyń, Radgoszcz, Zatom Stary.

Strefy te są równocześnie strefami ochrony archeologicznego dziedzictwa kulturowego, gdzie ochronie podlegają starożytne, średniowieczne i nowożytnie nawarstwienia kulturowe.

Ochrona konserwatorska obejmuje również zewidencjonowane stanowiska archeologiczne oraz strefy ich ochrony.

W powyższych strefach ochrony konserwatorskiej przed uzyskaniem pozwolenia na budowę wprowadza się obowiązek uzgadniania z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków wszelkich prac ziemno – budowlanych. W strefach tych obowiązuje inwestora wykonywanie badań archeologicznych podczas robót ziemnych na które inwestor winien uzyskać pozwolenie konserwatorskie.

3. Wyznacza się strefę ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych, w której wszelka

działalność inwestycyjna związana z pracami ziemnymi może być podejmowana tylko po uzgodnieniu szczegółowych warunków konserwatorskich z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

4. Na terenie gminy występują obszary położone w rejonie jezior i cieków wodnych, które są potencjalnymi obszarami występowania stanowisk archeologicznych. Na obszarach tych, podczas prac ziemnych mogą również wystąpić obiekty archeologiczne. Należy wówczas liczyć z koniecznością wykonania badań archeologicznych

5. W obszarach potencjalnych stanowisk archeologicznych, podjęcie działalności inwestycyjnej uzależnione jest od opinii służb konserwatorskich. Stanowiska archeologiczne i strefy ich ochrony powinny być uwzględniane i nanoszone przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Zasięg stanowisk może ulec zmianie po przeprowadzeniu badań weryfikacyjnych przeprowadzonych na koszt inwestora.

4. KIERUNKI ROZWOJU KOMUNIKACJI ORAZ INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

4.1 Kierunki rozbudowy systemu komunikacji

1. Do najważniejszych zadań w zakresie rozbudowy i modernizacji układu komunikacyjnego należy:

- a. budowę obwodnicy na drodze wojewódzkiej nr 160 po zachodniej stronie miasta Międzychód wg opracowania specjalistycznego;
- b. powiązanie ww. drogi z drogą wojewódzką nr 182 (relacji Międzychód-Bielsko- Sieraków) poprzez restrukturyzację układu drogowo-ulicznego, ulicami Wały Jana Kazimierza z przejściem po linii bocznicy kolejowej z przebiegiem do ulicy Przemysłowej; docelowo przewiduje się budowę obejścia drogowego Międzychodu wg opracowania specjalistycznego, łączącego drogę nr 160 (w kierunku Drezdenka) z drogą 182 (w kierunku Sierakowa) po północnej stronie miasta Międzychód na prawym brzegu Warty z przeprawą mostową w rejonie portu rzecznoego oraz włączeniem do przedłużenia zmodernizowanej ulicy Wały Jana Kazimierza w kierunku wschodnim, a następnie budowę drogi przechodzącej przez tereny przemysłowe oraz pomiędzy osiedlem w Bielsku, a obszarem leśnym.
- c. poprawa warunków ruchu na drodze krajowej nr 24 poprzez obejście terenów zabudowanych miejscowości Kamionna (wariant ~~północny południowy wg opracowania specjalistycznego~~);
- d. obejście terenów zabudowanych wsi Łowyń drogą wojewódzką nr 160;
- e. powiązanie miasta Międzychód z drogą krajową 24 poprzez modernizację ulicy Prusimskiej oraz planowaną drogę pomiędzy Dziecielinem a Bielskiem.

2. Droga krajowa nr 24 zaliczona jest do dróg klasy GP - ruchu głównego przyspieszonego.

Ze względu na duże natężenie ruchu na drodze nr 24 przebiegającej przez gminę Międzychód, a także w celu ochrony terenów położonych wzdłuż ww. drogi przed uciążliwościami wywołanymi ruchem drogowym uwzględnione muszą być następujące zasady:

- a. w przypadku obiektów budowlanych z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi, ich odległość od zewnętrznej krawędzi jezdni drogi krajowej ~~wynosić powinna co najmniej 100 m;~~ powinna zostać wyznaczona przy uwzględnieniu aktualnych danych z map akustycznych sporządzonych dla sieci dróg krajowych; dopuszcza się wznoszenie budynków w zasięgu uciążliwości drogi pod warunkiem zastosowania środków technicznych zmniejszających uciążliwość wywołane hałasem co najmniej do poziomów

dopuszczalnych określonych w przepisach odrębnych;

- b. w przypadku pozostałych obiektów nie przeznaczonych na pobyt ludzi należy przyjąć odległość zgodnie z ustawą z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, która wynosi co najmniej 25 m.
- c. ~~w sytuacjach, gdy niemożliwe jest zachowanie podanych wyżej odległości istnieje wymóg wykonania staraniem i na koszt inwestorów terenów zabezpieczeń przed uciążliwościami wywołanymi ruchem drogowym.~~

Obsługa komunikacyjna terenów położonych przy drodze krajowej nr 24 możliwa jest wyłącznie przez układ dróg lokalnych z włączeniem na wyznaczonych skrzyżowaniach. Wyklucza się możliwość bezpośrednich włączeń do drogi krajowej. W planach rezerwować należy wzdłuż drogi krajowej teren potrzebny do przeprowadzenia dróg obsługujących, oraz budowy obwodnicy miejscowości Kamionna.

Dla prowadzenia infrastruktury technicznej (kanalizacja sanitarna, sieć wodociągowa, energetyczna, gazowa itp.) niezwiązanej z funkcjonowaniem drogi, zarezerwować należy teren poza pasem drogowym drogi krajowej. W wyjątkowych przypadkach dopuszcza się ich lokalizację w pasie drogowym na warunkach określonych przez zarządcę drogi.

Dla nowych obiektów budowlanych lokalizowanych wzdłuż drogi krajowej należy zachować odległości od zewnętrznej krawędzi jedni wynikające z przepisów odrębnych.

3. Dla dróg wojewódzkich utrzymać istniejące granice pasów drogowych oraz przyjmować parametry techniczne jak dla drogi klasy G i Z – G dla drogi nr 160,182 i 199 oraz klasę Z dla drogi nr 195 i 198 zgodnie z wymogami rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 02.03.1999r. w/s warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz. U. nr 43 poz.430 z 1999r.).

Regulacja granic pasów drogowych będzie następowała zgodnie z planowanymi potrzebami rozbudowy dróg.

Drogi o klasie G uzgodnione zostały w „Planie zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego”. Zwiększa to wymogi dotyczące zjazdów, poziomu bezpieczeństwa ruchu drogowego i innych parametrów zgodnie z cytowanym wyżej rozporządzeniem.

Planując przeznaczenie terenów w sąsiedztwie dróg wojewódzkich należy mieć na uwadze ograniczoną dostępność tych dróg, jak: ograniczenia budowy nowych publicznych i indywidualnych zjazdów, odstępy między skrzyżowaniami, możliwość rozbudowy skrzyżowań i zjazdów o dodatkowe pasy ruchu i inne. Podziały geodezyjne winny spełniać ww. warunek i nie generować nowych zjazdów na drogę wojewódzką.

Minimalna odległość (od zewnętrznej krawędzi jezdni) jaką należy zachować przy lokalizowaniu obiektów budowlanych nie przeznaczonych na pobyt ludzi – dla terenów nowego zainwestowania stosować co najmniej 20 m.

Ze względów bezpieczeństwa szlaki turystyczne czy ścieżki rowerowe, w tym oznaczone na rysunku studium trasy R1 (wzdłuż drogi nr 160) i R8 (wzdłuż drogi nr 182), planować poza pasami zieleni oddzielającymi je od jezdni dróg wojewódzkich.

Poza pasami drogowymi dróg wojewódzkich przewidywać rezerwy terenu na lokalizację sieci infrastruktury technicznej nie związanej z funkcjonowaniem drogi jak: kanalizacja sanitarna, sieć wodociągowa, energetyczna, gazowa itp. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się lokalizację sieci w pasie drogowym.

4. Przebudowa sieci dróg wojewódzkich na terenie miasta Międzychód.

Plan województwa wielkopolskiego przewiduje rozwój ponadlokalnych systemów transportowych w zakresie dróg wojewódzkich, który polegać będzie m. in. na podniesieniu standardów technicznych do poziomu europejskiego dróg i odcinków dróg ujętych w sieci I i II stopnia połączeń, umożliwiających ich wykorzystanie w transporcie międzynarodowym oraz przebudowie i modernizacji dróg z uwzględnieniem obwodnic centrów miast i wsi. Z uwagi na duże obciążenie ruchem istniejących odcinków dróg wojewódzkich nr 160 i 182 na terenie miasta Międzychód konieczne jest poszukiwanie nowych korytarzy dla przebiegu ww. dróg.

W studium planuje się dwa obejścia drogowe miasta Międzychód, projektowane jako drogi klasy G w ciągu :

- drogi wojewódzkiej nr 160 po zachodniej stronie miasta Międzychód z nową przeprawą mostową przez rzekę Wartę, (z uwagi na częściowy zakres III zmiany studium obejmujący miasto Międzychód, obręb Wielowieś i część obrębu Bielsko, Muchocin i Dzieścielin przebieg planowanego obejścia drogowego na załącznikach graficznych został wprowadzony w granicach opracowywanej zmiany studium ze wskazaniem kierunku jego kontynuacji na obszarach nie objętych zmianą); na rysunku studium oznaczono przebieg kierunkowy wynikający z ustaleń Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego oraz odsunięty bardziej na zachód wariant przebiegu stanowiący propozycję gminy;
- drogi wojewódzkiej nr 182 po północnej stronie miasta Międzychód na prawym brzegu Warty z przeprawą mostową w rejonie portu rzeczno.

Przebieg i rozwiązania techniczne należy uszczegółowić w odrębnym opracowaniu. Po wybudowaniu obwodnicy zastępowany odcinek drogi wojewódzkiej klasyfikuje się do niższej kategorii.

5. Przebudowa i rozbudowa sieci dróg powiatowych i gminnych na terenie miasta Międzychód oraz obrębów Bielsko, Dzieścielin, Wielowieś i Muchocin.

Dopuszcza się budowę drogi zbiorczej po trasie planowanej drogi wojewódzkiej do czasu jej realizacji. Droga winna stanowić przedłużenie zmodernizowanej ulicy Wały Jana Kazimierza w kierunku wschodnim do skrzyżowania z ul. Polną, a następnie przechodzić przez tereny przemysłowe oraz pomiędzy osiedlem w Bielsku, a obszarem leśnym do drogi nr 182.

Na terenach wyznaczonych w studium pod zabudowę zakłada się rozwój sieci dróg publicznych dojazdowych i lokalnych, stanowiących obsługę nowej zabudowy w oparciu o ustalenia planów miejscowych. Parametry techniczne oraz wyposażenie dróg należy przyjmować w oparciu o obowiązujące przepisy w odniesieniu do ustalonych klas drogi.

Do podstawowych rozwiązań przyjętych w studium należy zaliczyć:

- przedłużenie zmodernizowanej ulicy Wały Jana Kazimierza w kierunku zachodnim na wale przeciwpowodziowym do drogi powiatowej nr 1717P;
 - zmiana przebiegu północnego odcinka drogi powiatowej nr 1719P wzdłuż nieczynnej linii kolejowej nr 368 relacji Międzychód – Poznań;
 - planowana droga w południowej części miasta od drogi wojewódzkiej nr 160 na zachód poprzez ul. Sadową, Zagrodową do ul. Gorzyckiej (drogi powiatowej nr 1718P);
 - planowana droga w południowej części miasta od drogi wojewódzkiej nr 160 na wschód do ul. Strzeleckiej oraz jej przedłużenie do planowanego obejścia ul. Prusimskiej;
 - planowane obejście odcinka ul. Prusimskiej między Dzieścielinem a Bielskiem;
 - planowana droga obsługująca zabudowę lotniskową w Muchocinie z włączeniem do ul. Muchocińskiej (drogi powiatowej nr 1717P) oraz dróg w rejonie Słodowego Młyna.
- Planowane rozwiązania drogowe winny uwzględniać bezpieczeństwo przeciwpożarowe i zapewnienie właściwych dojazdów dla jednostek ratowniczo gaśniczych do nieruchomości.

6. Tereny zabudowy chronionej przed hałasem oraz obiekty budowlane przeznaczone na pobyt ludzi winny być lokalizowane poza zasięgiem uciążliwości dróg lub przy zastosowaniu środków technicznych zmniejszających uciążliwość do poziomów dopuszczalnych określonych w przepisach.

7. Transport kolejowy - utrzymanie linii i urządzeń w dostosowaniu do potrzeb przewozowych. Przewiduje się możliwość wykorzystania nieczynnych odcinków linii kolejowych jako pasów infrastruktury technicznej, w szczególności pod lokalizację ścieżek rowerowych.

Przy zagospodarowania terenów sąsiadujących z terenami kolejowymi, w szczególności w zakresie lokalizacji budynków, budowli, drzew i krzewów oraz wykonywania robót ziemnych, należy uwzględniać postanowienia ustawy z dnia 28.03.2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2007 r. Nr 16, poz. 94 ze zmianami) oraz w przepisach wykonawczych.

8. Miejsca parkingowe dla samochodów powinny być lokalizowane i urządzone w sposób nieuciążliwy na działce budowlanej obiektu generującego potrzeby parkowania pojazdów. Dla nowej zabudowy konieczne jest zabezpieczenie wymogów parkingowych w sposób zgodny z podanym normatywem:

L.p.	Rodzaj obiektu	Jednostka odniesienia	Minimalna liczba miejsc parkingowych	
			obszar śródmiejski	pozostały obszar miasta i gminy
1	Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna	1 mieszkanie	1	1,5
2	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	budynek	2	2
3	Biura i urzędy, inne usługi	1000 m ² pow. użytkowej	20	25
4	Obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży poniżej 400 m ²	100 m ² pow. użytkowej	2,5	4
5	Obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży powyżej 400 m ²	100 m ² pow. użytkowej	2	3
6	Zakłady produkcyjne	100 zatrudnionych	10	30
7	Magazyny, centra logistyczne	100 zatrudnionych	15	40
8	Obiekty gastronomiczne	100 miejsc	12	30
9	Teatry, kina	100 miejsc	15	35
10	Miejsca zgromadzeń, obiekty sportowe	100 miejsc / użytkowników	15	20
11	Szpitala	10 łóżek	2	5
12	Hotele	10 łóżek	3	5
13	Cmentarze	10 000 m ²		15
14	Szkoły	100 zatrudnionych	20	40
15	Ogródki działkowe	100 działek	-	20
16	Zabudowa letniskowa	1 budynek	-	1
17	Zabudowa zagrodowa	1 gospodarstwo	-	3

Jako obszar śródmiejski przyjmuje się obszar miasta Międzychód w granicach strefy ochrony konserwatorskiej.

Dopuszcza się ustalone w planie miejscowym odstępstwa od powyższego normatywu w istniejącej zabudowie lub w uzupełnieniu zabudowy i rozbudowie, w szczególności w obszarze śródmiejskim.

4.2 Kierunki systemu zaopatrzenia w wodę

1. W studium zakłada się utrzymanie istniejącego systemu zaopatrzenia gminy w wodę, wykorzystującego istniejące ujęcia oraz realizację następujących zadań służących osiągnięciu właściwego poziomu zaopatrzenia mieszkańców w wodę:

a. Budowa wodociągu w miejscowości Dermowo;

b. Modernizacja stacji uzdatniania wody w Głazewie poprzez zapewnienie systemu stałego ciśnienia dla obsługi mieszkańców;

c. Modernizacja stacji uzdatniania wody w Kamionnie poprzez zapewnienie systemu stałego ciśnienia dla obsługi mieszkańców;

d. Połączenie sieci miejskiej wodociągowej z siecią wodociagową w miejscowości Kolno;

e. Rozbudowa sieci miejskiej wodociągu do miejscowości Gorzycko;

f. Budowa sieci wodociągowej dla miejscowości Popowo;

g. Modernizacja istniejącej sieci wodociągowej;

h. zapewnienie wymaganego zaopatrzenia w wodę do celów gaśniczych.

2. Dla ochrony użytkowych warstw wodonośnych po zakończeniu eksploatacji ujęć wody ustala się w studium dla ich otoczenia zakazy:

a. wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi, rolniczego wykorzystania ścieków, stosowania nawozów i środków ochrony roślin oraz urządzania przyrz. kiszonych;

b. wykonywania robót melioracyjnych oraz wykopów ziemnych;

c. lokalizowania zakładów przemysłowych oraz ferm chowu lub hodowli zwierząt, składowisk odpadów komunalnych lub przemysłowych, cmentarzy oraz grzebania zwłok zwierzęcych;

d. wydobywania kamienia, żwiru, piasku oraz innych materiałów kopalnych.

4.3 Kierunki odprowadzania i unieszkodliwiania ścieków

1. W celu kompleksowego uregulowania gospodarki ściekowej w studium zakłada się utrzymanie istniejącego systemu kanalizacji sanitarnej i deszczowej i oczyszczania ścieków oraz jego sukcesywną rozbudowę na bazie zbiorczych sieci wodociągowo – kanalizacyjnych. System ten winien docelowo objąć wszystkie obszary zainwestowane gminy i stworzyć dogodne warunki dla wprowadzania nowej zabudowy na terenach wskazanych na ten cel. Priorytetowym zadaniem inwestycyjnym jest budowa nowych sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej na terenach wiejskich, nie wyposażonych dotychczas w sieć kanalizacyjną. Na terenie gminy występują duże potrzeby rozwoju systemów neutralizacji ścieków z uwagi na małą odporność środowiska wodnego na degradację (gęsta sieć hydrograficzna o małych zdolnościach samooczyszczania i wysoki poziom wód gruntowych pozbawionych często izolacji),

Dla osiągnięcia właściwego poziomu obsługi mieszkańców Gminy w tej dziedzinie zakłada się w szczególności:

a. budowę kanalizacji sanitarnej Gorzyń – Wielowieś – Międzychód. Przewiduje się budowę rurociągu grawitacyjnego o długości ok. 5 km oraz budowę rurociągu tłocznego o długości ok. 1,5 km wraz z przepompowniami;

b. budowę kanalizacji sanitarnej Kamionna – Dziecielin – Międzychód. Przewiduje się budowę rurociągu grawitacyjnego o długości ok. 7,4 km oraz rurociągu tłocznego o długości ok. 5,5 km;

c. budowę kanalizacji sanitarnej Łowyr – Głazewo – Gorzyń poprzez budowę rurociągu tłocznego o długości ok. 14 km. Sieć ta oprócz obsługi mieszkańców tych miejscowości obsługiwałaby również Zakład Produkcyjny w Wołynie;

d. wraz z budową nawierzchni ulic na osiedlu Gorzycko przewiduje się budowę kanalizacji sanitarnej o długości ok. 1,8 km oraz budowę kanalizacji deszczowej o długości ok. 1,5 km;

e. budowę kanalizacji deszczowej na ul. B. Chrobrego w Międzychodzie o długości 0,2 km;

f. odwodnienie terenu zieleni miejskiej przy ul. Piłsudskiego w Międzychodzie poprzez budowę kanalizacji deszczowej o długości 0,3 km;

g. budowę kanalizacji sanitarnej w miejscowości Bielsko na Osiedlu Słowiańskim poprzez budowę rurociągu grawitacyjnego o długości 2,3 km i rurociągu tłocznego o długości 0,3 km;

Wykonanie powyższych działań ma na celu:

- zmniejszenie ilości zanieczyszczeń przedostających się do gleby oraz wód powierzchniowych i podziemnych,
- poprawę jakości życia mieszkańców,
- wykorzystanie pełnej przepustowości oczyszczalni ścieków w Międzychodzie

(Muchocinie).

2. Dla obszaru istniejącej oczyszczalni ścieków położonej w Międzychodzie: dopuszcza się jej rozbudowę oraz powiększenie jej terenu w stronę zachodnią (Muchocin). Dopuszcza się na obszarze oczyszczalni budowę obiektów i urządzeń związanych z uzyskiwaniem energii.

4.4 Kierunki gospodarki odpadami

1. W studium utrzymuje się prowadzenie dotychczasowych form gospodarki odpadami w gminie, przy wykorzystaniu zbiorczego systemu unieszkodliwiania odpadów stałych, prowadzonego przez Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych Clean City w miejscowości Mnichy. Składowisko w Mnichach obsługuje związek międzygminny 10 gmin i w Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego jest przewidziane jako główne składowisko na terenie tzw. obszaru Międzychód. Gminna polityka gospodarowania odpadami powinna dążyć do:

- a. wprowadzenia recyklingu odpadów komunalnych w możliwie największym zakresie;
- b. monitoringu wód podziemnych w okolicach składowisk odpadów;
- c. likwidacji „dzikich” składowisk odpadów.

4.5 Kierunki rozbudowy systemu zaopatrzenia w gaz i ciepło

1. Brak sieci gazowej na terenach wiejskich jest jednym z istotnych ograniczeń rozwoju gospodarczego tych terenów. Uzbrojenie wszystkich miejscowości gminy w sieć gazową spowoduje znaczne zmniejszenie zużycia węgla jako paliwa w lokalnych kotłowniach i gospodarstwach domowych. Spowoduje także zmniejszenie zużycia energii elektrycznej z przesilonej sieci elektroenergetycznej. W studium zakłada się wykorzystanie istniejących lokalnych kotłowni na terenie gminy i w innych wybranych miejscowościach gminy, oraz przeprowadzeniu ich modernizacji w miarę potrzeb. Rozwój ciepłownictwa na obszarze gminy jest ściśle powiązany z planowaną budową sieci gazowej na terenach wiejskich. Rozwój sieci gazowej na terenach wiejskich jest szczególnie istotny w kontekście dążenia do obniżania zjawiska niskiej emisji zanieczyszczeń powietrza na terenach przyległych do terenów chronionych gminy. Gaz ziemny lub alternatywnie Propan-Butan w przenośnych zbiornikach na gaz płynny powinien stać się głównym – ekologicznym paliwem docelowo wykorzystywanym do wytwarzania ciepła.

2. Przewiduje się dalszą rozbudowę sieci gazowej i objęcie nią istniejących obiektów oraz nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę. Zakłada się wykorzystanie gazu do celów grzewczych poprzez zmianę na gazowe nisko sprawnych lokalnych i indywidualnych kotłowni węglowych. Realizacja tych celów wymaga:

- modernizacji i budowy nowych rurociągów gazowych;
- budowy nowych stacji redukcyjnych w tym stacja I stopnia w Wołyniu, sukcesywnego podłączania do sieci gazowej lokalnych kotłowni węglowych; podłączania indywidualnych odbiorców w zakresie rozwoju systemu gazowniczego.

3. Zakłada się w pierwszej kolejności:

- budowę sieci gazowej Kamionna – Gorzyń;
- budowę sieci gazowej w Łowyniu oraz części Muchocina na terenach przylegających do jeziora Tuczo, przewidzianych na rozwój zabudowy mieszkaniowej.

4. Rozbudowa gminnego systemu dostaw gazu ma przebiegać stopniowo na zasadach i warunkach ustalanych z właścicielem sieci. Budowa sieci będzie przebiegać w liniach rozgraniczających dróg lokalnych, dojazdowych, ciągów pieszych oraz w terenach zieleni. **Minimalne średnice sieci gazowej: 25mm.**

5. Lokalizacja obiektów budowlanych w bezpośrednim sąsiedztwie istniejącej sieci gazowej powinna ~~być zgodna z wymaganiami zawartymi w przepisach, wg których sieć gazowa została wybudowana. Maksymalna odległość podstawowa dla gazociągu w/c DN 100 odboczka Międzychód wynosi 35 m na stronę od jego osi, a dla stacji gazowej I stopnia w Gorzynie – 35 m od granicy terenu.~~ Uwzględnić strefy kontrolowane zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie (Dz. U. z 2013 r. poz. 640). Dla niektórych odcinków gazociągów mogą być zastosowane zmniejszone odległości podstawowe w uzgodnieniu z operatorem sieci.

4.6 Kierunki rozbudowy elektroenergetyki

1. Ze względu na korzystne położenie gminy w strefie korzystnej dla lokalizacji siłowni wiatrowych planuje się w południowej części gminy farmy wiatrowe. Przyłączenie to nastąpi do sieci 110 kV. W przypadku budowy napowietrznej linii należy przewidzieć korytarz techniczny dla planowanego odcinka linii 110 kV jak również miejsce pod nowoprojektowaną stację 110/15 kV.

2. (usunięty)

3. Planuje się odtworzenie linii elektroenergetycznej 110 kV relacji Zielomyśl – Międzychód-Sieraków po istniejącej trasie o długości 15 km. Modernizacja przewiduje wymianę konstrukcji wsporczych z wymianą przekroju ze 120 na 240 mm oraz przebudowy na linię dwutorową.

4. W miejsce istniejących napowietrznych linii elektroenergetycznych 110 kV jednotorowych przewiduje się docelową realizację linii dwutorowych.

5. Rozbudowa sieci 15kV prowadzona będzie sukcesywnie zarówno na terenie istniejącej zabudowy w celu poprawy warunków napięciowych odbiorców, jak również na obszarach będących w strefach rozwoju przestrzennego gminy o funkcjach mieszkaniowych, usługowych oraz przemysłu i produkcji, w tym zgodnie z obowiązującymi planami zagospodarowania przestrzennego.

6. W planach miejscowych wzdłuż napowietrznych linii elektroenergetycznych 400kV i 110kV należy przewidzieć pasy technologiczne, a wzdłuż linii 15kV i 0,4 kV pasy wolne od zabudowy, w których będą obowiązywały ograniczenia w zagospodarowaniu terenu oraz lokalizacji budynków, w szczególności dla budynków przeznaczonych na stały pobyt ludzi. Szerokość pasów należy ustalać w zależności od poziomu napięcia elektrycznego przewodów, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

~~Dla linii przesyłowej o napięciu 400kV relacji Krajnik – Plewiska należy ustalić pas technologiczny o szerokości 80 m (po 40 m od osi linii w obu kierunkach).~~

4.7 Kierunki modernizacji ochrony przeciwpowodziowej

1. Obszary, na których występuje zagrożenie powodziowe to przede wszystkim Warta w obszarach międzywala i obszary pozbawione obwałowań od Międzychodu do granicy z gminą Sieraków. Granice obszarów zalewanych przez wody o p.=1% wyznaczone na rysunku określone zostały w „Studium określającym granice bezpośredniego zagrożenia powodzią dla zlewni Warty” opracowaną przez Dyrektora RZGW w Poznaniu. W związku ze zmianą ustawy z dnia 18 lipca 2012 r. Prawo Wodne (Dz. U. z 2012 r. Nr 145) dotychczas stosowany termin „obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią” został zastąpiony przez „obszary szczególnego zagrożenia powodzią”.

W studium zakłada się poprawę istniejącego systemu ochrony przeciwpowodziowej z następującymi działaniami w tym zakresie:

- a. ochroną polderów w dolinie Warty oraz w rejonie Radgoszczy i Zatomia Nowego;
- b. działaniami w zakresie modernizacji i miejscowego ograniczenia obszarów zalewowych z priorytetem dla ochrony ekologicznej jezior w rejonie Międzychodu (jeziora Radgoskie i Barlin);
- c. modernizacją oraz rozbudową istniejących budowli ochronnych, [w tym w szczególności w zakresie rozbudowy zabezpieczeń powodziowych chroniących zwartą zabudowę miasta Międzychód](#);
- d. udrożnieniem systemów melioracyjnych regulujących stosunki wodne w obrębie doliny Warty;
- e. zapewnieniem miejsc przeznaczonych do pobierania ziemi potrzebnej przy zabezpieczaniu budowli i urządzeń ochrony przeciwpowodziowej;
- f. rozbudową systemu ostrzegania przed niebezpieczeństwem wystąpienia powodzi;
- g. budowę podpiętrzeń jeziora Barlińskiego i Jeziora Kłosowskiego które znajdują się poza obszarem gminy, ale pośrednio są z nią związane.

2. Ze względu na konieczność spełnienia wymogów ochrony przeciwpowodziowej w obszarach zagrożonych powodzią, w studium ustala się by w miejscowych planach, wykonywanych dla tych terenów lub odpowiednich decyzjach uwzględniać następujące zalecenia w obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, tj. terenach znajdujących się w dolinie Warty:

- a. zabrania się wykonywania robót oraz czynności mogących utrudnić ochronę przed powodzią lub zwiększających zagrożenie powodziowe, w tym:
 - wykonywania urządzeń wodnych oraz wznoszenia obiektów budowlanych;
 - sadzenia drzew i krzewów z wyjątkiem plantacji wiklinowych dla potrzeb regulacji poziomu wody oraz roślinności tworzących zabudowę biologiczną wzmacniającą brzegi rzeki i konstrukcji ochronnych;
 - zmiany ukształtowania terenu, składowania materiałów oraz wykonywania innych robót, z wyjątkiem robót związanych z regulacją lub utrzymywaniem wód, a także utrzymywaniem, odbudową, rozbudową lub przebudową wałów przeciwpowodziowych wraz z obiektami związanymi z nimi funkcjonalnie;
- b. zakaz lokalizowania nowych inwestycji zaliczanych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, gromadzenia ścieków, odchodów zwierzęcych, środków chemicznych a także innych materiałów które mogą zanieczyścić wody, prowadzenie odzysku lub unieszkodliwiania odpadów oraz ich składowania;
- c. na terenach istniejącej zabudowy oraz na terenach innych niż tereny rolne, łąki, pastwiska i lasy, wyznaczonych w studium, należy uzyskać zwolnienie od ww. zakazów zgodnie z przepisami odrębnymi; [w przypadku nie uzyskania zwolnienia z ww. zakazów w planach miejscowych należy zachować dotychczasowe przeznaczenie lub użytkowanie terenów](#).

3. Na obszarze gminy nie występują tereny zagrożone osuwaniem się mas ziemnych.

5. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY

Na obszarze Gminy nie występują obszary pomników zagłady w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. Nr 41, poz. 412 oraz 2002 r. Nr 113, poz. 984 i Nr 153, poz. 1271).

6. OBSZARY DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

1. Zgodnie z art. 104 ust. 2 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo Geologiczne i Górnicze – (Dz. U z 2011 r. Nr 161, poz. 981) można sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów górniczych na obszarze gminy Międzychód, jeżeli w wyniku zamierzonej działalności określonej w koncesji przewiduje się istotne skutki dla środowiska, dla terenu górniczego bądź jego fragmentu.
2. Zmiana studium nie przewiduje obszarów na których znalazłyby się obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m². W studium dopuszcza się zachowanie istniejących obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 400 m², natomiast nowe obiekty mogą być sytuowane wyłącznie w obrębie wyznaczonych terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz usług towarzyszących lub na terenach zabudowy techniczno-produkcyjnej w granicach administracyjnych miasta Międzychód oraz obrębu Bielsko. Na tych terenach obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

7. PROGRAM PRAC PLANISTYCZNYCH DLA OBSZARÓW WSKAZANYCH DO OBJĘCIA MIEJSCOWYMI PLANAMI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

1. W studium zakłada się następujący, wieloletni program prac planistycznych nad sporządzaniem miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, obejmujący tereny gminy. W przypadku konieczności ograniczenia zakresu opracowania w/w planów jako opracowania priorytetowe, określa się plany:

a. w I etapie:

- dla terenów ośrodka wypoczynkowego w Mierzynie,
- dla terenów planowanej zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej, położonych w wyznaczonych na rysunku studium strefach dziesięciokrotności wysokości elektrowni wiatrowych,
- zmiana miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego ustalających lokalizację elektrowni wiatrowych z dostosowaniem do aktualnych zapisów studium (Uchwała nr LXII/464/2010 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 27 października 2010 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Międzychód, dla obszaru położonego w części obrębów Tuczępy, Mnichy, Kamionna, Uchwała nr XIX/181/2012 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 30 stycznia 2012 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód dla części terenu położonego we wsiach Gorzyń, Skrzydlewo, Kamionna, Gralewo, Uchwała nr XIX/180/2012 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 30 stycznia 2012 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód dla części terenów położonych w obrębach Głazewo, Gralewo, Łowyń),

b. w II etapie:

- dla miejscowości położonych przy drodze krajowej nr 24 – Kamionna, oraz dla poszczególnych fragmentów obrębów – Międzychód, Bielsko, Dzieścielin i Wielowieś.

c. w III etapie: dla pozostałych terenów gminy w miarę potrzeb, ze szczególnym uwzględnieniem:

- stref rozwoju zabudowy mieszkalnej w miejscowościach Radgoszcz, Mierzyn, Kolno, Głazewo, Gralewo, Dormowo i Lewice,
- ~~– strefy rozwoju zabudowy techniczno-produkcyjnej przy drodze krajowej nr 24 w miejscowości Gorzyń,~~
- ~~– strefy rozwoju zabudowy techniczno-produkcyjnej przy drodze wojewódzkiej nr 160 w miejscowościach Głazewo i Łowyń,~~
- rozwoju terenów zabudowy techniczno-produkcyjnej i terenów zabudowy mieszkaniowej

wielorodzinnej oraz usług towarzyszących w mieście Międzychód w obrębie działki nr 606/7 przy ul. Gwardii Ludowej.

– [zmiana obowiązujących planów](#) dla obszarów objętych zmianą studium nr VII i VIII w obr. Gorzyń i Dzięciel,.

d. dla obszarów na których planuje się wprowadzenie nowych rozwiązań komunikacyjnych w szczególności w zakresie budowy zachodniego obejścia drogowego miasta Międzychód na drodze wojewódzkiej nr 160 oraz zmiany przebiegu drogi powiatowej nr 1719P.

2. Zakłada się, że w zmianie studium, w ramach opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz przy podejmowaniu decyzji o warunkach zabudowy i lokalizacji inwestycji celu publicznego będą respektowane przyjęte cele polityki przestrzennej gminy. Obejmą one także prowadzenie stałego monitoringu zmian w zagospodarowaniu przestrzennym.

8. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEN, REHABILITACJI, REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI

1. Zagrożenie dla środowiska w Gminie stwarzają odpady z funkcjonujących do niedawna z dwóch składowisk odpadów, które położone były w miejscowościach Wiktorów i Łowyń. Pierwsze z nich uruchomione zostało w 1986 roku, drugie w 1990 roku. Na pięciokwaterowym składowisku Wiktorowo o powierzchni 11 ha zgromadzonych jest 26.500 Mg odpadów (składowisko wypełnione w 54 %). Na dwukwaterowym składowisku w Łowyńiu o powierzchni 3,7 ha zgromadzonych jest 13.000 Mg odpadów (składowisko wypełnione w 72 %). Oba składowiska nie miały żadnej ekranizacji podłoża, nie posiadały także żadnych systemów zabezpieczeń, a w ich rejonie nie był prowadzony monitoring. Na składowisku Wiktorowo wydzielona była kwatera do składowania odpadów niebezpiecznych. Składowane były tam odpady niebezpieczne w postaci odpadów stałych z piaskowników i z odwadniania olejów. W 2006 r. wydano zgodę na zamknięcie składowiska w m. Wiktorowo, lecz do 2016 r. nie zakończono rekultywacji. Wprowadzenie nowej zabudowy na koronach zamkniętych składowisk odpadów niebezpiecznych oraz składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne jest możliwe po okresie 50 lat od dnia zamknięcia składowiska. Okres 50 lat, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dn. 30.04 2013 r. w sprawie składowisk odpadów (Dz. U. z 2013 r. poz. 523) może zostać skrócony jeśli z ekspertyzy geotechnicznej oraz z ekspertyzy sanitarnej (po uzyskaniu pozytywnej opinii państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego) wynika, że prowadzenie prac budowlanych nie spowoduje zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska.

2. Powierzchnia nie zrehabilitowanych zwałowisk wynosi około 14 ha. Przyczyniają się one do istotnych zmian w lokalnym krajobrazie. Ustala się rekultywację tych terenów w kierunku leśnym. Ich celem powinna być eliminacja istniejących zagrożeń dla bezpieczeństwa ludności i mienia oraz zagrożeń dla stanu środowiska.

3. W miejscowości Głazewo zlokalizowany jest stary, zamknięty mogilnik w którym złożono około 20,7 Mg przeterminowanych środków ochrony roślin. Mogilnik ten przeznaczono do likwidacji i rekultywacji.

4. W studium zakłada się rekultywację terenów eksploatacji kruszywa naturalnego, w szczególności w kierunku rolnym lub leśnym.

5. Z informacji posiadanych przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu wynika, że w gminie Międzychód istnieją dwa tereny wymagające przeprowadzenia remediacji, zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z

2013 r. poz. 1232, z późn. zm.). Dla tych terenów Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu ustalił plany remediacji:

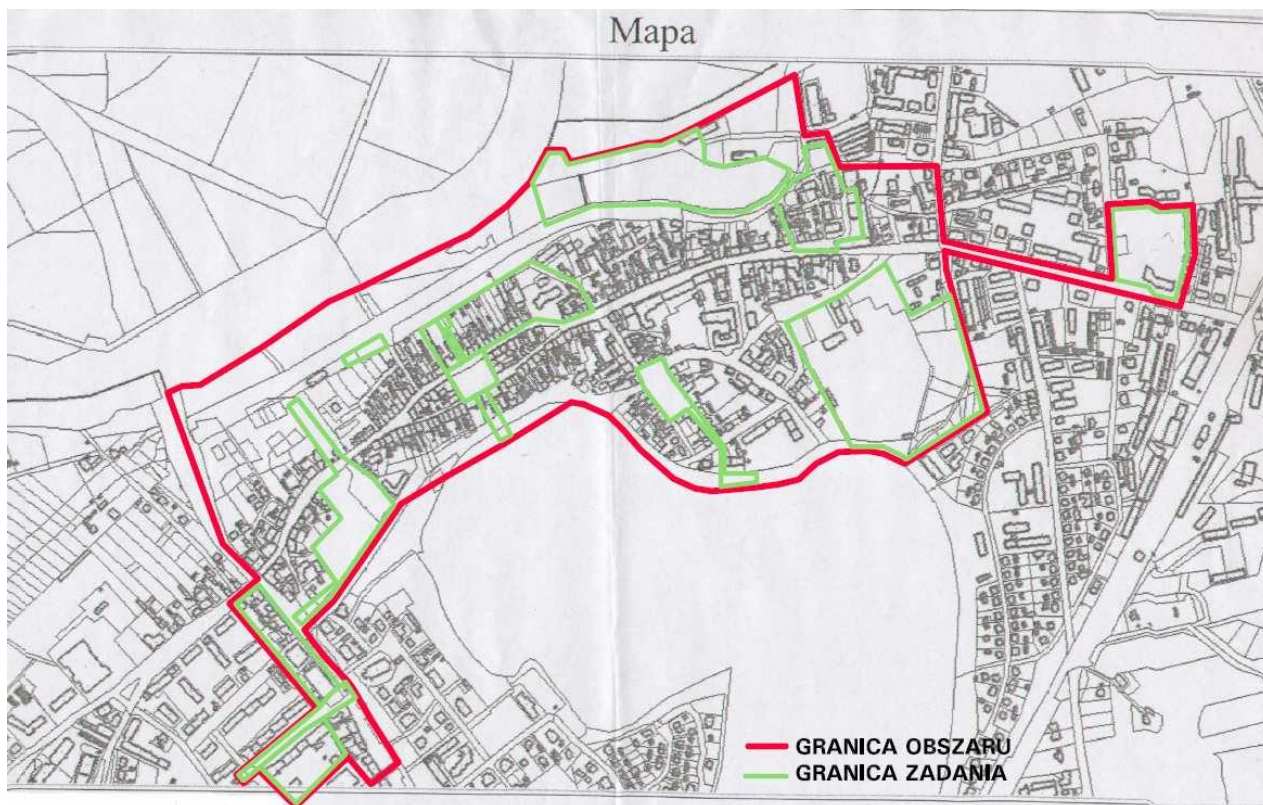
- decyzją z 16 kwietnia 2015 r., znak WSS.511.42.2014.BM.5, zmienioną decyzją z 11 maja 2015 r., znak WSS.511.42.2014.BM.6, dla terenu w północno-wschodniej części działki nr 12/12, obręb Bielsko, położonej przy ul. Przemysłowej 2 w Międzychodzie. Zgodnie z decyzją, remediacja ma być prowadzona do 31 marca 2018 r.;
- oraz decyzją z 25 listopada 2011 r., znak WSI-I.511.73.2011.BM, zmienioną decyzją z 30 maja 2014 r., znak WSS.511.23.2014.KŚ, dla terenu działek nr 12/11 i 12/12, obręb Bielsko, położonych przy ul. Przemysłowej w Międzychodzie. Zgodnie z decyzją remediacja ma być prowadzona do 31 grudnia 2020 r.

8a. OBSZARY ZDEGRADOWANE

Na terenie gminy Międzychód dotychczas nie wyznaczono obszaru rewitalizacji i obszaru zdegradowanego, zgodnie z ustaleniami ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 r. poz. 1777).

Gmina Międzychód posiada „Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Międzychód na lata 2011 – 2021” przyjęty uchwałą Rady Miejskiej Międzychodu nr z dnia.....2012 r.

W planie wskazano granice dysfunkcyjnego obszaru rewitalizacji miasta Międzychód oraz zaproponowane lokalizacje działań naprawczych. Lokalny program rewitalizacji zgodnie z art. 12 ustawy o rewitalizacji może stanowić podstawę do podjęcia uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, bez konieczności sporządzania diagnozy.

Granice rewitalizowanego obszaru oraz planowanych działań w Mieście Międzychód
Źródło: Lokalny Program Rewitalizacji...

9. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH

Terenami zamkniętymi w obszarze miasta i gminy są linie kolejowe wraz z terenami przyległymi we władaniu PKP położone wzdłuż szlaku kolejowego o znaczeniu regionalnym, przebiegającym przez obszar gminy ze wschodu na zachód oraz w kierunku południowym, między innymi przez tereny miasta Międzychód.

10. SYNTEZA KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO – IDENTYFIKACJA ZMIAN DOTYCHCZASOWEGO DOKUMENTU

- 1) Szczegółowa analiza uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego pozwala stwierdzić, że w obrębie Miasta Międzychód oraz otaczających wsi: Bielsko, Wielowieś i Dziecielin występują skoncentrowane procesy urbanizacyjne. Dalszy zrównoważony rozwój tych obszarów wymaga szczególnego uwzględnienia uwarunkowań ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz wzajemnego rozmieszczenia poszczególnych kierunków rozwoju w sposób kształtujący ład przestrzenny, w tym w szczególności bezkolizyjne rozmieszczenie poszczególnych funkcji w obszarach.
- 2) W zmianie studium wyodrębniono w obszarze miasta i obrębu Wielowieś oraz część obrębów Bielsko, Dziecielin, Muchocin i Gorzycko tereny o zróżnicowanych kierunkach zagospodarowania przestrzennego:
 - tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz usług towarzyszących,
 - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz usług towarzyszących,
 - tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, tereny zabudowy mieszkaniowej, tereny zabudowy lotniskowej oraz usług towarzyszących,
 - tereny obsługi w gospodarstwach rolnych,
 - tereny zabudowy techniczno produkcyjnej,
 - tereny zabudowy usługowej,
 - tereny sportu, rekreacji i turystyki,
 - tereny zieleni urządzonej,
 - cmentarze,
 - tereny ogrodów działkowych,
 - tereny infrastruktury technicznej,
 - tereny obsługi komunikacji.
- 3) Dla terenów o zróżnicowanych kierunkach zagospodarowania przestrzennego ustalono zasady rozwoju poszczególnych terenów w tym możliwości dotyczące przeznaczenia terenów pod różne funkcje oraz lokalizacji zabudowy, a także wskaźniki i parametry zabudowy.
- 4) W zmianie studium zachowano dotychczasowe kierunki rozwoju pozostałych terenów wiejskich oraz produkcji rolnej i leśnej. Wyznaczono tereny zabudowy techniczno – produkcyjnej w obszarze przyległym do drogi krajowej nr 24 w rejonie Gorzyna (dz. nr 24/5) oraz w obszarze przyległym do drogi wojewódzkiej nr 160 w rejonie Głazewa (dz. nr 32/13, 32/14) oraz Łowynia (dz. nr 23/2).
- 5) W zakresie kierunków rozwoju rekreacji i turystyki zakłada się rozwój różnorodnych form rekreacji i turystyki na terenie gminy, realizowany w sposób nieuciążliwy dla jej walorów przyrodniczych i krajobrazowych. Przewiduje się w szczególności zmianę w zakresie:
 - rozbudowy infrastruktury turystycznej tj.: budowy hoteli przy Hali Widowiskowo – Sportowej i obiektach sportowych przy ul. [Sportowej \(d. Langowicza\)](#),
 - realizacji terenów rekreacyjnych w dolinie Warty, w szczególności portu rzecznego stanowiącego wielofunkcyjny ośrodek turystyczny,
 - rozwoju tras rowerowych i budowę układu dróg rowerowych na terenie miasta i gminy.

- 6) Do ustaleń wprowadzono ograniczenia w zabudowie i zagospodarowaniu terenów dla wyodrębnionych obszarów, tj. obszarów objętych formami ochrony przyrody, w szczególności obszary chronionego krajobrazu i obszary Natura 2000, parków zabytkowych, cmentarzy, stref ochrony konserwatorskiej, obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, tereny zlokalizowane wzdłuż magistralnych liniowych i punktowych obiektów infrastruktury technicznej, w szczególności napowietrznych linii elektroenergetycznych, gazociągów wysokiego ciśnienia, stref ochronnych ujęć wody oraz obszary 100 m położone wzdłuż linii brzegowej powierzchniowych wód publicznych. Dla tych terenów obowiązują ustalenia szczególne wymienione w pkt 1.7.
- 7) W zakresie kierunków ochrony środowiska przyrodniczego i krajobrazu zachowano dotychczasowe ustalenia studium, korygując zmiany wynikające z ustalonych nowych form ochrony przyrody.
- 8) W zakresie kierunków rozwoju komunikacji oraz infrastruktury technicznej rozszerzono dotychczasowe zapisy wskazując rozwiązania przyjęte na rysunku studium, w szczególności:
- Skorygowano zapisy dotyczące zasad rozwoju sieci dróg wojewódzkich i zagospodarowania terenów przyległych,
 - Wprowadzono zapisy dotyczące budowy obwodnicy na drodze wojewódzkiej nr 160 i 182,
 - Wprowadzono szczegółowe zapisy i korekty przebiegu sieci dróg powiatowych i gminnych na terenie miasta Międzychód oraz obrębu Wielowieś i części obrębów Bielsko, Dzieścielin, Muchocin, Gorzycko,
 - Wskazano możliwość wykorzystania nieczynnych odcinków linii kolejowych jako pasów infrastruktury technicznej, w szczególności pod lokalizację ścieżek rowerowych,
 - Ustalono normatywny parkingowy dla terenów nowej zabudowy.
 - W zakresie elektroenergetyki w miejsce istniejących napowietrznych linii elektroenergetycznych 110 kV jednotorowych przewiduje się docelową realizację linii dwutorowych. Ustalono, że w planach miejscowych wzdłuż napowietrznych linii elektroenergetycznych 110kV należy przewidzieć pasy technologiczne, a wzdłuż linii 15kV i 0,4 kV pasy wolne od zabudowy, w których będą obowiązywały ograniczenia w zagospodarowaniu terenu oraz lokalizacji budynków.
 - Zachowano dotychczasowe kierunki modernizacji ochrony przeciwpowodziowej, wprowadzając zgodnie z zapisami ustawy prawo wodne konieczność uzyskania zwolnienia właściwego organu od zakazów obowiązujących w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią dla inwestycji planowanych w studium.
- 9) Wyznaczając obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wskazano, że nie przewiduje obszarów na których znalazłyby się obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m². Dopuszcza się zachowanie istniejących obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 400 m², a nowe obiekty mogą być sytuowane wyłącznie w obrębie wyznaczonych terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz usług towarzyszących lub na terenach zabudowy techniczno-produkcyjnej w granicach administracyjnych miasta Międzychód oraz obrębu Bielsko.
- 10) Ustalony zakres programu prac planistycznych dla obszarów wskazanych do objęcia miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego rozszerzono o tereny wskazane w studium do realizacji nowych rozwiązań komunikacyjnych, w szczególności w zakresie budowy zachodniego obejścia drogowego miasta Międzychód na drodze wojewódzkiej nr 160 oraz zmiany przebiegu drogi powiatowej nr 1719P.
- 11) W zmianie studium nie wprowadzono nowych kierunków w zakresie programu prac planistycznych dla obszarów wskazanych do objęcia miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, obszarów wymagających przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji oraz zmian w ustaleniach dotyczących granic terenów zamkniętych.

Zmiana nr VI studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód wprowadza na dz. nr 606/7 w rejonie ul. [św. Jana Pawła II](#) (dawniej Gwardii

Ludowej) w obr. Międzychód zmianę kierunków rozwoju przestrzennego, przewidując część północną obszaru pod lokalizację terenów zabudowy techniczno-produkcyjnej, a południową część pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną oraz usługi towarzyszące. Na części terenów pozostawia się dotychczasowe kierunki zagospodarowania przestrzennego tj. tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz usług towarzyszących, a także tereny zieleni urządzonej.

Zmiana nr VII studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód:

- wyznacza przebieg zachodniej obwodnicy miasta Międzychód (wariant podstawowy i alternatywny) w ciągu drogi wojewódzkiej nr 160, w kontynuacji rozwiązań wskazanych w zmianie studium z 2014 r., planowana obwodnica wyprowadzi ruch tranzytowy poza granice zwartej zabudowy miasta Międzychód i wpłynie na poprawę klimatu akustycznego w mieście,
- wprowadza w obr. Gorzyń na dz. nr 2/4 i wschodniej części działki nr 2/5 zmianę kierunków rozwoju przestrzennego, z dotychczasowych terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz usług towarzyszących pod lokalizację terenów zabudowy techniczno-produkcyjnej,
- oznacza granice obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz granice obszaru, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie ($p=0,2$) w granicach opracowania,
- na pozostałych terenach objętych zmianą pozostawia się dotychczasowe kierunki zagospodarowania przestrzennego terenów.

Dla planowanych zmian konieczne jest ich objęcie programem prac planistycznych, tj. zmiana obowiązującego planu dla obszarów w obr. Gorzyń oraz opracowanie planu miejscowego dla realizacji rozwiązań komunikacyjnych – obwodnicy na drodze nr 160.

Zmiana nr VIII studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód:

- likwiduje tereny zabudowy techniczno-produkcyjnej w obrębie Gorzyń po północnej stronie drogi krajowej nr 24,
- wyznacza nowe tereny zabudowy techniczno-produkcyjnej w obrębie Gorzyń w obszarach przyległych do drogi wojewódzkiej nr 160 oraz w obrębach Gorzyń i Dziecielin w obszarach przyległych do drogi powiatowej nr 1719P, a w zakresie dokonywanej zmiany kierunku ogranicza tereny wskazane pod zabudowę mieszkaniową,
- wyznacza teren powierzchniowej eksploatacji kruszyw naturalnych w obrębie Dziecielin i Tuczępy,
- likwiduje oznaczenie terenów lokalizacji nowych elektrowni wiatrowych,
- wskazuje miejsca lokalizacji elektrowni wiatrowych (istniejących lub z wydanymi pozwoleniami na budowę), wyznacza dla niech strefy ochronne oraz strefy 10H (dziesięciokrotności wysokości) elektrowni wiatrowej, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych,
- wskazuje konieczność objęcia pracami planistycznymi terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową lub zagrodową w strefach 10H w celu umożliwienia zabudowy,
- wprowadza udokumentowane złoża kopalin w oparciu o dane Państwowego Instytutu Geologicznego,
- aktualizuje obszary szczególnego zagrożenia powodzią, całościowo w granicach administracyjnych w oparciu o aktualne dane Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie (dawniej RZGW),
- aktualizuje rozwiązania komunikacyjne w zakresie obwodnicy Kamionny (rezygnacja z południowego przebiegu obwodnicy, zachowano przebieg północny zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego Województwa Wielkopolskiego);

- aktualizuje zasięg obszarów i terenów górniczych w oparciu o dane Państwowego Instytutu Geologicznego;
- aktualizuje wykaz uchwalonych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- aktualizuje bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę,
- aktualizuje CZĘŚĆ III. Studium, tj. Wykaz obiektów wpisanych do gminnej ewidencji zabytków.

Zmiany polegające na wyznaczeniu nowych terenów zabudowy techniczno-produkcyjnej w obrębie Gorzyń i Dzieścielin mają na celu podniesienie atrakcyjności oraz rozszerzenie oferty inwestycyjnej Gminy Międzychód.

Zmiany wprowadzone do studium w zakresie elektrowni wiatrowych wynikają z konieczności spełnienia wymogów ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, która ogranicza możliwość lokalizacji zabudowy mieszkaniowej w strefie dziesięciokrotności wysokości elektrowni wiatrowej. Wobec zaistniałych konfliktów społecznych Gmina nie przewiduje dalszego rozwoju elektrowni wiatrowych w granicach administracyjnych.

CZĘŚĆ III. WYKAZ OBIEKTÓW WPISANYCH DO GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTEKÓW (GRUDZIEŃ 2016r.).

Lp.	Miejscowość	Obiekt	Adres	Rejestr zabytków	Materiał ścian	Datowanie	Numer Księgi Wieczystej	Działka nr ewid. Własność
1.	BIELSKO	wieś – układ ruralistyczny (wielodrożnica)	na pld.-wsch. do Międzychodu, przy trasie do Sierakowa	mpzp	nie dotyczy	kon. XIII w.	nie dotyczy	nie dotyczy
2.	BIELSKO	cmentarz poewangelicki	ul. Armii Poznań bn	jw.	nie dotyczy	poł. XIX w.	KW 40192	144 i 145 Gm. M-d
3.	BIELSKO	szkoła, ob. przedszkole	ul. Armii Poznań 22	jw.	mur.	ok. 1905 r.	KW 23635	136/47 Gm. M-d
4.	BIELSKO	dwór rozbudowany	ul. Dworkowa 4	jw.	mur., szach.	ok. poł. XIX w., kon. XIX w.	KW 1696	119 pryw.
5.	BIELSKO	oficyna	ul. Dworkowa 4	jw.	mur.	ok. poł. XIX w.	KW 1330	112/16 pryw.
6.	BIELSKO	dom	ul. Armii Poznań 1	jw.	mur.	1 poł. XIX w.	KW 21824	124/2 pryw.
7.	BIELSKO	dom	ul. Armii Poznań 2-4	jw.	mur.	2 poł. XIX w.	KW15392(2) KW 1321 (4)	158 (2) pryw. 157 (4) pryw.
8.	BIELSKO	budynek inwentarski	ul. Armii Poznań 4	jw.	mur.	kon. XIX w.	KW 1321	157 pryw.
9.	BIELSKO	dom	ul. Armii Poznań 5	jw.	mur.	kon. XIX w.	KW 1509	117 pryw.
10.	BIELSKO	budynek gosp.	ul. Armii Poznań 5	jw.	mur.	kon. XIX w.	jw.	jw.
11.	BIELSKO	ogrodzenie	ul. Armii Poznań 5	jw.	mur., kam.	kon. XIX w.	jw.	jw.
12.	BIELSKO	budynek gosp.	ul. Armii Poznań 6	jw.	mur.	pocz. XX w.	KW 75957	156 pryw.
13.	BIELSKO	budynek gosp.	ul. Armii Poznań 7	jw.	mur.	kon. XIX w.	KW 2581	116 pryw.
14.	BIELSKO	dom	ul. Armii Poznań 9	jw.	szach.	ok. poł. XIX w.	KW 4901	115/1 pryw.
15.	BIELSKO	dom	ul. Armii Poznań 10	jw.	mur.	ok. poł. XIX w.	KW 5244	147 pryw.
16.	BIELSKO	dom	ul. Armii Poznań 14	jw.	mur.	kon. XIX w.	KW 3858	143/1 pryw.
17.	BIELSKO	stodoła	ul. Armii Poznań 14	jw.	mur.	pocz. XX w.	jw.	jw.
18.	BIELSKO	dom	ul. Armii Poznań 21	mpzp	mur.	kon. XIX w.	KW 26264	102/5 pryw.
19.	BIELSKO	dom	ul. Armii Poznań 23	jw.	mur.	kon. XIX w.	KW 4012	93 pryw.
20.	BIELSKO	dom	ul. Armii Poznań 27	jw.	mur.	XIX/XX w.	KW 23524	91/4 Gm. M-d + pryw.
21.	BIELSKO	dom	ul. Dworkowa 2	jw.	mur. szach.	ok. poł. XIX w.,	KW 20910 KW 20908	120/4 i 120/6 pryw.
22.	BIELSKO	dom	ul. Gospodarcza 2	jw.	mur. szach.	2 poł. XIX w.	KW 1329	104 pryw.
23.	BIELSKO	budynek gosp.	ul. Gospodarcza 2	jw.	mur.	kon. XIX w.	jw.	jw.
24.	BIELSKO	stodoła	ul. Gospodarcza 2	jw.	szach.	2 poł. XIX w.	jw.	jw.
25.	BIELSKO	kuźnia, ob. budynek gosp.	ul. Prusimska 1	jw.	mur. kam.	2 poł. XIX w.	KW 15715	149 pryw.
26.	BIELSKO	dom	ul. Witosa 1	jw.	mur.	2 poł. XIX w.	KW 24543	114/7 Gm. M-d + pryw.
27.	BIELSKO	stodoła	ul. Witosa 2	jw.	mur.	kon. XIX w.	KW 17446	108/5 pryw.
28.	DORMOWO	wieś – układ ruralistyczny	Dormowo		nie dotyczy	X-XII w., przed 1469 r.	nie dotyczy	nie dotyczy
29.	DORMOWO	budynek gosp.	Dormowo 5		mur. kam.	kon. XIX w.	KW 8655	49/4 pryw.
30.	DORMOWO	budynek gosp.	Dormowo 10		mur.	1883 r.	KW 1641	90/3 pryw.
31.	DORMOWO	budynek gosp.	Dormowo 16		mur.	pocz. XX w.	KW 36880	99 pryw.
32.	DORMOWO	dom	Dormowo 22		mur.	pocz. XX w.	KW 5311	114 pryw.
33.	DORMOWO	stodoła	Dormowo 22		mur.	kon. XIX w.	jw.	jw.
34.	DORMOWO	dom	Dormowo 27		mur.	kon. XIX w.	KW 2837	119 pryw.
35.	DORMOWO	budynek gosp.	Dormowo 30		mur.	pocz. XX w.	jw.	jw.
36.	DORMOWO	dom	Dormowo 38		mur.	kon. XIX w.	KW 15510	127 pryw.
37.	DORMOWO	dom	Dormowo 39		mur.	kon. XIX w.	KW 15510	126 pryw.
38.	DORMOWO	stodoła koło remizy OSP	Dormowo bn		drewn.	kon. XIX w.	KW 8554	130/4 pryw.
39.	DORMOWO	stodoła	Dormowo bn obok posesji 22		drewn.	2 poł. XIX w.	KW 8695	80 pryw.
40.	DORMOWO	stodoła	Dormowo bn		drewn.	pocz. XX w.	TIHK92	185 pryw.

			nad jeziorem					
41.	DORMOWO	młyn z częścią mieszkalną	Dormowo bn		mur.	4 ćw. XIX w.	KW 392	17/1 pryw.
42.	DORMOWO	stodoła w zagrodzie młyńskiej	Dormowo bn		drewn. mur.	pocz. XX w.	jw.	19/1 pryw.
43.	DORMOWO	młyn elektryczny	Dormowo 6		mur.	1946 r.	KW 16214	10 pryw.
44.	DORMOWO	kapliczka przydrożna	Dormowo bn obok posesji 6		mur.	1868 r.	KW 15750	9/4 pryw.
45.	DORMOWO	pomnik ku czci poległych 1914-1918, 1918-1919, 1939-1945	Dormowo bn przy wjeździe do wsi		mur.	1 poł. XX w.	KW 14018	72 S.P. uż. Gm. M-d
46.	DORMOWO	krzyż przydrożny	Dormowo bn przy wjeździe do wsi		drewn.	l. 30 XX w.	KW 14018	jw.
47.	DORMOWO	krzyż przydrożny	Dormowo bn drogi do Stoków i Śmiechocina		drewn.	1948 r.	KW 27282	69/3 pryw.
48.	DORMOWO	krzyż przydrożny	Dormowo bn przy drodze do Dormowa i młyna		drewn. mur.	pocz. XX w.	KW 8447	11 pryw.
49.	DORMOWO	figura Najświętszego Serca Pana Jezusa	Dormowo bn w centrum wsi		mur.	l. 30 XX w.	KW 26588	492/2 pryw.
50.	DORMOWO	kapliczka z Pietą	Dormowo bn we wsch. części wsi		mur.	1 poł. XX w.	KW 13975	100 S.P.
51.	DRZEWCZE	wieś – układ ruralistyczny	Drzewce		nie dotyczy	1724 r.	nie dotyczy	nie dotyczy
52.	DRZEWCZE	cmentarz poewangelicki	Drzewce bn w centrum wsi		nie dotyczy	poł. XIX w.	KW 36920	787 wyznaniowa
53.	DRZEWCZE	szkoła, ob. dom	Drzewce 11		mur.	pocz. XX w.	KW 35464 KW 35435	471/13 pryw. 471/14 Gm. M-d
54.	DRZEWCZE	dom	Drzewce 7		drewn.	1 poł. XIX w.	KW 5511	385/2 pryw.
55.	DRZEWCZE	dom	Drzewce 10		mur. szach. drewn.	1 poł. XIX w.	KW 39174	794 pryw.
56.	DRZEWCZE	dom	Drzewce bn		mur. szach.	1 poł. XIX w.	KW 4097	473 pryw.
57.	DRZEWCZE	kapliczka z figurą NSPJ	Drzewce bn		mur.	l. 30 XX w.		468 S.P.
58.	DZIĘCIELIN	wieś – układ ruralistyczny (ulicówka)	Dzięcielina	mpzp	nie dotyczy	przed 1405 r.	nie dotyczy	nie dotyczy
59.	DZIĘCIELIN	chlew d. zespół folwarczny	Dzięcielina 28-29	jw.	mur.	4 ćw. XIX w.	KW 27935	167/1 pryw.
60.	DZIĘCIELIN	stodoła d. zespół folwarczny	Dzięcielina 28-29	jw.	szach.	kon. XIX w.	KW 4950	167/2 pryw.
61.	DZIĘCIELIN	figura Najświętszej Maryi Panny	Dzięcielina bn	jw.	mur.	1 poł. XX w.	KW 36630	106 Powiat Międzychodzki
62.	GLĄŻEWO	wieś – układ ruralistyczny	Glązewo bn (owalnica)		nie dotyczy	przed 1236 r.	nie dotyczy	nie dotyczy
63.	GLĄŻEWO	szkoła, ob. dom w zespole szkoły	Glązewo 51		mur.	1903 r.	KW 24374	135/5 Gmina + pryw.
64.	GLĄŻEWO	stacja, ob. dom w zespole stacji	Glązewo bn		mur. szach.	1885 r.	KW 40134	23 S.P.
65.	GLĄŻEWO	szalek, ob. bud. gosp. w zespole stacji	Glązewo bn		mur.	1885 r.	jw.	23 S.P.
66.	GLĄŻEWO	dom pracowników kolei, ob. dom	Glązewo 62		mur.	ok. 1885 r.	KW 25614	24 S.P.
67.	GLĄŻEWO	wiadukt kolejowy (północny)	droga gruntowa Glązewo-Kamionna		mur. żel.	ok. 1885 r.	KW 40129	201 S.P.
68.	GLĄŻEWO	wiadukt kolejowy (południowy)	droga gruntowa folwark-pola uprawne		mur. żel.	ok. 1885 r.	KW 40129	22 S.P.
69.	GLĄŻEWO	rządcówka, ob. dom	Glązewo 66		mur.	pocz. XX w.	KW 23263	14/4 S.P. + pryw.

70.	GLĄŻEWO	dom robotników folwarku, ob. dom	Głazewo 65		mur.	1904 r.	KW 23258	14/3 pryw.
71.	GLĄŻEWO	dom robotników folwarku, ob. dom	Głazewo 63		mur.	pocz. XX w.	KW 17797	15 pryw.
72.	GLĄŻEWO	dom robotników folwarku, ob. dom	Głazewo 61		mur.	pocz. XX w.	KW 15504	14/2 pryw.
73.	GLĄŻEWO	dom robotników folwarku, ob. dom	Głazewo 59		mur.	pocz. XX w.	KW 15504 KW 14822	19 pryw. 17/2 pryw.
74.	GLĄŻEWO	obora	zespół folwarczny		mur.	kon. XIX w.	KW 35549	6/40 pryw.
75.	GLĄŻEWO	magazyn	zespół folwarczny		mur.	kon. XIX w.	KW 35549	6/40 pryw.
76.	GLĄŻEWO	stodoła	zespół folwarczny		drewn.	pocz. XX w.	jw.	6/40 pryw.
77.	GLĄŻEWO	fragment ogrodzenia	zespół folwarczny		mur. drewn.	kon. XIX w.	jw.	6/40 pryw.
78.	GLĄŻEWO	transformator	na terenie zespołu folwarcznego		mur.	l. 20 XX w.	KW 35549	6/40 pryw.
79.	GLĄŻEWO	kuźnia, ob. budynek gosp.	zespół folwarczny obok domu 63		mur. kam.	pocz. XX w.	KW 5287	5 pryw.
80.	GLĄŻEWO	dom	Głazewo 1		mur.	1903 r.	KW 5188	165 pryw.
81.	GLĄŻEWO	stodoła	Głazewo 1		drewn.	pocz. XX w.	jw.	165 pryw.
82.	GLĄŻEWO	dom	Głazewo 2		mur.	pocz. XX w.	KW 5574	26/3 pryw.
83.	GLĄŻEWO	budynek gosp.	Głazewo 2		mur.	pocz. XX w.	jw.	26/3 pryw.
84.	GLĄŻEWO	budynek mieszkalno-gosp.	Głazewo 5		mur.	ok. 1900 r.	KW 952	126 pryw.
85.	GLĄŻEWO	obora	Głazewo 6		mur.	kon. XIX w.	KW 963	125 pryw.
86.	GLĄŻEWO	obora	Głazewo 7		mur.	pocz. XX w.	KW 13133	124/2 pryw.
87.	GLĄŻEWO	obora	Głazewo 9		mur.	1914 r.	KW 5379	122 pryw.
88.	GLĄŻEWO	dom	Głazewo 12		mur.	2 poł. XIX w.	KW 38114	119 pryw.
89.	GLĄŻEWO	dom	Głazewo 13		mur.	pocz. XX w.	KW 5876	118 pryw.
90.	GLĄŻEWO	obora	Głazewo 13		mur.	pocz. XX w.	jw.	118 pryw.
91.	GLĄŻEWO	dom	Głazewo 16		mur.	pocz. XX w.	KW 16667	113/2 pryw.
92.	GLĄŻEWO	stodoła	Głazewo 16		mur.	pocz. XX w.	KW 37981	115/2 pryw.
93.	GLĄŻEWO	dom	Głazewo 19		mur. szach.	2 poł. XIX w., pocz. XX w.	KW 13143	112/2 pryw.
94.	GLĄŻEWO	budynek gosp.	Głazewo 23		mur.	kon. XIX w.	KW 4563	108 pryw.
95.	GLĄŻEWO	dom	Głazewo 26		mur.	pocz. XX w.	KW 954	123 i 33/1 pryw.
96.	GLĄŻEWO	budynek gosp.	Głazewo 26		mur. kam.	pocz. XX w.	KW 954	123 i 33/1 pryw.
97.	GLĄŻEWO	obora	Głazewo 29		mur.	1887 r.	KW 1060	96/4 pryw.
98.	GLĄŻEWO	stodoła	Głazewo 29		mur.	l. 30 XX w.	jw.	jw.
99.	GLĄŻEWO	dom	Głazewo 30		mur.	pocz. XX w.	KW 36895	97/5 Gmina + pryw.
100.	GLĄŻEWO	budynek gosp.	Głazewo 32		mur.	pocz. XX w.	KW 5612	187/1 pryw.
101.	GLĄŻEWO	stodoła	Głazewo 34		mur.	1927 r.	KW 8329	189 pryw.
102.	GLĄŻEWO	dom	Głazewo 35		mur.	ok. 1900 r.	KW 3870	190 pryw.
103.	GLĄŻEWO	chlew	Głazewo 35		mur.	ok. 1900 r.	jw.	jw.
104.	GLĄŻEWO	stodoła	Głazewo 36		mur.	ok. 1900 r.	KW 9033	191 pryw.
105.	GLĄŻEWO	budynek gospodarczy	Głazewo 40		mur.	kon. XIX w.	KW 44	195 pryw.
106.	GLĄŻEWO	dom	Głazewo 41		mur.	pocz. XX w.	KW 40129	132/2 S.P.
107.	GLĄŻEWO	budynek gosp.	Głazewo 41		mur.	pocz. XX w.	KW 9035	196 pryw.
108.	GLĄŻEWO	dom	Głazewo 43		mur.	ok. 1900 r.	KW 26230	197 pryw.
109.	GLĄŻEWO	budynek gosp.	Głazewo 43		mur.	1896 r.	jw.	jw.
110.	GLĄŻEWO	dom	Głazewo 45		mur.	ok. 1900 r.	KW 4989	198 pryw.
111.	GLĄŻEWO	kapliczka przydrożna	Głazewo bn obok posesji 1		mur.	2 ćw. XX w.	KW 16696	207 pryw.
112.	GLĄŻEWO	kapliczka przydrożna do folwarku	Głazewo bn		mur. kam.	1 poł. XX w.	KW 40129	13 S.P.
113.	GLĄŻEWO	figura Najświętszej Maryi Panny	Głazewo bn w centrum wsi		mur.	2 poł. XIX w.	KW –	132/1 Gm. M-d
114.	GORZYCKO STARE	wieś – układ ruralistyczny	Gorzycko Stare		nie dotyczy	1100-1250, 1397 r.	nie dotyczy	nie dotyczy
115.	GORZYCKO STARE	cmentarz poewangelicki	Gorzycko Stare bn		nie dotyczy	ok. poł. XIX w.	KW 40120	23 S.P. uż Gm. M-d

116.	GORZYCKO STARE	dwór	Gorzycko Stare bn		mur.	kon. XVIII w., pocz. XX w.	KW 39855	35/1 UP P-ń
117.	GORZYCKO STARE	park krajobrazowy	Gorzycko Stare bn		nie dotyczy	ok. poł. XIX w.	jw.	jw.
118.	GORZYCKO STARE	studnia w parku	Gorzycko Stare bn		mur. kam.	poł. XIX w.	jw.	jw.
119.	GORZYCKO STARE	stajnia w zespole folwarcznym	Gorzycko Stare bn		mur.	kon. XIX w.	jw.	jw.
120.	GORZYCKO STARE	obora w zespole folwarcznym	Gorzycko Stare bn		mur.	kon. XIX w.	jw.	jw.
121.	GORZYCKO STARE	spichlerz w zespole folwarcznym	Gorzycko Stare bn		mur.	kon. XIX w.	jw.	jw.
122.	GORZYCKO STARE	stodoła w zespole folwarcznym	Gorzycko Stare bn		mur.	kon. XIX w.	jw.	jw.
123.	GORZYCKO STARE	dom robotników folwarcznych	Gorzycko Stare nr 4		mur.	kon. XIX w.	KW 24451	70/5 UP P-ń + prywat.
124.	GORZYCKO STARE	szkoła, ob. dom	Gorzycko Stare bn przy wjeździe do wsi		mur.	pocz. XX w.	KW 20962	44/1 pryw.
125.	GORZYCKO STARE	budynek gospodarczy z gołębnikiem	Gorzycko Stare bn przy wjeździe do wsi		mur. drewn.	pocz. XX w.	jw.	44/1 pryw.
126.	GORZYCKO STARE	stodoła	Gorzycko Stare 27		glin. drewn.	ok. poł. XIX w.	KW 2290	39/12 pryw.
127.	GORZYŃ	wieś – układ ruralistyczny	Gorzyń bn		nie dotyczy	przed 1415 r.	nie dotyczy	nie dotyczy
128.	GORZYŃ	cmmentarz poewangelicki	Gorzyń bn		nie dotyczy	poł. XIX w.	KW 36959	451/6 S.P. uż Nadleśnictwo M-d
129.	GORZYŃ	cmmentarz rodowy	Gorzyń bn w parku krajobrazowym		nie dotyczy	pocz. XIX w.	KW 8630	4/18 S.P.
130.	GORZYŃ	aleja przydrożna	aleja łączy zespół pałacowy ze stacją kolej.		nie dotyczy	pocz. XX w.	KW 39778	7/1 S.P.
131.	GORZYŃ	szkoła, ob. dom 22	Gorzyń 22		mur.	pocz. XX w.	KW 25634	50/5 Gm. M-d + pryw.
132.	GORZYŃ	leśniczówka, ob. dom nr 21a	Gorzyń 21a		mur. szach.	pocz. XX w.	KW 39053 KW 38543	451/4 pryw. 451/5 pryw.
133.	GORZYŃ	zajazd	Gorzyń 23		mur.	pocz. XIX w.	KW 18449	37/6 S.P.
134.	GORZYŃ	stacja, ob. dom w zespole stacji	Gorzyń bn		mur.	1885 r.	KW 39587	14/1 S.P.
135.	GORZYŃ	szale, ob. bud. gosp. w zespole stacji	Gorzyń bn		mur.	1885 r.	jw.	14/1 S.P.
136.	GORZYŃ	dom pracowników kolei, ob. dom 26	Gorzyń 26		mur.	ok. 1885 r.	KW 26604	36/1 S.P.
137.	GORZYŃ	pałac	Gorzyń bn	nr rej. 332 21.10.1968r.	mur.	ok. poł. XIX w., ok. 1890r.	KW 8630	4/18 S.P.
138.	GORZYŃ	park krajobrazowy	Gorzyń bn		nie dotyczy	ok. poł. XIX w.	jw.	4/18 S.P.
139.	GORZYŃ	rzędówka ze stajnią i garażami	Gorzyń bn		mur.	kon. XIX w.	jw.	jw.
140.	GORZYŃ	obora w zespole folwarcznym	Gorzyń bn		mur.	kon. XIX w.	jw.	jw.
141.	GORZYŃ	stajnia w zespole folwarcznym	Gorzyń bn		mur.	kon. XIX w.	jw.	jw.
142.	GORZYŃ	chlewnia, ob. dom w folwarku	Gorzyń bn		mur.	kon. XIX w.	jw.	jw.
143.	GORZYŃ	stodoła w zespole folwarcznym	Gorzyń bn		mur. kam.	2 poł. XIX w.	jw.	jw.
144.	GORZYŃ	garaże, kuźnia, stolarnia w folwarku	Gorzyń bn		mur.	kon. XIX w.	jw.	jw.

145.	GORZYŃ	ogrodzenie w zespole folwarcznym	Gorzyń bn		mur.	kon. XIX w.	KW 39855	4/9 UP P-ń
146.	GORZYŃ	czworak, ob. dom 5	Gorzyń 5		mur.	pocz. XX w.	KW 25852	6/20 S.P.
147.	GORZYŃ	czworak, ob. dom 6a-b	Gorzyń 6a-b	nr rej. 330 z 21.10.1968	mur. szach.	1 poł. XIX w.	KW 25856 KW 25855	6/19 S.P. 6/22 pryw.
148.	GORZYŃ	czworak, ob. dom 8	Gorzyń 8		mur.	1 poł. XIX w.		6/16, 6/17
149.	GORZYŃ	czworak, ob. dom 10	Gorzyń nr 10		mur.	pocz. XX w.	KW 20430	8/18 S.P.
150.	GORZYŃ	czworak, ob. dom 15	Gorzyń 15 zespół folwarczy		mur. kam.	1 poł. XIX w.	KW 8630	4/18 S.P.
151.	GORZYŃ	czworak, ob. dom 16	Gorzyń 16		mur.	pocz. XX w.	KW 18393 KW 18394	10/10 pryw. 10/11 pryw.
152.	GORZYŃ	budynek gosp.	Gorzyń 16		mur.	pocz. XX w.	jw.	jw.
153.	GORZYŃ	czworak, ob. dom nr 17	Gorzyń 17		mur.	pocz. XX w.	KW 18391 KW 18392	10/8 pryw. 10/9 pryw.
154.	GORZYŃ	budynek gosp.	Gorzyń 17		mur.	pocz. XX w.	jw.	jw.
155.	GORZYŃ	dom	Gorzyń 25		mur.	pocz. XX w.	KW 18474	37/7 S.P.
156.	GORZYŃ	dom w zespole folwarcznym Kozia	Gorzyń bn		mur.	ok. 1910 r.	KW 17965	61/4 S.P.
157.	GORZYŃ	budynek inwentarski w folwarku Kozia	Gorzyń bn		mur.	pocz. XX w.	jw.	61/4 S.P.
158.	GRALEWO	wieś – układ ruralistyczny	Gralewo (ulicówka)		nie dotyczy	przed 1408r.	nie dotyczy	nie dotyczy
159.	GRALEWO	dwór, ob. dom przebudowany	Gralewo 13		mur.	ok. poł. XIX w., l. 20. XX w.	KW 18591	26/10 pryw.
160.	GRALEWO	park krajobrazowy	Gralewo 13		nie dotyczy	kon. XIX w.	jw.	26/10 pryw.
161.	GRALEWO	pozostałości bramy	Gralewo 13		mur.	kon. XIX w.	jw.	26/10 pryw.
162.	GRALEWO	budynek gospodarczy w folwarku	Gralewo 14		mur.	pocz. XX w.	KW 38116 KW 38115	26/23 pryw. 26/24 pryw.
163.	GRALEWO	dom	Gralewo 12		mur.	l. 20-30 XX w.	KW 39425	26/17 pryw.
164.	GRALEWO	dom	Gralewo 25a		mur.	1909 r.	KW 39678	9/2 pryw.
165.	GRALEWO	dom	Gralewo 26		mur.	ok. 1910 r.	KW –	12 Gm. M-d
166.	GRALEWO	krzyż przydrożny	Gralewo przy wjeździe z Głazewa do wsi		żel.	pocz. XX w.	KW 14540	52/2 pryw.
167.	GRALEWO	figura Najświętszej Maryi Panny	Gralewo przy wjeździe z Głazewa do wsi		mur.	2 poł. XIX w.	KW 13986	26/16 pryw.
168.	KAMIEŃ	cmentarz poewangelicki	nieistniejąca wieś Neustein		nie dotyczy	poł. XIX w.	KW 36495	131/1 Parafia Ewangelicko-Augsburska
169.	KAMIONNA	układ urbanistyczny/ruralistyczny	Kamionna		nie dotyczy	przed 1361 r. – 1874 r. – wieś	nie dotyczy	nie dotyczy
170.	KAMIONNA	cmentarz	ul. Cmentarna		nie dotyczy	poł. XIX w.	KW 19967	546 Parafia Rzym.-Kat.
171.	KAMIONNA	cmentarz	ul. Górna		nie dotyczy	poł. XIX w.	KW 19967	867 Parafia Rzym.-Kat.
172.	KAMIONNA	cmentarz	ul. Akacyjowa w lesie		nie dotyczy	poł. XIX w.	KW 36956	479/8 S.P.
173.	KAMIONNA	cmentarz przykościelny	ul. Kościelna		nie dotyczy	XV w.	KW 19967	951/4 Parafia Rzym.-Kat.
174.	KAMIONNA	kościół rzym.-kat. p. w. Narodzenia NMP	ul. Kościelna nr	nr rej. 260 z 20.07.1979	mur.	1499-1580	jw.	jw.
175.	KAMIONNA	plebania	ul. Kościelna		mur.	ok. 1900 r.	jw.	jw.
176.	KAMIONNA	mur ogrodzeniowy z bramą i furką	ul. Kościelna, ul. Dolna		mur. kam.	mur XVI w., po 1924 r.	jw.	jw.
177.	KAMIONNA	kostnica	ul. Kościelna, cmentarz przykościelny		mur.	pocz. XX w.	jw.	jw.
178.	KAMIONNA	rynek	Rynek bn		nie dotyczy	XIV w.	KW 401166	806 S.P.

179.	KAMIONNA	ratusz, ob. dom	Rynek 1		mur.	1 poł. XIX w.	KW 3683	805/2 pryw.
180.	KAMIONNA	obora w zespole ratusza	Rynek 1		mur.	1928 r.	KW 19856	805/1 pryw.
181.	KAMIONNA	pocztą	ul. Poznańska 17		mur.	4 ćw. XIX w.	KW 26291	834/2 Gm. M-d + pryw.
182.	KAMIONNA	dom	ul. Akacjowa 2		mur.	pocz. XX w.	KW 4227	366 pryw.
183.	KAMIONNA	stodoła	ul. Akacjowa 3		mur.	pocz. XX w.	KW 5512	365/2 pryw.
184.	KAMIONNA	stodoła	ul. Cmentarna 2		mur.	XIX/XX w.	KW 4242	854/4 pryw.
185.	KAMIONNA	dom	ul. Dolna 1		mur.	2 poł. XIX w.	KW 40166	953 S.P.
186.	KAMIONNA	budynek gosp.	ul. Dolna 2		mur.	kon. XIX w.	KW 2476	950 pryw.
187.	KAMIONNA	dom	ul. Dolna 3		mur.	ok. poł. XIX w.	KW 5641	752/2 pryw.
188.	KAMIONNA	dom	ul. Dolna 5		mur.	ok. 1900 r.	KW 21408 KW 21407	750/4 pryw. 750/5 pryw.
189.	KAMIONNA	dom	ul. Dolna 6		mur. szach.	2 poł. XIX w.	KW 1684	735 pryw.
190.	KAMIONNA	dom	ul. Dolna 7A		mur.	pocz. XX w.	KW 1128	748 i 749 pryw.
191.	KAMIONNA	dom	ul. Dolna 8		mur.	kon. XIX w.	KW 2731	736 pryw.
192.	KAMIONNA	dom	ul. Dolna 10		mur.	ok. 1900 r.		738 pryw.
193.	KAMIONNA	dom	ul. Dolna 11		mur.	kon. XIX w.	KW 13820	746/1 pryw.
194.	KAMIONNA	dom	ul. Dolna 12		mur.	ok. 1890 r.		739 pryw.
195.	KAMIONNA	stodoła	ul. Dolna 12		mur.	1927 r.	KW 14467	737 pryw.
196.	KAMIONNA	dom	ul. Dolna 14		mur.	pocz. XX w.		740 Wspólnota Wsi
197.	KAMIONNA	dom	ul. Dolna 15		szach.	ok. poł. XIX w.	KW 1132	657 pryw.
198.	KAMIONNA	dom	ul. Dolna 16		mur.	kon. XIX w.	KW 5222	705 pryw.
199.	KAMIONNA	dom	ul. Dolna 17		mur.	kon. XIX w.		624 pryw.
200.	KAMIONNA	dom	ul. Dolna 18		mur.	kon. XIX w.	KW 5706	706/1 pryw.
201.	KAMIONNA	dom	ul. Dolna 19		mur.	kon. XIX w.	KW 4233	507/3 pryw.
202.	KAMIONNA	dom młynarza	ul. Dolna 20		mur.	ok. poł. XIX w.	KW 8950	630 pryw.
203.	KAMIONNA	dom	ul. Dolna 22		mur. szach.	ok. poł. XIX w.	KW 4822	625 pryw.
204.	KAMIONNA	dom	ul. Dolna 24		mur.	2 poł. XIX w.	KW 21190	626 pryw.
205.	KAMIONNA	dom	ul. Dolna 25		mur.	l. 20-30 XX w.	KW 4227	366 pryw.
206.	KAMIONNA	dom	ul. Dolna 32		mur.	kon. XIX w.	KW 9021	321 pryw.
207.	KAMIONNA	dom	ul. Górna 1		mur.	1882 r.	KW 4226	811 pryw.
208.	KAMIONNA	dom	ul. Górna 2		mur.	2 poł. XIX w.	KW 5953	836 i 837 pryw.
209.	KAMIONNA	dom	ul. Górna 3		mur.	2 poł. XIX w.	KW 18970	813 pryw.
210.	KAMIONNA	dom	ul. Górna 4		mur.	pocz. XX w.	KW 5546	838/3 pryw.
211.	KAMIONNA	dom	ul. Górna 5		mur.	pocz. XX w.	KW 8620	814 pryw.
212.	KAMIONNA	dom	ul. Górna 6		mur.	kon. XIX w.	KW 4289	839/3 pryw.
213.	KAMIONNA	dom	ul. Górna 7		mur.	1894 r.	KW 1992	816 pryw.
214.	KAMIONNA	dom	ul. Górna 8		mur.	XIX/XX w.	KW 3754	840/3 pryw.
215.	KAMIONNA	stodoła	ul. Górna 8		mur.	pocz. XX w.	jw.	838/5 pryw.
216.	KAMIONNA	dom	ul. Górna 10		mur. szach.	2 poł. XIX w.	KW 1387	841 pryw.
217.	KAMIONNA	dom	ul. Górna 16		mur.	4 ćw. XIX w.	KW 1386	845 pryw.
218.	KAMIONNA	stodoła	ul. Górna 16		mur.	kon. XIX w.	jw.	jw.
219.	KAMIONNA	dom	ul. Górna 18		mur.	kon. XIX w.	KW 4224	851 pryw.
220.	KAMIONNA	obora	ul. Górna 18		mur.	1891 r.	jw.	jw.
221.	KAMIONNA	stodoła	ul. Górna bn obok 24		mur.	1882 r.	KW 17539	828 pryw.
222.	KAMIONNA	dom	ul. Kościelna nr 1		mur.	pocz. XX w.	KW 8507	730 pryw.
223.	KAMIONNA	dom	ul. Kościelna 2		mur.	pocz. XX w.	KW 3846	728 Parafia Rzym.-Kat.
224.	KAMIONNA	stodoła	ul. Kościelna 2		mur.	1880 r.	jw.	jw.
225.	KAMIONNA	dom	ul. Kościelna 3		mur.	2 poł. XIX w.	KW 19967	951/4 Parafia Rzym.-Kat.
226.	KAMIONNA	dom	ul. Kościelna 7		mur.	2 poł. XIX w.	KW 37789	951/1 pryw.
227.	KAMIONNA	budynek gosp.	ul. Kościelna 7		mur.	kon. XIX w.	jw.	jw.
228.	KAMIONNA	stodoła	ul. Łąkowa 4		mur.	ok. 1900 r.	KW –	745 Wspólnota Wsi
229.	KAMIONNA	dom	ul. Poznańska 3		mur.	pocz. XX w.	KW 8365	254 Gm. M-d
230.	KAMIONNA	dom	ul. Poznańska 5		mur.	pocz. XX w.	KW 3906	331/6 pryw.
231.	KAMIONNA	dom	ul. Poznańska 6		mur.	kon. XIX w.	KW 26825	634/1 Gm. M-d
232.	KAMIONNA	dom	ul. Poznańska 7		mur.	kon. XIX w.	KW 21949	776 pryw.

233.	KAMIONNA	budynek gosp.	ul. Poznańska 13		mur.	1907 r.	KW 26386	779/2 pryw.
234.	KAMIONNA	stodoła	ul. Poznańska 13		mur.	ok. 1900 r.	jw.	jw.
235.	KAMIONNA	budynek gosp.	ul. Poznańska 12 (52?)		mur.	4 ćw. XIX w.	KW 18342	727/2 pryw.
236.	KAMIONNA	dom	Rynek 3		mur. szach.	ok. poł. XIX w.	KW 8445	780 pryw.
237.	KAMIONNA	dom	Rynek 4		mur. szach.	ok. poł. XIX w.	KW 3849 KW 3847	781 pryw. 782 pryw.
238.	KAMIONNA	dom	Rynek 5		mur. szach.	ok. poł. XIX w.		783/2 pryw.
239.	KAMIONNA	dom	Rynek 6		mur. szach.	ok. poł. XIX w.		784 pryw.
240.	KAMIONNA	dom	Rynek 7		mur.	2 poł. XIX w.	KW 27280	810 pryw.
241.	KAMIONNA	dom	Rynek 8		mur. szach.	ok. poł. XIX w.	KW 1009	809 pryw.
242.	KAMIONNA	budynek gosp.	Rynek 8		mur.	kon. XIX w.	jw.	jw.
243.	KAMIONNA	dom	Rynek 9		mur.	kon. XIX w.	KW 20031	808 pryw.
244.	KAMIONNA	budynek gosp.	Rynek 9		mur.	kon. XIX w.	jw.	jw.
245.	KAMIONNA	dom	ul. św. Wawrzyńca 2		mur.	kon. XIX w.	KW 1507	812 pryw.
246.	KAMIONNA	dom	ul. św. Wawrzyńca 4		mur. szach.	2 poł. XIX w.	KW 1917	815 pryw.
247.	KAMIONNA	dom	ul. św. Wawrzyńca 5		mur.	2 poł. XIX w.	KW 4276	787 pryw.
248.	KAMIONNA	dom	ul. św. Wawrzyńca 6		mur.	pocz. XX w.	KW 22297 KW 20380	819/1 pryw. 819/2 pryw.
249.	KAMIONNA	transformator	ul. Kościelna bn		mur.	1 poł. XX w.	KW 3963	719/2 pryw.
250.	KAMIONNA	figura św. Wawrzyńca	Rynek bn		mur.	XIX w.	KW 40166	806 S.P.
251.	KAMIONNA	figura Najświętszej Marii Panny	ul. Poznańska bn, obok remizy OSP		mur.	pocz. XX w.	KW 40166	771/2 S.P.
252.	KAMIONNA FOLWARK	dom	Kamionna Folwark 2		mur.	kon. XIX w.	KW 1094	51 pryw.
253.	KAMIONNA FOLWARK	budynek gosp.	Kamionna Folwark 2		mur.	kon. XIX w.	jw.	jw.
254.	KAMIONNA FOLWARK	stodoła	Kamionna Folwark 1-4		mur.	kon. XIX w.	KW 38372 (1) KW 4985 (4)	52 pryw. 49 pryw.
255.	KAMIONNA FOLWARK	budynek inwentarski	Kamionna Folwark 1		mur.	kon. XIX w.	KW 38372	52 pryw.
256.	KAMIONNA FOLWARK	owczarnia i wolarnia	Kamionna Folwark 4		mur.	kon. XIX w.	KW 4985	49 pryw.
257.	KAMIONNA FOLWARK	krzyż przydrożny	przy drodze z Kamionny do Kamionna Folwark		drew.	2 poł. XIX w.	KW 40166	43 S.P.
258.	KAPLIN	osada – układ ruralistyczny	Kaplin bn		nie dotyczy	XVII w., 1707 r.	nie dotyczy	nie dotyczy
259.	KAPLIN	cmentarz	Kaplin bn		nie dotyczy	poł. XIX w.	KW 36494	231/16 Parafia Ewangelicko-Augsburska
260.	KAPLIN	miejsce pamięci narodowej	Kaplin bn, w lesie przy szosie do Radgoszczy		nie dotyczy	1944 r.	KW 36955	231/4 S.P.
261.	KAPLIN	szkoła, ob. leśniczówka	Kaplin 9		mur.	pocz. XX w.	KW 26400	264 S.P.
262.	KAPLIN	budynek gosp.	Kaplin 9		mur. drewn.	pocz. XX w.	jw.	264 S.P.
263.	KOLNO	wieś – układ ruralistyczny	Kolno bn		nie dotyczy	X-XII w., 1390-1392	nie dotyczy	nie dotyczy
264.	KOLNO	cmentarz poewangelicki	Kolno bn		nie dotyczy	poł. XIX w.	KW 36958	318 S.P.
265.	KOLNO	cmentarz poewangelicki	Kolno Młyn bn na wzniesieniu		nie dotyczy	pocz. XIX w.	KW 36958	306/1 S.P.
266.	KOLNO	szkoła, ob. dom	Kolno 16		mur.	pocz. XX w.	KW 24662	2/3 pryw.
267.	KOLNO	budynek gosp.	Kolno 16		mur. drewn.	pocz. XX w.	jw.	jw.
268.	KOLNO	dwór, częściowo zrujnowany	Kolno 3		mur.	1 ćw. XIX w.	KW –	34/12 S.P.
269.	KOLNO	park pałacowy	Kolno 3	nr rej.: 25/Wlkp/A z 21.04.2000	nie dotyczy	pocz. XIX w., pocz. XX w.	jw.	34/12 S.P.
270.	KOLNO	przepompownia wody w parku	Kolno 3	nr rej.: 25/Wlkp/A	mur.	pocz. XX w.	KW –	34/12 S.P.

				z 21.04.2000				
271.	KOLNO	obora w zespole folwarcznym	Kolno 3		mur.	kon. XIX w.	jw.	34/13 S.P.
272.	KOLNO	obora w zespole folwarcznym	Kolno 3		mur.	kon. XIX w.	jw.	34/13 S.P.
273.	KOLNO	spichlerz w zespole folwarcznym	Kolno 3		mur.	kon. XIX w.	jw.	34/13 S.P.
274.	KOLNO	spichlerz-powozownia w zespole	Kolno 3		mur.	kon. XIX w.	jw.	34/13 S.P.
275.	KOLNO	gorzelnia w zespole folwarcznym	Kolno 3		mur.	kon. XIX w.	jw.	33/1 S.P.
276.	KOLNO	2 bramy wjazdowe i fragment ogrodzenia	Kolno 3		mur.	kon. XIX w.	jw.	33/1 S.P.
277.	KOLNO	dom	Kolno 1a-b		mur.	1903 r.	KW 37559(12a) KW 3622 (12b)	31/3 pryw. 30/2 pryw.
278.	KOLNO	dom	Kolno 13a-b		mur.	1903 r.	KW 3480 (13a) KW 3481 (13b)	29/2 pryw. 28/2 pryw.
279.	KOLNO	dom	Kolno 14a-b		mur.	1901 r.	KW 4047 KW 5617	23 pryw. 24 pryw.
280.	KOLNO	dom	Kolno 15a-b		mur.	1901 r.	KW 3504 (15a) KW 4138 (15b)	22/1 pryw. 21 pryw.
281.	KOLNO	dom	Kolno 17a-b		mur.	kon. XIX w.	KW 8637 (17a) KW 4795 (17b)	3/1 pryw. 4 pryw.
282.	KOLNO	dom	Kolno 18a-b		mur.	kon. XIX w.	KW 36919(18a) KW 8549 (18b)	5/1 pryw. 6 pryw.
283.	KOLNO	budynek gosp.	Kolno 18a		mur.	kon. XIX w.	KW 36919	5/1 pryw.
284.	KOLNO	dom	Kolno 19a-b		mur.	kon. XIX w.	KW 4930 (19a) KW 845 (19b)	7 pryw. 8 pryw.
285.	KOLNO	budynek gosp.	Kolno 19b		mur.	1898 r.	KW 845	8 pryw.
286.	KOLNO	dom	Kolno 20a-b		mur.	kon. XIX w.	KW 915 (20a) KW 4438 (20b)	9/2 pryw. 10/2 pryw.
287.	KOLNO	dom	Kolno 21a-b		mur.	kon. XIX w.	KW 4796 KW 8613	11 pryw. 12 pryw.
288.	KOLNO	fragment ogrodzenia	Kolno 21b		mur.	kon. XIX w.	KW 8613	12 pryw.
289.	KOLNO	dom	Kolno 27a-b		mur.	1898 r.	KW 37891(27a) TIIK54 (27b)	16/5 pryw. 17 pryw.
290.	KOLNO	dom	Kolno 28a-b		mur.	kon. XIX w.	KW 8750 (28a) KW 5433A	18/1 pryw. 19/2 pryw.
291.	KOLNO	budynek gosp.	Kolno 28a		mur.	kon. XIX w.	KW 8750 (28a)	18/1 pryw.
292.	KOLNO	figura Najświętszego Serca Pana Jezusa	Kolno bn		mur.	l. 20 XX w.	KW 40121	24/1 S.P.
293.	KRZYŻKÓWKO	wieś – układ ruralistyczny	Krzyżkówko bn		nie dotyczy	po XVI w.	nie dotyczy	nie dotyczy
294.	KRZYŻKÓWKO	cmentarz poewangelicki	Krzyżkówko bn		nie dotyczy	1 poł. XIX w.	KW 26851	164/1 S.P.
295.	KRZYŻKÓWKO	szkoła, ob. dom	Krzyżkówko 10		mur.	pocz. XX w.	KW T1K6	27/1 Gm. M-d
296.	KRZYŻKÓWKO	dom	Krzyżkówko 5		mur. szach.	pocz. XX w.	KW 13176 KW 14280	47/2 pryw. 47/3 pryw.
297.	KRZYŻKÓWKO	budynek gosp.	Krzyżkówko 22		mur. kam.	1880 r.	KW 17242	46/1 pryw.

298.	KRZYŻKÓWKO	stodoła	Krzyżkówko 22		szach. drewn.	kon. XIX w.	jw.	46/1 pryw.
299.	KRZYŻKÓWKO	dom młynarza, ob. dom 20	Krzyżkówko 20		mur.	ok. poł. XIX w.	KW 16902	61/5 pryw.
300.	KRZYŻKÓWKO	kapliczka z figurą NMP	Krzyżkówko 21 w centrum wsi		mur.	1 ćw. XIX w.	KW 14264	50/1 pryw.
301.	KRZYŻKÓWKO	krzyż przydrożny	Krzyżkówko bn		drewn.	XIX w.	KW 976	32 pryw.
302.	LEWICE	miasteczko, ob. wieś – układ urbanistyczny/ruralistyczny	Lewice bn		nie dotyczy	przed 1398 r., „oppidum” 1451-XVIII w.	nie dotyczy	nie dotyczy
303.	LEWICE	cmentarz katolicki czynny	Lewice bn		nie dotyczy	pocz. XX w.	KW 40193	113 S.P.
304.	LEWICE	cmentarz przykościelny	Lewice 24		nie dotyczy	2 poł. XIX w.	KW 16113	122 Parafia Rzym.-Kat.
305.	LEWICE	kościół rzym.-kat., filialny, p.w. św. Mikołaja	Lewice 24	nr rej. 739/Wlkp/A z 26.03.2009	mur.	1780 r., 2 poł. XIX w.	jw.	122 Parafia Rzym.-Kat. w Silnej
306.	LEWICE	ogrodzenie cmentarza przykościelnego	Lewice 24		mur. kam.	ok. poł. XIX w.	jw.	jw.
307.	LEWICE	plebania, ob. dom 25	Lewice 25		mur.	ok. poł. XIX w.	KW 36767	121/1 pryw.
308.	LEWICE	szkoła, ob. dom 7	Lewice 7		mur.	1900 r.	KW 25541	100/11 pryw.
309.	LEWICE	stodoła w zespole szkoły	Lewice 7		drewn.	ok. 1900 r.	KW 25541	100/11 pryw.
310.	LEWICE	budynek gosp.	Lewice 7		mur.	ok. 1900 r.	jw.	jw.
311.	LEWICE	stacja w zespole stacji kolejowej	Lewice 38		mur.	1885 r.	KW 39850	97/1 S.P.
312.	LEWICE	szalec w zespole stacji kolejowej	Lewice 38		mur.	1885 r.	jw.	97/1 S.P.
313.	LEWICE	wieża ciśnień w zespole stacji	Lewice 38		mur.	1885 r.	jw.	97/1 S.P.
314.	LEWICE	dom pracowników kolei, ob. dom 36	Lewice 36		mur.	ok. 1885 r.		97/2 S.P.
315.	LEWICE	dom pracowników kolei, ob. dom 37	Lewice 37		mur.	ok. 1885 r.		95 S.P.
316.	LEWICE	park krajobrazowy	Lewice bn		nie dotyczy	pocz. XIX w.	KW 23458 KW 23458	332/11 i 332/5 S.P.
317.	LEWICE	cokół pomnika z napisem „Lewice 1888”	Lewice bn w zach. części parku		kam.	1888 r.	jw.	jw.
318.	LEWICE	pozostałości ogrodzenia parku	Lewice bn		mur.	2 poł. XIX w.	jw.	jw.
319.	LEWICE	rzędówka, ob. leśniczówka	Lewice bn		mur.	1 poł. XIX w., 1998 r.	KW 23458	332/4 S.P.
320.	LEWICE	budynek służby dwor-skiej, dom 31	Lewice 31		mur.	2 poł. XIX w.	KW 23457	332/3 pryw.
321.	LEWICE	gorzelnia w zespole folwarcznym	Lewice bn		mur.	kon. XIX w.	KW 25151	332/7 S.P.
322.	LEWICE	dom robotników folwarcznych	Lewice 23		mur.	1902 r.	KW 36053	332/10 Gm. M-d + pryw.
323.	LEWICE	dom	Lewice 1		mur.	kon. XIX w.	KW –	107 pryw.
324.	LEWICE	dom	Lewice 5		mur.	kon. XIX w.	KW 1214	103 pryw.
325.	LEWICE	dom	Lewice 8		mur. szach.	poł. XIX w.	KW 2446	153 pryw.
326.	LEWICE	dom	Lewice 11		mur.	kon. XIX w.	KW 4814	148 pryw.
327.	LEWICE	dom	Lewice 14		mur.	pocz. XX w.	KW 16693	159/10 pryw.
328.	LEWICE	dom	Lewice 17		mur.	kon. XIX w.	KW 35384	436 pryw.
329.	LEWICE	dom	Lewice 20		mur.	pocz. XX w.	KW 2445	170 pryw.
330.	LEWICE	dom, ob. poczta	Lewice 27		mur.	1903 r.	KW 19122	124/2 S.P.
331.	LEWICE	figura Najświętszej Maryi Panny	Lewice bn pomiędzy kościołem a d. plebanią		mur.	1888 r.	KW 16113	122 Parafia Rzym.-Kat.
332.	LEWICE	figura Najświętszego	Lewice bn w centrum wsi		mur.	ok. 1879 r.	KW 39502	82/4 S.P.

		Serca Pana Jezusa						
333.	ŁOWYŃ	wieś – układ ruralistyczny	Łowyń bn		nie dotyczy	1407 r.	nie dotyczy	nie dotyczy
334.	ŁOWYŃ	cmentarz katolicki, czynny	Łowyń bn przy drodze do Pszczewa	jw.	nie dotyczy	poł. XIX w.	KW 3948	95 Parafia Rzym.-Kat.
335.	ŁOWYŃ	kościół rzym-kat. p. w. Wniebowzięcia NMP	ul. Kościelna 10	nr rej. 496 z 4.02.1969 r.	mur.	1924-1927	jw.	468 Parafia Rzym.-Kat.
336.	ŁOWYŃ	dom dzierżawcy dóbr kościelnych, plebania	ul. Kościelna 10		mur.	1870 r.	jw.	469 Parafia Rzym.-Kat.
337.	ŁOWYŃ	stacja kolejowa, ob. dom	ul. Szkolna 20		mur.	1885 r.	KW T9K258	335/1 S.P.
338.	ŁOWYŃ	szalek w zespole stacji kolejowej	ul. Szkolna 20		mur.	1885 r.	jw.	jw.
339.	ŁOWYŃ	lampiarnia w zespole stacji kolejowej	ul. Szkolna 20		mur.	1885 r.	jw.	jw.
340.	ŁOWYŃ	dom pracowników kolei	ul. Szkolna 18		mur.	ok. 1885 r.	jw.	335/2 S.P.
341.	ŁOWYŃ	kapliczka	ul. Gminna bn		mur.	pocz. XX w.	KW 40169	456 S.P.
342.	ŁOWYŃ	dom	ul. Gminna 4		mur.	pocz. XX w.	KW 1162	73 pryw.
343.	ŁOWYŃ	dom	ul. Gminna 5		mur.	pocz. XX w.	KW 37051	433/4 pryw.
344.	ŁOWYŃ	dom	ul. Gminna 6		mur.	4 ćw. XIX w.	KW 5983	74 pryw.
345.	ŁOWYŃ	dom	ul. Gminna 7		szach.	ok. poł. XIX w.	KW 5096	435/3 pryw.
346.	ŁOWYŃ	dom	ul. Gminna 8		mur.	2 poł. XIX w.	KW 5889	75 pryw.
347.	ŁOWYŃ	budynek gosp.	ul. Gminna 8		mur.	kon. XIX w.	KW 5889	75 pryw.
348.	ŁOWYŃ	dom	ul. Gminna 10		mur.	2 poł. XIX w., pocz. XX w.	KW 1725	76 pryw.
349.	ŁOWYŃ	dom	ul. Gminna 11		mur.	ok. poł. XIX w.	KW 1142	439 pryw.
350.	ŁOWYŃ	dom	ul. Gminna 15		mur.	2 poł. XIX w., kon. XIX w.	KW 8691	440 pryw.
351.	ŁOWYŃ	dom	ul. Gminna 17		mur.	ok. 1900 r.	KW 16283	441/1 pryw.
352.	ŁOWYŃ	dom	ul. Gminna 18		mur. drewn.	ok. poł. XIX w.	KW 4810	83 pryw.
353.	ŁOWYŃ	dom	ul. Gminna 19		mur.	ok. poł. XIX w.	KW 16310	442 pryw.
354.	ŁOWYŃ	dom	ul. Gminna 21		mur.	ok. poł. XIX w.	KW 5235	443 pryw.
355.	ŁOWYŃ	chlew	ul. Gminna 21		mur. szach.	2 poł. XIX w.	jw.	jw.
356.	ŁOWYŃ	dom	ul. Gminna 23-25		mur. glin. rygl.	2 poł. XIX w.	KW 3418	444 pryw. 445 pryw.
357.	ŁOWYŃ	dom	ul. Kościelna 2		mur.	pocz. XX w.	KW 14011	460 pryw.
358.	ŁOWYŃ	dom	ul. Kościelna 4		mur.	2 poł. XIX w.	KW 5349	464 pryw.
359.	ŁOWYŃ	budynek gosp.	ul. Kościelna 4		mur.	kon. XIX w.	jw..	jw.
360.	ŁOWYŃ	dom	ul. Kościelna 6		mur.	ok. poł. XIX w.	KW 15612	465/1 pryw.
361.	ŁOWYŃ	dom	ul. Kościelna 7		mur.	2 poł. XIX w.	KW 8388	449 pryw.
362.	ŁOWYŃ	dom	ul. Kościelna 8		mur.	kon. XIX w.	KW 1161	466/1 pryw.
363.	ŁOWYŃ	budynek gosp.	ul. Kościelna 15		mur. kam.	kon. XIX w.	KW 5968	455 pryw.
364.	ŁOWYŃ	figura NSPJ	ul. Międzychodzka bn przy skrzyżowaniu dróg		mur.	pocz. XX w.	KW 40169	40 S.P.
365.	ŁOWYŃ	dom	ul. Międzychodzka 1		mur.	kon. XIX w.	KW 17770	72/1 pryw.
366.	ŁOWYŃ	dom	ul. Międzychodzka 3		mur. rygl.	ok. poł. XIX w.	KW 4335	66 pryw.
367.	ŁOWYŃ	budynek gosp.	ul. Międzychodzka 4		mur.	kon. XIX w.	KW —	48/4 Gm. M-d
368.	ŁOWYŃ	dom	ul. Międzychodzka 9		mur.	pocz. XX w.	KW 2688	70/1 pryw.
369.	ŁOWYŃ	dom	ul. Międzychodzka 14		mur. drewn.	2 poł. XIX w.	KW 29642	233/14 pryw.
370.	ŁOWYŃ	dom	ul. Słoneczna 5		mur.	pocz. XX w.	KW 5442	64/1 pryw.
371.	ŁOWYŃ	dom	ul. Słoneczna 8		mur.	1909 r.	KW 3851	426 pryw.
372.	ŁOWYŃ	dom	ul. Słoneczna 37		mur.	kon. XIX w.	KW 3926	632/2

								pryw.
373.	ŁOWYŃ	dom	ul. Słoneczna 42		mur.	kon. XIX w.		413/33
374.	ŁOWYŃ	dom	ul. Szkolna 2		mur.	pocz. XX w.	KW 13455	52 przyw.
375.	MIERZYN	wieś – układ ruralistyczny	Mierzyn bn		nie dotyczy	XVII w., 1707 r.	nie dotyczy	nie dotyczy
376.	MIERZYN	cmentarz poewangelicki (Alt-Merine)	Mierzyn bn po płn. stronie szosy		nie dotyczy	poł. XIX w.	KW 37351	814 S.P.
377.	MIERZYN	cmentarz poewangelicki (Neu-Merine)	Mierzyn po płd. stronie szosy		nie dotyczy	poł. XIX w.	KW –	72 S.P.
378.	MIERZYN	dom	Mierzyn 2		mur.	kon. XIX w.	KW 15696 KW 1054	201/1 S.P. 201/2 przyw.
379.	MIERZYN	dom	Mierzyn 8		mur.	4 ćw. XIX w.		100
380.	MIERZYN	stodoła	Mierzyn 14		drewn.	ok. poł. XIX w.	KW 7023	84 przyw.
381.	MIERZYN	dom	Mierzyn 15		mur.	kon. XIX w.	KW 1994	169 przyw.
382.	MIERZYN	obora	Mierzyn 16		mur.	kon. XIX w.	KW 759	83 przyw.
383.	MIERZYN	stodoła	Mierzyn 16		drewn. mur.	2 poł. XIX w.	jw.	jw.
384.	MIERZYN	dom	Mierzyn 20		drewn.	ok. poł. XIX w.	KW 758	64/3 przyw.
385.	MIERZYN	dom	Mierzyn 21		glin. mur.	1 poł. XIX w.	KW 4889	14/5 przyw.
386.	MIERZYN	budynki gosp.	Mierzyn 21		mur.	2 poł. XIX w.	jw.	jw.
387.	MIERZYN	dom	Mierzyn 24		mur. szach.	2 poł. XIX w.	KW 3902	389 przyw.
388.	MIERZYN	dom	Mierzyn 25		mur. szach.	2 poł. XIX w.	KW 1229	393 przyw.
389.	MIERZYN	dom	Mierzyn 23 (Mierzynek 1)		mur.	4 ćw. XIX w.	KW 442	256/2 przyw.
390.	MIERZYN	budynek gosp.	Mierzyn 23 (Mierzynek 1)		mur. kam.	4 ćw. XIX w.	jw.	jw.
391.	MIERZYN	stodoła	Mierzyn 23 (Mierzynek 1)		drewn.	ok. poł. XIX w.	jw.	jw.
392.	MIERZYN	chlew	Mierzyn 28 (Mierzynek 6)		drewn.	1855 r.	KW 1236	230/7 przyw.
393.	MIERZYN	budynek gosp.	Mierzyn 28 (Mierzynek 6)		drewn.	ok. 1855 r.	jw.	jw.
394.	MIERZYN	budynek inwentarski	Mierzyn 29 (Mierzynek 7)		mur.	4 ćw. XIX w.	KW 4629	224 przyw.
395.	MIERZYN	dom	Mierzyn 35 (Mierzynek 13)		mur.	kon. XIX w.	KW 5778	235/1 przyw.
396.	MIERZYN	budynek gosp.	Mierzyn 35 (Mierzynek 13)		mur.	kon. XIX w.	jw.	jw.
397.	MIERZYN	budynek inwentarsko-magazynowy	Mierzyn 35 (Mierzynek 13)		drewn.	1 poł. XIX w.	jw.	jw.
398.	MIERZYN	stodoła	Mierzyn bn		mur. szach.	kon. XIX w.	KW 37572	558/5 przyw.
399.	MIERZYN	krzyż	Mierzyn bn		drewn.	XIX w.	KW –	257 S.P.
400.	MIĘDZYZCHÓD	miasto – układ urbanistyczny	Międzychód	mpzp Uchwała Nr XVIII/125/07 z 11.12.2007	nie dotyczy	kon. XIV-XX w. kon. XVI w. 1671 r.	nie dotyczy	nie dotyczy
401.	MIĘDZYZCHÓD	cmentarz przykościelny	ul. 17 Stycznia 77	jw.	nie dotyczy	XVI w.	KW 607	191/2 Parafia Rzym.-Kat.
402.	MIĘDZYZCHÓD	cmentarz przykościelny, poewangelicki	ul. Piłsudskiego 18	mpzp i nr rej. 747/Wlkp/A z 10.03.1969	nie dotyczy	XVIII w.	KW 17112	639 Parafia Rzym.-Kat.
403.	MIĘDZYZCHÓD	cmentarz poewangelicki zlikwidowany	teren osiedla przy torach kolejowych	mpzp Uchwała Nr XVIII/125/07 z 11.12.2007	nie dotyczy	pocz. XIX w.	nie dotyczy	nie dotyczy
404.	MIĘDZYZCHÓD	cmentarz poewang. zlikwidowany	ul. Szpitalna 10 teren szpitala	jw.	nie dotyczy	poł. XIX w.	KW 21367	956/2 Powiat Międzychód
405.	MIĘDZYZCHÓD	cmentarz poewang. zlikwidowany	ul. Strzelecka bn	mpzp	nie dotyczy	poł. XIX w.	KW 36013	825/2 Gm. M-d
406.	MIĘDZYZCHÓD	cmentarz parafialny zamknięty od 1980 r.	ul. Chrobrego obok posesji 8	jw.	nie dotyczy	2 poł. XIX w.	KW –	76 Parafia Rzym.-Kat.
407.	MIĘDZYZCHÓD	kaplica cmentarna	ul. Chrobrego	jw.	mur.	1934 r., remont 2000 r.	jw.	jw.
408.	MIĘDZYZCHÓD	brama i ogrodzenie	ul. Chrobrego	jw.	mur.	pocz. XX w.	jw.	jw.

		cmentarne						
409.	MIĘDZYCHÓD	kirkut zlikwidowany	ul. Gorzycka bn	jw.	nie dotyczy	pocz. XIX w.	KW 24528	1544/8 Gm. M-d
410.	MIĘDZYCHÓD	kościół rzym.- kat.i parafialny p.w. Męczeństwa św. Jana Chrzyciela	ul. 17 Stycznia 77	mpzp i nr rej. 504/A z 10.03.1969 r.	mur.	kon. XVI w., 1635, poł. 1750 XVIII, 1840, 1869-1907	KW 607	191/2 Parafia Rzym.- Kat.
411.	MIĘDZYCHÓD	dom katolicki w zespole kościoła	ul.17 Stycznia 77	mpzp	mur.	4 ćw. XIX w.	jw.	jw.
412.	MIĘDZYCHÓD	brama i ogrodzenie w zespole kościoła	ul.17 Stycznia 77	jw.	mur.	XIX w.	jw.	jw.
413.	MIĘDZYCHÓD	zbór, ob. kościół rzym.-kat. paraf. p.w. Niepokalanego Serca Maryi	ul. Piłsudskiego 18	Mpzp i nr rej. 747/Wlkp/A z 10.03. 1969 r. i z 16.03.1992	mur.	1838 r., konsekwanc y w 1840 r., 1915 r.	KW 17112	639 Parafia Rzym.- Kat.
414.	MIĘDZYCHÓD	ogrodzenie z wnękami i płytami nagrobnymi	ul. Piłsudskiego 18	jw.	mur.	XVII-XIX w.	jw.	jw.
415.	MIĘDZYCHÓD	pastorówka, ob. dom w zespole kościoła	ul. Piłsudskiego 20	mpzp	mur.	4 ćw. XIX w.	KW 23849	633 Gm. M-d + pryw.
416.	MIĘDZYCHÓD	ogrodzenie w zespole kościoła	ul. Piłsudskiego 20	jw.	mur. żel.	4 ćw. XIX w.	jw.	jw.
417.	MIĘDZYCHÓD	budynek gosp w zespole kościoła	ul. Piłsudskiego 20	jw.	mur.	kon. XIX w.	KW 23849	633 Gm. M-d + pryw.
418.	MIĘDZYCHÓD	budynek gosp. w zespole kościoła	ul. Piłsudskiego 20	jw.	mur.	kon. XIX w.	jw.	jw.
419.	MIĘDZYCHÓD	synagoga, ob. budynek biurowy	ul. 17 Stycznia 72- 76	jw.	mur.	XIX/XX w., 1962 r.	KW 3038	363 przyw.
420.	MIĘDZYCHÓD	starostwo, ob. siedziba Urzędu Miasta i Gminy	ul. Piłsudskiego 2	mpzp i nr rej. zab. 53/Wlkp/A z 2.04.2001	mur.	1880 r., przebud.1911	KW 35290	662 Gm. M-d
421.	MIĘDZYCHÓD	ogrodzenie starostwa	ul. Piłsudskiego 2	mpzp i nr rej. zab. 53/Wlkp/A z 2.04.2001	mur.	ok. 1911 r.	KW 35290	662 Gm. M-d
422.	MIĘDZYCHÓD	Miejska Kasa Oszczędności, ob. siedziba Muzeum	ul. 17 Stycznia 100	mpzp i nr rej. zab. 123/Wlkp/A z 14.03.2003	mur.	1904 r., 1920 r. remont 1993 r.	KW Tom 4 Karta 130	381 S.P.
423.	MIĘDZYCHÓD	oficyna w zespole ratusza	ul. 17 Stycznia 100	mpzp	mur.	pocz. XX w.	jw.	jw.
424.	MIĘDZYCHÓD	szkoła powszechna, ob. gimnazjum	ul. Iczka 3	mpzp i nr rej. zab. 252/Wlkp/A z 21.11.2005	mur.	1903 r.	T16 K536	378 Gm. M-d
425.	MIĘDZYCHÓD	ogrodzenie w zespole szkoły	ul. Iczka 3	jw.	mur. żel.	1903 r.	jw.	jw.
426.	MIĘDZYCHÓD	szkoła powszechna, ob. nieużytkowana	ul. Słowackiego 11	mpzp	mur.	ok. 1905 r.	KW 27319 KW 39898	643/5 wł. Powiat 643/6 wł. Gm. M-d
427.	MIĘDZYCHÓD	gimnazjum miejskie, ob. liceum ogólnokształ.	ul. Sikorskiego 27	mpzp i nr rej. zab. 251/Wlkp/A z 10.10.2005	mur.	1904 r., 1925 r.	KW 27232	104/2 Powiat Międzychód
428.	MIĘDZYCHÓD	rolnicza szkoła zimowa, ob. Zakład Opieki Zdrowotnej	ul. Zamkowa 1	mpzp	mur.	pocz. XX w.	KW 25890	652/1 Gm. M- d + przyw.
429.	MIĘDZYCHÓD	urząd skarbowy, ob. przychodnia lekarska	ul. Piłsudskiego 14	jw.	mur.	l. 20 XX w. przebudowan y	KW 17216	641 przyw.
430.	MIĘDZYCHÓD	poczta	ul. Poczтовая 2	jw.	mur.	XIX/XX w.	KW 8758	383 S.P.
431.	MIĘDZYCHÓD	budynek gospodarczy	ul. Poczтовая 2	jw.	mur.	XIX/XX w.	jw.	jw.
432.	MIĘDZYCHÓD	ogrodzenie z	ul. Poczтовая 2	jw.	mur. żel.	XIX/XX w.		jw.

		bramą i furtkami						
433.	MIĘDZYZCHÓD	dworzec kolejowy w zespole dworca kolejowego	ul. Muchocińska bn	mpzp i nr rej. zab. 10/Wlkp/A z 18.06. 1999	mur.	1888 r.	KW 40361	1167/1 S.P.
434.	MIĘDZYZCHÓD	magazyn przy dworcu kolejowym	ul. Muchocińska bn	jw.	mur.	1888 r.	KW 40361	1167/1 S.P.
435.	MIĘDZYZCHÓD	kolejowa wieża ciśnień, ob. dom	ul. Muchocińska bn	jw.	mur.	1910 r.	KW 37017	1167/4 S.P.
436.	MIĘDZYZCHÓD	dom pracowników kolei	ul. Muchocińska bn	jw.	mur.	1910 r.	jw.	jw.
437.	MIĘDZYZCHÓD	dom pracowników kolei	ul. Muchocińska 9	jw.	mur.	1910 r.	KW 37016	1167/3 PKP S.A.
438.	MIĘDZYZCHÓD	dom pracowników kolei	ul. Gorzycka 5	mpzp i nr rej. zab. 10/Wlkp/A z 1999	mur.	1910 r.	KW Tom 28 Karta 871	1167/1 S.P.
439.	MIĘDZYZCHÓD	nastawnia I w zespole dworca	ul. Muchocińska bn	jw.	mur.	1910 r.	KW 40361	1167/1 S.P.
440.	MIĘDZYZCHÓD	nastawnia II w zespole dworca	ul. Muchocińska bn	jw.	mur.	1910 r.	jw.	jw.
441.	MIĘDZYZCHÓD	parowozownia w zespole dworca	ul. Muchocińska bn	jw.	mur.	1906 r.	jw.	jw.
442.	MIĘDZYZCHÓD	szalet w zespole dworca kolejowego	ul. Muchocińska bn	jw.	mur.	1888 r.	jw.	jw.
443.	MIĘDZYZCHÓD	wiadukt w zespole dworca kolejowego	ul. Gorzycka bn	mpzp	mur. żel.	kon. XIX w.	jw.	jw.
444.	MIĘDZYZCHÓD	wiadukt kolejowy	ul. Słodowy Młyn bn	jw.	mur.	kon. XIX w.	jw.	jw.
445.	MIĘDZYZCHÓD	dom pracowników kolei	ul. Gorzycka 6	jw.	mur.	pocz. XX w.	KW 39832	988/1 S.P.
446.	MIĘDZYZCHÓD	budynek gospodarczy	ul. Gorzycka 6	jw.	mur.	pocz. XX w.	jw.	jw.
447.	MIĘDZYZCHÓD	dom pracowników kolei	ul. Gorzycka 7	jw.	mur.	pocz. XX w.	KW 39886	988/2 S.P.
448.	MIĘDZYZCHÓD	budynek gosp.	ul. Gorzycka 7-8	jw.	mur. szach.	pocz. XX w.	jw.	jw.
449.	MIĘDZYZCHÓD	dom pracowników kolei	ul. Gorzycka nr 8	jw.	mur.	pocz. XX w.	KW 39830	988/3 S.P.
450.	MIĘDZYZCHÓD	dom pracowników kolei	ul. Gorzycka 9	jw.	mur.	kon. XIX w.	KW 39803	988/4 S.P.
451.	MIĘDZYZCHÓD	budynek gosp.	ul. Gorzycka 9-10	jw.	mur. szach.	kon. XIX w.	jw.	jw.
452.	MIĘDZYZCHÓD	dom pracowników kolei	ul. Gorzycka nr 10	jw.	mur.	kon. XIX w.	KW 39805	988/5 S.P.
453.	MIĘDZYZCHÓD	dom pracowników kolei	ul. Muchocińska 3	jw.	mur.	kon. XIX w.	KW 39888	1107 S.P.
454.	MIĘDZYZCHÓD	stacja w zespole stacji kolejowej	Międzychód Letnisko	jw.	mur.	ok. 1907 r.	KW 40361	616 S.P.
455.	MIĘDZYZCHÓD	szalet w zespole stacji kolejowej	Międzychód Letnisko	jw.	mur.	ok. 1907 r.	jw.	jw.
456.	MIĘDZYZCHÓD	piwnica – łapiarnia w zespole stacji	Międzychód Letnisko	jw.	mur.	ok. 1907 r.	jw.	jw.
457.	MIĘDZYZCHÓD	budynek gosp. w zespole stacji	Międzychód Letnisko	mpzp	mur.	ok. 1907 r.	KW 40361	616 S.P.
458.	MIĘDZYZCHÓD	wiadukt kolejowy	ul. Strzelecka bn	jw.	mur.	kon. XIX w.	jw.	jw.
459.	MIĘDZYZCHÓD	sala gimnastyczna w zespole sportowo-leczniczym	ul. Sportowa (d. Langowicza) 8	jw.	mur.	1908 r.	KW 19635	456/1 pryw.

460.	MIĘDZYCHÓD	łazienki miejskie, ob. dom w zespole sportowo-leczniczym	pl. Rolny 6	jw.	mur.	ok. 1908 r.	KW 36606	456/2 Gm. M-d
461.	MIĘDZYCHÓD	trybuna w zespole sportowo-leczniczym	ul. Sportowa (d. Langowicza) 8	jw.	drewn.	ok. 1910 r.	KW 19635	456/1 pryw.
462.	MIĘDZYCHÓD	hotel „Pod Białym Orłem”, ob. częściowo użytkowany	Rynek 11	mpzp + nr rej. zab. 54/Wlkp/A z 10.05.2001	mur.	pocz. XX w.	KW 871	328 pryw.
463.	MIĘDZYCHÓD	oficyna	Rynek 11 w pierzei ul. 17 Stycznia	jw.	mur.	pocz. XX w.	jw.	jw.
464.	MIĘDZYCHÓD	internat w zespole internatu, Domu Zdrowia	ul. 17 Stycznia 151-151A	mpzp	mur.	ok. 1910 r.	KW 79	107 pryw.
465.	MIĘDZYCHÓD	oficyna w zespole internatu, Domu Zdrowia	ul. 17 Stycznia 151-151A	jw.	mur.	ok. 1910 r.	jw.	jw.
466.	MIĘDZYCHÓD	Dom Handlowy	ul. 17 Stycznia 36	jw.	mur.	1904 r.	KW 1059	321 pryw.
467.	MIĘDZYCHÓD	dom zdrojowy, ob. dom w zespole parku zdrojowego	ul. Mickiewicza 5	jw.	mur.	ok. 1910 r., po 1960 r.	KW 23772	656/1 Gm. M-d + pryw.
468.	MIĘDZYCHÓD	Park Zdrojowy im. Michała Skrzypczaka	ul. Mickiewicza i ul. Słowackiego	jw.	nie dotyczy	pocz. XX w.	KW 40140	665 S.P.
469.	MIĘDZYCHÓD	zieleniec miejski, Park Miejski im. Józefa Piłsudskiego	ul. Piłsudskiego br.	jw.	nie dotyczy	kon. XIX w.	nie dotyczy	634/1, 634/2, 638, 645, 651, 660, 661 Gm. M-d
470.	MIĘDZYCHÓD	pompy	teren miasta	jw.	żeliw.	2 poł. XIX w. – 1 poł. XX w.	nie dotyczy	nie dotyczy
471.	MIĘDZYCHÓD	browar, ob. warsztat	ul. Browarowa 4 (ul. 17 Stycznia 27)	jw.	mur.	kon. XIX w.	KW 718	235 pryw.
472.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Chrobrego 1	jw.	mur.	1 ćw. XX w.	KW Tom 16 Karta 534	115 S.P.
473.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Chrobrego 2	mpzp	mur. szach.	ok. 1910 r.	KW 23831	80 Gm. M-d + pryw.
474.	MIĘDZYCHÓD	warsztat	ul. Chrobrego 2	jw.	mur.	pocz. XX w.	jw.	jw.
475.	MIĘDZYCHÓD	warsztat ślusarski	ul. Chrobrego 3	jw.	mur.	1904 r.	KW 3777	116 pryw.
476.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Chrobrego 4	jw.	mur.	ok. 1910 r.	KW 23792	79 Gm. M-d + pryw.
477.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Chrobrego 5	jw.	mur.	ok. 1910 r.	KW 39697	117/2 Gm. M-d
478.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Chrobrego 7	jw.	mur.	kon. XIX w.	KW 27186	118 Gm. M-d + pryw.
479.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Chrobrego 8	jw.	mur.	l. 20 XX w.	KW 1970	75 pryw.
480.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Chrobrego 14	jw.	mur.	l. 30 XX w.	KW 3330	72 pryw.
481.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Czynu 600-lecia 1	jw.	mur.	pocz. XX w.	KW 1845	357 pryw.
482.	MIĘDZYCHÓD	ogrodzenie	ul. Czynu 600-lecia 1	jw.	mur. żel.	pocz. XX w.	jw.	jw.
483.	MIĘDZYCHÓD	budynek mieszkalno-gosp.	ul. Czynu 600-lecia 7-8	jw.	mur.	pocz. XX w.	KW 14633	313/1 pryw.
484.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Daszyńskiego 19A	jw.	mur.	1 ćw. XX w.	KW 7038	969 pryw.
485.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Dworcowa 1	jw.	mur.	ok. poł. XIX w.	KW 5694	1022 pryw.
486.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Dworcowa 2	jw.	mur.	pocz. XX w.	KW 33636	1024 pryw.
487.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Dworcowa nr 3	jw.	mur.	2 poł. XIX w.	KW 5695	1021 pryw.
488.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Dworcowa 5 (d. ul. Bohaterów Stalingradu 21)	mpzp + nr rej. zab. 916 z 21.02.1970	mur.	1 poł. XIX w.	KW –	1019 Gm. M-d + S.P.
489.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Dworcowa 6	mpzp	mur. szach.	ok. poł. XIX w.	KW 8982	1051/1 Gm. M-d + pryw.
490.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Dworcowa 8	jw.	mur.	2 poł. XIX w.	KW 15398	1052 pryw.
491.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Dworcowa 12	jw.	mur.	1 poł. XIX w.	KW 2725	1053/1

								Gm. M-d
492.	MIĘDZYCHÓD	kuźnia, ob. budynek gosp.	ul. Dworcowa 12	mpzp	mur.	2 poł. XIX w.	KW 2725	1053/1 Gm. M-d
493.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Dworcowa 14	jw.	mur. szach.	2 poł. XIX w.	KW 768 KW 19894	1056 pryw. 1053/1 pryw.
494.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Gazownicza 2	jw.	mur.	pocz. XX w.	KW 20567	114/6 Gm. M-d
495.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Gorzycka 2	jw.	mur.	kon. XIX w.	KW 26179	996/3 pryw.
496.	MIĘDZYCHÓD	magazyn	ul. Gorzycka 2	jw.	mur.	kon. XIX w.	KW 37410	996/7 pryw.
497.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Gwardii Ludowej 4	jw.	mur.	pocz. XX w.	KW 38803	464/2 Gm. M-d + pryw.
498.	MIĘDZYCHÓD	stodoła, ob. dom	ul. Gwardii Ludowej bn za torami	jw.	mur.	pocz. XX w.	KW 22950	606/1 pryw.
499.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Iczka 5	jw.	mur.	1914 r.	KW 23219	404/3 Gm. M-d + pryw.
500.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Iczka 6	jw.	mur.	pocz. XX w.	KW 35798	404/8 Gm. M-d + pryw.
501.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Iczka 8	jw.	mur.	ok. 1920 r.	KW 8399	448 pryw.
502.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Iczka 9	jw.	mur.	pocz. XX w.	KW 2715	447 Gm. M-d + pryw.
503.	MIĘDZYCHÓD	warsztat	ul. Iczka 9	jw.	mur.	pocz. XX w.	jw.	jw.
504.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Iczka 10	jw.	mur.	pocz. XX w.	KW 16006	446 pryw.
505.	MIĘDZYCHÓD	ogrodzenie	ul. Iczka 10 od strony jeziora	jw.	mur. kam.	pocz. XX w.	jw.	jw.
506.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Iczka 11	jw.	mur.	XIX/XX w.	KW 2605	406 Gm. M-d + pryw.
507.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Iczka 13	jw.	mur.	pocz. XX w.	KW 25077	408 Gm. M-d + pryw.
508.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Iczka 15	jw.	mur.	pocz. XX w.	KW 5903 KW 16062	411 Gm. M-d + pryw. 410/1 Gm. M-d + pryw.
509.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Kilińskiego 3	jw.	mur. szach.	1 poł. XIX w.	KW T9 K279	343 pryw.
510.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Kilińskiego 4	jw.	mur.	4 ćw. XIX w.	KW 873	342 pryw.
511.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Kilińskiego 6	jw.	mur.	ok. poł. XIX w., pocz. XX w.		318/11 Gm. M-d + pryw.
512.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Kilińskiego 7	mpzp	mur. szach.	ok. poł. XIX w.	KW 21883	318/1 Gm. M-d + pryw.
513.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Kilińskiego 8	jw.	mur.	2 poł. XIX w.	KW 26124	318/5 Gm. M-d + pryw.
514.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Kilińskiego 9	mpzp + nr rej. zab. 638 z 24.06.1969	mur.	pocz. XIX w.	KW 23307	317 pryw.
515.	MIĘDZYCHÓD	oficyna	ul. Kilińskiego 9	jw.	mur.	2 poł. XIX w.	jw.	jw.
516.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Kilińskiego 10	mpzp	mur.	ok. poł. XIX w.	KW 23913	315/2 Gm. M-d + pryw.
517.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Kilińskiego 11	jw.	mur.	ok. poł. XIX w., przebud. 1966	KW 968	314 pryw.
518.	MIĘDZYCHÓD	warsztat	ul. Kilińskiego 11	jw.	mur.	pocz. XX w.	jw.	jw.
519.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Kilińskiego 12	jw.	mur.	XVIII/XIX w., przebud. 1964	KW 98	313/2 pryw.
520.	MIĘDZYCHÓD	budynek gosp., ob. dom	ul. Kilińskiego 12	jw.	mur.	kon. XIX w.	jw.	jw.
521.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Kilińskiego 13	jw.	mur.	kon. XVIII w.	KW 35599	312/2 pryw.
522.	MIĘDZYCHÓD	spichlerz	ul. Kilińskiego 13	jw.	mur.	kon. XIX w.	jw.	jw.
523.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Kilińskiego 14	jw.	mur.	ok. 1900 r.	KW 3635	340 pryw.
524.	MIĘDZYCHÓD	dom	pl. Kościuszki 1	jw.	mur.	2 poł. XIX w.	KW 3222	358 pryw.
525.	MIĘDZYCHÓD	dom	pl. Kościuszki 2	jw.	mur.	4 ćw. XIX w.	KW 16010	359 pryw.
526.	MIĘDZYCHÓD	oficyna	pl. Kościuszki 2	jw.	mur.	kon. XIX w.	jw.	jw.
527.	MIĘDZYCHÓD	dom	pl. Kościuszki 3	jw.	mur.	1 poł. XIX w.	KW 3659	416 pryw.
528.	MIĘDZYCHÓD	dom	pl. Kościuszki 4	jw.	mur.	1 poł. XIX w.	KW 2257 KW 36698	417/4 pryw. 417/3 pryw.
529.	MIĘDZYCHÓD	dom	pl. Kościuszki 5	jw.	mur.	1 poł. XIX w.	KW 2729	419 pryw.
530.	MIĘDZYCHÓD	dom	pl. Kościuszki 7	jw.	mur.	2 poł. XIX w.	KW –	426 pryw.
531.	MIĘDZYCHÓD	dom	pl. Kościuszki 8	mpzp	mur.	2 poł. XIX w.	KW 1540	427 pryw.
532.	MIĘDZYCHÓD	dom zrujnowany	pl. Kościuszki 11	jw.	mur.	pocz. XIX w.	KW 1073	414 pryw.

533.	MIĘDZYCHÓD	dom	pl. Kościuszki 13	jw.	mur.	kon. XIX w.	KW 19294	413 S.P.
534.	MIĘDZYCHÓD	dom	pl. Kościuszki 15	jw.	mur.	pocz. XX w.	KW 2402	370 Gm. M-d + pryw.
535.	MIĘDZYCHÓD	dom	pl. Kościuszki 16	jw.	mur.	l. 30 XX w.	KW 14539	369/2 pryw.
536.	MIĘDZYCHÓD	dom	pl. Kościuszki 17	jw.	mur.	pocz. XX w.	KW 26478	367/4 Gm. M-d + pryw.
537.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 3 Maja 1	jw.	mur.	ok. poł. XIX w.	KW 23911	362/4 Gm. M-d + pryw.
538.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 3 Maja 3	jw.	mur.	2 poł. XIX w.	KW 24894	367/1 Gm. M-d + pryw.
539.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 3 Maja 5	jw.	mur.	4 ćw. XIX w.	KW 1015	367/3 Gm. M-d + pryw.
540.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 3 Maja 8	jw.	mur.	1 ćw. XX w.	KW 24123	353/2 Gm. M-d + pryw.
541.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Mickiewicza 1	jw.	mur.	l. 10 XX w.	KW 164	669 pryw.
542.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Mickiewicza 2	jw.	mur.	ok. 1910 r.	KW 1028	671/3 pryw.
543.	MIĘDZYCHÓD	garaż	ul. Mickiewicza 2	jw.	mur.	ok. 1910 r.	jw.	jw.
544.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Mickiewicza 3	jw.	mur.	ok. 1910 r.	KW 1556	672 pryw.
545.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Mickiewicza 6	jw.	mur.	ok. 1910 r.	KW 14485	675 pryw.
546.	MIĘDZYCHÓD	budynek gosp.	ul. Mickiewicza 6	jw.	mur. szach.	ok. 1910 r.	jw.	jw.
547.	MIĘDZYCHÓD	ogrodzenie	ul. Mickiewicza 6	jw.	mur. drewn.	ok. 1910 r.	KW 14485	675 pryw.
548.	MIĘDZYCHÓD	spichlerz, ob. sklep	ul. Mostowa 1	jw.	mur.	kon. XIX w.	KW 23774	213/1 pryw.
549.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Nadbrzeżna 1	jw.	mur.	2 poł. XIX w.	KW 36459	176 pryw.
550.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Nadbrzeżna 2	jw.	mur.	2 poł. XIX w.	KW 3293	175 pryw.
551.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Nadbrzeżna 3	mpzp	mur.	kon. XIX w.	KW 3276	173/1 pryw.
552.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Nadbrzeżna 4	jw.	mur.	ok. poł. XIX w.	KW 1694	174 pryw.
553.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Nadbrzeżna 9	jw.	mur.	kon. XIX w.	KW 1114	168/1 Gm. M-d + pryw.
554.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Nadbrzeżna 8	jw.	mur. szach.	1 poł. XIX w.	KW 5536	163 pryw.
555.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Nadbrzeżna 10	jw.	mur.	ok. poł. XIX w.	KW 39516	164 pryw.
556.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Nadjeziorna 1	jw.	mur. szach.	2 poł. XIX w.	KW 16996	418 pryw.
557.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Nadjeziorna 2	jw.	mur.	pocz. XX w.	KW 1999	421 pryw.
558.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Nadjeziorna 3	jw.	mur.	kon. XIX w.	KW 23714	422/2 pryw.
559.	MIĘDZYCHÓD	warsztat	ul. Nadjeziorna 3	jw.	mur.	kon. XIX w.	jw.	jw.
560.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Piłsudskiego 4	jw.	mur.	ok. 1920 r.	KW 1122	667 Gm. M-d + pryw.
561.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Piłsudskiego 6	jw.	mur. szach.	kon. XIX w.	KW 1723	668 pryw.
562.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Piłsudskiego 7	jw.	mur.	2 poł. XIX w.	KW 24660	930/2 Gm. M-d + pryw.
563.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Piłsudskiego 8	jw.	mur.	ok. 1910 r.	KW 21	652/3 Gm. M-d + pryw.
564.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Piłsudskiego 9	jw.	mur.	4 ćw. XIX w.	KW 2487 KW 14693	262 Gm. M-d + pryw. 931 pryw.
565.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Piłsudskiego 10	jw.	mur.	ok. 1910 r.	KW 35489	646 wł. Instytut Piaget
566.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Piłsudskiego 12	jw.	mur.	ok. 1910 r.	KW 26524	642/3 pryw.
567.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Piłsudskiego 13	jw.	mur.	pocz. XX w.	KW 36157	934 Gm. M-d + pryw.
568.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Piłsudskiego 15 (ul. Armii Czerwonej 15)	mpzp + nr rej. zab. 918 z 21.02.1970	szach.	4 ćw. XIX w.	KW 2213	936 pryw.
569.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Piłsudskiego 17	mpzp	szach.	4 ćw. XIX w.	KW 4625 KW 8965	906 Gm. M-d + pryw. 937 pryw.
570.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Piłsudskiego 19	jw.	mur.	kon. XIX w.	KW 1452 KW 39457	938/2 pryw. 938/1 pryw.
571.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Piłsudskiego 21	mpzp	mur.	4 ćw. XIX w.	KW 23845	940 Gm. M-d + pryw.
572.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Piłsudskiego 22	jw.	mur.	kon. XIX w.	KW 18448	632 Gm. M-d + pryw.
573.	MIĘDZYCHÓD	budynek gosp.	ul. Piłsudskiego 22	jw.	mur.	kon. XIX w.	jw.	jw.
574.	MIĘDZYCHÓD	ogrodzenie	ul. Piłsudskiego 22	jw.	mur.	kon. XIX w.	jw.	jw.

575.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Piłsudskiego 23	jw.	mur.	1 poł. XIX w.	KW 5899	941 Gm. M-d + przyw.
576.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Piłsudskiego 24	jw.	mur.	2 poł. XIX w.	KW 16717	272/2 Gm. M-d + przyw.
577.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Piłsudskiego 25	jw.	mur.	1 poł. XIX w.	KW 16941	942/1 przyw.
578.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Piłsudskiego 29	jw.	mur.	4 ćw. XIX w.	KW TXXXI K935	944 Gm. M-d
579.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Piłsudskiego 33	jw.	mur.	1 poł. XIX w.	KW TXXXIX K1135	946 S.P.
580.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Piłsudskiego 41	jw.	mur.	4 ćw. XIX w.	KW 37347	954 przyw.
581.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Piłsudskiego 43	jw.	mur.	ok. poł. XIX w.	KW 18874	955/2 przyw.
582.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Piłsudskiego 51	jw.	mur.	ok. 1910 r.	KW 23103	1017 Gm. M-d + przyw.
583.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Piłsudskiego 53	jw.	mur.	pocz. XX w.	KW TXXXVII K1079	1018 S.P.
584.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Pocztowa 1	jw.	mur.	1907 r., remont 2000 r.	KW 5898	382 przyw.
585.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Podgórna 2	jw.	mur.	pocz. XX w.	KW –	987 Gm. M-d
586.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Podgórna 5	jw.	mur.	XIX/XX w.	KW 36534	983/2 przyw.
587.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Podgórna 6	jw.	mur.	1 ćw. XX w.	KW 2230	982 przyw.
588.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Podgórna 16	jw.	mur.	1 ćw. XX w.	KW 711	971 przyw.
589.	MIĘDZYCHÓD	zakład przemysłowy	ul. Polna bn	jw.	mur.	2 ćw. XX w.	KW 21667	60/45 i 60/46 przyw.
590.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Portowa 2	mpzp	mur.	kon. XIX w.	KW T25K776	161 przyw.
591.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Portowa 3	jw.	mur.	kon. XIX w.	KW 23897	160/2 Gm. M-d + przyw.
592.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Powstańców Wlkp. 12	jw.	mur. szach.	1 ćw. XX w.	KW 4636	857 przyw.
593.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Powstańców Wlkp. 16	jw.	mur.	ok. 1910 r.	KW 1151	855 przyw.
594.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Powstańców Wlkp. 18	jw.	mur.	ok. 1910 r.	KW 5497	854/1 przyw.
595.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Powstańców Wlkp. 25	jw.	mur.	1 ćw. XX w.	KW 1213	712 przyw.
596.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Powstańców Wlkp. 27-31	jw.	mur. szach.	ok. 1910 r.	KW 37905 KW 3988	713 przyw. 714 przyw.
597.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Powstańców Wlkp. 33	jw.	mur. szach.	ok. 1910 r.	KW 5507	716/1 przyw.
598.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Powstańców Wlkp. 51	jw.	mur.	ok. 1910 r.	KW 2456	725 przyw.
599.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Poznańska 4	jw.	mur.	pocz. XX w.	KW 5828	1296 przyw.
600.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Poznańska 10	jw.	mur.	kon. XIX w.	KW 3051	1299 przyw.
601.	MIĘDZYCHÓD	figura Najświętszego Serca Jezusa	ul. Poznańska bn	jw.	mur.	1 ćw. XX w.	KW 40140	1298 S.P.
602.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Rolna 1	jw.	mur.	4 ćw. XIX w.	KW 1044	403 przyw.
603.	MIĘDZYCHÓD	budynek gosp.	ul. Rolna 1	jw.	mur.	4 ćw. XIX w.	jw.	jw.
604.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Rolna 2	jw.	mur.	4 ćw. XIX w.	KW 38539	404/7 Gm. M-d + przyw.
605.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Rolna 3	jw.	mur.	XIX/XX w.		450/1
606.	MIĘDZYCHÓD	dom	pl. Rolny 1	jw.	mur.	l. 20 XX w.	KW 3786	386 przyw.
607.	MIĘDZYCHÓD	dom	pl. Rolny 2	jw.	mur.	pocz. XX w.	KW 749	388 przyw.
608.	MIĘDZYCHÓD	chlew, ob. budynek gosp.	pl. Rolny 2	jw.	mur. szach.	pocz. XX w.	jw.	jw.
609.	MIĘDZYCHÓD	dom	pl. Rolny 4	jw.	mur.	2 poł. XIX w.	KW 5583	391 przyw.
610.	MIĘDZYCHÓD	dom	Rynek 1	mpzp + nr rej. zab. 637 z 24.06.1969	mur.	1 poł. XIX w.	KW 22	330 przyw.
611.	MIĘDZYCHÓD	oficyna	Rynek 1	jw.	mur.	ok. 1920 r.	jw.	jw.
612.	MIĘDZYCHÓD	dom	Rynek 2	mpzp + nr rej. zab. 919 z 21.02.1970	mur.	1 poł. XIX w.	KW 926	331 przyw.
613.	MIĘDZYCHÓD	dom	Rynek 3	mpzp + nr rej. zab. 920 z 21.02.1970	mur.	XVIII/XIX w.	KW 1377	332/3 i 332/4 Bank + przyw.
614.	MIĘDZYCHÓD	oficyna	Rynek 3	jw.	mur.	2 poł. XIX w.	jw.	jw.
615.	MIĘDZYCHÓD	dom	Rynek 6	mpzp	mur.	pocz. XIX w.	KW 25915	308/2 Gm. M-d + przyw.

616.	MIĘDZYCHÓD	dom	Rynek 7	jw.	szach. mur.	1 poł. XIX w.	KW 23847	308/1 Gm. M-d + pryw.
617.	MIĘDZYCHÓD	dom	Rynek 8	jw.	mur.	pocz. XX w.	KW T6K179	307 pryw.
618.	MIĘDZYCHÓD	dom	Rynek 9	jw.	mur.	1 poł. XIX w.	KW 16723	326 pryw.
619.	MIĘDZYCHÓD	dom	Rynek 10	jw.	mur.	pocz. XX w.	KW T6K182	327 pryw.
620.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Rynkowa 1	mpzp + nr rej. zab. 502 z 10.03.1969	mur.	XVIII/XIX w.	KW 56	306 pryw.
621.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Rynkowa 2	mpzp + nr rej. zab. 465 z 01.02.1969	mur.	XVIII/XIX w.	KW 972	305 pryw.
622.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Rynkowa 3	mpzp + nr rej. zab. 443 z 01.02.1969	szach.	XVIII/XIX w.	KW 26080 KW 37372	304/3 Gm. M-d + pryw. 304/6 pryw.
623.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Rynkowa 4	mpzp + nr rej. zab. 453 z 01.02.1969	szach.	XVIII/XIX w.	KW 37222 KW 37035	304/2 Gm. M-d + pryw. 304/7 Gm. M-d
624.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Rynkowa 5	mpzp	mur.	kon. XIX w.	KW 21240 KW 37403	304/1 pryw. 304/5 pryw.
625.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Rynkowa 6	mpzp + nr rej. zab. 464 z 01.02.1969	szach.	XVIII/XIX w.	KW 19006	302 pryw.
626.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Rynkowa 7	mpzp + nr rej. zab. 466 z 03.02.1969	szach.	XVIII/XIX w.	KW 26159	301/1 Gm. M-d +pryw.
627.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Rynkowa 8	mpzp + nr rej. zab. 479 z 03.02.1969	mur.	1 poł. XIX w.	KW 101	300 pryw.
628.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Rynkowa 9	mpzp + nr rej. zab. 488 z 04.02.1969	szach.	XVIII/XIX w.	KW 37437	299 S.P.
629.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Sienna 1	mpzp	mur.	kon. XIX w.	KW 23795	253/1 pryw.
630.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Sienna 2	jw.	mur.	kon. XIX w.	KW 26144	253/3 Gm. M-d + pryw.
631.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Sienna 3	jw.	mur.	pocz. XX w.	KW 23404	260 pryw.
632.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Sienna 7	jw.	mur.	kon. XIX w.	KW –	263 pryw.
633.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Sikorskiego 1	jw.	mur.	1 ćw. XX w.	KW 39822	105/27 Gm. M-d + pryw.
634.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Sikorskiego 2	jw.	mur.	pocz. XX w., po 1990 r.	KW 13780	460/2 pryw.
635.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Sikorskiego 3	jw.	mur.	pocz. XX w.	KW 39305	105/28 Gm. M-d + pryw.
636.	MIĘDZYCHÓD	dom, ob. przedszkole	ul. Sikorskiego 6	jw.	mur.	pocz. XX w.	KW T39K1136	558 wł. Zgromadzenie Sióstr św. Elżbiety
637.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Sikorskiego 8	jw.	mur.	3-4 ćw. XIX w.	KW 20576 KW 23502 KW 23515	559/2 pryw. 1568/4 Gm. M-d + pryw. 1579/5 Gm. M-d + pryw.
638.	MIĘDZYCHÓD	młyn parowy, ob. kaszarnia	ul. Sikorskiego 18	jw.	mur.	pocz. XX w.	KW 21381	563 S.P.
639.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Sikorskiego 33	jw.	mur.	pocz. XX w.	KW 21589	97 Gm. M-d + pryw.
640.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Sikorskiego 39	jw.	mur.	pocz. XX w.	KW 13223	573/2 Gm. M-d + pryw.
641.	MIĘDZYCHÓD	budynek gosp.	ul. Sikorskiego 39	jw.	mur.	pocz. XX w.	jw.	jw.
642.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Słowackiego 3	jw.	mur.	pocz. XX w.	KW 26009	626/8 Gm. M-d + pryw.
643.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Słowackiego 5	jw.	mur.	ok. 1910 r.	KW 20710	622/3 pryw.
644.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Słowackiego 6	jw.	mur.	ok. 1910 r.	KW 26157	621 Gm. M-d + pryw.
645.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Słowackiego 10	jw.	mur.	l. 10 XX w.	KW 25074	647 pryw.
646.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Spichrzowa 1	jw.	mur. szach.	2 poł. XIX w.	KW 36028	431/1 Gm. M-d + pryw.
647.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Spichrzowa 2	mpzp	mur.	ok. poł. XIX w.	KW 35970	431/3 Gm. M-d
648.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Spichrzowa 4	jw.	mur.	kon. XIX w.	KW 39513 KW 1666	429/1 pryw. 429/2 pryw.
649.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Spichrzowa 5	jw.	mur.	2 poł. XIX w.	KW 3478	428 pryw.
650.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Strzelecka 1	jw.	mur.	l. 20 XX w.	KW 2418	874 pryw.
651.	MIĘDZYCHÓD	budynek mieszkalno-	ul. Strzelecka 8	jw.	mur.	pocz. XX w.	KW 13713	896 pryw.

		gosp.						
652.	MIĘDZYCHÓD	dom, ob. przedszkole	ul. Strzelecka 10	jw.	mur.	ok. 1910 r.	KW 35630	894 Gm. M-d
653.	MIĘDZYCHÓD	garaż	ul. Strzelecka 10	jw.	mur.	ok. 1910 r.	jw.	jw.
654.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Strzelecka 14	jw.	mur.	ok. poł. XIX w.	KW 37302	824/2 Gm. M-d + pryw.
655.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 1	jw.	mur.	pocz. XX w.	KW 17157	265 pryw.
656.	MIĘDZYCHÓD	budynek gosp.	ul. 17 Stycznia 1	jw.	mur.	pocz. XX w.	jw.	jw.
657.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 3	jw.	mur.	kon. XIX w.	KW 21382	266/1 Gm. M-d + pryw.
658.	MIĘDZYCHÓD	oficyna	ul. 17 Stycznia 3	jw.	mur.	kon. XIX w.	jw.	jw.
659.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 6	jw.	mur.	pocz. XX w.	TXVIIK577	275 S.P.
660.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 7	jw.	mur.	XIX/XX w.	KW 25515	269/4 Gm. M-d +pryw.
661.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 8	jw.	mur.	kon. XIX w.	KW 701	281 pryw.
662.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 9	jw.	mur. szach.	1 poł. XIX w., kon. XIX w.	KW 23890	269/1 Gm. M-d + pryw.
663.	MIĘDZYCHÓD	dom (2kond.)	ul. 17 Stycznia 10	jw.	mur.	pocz. XX w.	KW T8K600	282 pryw.
664.	MIĘDZYCHÓD	dom (3kond.)	ul. 17 Stycznia 10	mpzp	mur.	pocz. XX w.	KW T8K600	282 pryw.
665.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 11	mpzp	mur.	ok. 1870 r.	KW 2860	251 pryw.
666.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 12	jw.	mur. szach.	4 ćw. XIX w., remont 1999	KW 15011	283 pryw.
667.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 13	jw.	mur.	pocz. XX w.	KW 20352	250/2 Gm. M-d + pryw.
668.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 14	jw.	mur.	kon. XIX w.	KW 7022	284 pryw.
669.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 15	jw.	mur.	pocz. XX w.	KW 21616	250/1 Gm. M-d + pryw.
670.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 16	jw.	mur.	kon. XIX w.	KW 37899	285/4 Gm. M-d
671.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 17	jw.	mur.	pocz. XX w.	KW 13990	245/2 pryw.
672.	MIĘDZYCHÓD	budynek gosp.	ul. 17 Stycznia 17	jw.	mur.	pocz. XX w.	jw.	jw.
673.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 20	jw.	mur.	ok. poł. XIX w.	KW 20708	285/6, 285/7, 285/8 Gm. M-d + pryw.
674.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 22	jw.	mur.	kon. XIX w.	KW 5952	293 Gm. M-d
675.	MIĘDZYCHÓD	budynek gosp.	ul. 17 Stycznia 22	jw.	mur.	kon. XIX w.	jw.	jw.
676.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 23	jw.	mur.	pocz. XX w.	KW 1987	237 pryw.
677.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 25	jw.	mur.	pocz. XX w.	KW 27212	236 Gm. M-d + pryw.
678.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 27	jw.	mur.	ok. 1900 r.	KW 718	235 pryw.
679.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 28	jw.	mur.	2 poł. XIX w., kon. XIX w.	KW 700	295 pryw.
680.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 29	jw.	mur.	kon. XIX w.	KW 16165	234 Gm. M-d + pryw.
681.	MIĘDZYCHÓD	budynek gospodarczy	ul. 17 Stycznia 29	jw.	mur.	kon. XIX w.	jw.	jw.
682.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 30	mpzp + nr rej. zab. 640 z 24.06.1969	szach.	1 poł. XIX w., pocz. XX w.	KW 4639	296 pryw.
683.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 31	mpzp	szach.	1 poł. XIX w.	KW 15364	233 pryw.
684.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 32	mpzp + nr rej. zab. 922 z 21.02.1970	szach.	1 poł. XIX w.	KW –	297 Gm. M-d
685.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 33	mpzp + nr rej. zab. 642 z 24.06.1969	mur.	1 poł. XIX w.	KW 1058	232 pryw.
686.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 34	mpzp + nr rej. zab. 643 z 24.06.1969	szach.	XVIII/XIX w.	KW 37440	298 S.P.
687.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 35	mpzp	mur.	2 poł. XIX w.	KW 17260	231 pryw.
688.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 37	mpzp + nr rej. zab. 923 z 21.02.1970	szach.	1 poł. XIX w.	KW 24110	230/3 Gm. M-d + pryw.
689.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 38	mpzp + nr rej. zab. 644 z 24.06.1969	szach.	XVIII/XIX w.	KW 17707	322 pryw.
690.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 39	mpzp	mur.	pocz. XX w.	KW 693	229 pryw.
691.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 40	mpzp + nr	szach.	1 poł. XIX w.	KW 18274	323/1 pryw.

				rej. zab. 645 z 24.06.1969				
692.	MIĘDZYCHÓD	oficyna	ul. 17 Stycznia 40	mpzp	mur.	pocz. XX w.	KW 21266	323/2 pryw.
693.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 42	jw.	mur.	2 poł. XIX w.	KW 2353	324 Gm. M-d
694.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 43	jw.	mur.	4 ćw. XIX w.	KW 40140	213/2 S.P.
695.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 44	jw.	mur.	kon. XIX w.	KW 57	325 pryw.
696.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 45	jw.	mur.	2 poł. XIX w.	KW 914	212 pryw.
697.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 46	jw.	mur.	1 poł. XIX w.	KW 36489	333 Gm. M-d + pryw.
698.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 48	mpzp + nr rej. zab. 646 z 24.06.1969	mur. szach.	pocz. XIX w., pocz. XX w.	KW 4152	334 pryw.
699.	MIĘDZYCHÓD	budynek gospodarczy	ul. 17 Stycznia 48	mpzp	mur. szach.	kon. XIX w.	jw.	jw.
700.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 51	jw.	mur.	1802 r.	KW 14545	206 pryw.
701.	MIĘDZYCHÓD	oficyna	ul. 17 Stycznia 51	jw.	mur.	kon. XIX w.	jw.	jw.
702.	MIĘDZYCHÓD	budynek gospodarczy	ul. 17 Stycznia 51	jw.	mur. szach.	kon. XIX w.	jw.	jw.
703.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 53	jw.	mur.	1 poł. XIX w.	KW 37899	205/7 Gm. M-d
704.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 54	jw.	mur.	XIX/XX w.	KW 14803	337 pryw.
705.	MIĘDZYCHÓD	oficyna	ul. 17 Stycznia 54	mpzp	mur.	pocz. XX w.	KW 14803	337 pryw.
706.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 55	jw.	mur.	pocz. XX w.	KW 23790	205/6 Gm. M-d + pryw.
707.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 57	jw.	mur.	2 poł. XIX w.	KW 37435 KW 39244	205/17 pryw. 205/16 pryw.
708.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 58	jw.	mur.	2 poł. XIX w.	KW 1146	339 pryw.
709.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 60	jw.	mur.	4 ćw. XIX w.	KW 1798	347/2 pryw.
710.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 61	jw.	mur.	1 poł. XIX w.	KW 36531	205/13 Gm. M-d
711.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 62	jw.	mur.	pocz. XX w.	KW 26514	348 Gm. M-d + pryw.
712.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 63	jw.	mur.	ok. poł. XIX w.	KW 5845	204 pryw.
713.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 65	jw.	mur.	2 poł. XIX w., pocz. XX w.	KW 715	203 pryw.
714.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 66	jw.	mur.	2 poł. XIX w.	KW 947	350 pryw.
715.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 67	jw.	mur.	4 ćw. XIX w.	KW 19385	202 pryw.
716.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 68	jw.	mur.	pocz. XIX w.	KW 24362	362/1 Gm. M-d +pryw.
717.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 70	jw.	mur.	4 ćw. XIX w.	KW 23872	362/2 pryw.
718.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 71	jw.	mur.	pocz. XX w.	KW 16111	200 Parafia Rzym.-Kat.
719.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 73	jw.	mur.	1 ćw. XX w.		199
720.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 75	jw.	mur.	1 poł. XIX w.	KW 26081	197 Gm. M-d + pryw.
721.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 75A	jw.	mur.	2 poł. XIX w.	jw.	jw.
722.	MIĘDZYCHÓD	oficyna	ul. 17 Stycznia 75A	jw.	mur.	kon. XIX w.	KW 26081	197 Gm. M-d + pryw.
723.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 79	mpzp	mur.	ok. poł. XIX w.	KW –	190 Gm. M-d + pryw.
724.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 81	jw.	mur. szach.	1 poł. XIX w.	T2 K55	189 pryw.
725.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 83	jw.	mur.	2 poł. XIX w.	KW 22078	1593 pryw.
726.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 87	jw.	mur.	1914 r.	KW 23151	182/2 pryw.
727.	MIĘDZYCHÓD	rozlewnia wód i piwa, suszarnia szyszek, ob. dom	ul. 17 Stycznia 87 (ul. Tietza)	jw.	mur.	pocz. XX w.	jw.	jw.
728.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 89	jw.	mur.	kon. XIX w.	KW 4200	181 Gm. M-d + pryw.
729.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 91	jw.	mur.	XIX/XX w.	KW 4759	180 pryw.
730.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 93	jw.	mur.	2 poł. XIX w.	Tom II K 69	179 S.P.
731.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 94	jw.	mur.	4 ćw. XIX w.	KW 23448	379/1 pryw.
732.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 95	mpzp + nr rej. zab. 647 z 24.06.1969	szach.	1 poł. XIX w.	KW 5301	178 pryw.
733.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 97	mpzp	szach.	pocz. XIX w.	KW 17220	177 pryw.
734.	MIĘDZYCHÓD	budynek gosp.	ul. 17 Stycznia 97	jw.	mur.	kon. XIX w.	jw.	jw.
735.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 99	jw.	mur.	pocz. XX w.	KW 23637	168/3 Gm. M-d + pryw.
736.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 101	jw.	mur.	2 poł. XIX w.	T3K84	167 pryw.

737.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 102	jw.	mur.	2 poł. XIX w.	KW 928	384 pryw.
738.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 103	jw.	mur.	ok. 1910 r.	T3K85	166 pryw.
739.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 104	jw.	mur.	2 poł. XIX w.	KW 24	385 pryw.
740.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 106	mpzp	mur.	4 ćw. XIX w.	KW 36360 T8K271	387 pryw.
741.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 108	mpzp	mur.	2 poł. XIX w.	KW 469	389 Gm. M-d + pryw.
742.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 110	jw.	mur.	2 poł. XIX w.	KW 25544	395/1 Gm. M-d + pryw.
743.	MIĘDZYCHÓD	oficyna	ul. 17 Stycznia 110	jw.	mur.	kon. XIX w.	jw.	jw.
744.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 111	jw.	mur.	kon. XIX w.	Tom 35 Karta 1034	160/3 S.P.
745.	MIĘDZYCHÓD	oficyna	ul. 17 Stycznia 111	jw.	mur.	kon. XIX w.	jw.	jw.
746.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 112	jw.	mur.	ok. 1910 r.	KW 25081	395/2 Gm. M-d + pryw.
747.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 113	jw.	mur.	ok. 1910 r.	KW 17522	159 pryw.
748.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 114	jw.	mur. szach.	2 poł. XIX w.	KW 2727	396 pryw.
749.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 118	jw.	mur.	2 poł. XIX w.	KW 810	398 pryw.
750.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 119	jw.	mur.	kon. XIX w.	KW 24823	153/1 Gm. M-d + pryw.
751.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 121	mpzp + nr rej. zab. 648 z 24.06.1969	mur.	ok. poł. XIX w.	KW 37914	151 pryw.
752.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 121A	mpzp	mur.	kon. XIX w.	KW 3645	152 pryw.
753.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 123	jw.	mur.	2 poł. XIX w.	KW 39379	149 pryw.
754.	MIĘDZYCHÓD	oficyna, ob. dom	ul. 17 Stycznia 123A	jw.	mur. szach.	2 poł. XIX w.	jw.	jw.
755.	MIĘDZYCHÓD	budynek gosp.	ul. 17 Stycznia 123	jw.	mur.	kon. XIX w.	jw.	jw.
756.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 125	jw.	mur. szach.	2 poł. XIX w.	KW 23948	147/1 Gm. M-d + pryw.
757.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 125B	jw.	mur. kam.	2 poł. XIX w.	KW 23908	147/3 Gm. M-d
758.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 129	mpzp	mur.	4 ćw. XIX w.	KW 23908	147/4 Gm. M-d
759.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 133	mpzp	mur.	2 poł. XIX w.	KW 22048	143/1 Gm. M-d
760.	MIĘDZYCHÓD	warsztat	ul. 17 Stycznia 133	jw.	mur.	kon. XIX w.	KW 22688	143/2 pryw.
761.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 135	jw.	mur.	kon. XIX w.	KW 24829	142/1 pryw.
762.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 139	jw.	mur.	kon. XIX w.	KW 16415	139 pryw.
763.	MIĘDZYCHÓD	hala fabryczna I w zespole odlewni żeliwa, ob. sklep	ul. 17 Stycznia 143	jw.	mur.	pocz. XX w.	KW 18499	134/28 S.P.
764.	MIĘDZYCHÓD	hala fabryczna II w zespole odlewni żeliwa, ob. sklep	ul. 17 Stycznia 143	jw.	mur.	pocz. XX w.	KW 18499	134/26 S.P.
765.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 145	jw.	mur.	2 poł. XIX w.	KW 1110	112/2 pryw.
766.	MIĘDZYCHÓD	budynek gospodarczy	ul. 17 Stycznia 145	jw.	mur.	kon. XIX w.	jw.	jw.
767.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 147	jw.	mur.	2 poł. XIX w.	KW 3221	111/2 pryw.
768.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. 17 Stycznia 149	jw.	mur.	ok. 1910 r.	KW 21645	108 pryw.
769.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Tietza 3	jw.	mur. szach.	poł. XIX w.	KW 14739	183/5 pryw.
770.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Usługowa 1 (d. ul. Kościelna 1)	mpzp + nr rej. zab. 403 z 15.06.1992	szach. mur.	1 poł. XIX w.	KW 2719	273 pryw.
771.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Usługowa 3	mpzp	mur.	2 poł. XIX w.	KW 2890	277 pryw.
772.	MIĘDZYCHÓD	budynek gospodarczy	ul. Usługowa 3	jw.	mur.	kon. XIX w.	jw.	jw.
773.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Wigury 1	jw.	mur.	ok. 1920 r.	KW 1772	81 pryw.
774.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Wigury 3	jw.	mur.	ok. 1910 r.	KW 2325	86/5 pryw.
775.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Wigury 5	jw.	mur.	ok. 1920 r.	KW5980	88 pryw.
776.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Wigury 8	jw.	mur.	l. 20 XX w.	KW 1145	90/3 pryw.
777.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Wigury 13	mpzp	mur.	l. 20 XX w.	KW 1534	94 pryw.
778.	MIĘDZYCHÓD	stodoła	ul. Wioślarska 2	jw.	szach. mur.	2 poł. XIX w.	KW 7046	135/1 pryw.
779.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Wioślarska 3	jw.	mur.	kon. XIX w.	KW 22048	143/3 Gm. M-d
780.	MIĘDZYCHÓD	stodoła	ul. Zaulek Rzeczny bn	jw.	mur.	pocz. XX w.		1026
781.	MIĘDZYCHÓD	młyn budynek	ul. Zewnętrzna 2	jw.	mur.	XIX/XX w.	KW 29	441 pryw.

		biurowo- mieszkalny						
782.	MIĘDZYCHÓD	młyn zbożowy	ul. Zewnętrzna 3	jw.	mur.	XIX/XX w.	KW 4628	442 pryw.
783.	MIĘDZYCHÓD	budynek gosp. w zespole młyna	ul. Zewnętrzna 3	jw.	mur.	XIX/XX w.	jw.	jw.
784.	MIĘDZYCHÓD	ogrodzenie i brama w zespole młyna	ul. Zewnętrzna 3	jw.	mur.	XIX/XX w.	jw.	441 i 442 pryw.
785.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Zewnętrzna 5	jw.	mur.	kon. XIX.	KW 13204	437 pryw.
786.	MIĘDZYCHÓD	dom	ul. Zewnętrzna 7	jw.	mur.	pocz. XX w.	KW 3024	434 pryw.
787.	MNICHY	wieś – układ ruralistyczny	Mnichy bn		nie dotyczy	XIII w., pocz. XV w., 1403r	nie dotyczy	nie dotyczy
788.	MNICHY	cmentarz poewangelicki	Mnichy bn		nie dotyczy	1 poł. XIX w.	KW 37352	110 S.P.
789.	MNICHY	figura Najświętszego Serca Jezusa	na rozstaju dróg do wsi Mnichy i Tuczępy		mur.	1923 r., 1954 r.	KW 36276	11 pryw.
790.	MNICHY	dwór	Mnichy bn	nr rej. 21/A/Wlkp. z 20.03.2000 r.	mur.	XVII w., 1908 r.	KW 35557	2/18 pryw.
791.	MNICHY	łącznik pomiędzy dworem i rządzątką	Mnichy bn	jw.	mur.	ok. 1908 r.	jw.	jw.
792.	MNICHY	park krajobrazowy	Mnichy bn	jw.	nie dotyczy	2 poł. XIX w.	jw.	jw.
793.	MNICHY	ogrodzenie parku	Mnichy bn	jw.	mur. drewn.	XIX/XX w.	jw.	jw.
794.	MNICHY	rządzątką podwórze dolne	Mnichy bn	jw.	mur.	l. 70 XIX w.	jw.	jw.
795.	MNICHY	stajnia, powozownia, gołębnik podwórze dolne	Mnichy bn	jw.	mur.	l. 70 XIX w.	jw.	jw.
796.	MNICHY	bud. inwentarsko- magazynowy podwórze dolne	Mnichy bn	jw.	mur.	l. 70 XIX w.	KW 35557	2/18 pryw.
797.	MNICHY	gorzelnia podwórze dolne	Mnichy bn	jw.	mur.	1874 r.	jw.	jw.
798.	MNICHY	ogrodzenie od strony drogi podwórze górne	Mnichy bn		mur.	XIX/XX w.	KW 36276	4/7 pryw.
799.	MNICHY	transformator podwórze górne	Mnichy bn		mur.	1 poł. XX w.		4/5 S.P.
800.	MNICHY	dom robotników folwarcznych	Mnichy 8		mur.	189(7) r.	KW – KW 23279 KW 24861 KW 23275 KW 23280 KW 23278	10/19 pryw. 10/20 pryw. 10/21 pryw. 10/22 pryw. 10/23 pryw. 10/24 pryw.
801.	MNICHY	budynek mieszkalny przy nieistniejącej oranżerii	Mnichy 9		mur.	kon. XIX w.		10/16 Gm. M-d
802.	MNICHY	zajazd, ob. dom sklep	Mnichy 10		mur. szach.	1 poł. XIX w.	KW 21863	10/10 pryw.
803.	MNICHY	budynek gosp.	Mnichy 10		mur.	kon. XIX w.	jw.	jw.
804.	MNICHY	dom robotników folwarcznych	Mnichy 11		mur.	kon. XIX w.	KW 20732	10/2 S.P.
805.	MNICHY	dom robotników folwarcznych	Mnichy 12		mur.	pocz. XX w.	KW 23185	10/1 S.P. + pryw.
806.	MNICHY	dom	Mnichy 14		mur.	l. 20-30 XX w.	KW 27252	9/2 pryw.
807.	MNICHY – MNISZKI	aleja przydrożna Mnichy-Mniszki	Mnichy-Mniszki		nie dotyczy	XIX/XX w.		19 S.P.
808.	MNISZKI	przysiółek – układ ruralistyczny	Mniszki bn		nie dotyczy	2 poł. XVIII w.	nie dotyczy	nie dotyczy
809.	MNISZKI	cmentarz rodowy, poewangelicki	Mniszki bn		nie dotyczy	1919 r.	KW 25153	197 S.P.
810.	MNISZKI	leśniczówka, ob.	Mniszki bn		mur. szach.	4 ćw. XIX w.	KW 35790	198 pryw.

		nieużytkowana						
811.	MNISZKI	pozostałości dworu	Mniszki bn	nr rej. 555/Wlkp/A z 16.10.2007	mur.	1890 r., XIX/XX w.	KW 19442	10/1 Gm. M-d
812.	MNISZKI	willa	Mniszki bn	nr rej. 555/Wlkp/A z 16.10.2007	mur.	1910 r.	KW 19443	10/2 Gm. M-d
813.	MNISZKI	ogród dworski	Mniszki bn	jw.	nie dotyczy	2 poł. XIX w., pocz. XX w.	KW 19442	10/1 Gm. M-d
814.	MNISZKI	piwnica w zespole dworsko-folwarcznym	Mniszki bn		mur.	2 poł. XIX w.	KW 26632	11 Gm. M-d
815.	MNISZKI	pozostałości bramy wjazdowej	Mniszki bn		mur.	kon. XIX w.	KW 37023	10/6 Gm. M-d
816.	MNISZKI	stajnia i chlewnia w zespole folwarcznym	Mniszki bn	nr rej. 555/Wlkp/A z 16.10.2007	mur.	ok. 1890 r.	jw.	jw.
817.	MNISZKI	chlewnia w zespole folwarcznym	Mniszki bn	jw.	mur.	1888 r.	jw.	jw.
818.	MNISZKI	spichlerz-powozownia w zespole	Mniszki bn	jw.	mur.	1911-1915	jw.	jw.
819.	MNISZKI	płatarnia w zespole folwarcznym	Mniszki bn	jw.	mur.	XIX/XX w.	KW 37040	13/1 Gm. M-d
820.	MNISZKI	owczarnia w zespole folwarcznym	Mniszki bn		mur. kam.	1863 r.	KW Tuczępy Dom. TI K1	14/2 S.P.
821.	MOKRZEC	wieś – układ ruralistyczny	Mokrzec bn		nie dotyczy	XVII w., 1696 r.	nie dotyczy	nie dotyczy
822.	MOKRZEC	cmentarz poewangelicki	Mokrzec bn		nie dotyczy	poł. XIX w.	KW – 40188	55 pryw. 56 S.P.
823.	MOKRZEC	miejsce pamięci narodowej – samotna mogiła	Mokrzec bn w lesie		nie dotyczy	1944 r.	KW 36945	228/1 S.P.
824.	MOKRZEC	dom	Mokrzec 1		mur.	pocz. XX w.	KW 1441	140/1 pryw.
825.	MOKRZEC	dom	Mokrzec 7		mur.	pocz. XX w.	KW 1851	23/5 pryw.
826.	MOKRZEC	dom	Mokrzec 8		mur.	pocz. XX w.	KW 13139	17/6 pryw.
827.	MOKRZEC	dom	Mokrzec 9		mur.	pocz. XX w.	KW 4514	25/1 pryw.
828.	MOKRZEC	budynek gosp.	Mokrzec 9		mur. drewn.	pocz. XX w.	jw.	jw.
829.	MOKRZEC	budynek gosp.	Mokrzec 11		mur.	pocz. XX w.	KW 5464	31 pryw.
830.	MOKRZEC	stodoła	Mokrzec 11		mur.	pocz. XX w.	jw.	jw.
831.	MOKRZEC	dom	Mokrzec 13		mur.	pocz. XX w.	KW 1371	29 pryw.
832.	MOKRZEC	dom	Mokrzec 14		mur.	pocz. XX w.	KW 37639	28 pryw.
833.	MOKRZEC	dom	Mokrzec 15		mur.	kon. XIX w.	KW 5661	21/6 pryw.
834.	MOKRZEC	stodoła	Mokrzec 15		drewn. glin.	ok. poł. XIX w.	jw.	jw.
835.	MOKRZEC	budynek gosp.	Mokrzec 15		mur.	kon. XIX w.	jw.	jw.
836.	MOKRZEC	dom	Mokrzec 16		mur.	pocz. XX w.	KW 4936	20 pryw.
837.	MOKRZEC	szkoła, ob. dom	Mokrzec 17		mur.	pocz. XX w.	KW 24448	19/1 pryw.
838.	MOKRZEC	dom	Mokrzec 23		mur.	pocz. XX w.	KW 4861	69 pryw.
839.	MOKRZEC	dom	Mokrzec 24		mur.	pocz. XX w.	KW 26114	70/5; Gm. M-d+ pryw.
840.	MOKRZEC	sala i sklep	Mokrzec 24		mur.	pocz. XX w.	KW 1425	71 Gm. M-d
841.	MOKRZEC	krzyż przydrożny	Mokrzec bn w centrum wsi		dewn.	pocz. XX w.	KW 40188	78/1Gm. M-d
842.	MUCHOCIN	wieś – układ ruralistyczny	Muchocin bn		nie dotyczy	18.12.1378 r.	nie dotyczy	nie dotyczy
843.	MUCHOCIN	cmentarz poewangelicki	Muchocin bn		nie dotyczy	pocz. XIX w.	KW 40191	61 S.P.
844.	MUCHOCIN	szkoła, ob. dom	Muchocin 9		mur.	1907 r.	KW 25531	52/3 pryw.
845.	MUCHOCIN	dwór	Muchocin 13-13A		mur.	ok. 1840 r., kon. XIX w.	KW 21973 KW 23660	63/7 Gm. M-d + pryw. 63/11 pryw.
846.	MUCHOCIN	park krajobrazowy	Muchocin bn		nie dotyczy	ok. poł. XIX w.	KW 20405	63/9 Gm. M-d
847.	MUCHOCIN	obora w zespole folwarcznym	Muchocin bn		mur.	1890 r.	KW 39855	63/13 UP. P-ń
848.	MUCHOCIN	gorzelnia w	Muchocin bn		mur.	ok. 1890 r.	jw.	jw.

		zespole folwarcznym						
849.	MUCHOCIN	budynek gosp. w folwarku	Muchocin bn		mur.	kon. XIX w.	KW 39855	40/1 UP.P-ń
850.	MUCHOCIN	dom robotników folwarcznych	Muchocin 5		mur.	pocz. XX w.	KW 18450	55/13 S.P.
851.	MUCHOCIN	dom robotników folwarcznych	Muchocin 10		mur.	pocz. XX w.	KW 24465 KW 19707 KW 26343 KW 39855	16/1 pryw. 16/2 S.P. 16/3 S.P. 16/4 UP.P-ń
852.	MUCHOCINEK	cmmentarz poewangelicki	Muchocinek bn w lesie		nie dotyczy	poł. XIX w.	KW 37336	331/1 S.P.
853.	NOWY ZATOM	wieś – układ ruralistyczny	Nowy Zatom bn		nie dotyczy	XV w., 1498 r., 01.11.1751 r.	nie dotyczy	nie dotyczy
854.	NOWY ZATOM	cmmentarz poewangelicki	Nowy Zatom bn w lesie		nie dotyczy	poł. XIX w.	KW 40131	157 S.P.
855.	NOWY ZATOM	dom – pozostałość zespołu folwarcznego	Nowy Zatom 34		mur.	ok. poł. XIX w., pocz. XX w.	KW 13460	22/2 pryw.
856.	NOWY ZATOM	fragment stodoły – pozostałość folwarku	Nowy Zatom 34		mur.	pocz. XX w.	jw.	jw.
857.	NOWY ZATOM	fragment ogrodzenia	Nowy Zatom 34		mur.	pocz. XX w.	jw.	jw.
858.	NOWY ZATOM	dom	Nowy Zatom 1		mur.	pocz. XX w.	KW 5079	169 pryw.
859.	NOWY ZATOM	dom	Nowy Zatom 2		mur.	pocz. XX w.	KW 23447	170 Gm. M-d
860.	NOWY ZATOM	dom	Nowy Zatom 18		mur.	pocz. XX w.	KW 19727	86/4 pryw.
861.	NOWY ZATOM	stodoła	Nowy Zatom 18		drewn.	pocz. XX w.	KW 22039	86/5 pryw.
862.	NOWY ZATOM	dom	Nowy Zatom 35		mur.	4 ćw. XIX w.	KW 19731	23/2 pryw.
863.	NOWY ZATOM	budynek inwentarski	Nowy Zatom 35		mur.	4 ćw. XIX w.	jw.	jw.
864.	NOWY ZATOM	budynek gosp.	Nowy Zatom 35		mur.	4 ćw. XIX w.	jw.	jw.
865.	NOWY ZATOM	kurnik	Nowy Zatom 35		mur.	4 ćw. XIX w.	jw.	jw.
866.	NOWY ZATOM	stodoła	Nowy Zatom 35		mur. kam.	4 ćw. XIX w.	jw.	jw.
867.	NOWY ZATOM	dom	Nowy Zatom 37		mur.	1897 r.	KW 21704	192 pryw.
868.	PAPIERNIA	dom, ob. leśniczówka	Papiernia bn		mur.	2 poł. XIX w.	KW 39508	34/1 S.P.
869.	PAPIERNIA	budynek inwentarsko- magazynowy	Papiernia bn		mur.	2 poł. XIX w.	jw.	jw.
870.	RADGOSZCZ	wieś – układ ruralistyczny	Radgoszcz bn		nie dotyczy	18.12.1378 r.	nie dotyczy	nie dotyczy
871.	RADGOSZCZ	cmmentarz poewangelicki	Radgoszcz bn po obu stronach szosy		nie dotyczy	poł. XIX w.	KW TIVK97 KW –	140/2 i 197/2 Parafia p.w. Męczeństwa Jana Chrzciciela w M-dzie
872.	RADGOSZCZ	szkoła, ob. dom	Radgoszcz 27		mur.	pocz. XX w.	KW –	86/6 S.P.
873.	RADGOSZCZ	dom	Radgoszcz 15		mur.	pocz. XX w.	KW 3020	17 pryw.
874.	RADGOSZCZ	dom (chata)	Radgoszcz 17	nr rej. zab. 778 z 22.11.1969	drewn.	kon. XVIII w.	KW 17143	14/6 pryw.
875.	RADGOSZCZ	budynek gosp.	Radgoszcz 17		mur.	pocz. XX w.	jw.	jw.
876.	RADGOSZCZ	dom	Radgoszcz 18		mur.	ok. poł. XIX w.	KW 1944	205/2 pryw.
877.	RADGOSZCZ	stodoła	Radgoszcz 18		mur.	pocz. XX w.	jw.	jw.
878.	RADGOSZCZ	dom	Radgoszcz 26		mur.	kon. XIX w.	KW 18558 KW 18541	86/2 pryw. 86/4 pryw.
879.	RADGOSZCZ	dom	Radgoszcz 31		mur.	pocz. XX w.	KW 5430	90/4 pryw.
880.	RADGOSZCZ	dom	Radgoszcz 33		mur.	pocz. XX w.	KW 13349	93/1 pryw.
881.	RADGOSZCZ	stodoła	Radgoszcz 38		mur.	pocz. XX w.	KW 16200	216/1 pryw.
882.	RADGOSZCZ	dom	Radgoszcz 51A		mur. szach.	ok. poł. XIX w.	KW 17010	176/1 pryw.
883.	RADGOSZCZ	stodoła	Radgoszcz bn		mur.	pocz. XX w.	KW 4053	205/1 pryw.
884.	RADGOSZCZ	stodoła	Radgoszcz bn obok posesji 17		mur.	pocz. XX w.	KW 9027	14/3 pryw.
885.	RADUSZ (Kamień)	cmmentarz poewangelicki	Radusz nieistniejąca wieś		nie dotyczy	poł. XIX w.	KW 36494	150/4 Parafia Ewange-licko- Augsburska P- ń
886.	SKRZYDLEWO	wieś – układ	Skrzydlewó bn		nie dotyczy	XV w., 1424	nie dotyczy	nie dotyczy

887.	SKRZYDLEWO	ruralistyczny cmentarz poewangelicki	Skrzydłowo bn pld.-zach. część wsi		nie dotyczy	r. pocz. XIX w.	KW –	75 Parafia Rzym.-Kat. p.w. Narodzenia NMP w Kamionnie
888.	SKRZYDLEWO	szkoła, ob. dom	Skrzydłowo 12		mur.	1908 r.	KW 24906 KW 24938	11/1 pryw. 11/2 pryw.
889.	SKRZYDLEWO	Stodoła w zespole szkoły	Skrzydłowo bn		mur.	1936 r.	KW 21276	76/1 pryw.
890.	SKRZYDLEWO	szkółka w zespole folwarcznym	Skrzydłowo bn		mur.	ok. poł. XIX w.	KW 26026	67/9 pryw.
891.	SKRZYDLEWO	budynek inwentarski w zespole	Skrzydłowo bn		mur. kam.	kon. XIX w.	KW 36939	67/10 pryw.
892.	SKRZYDLEWO	dom	Skrzydłowo 1		mur.	kon. XIX w.	KW 22642	143/2 pryw.
893.	SKRZYDLEWO	dom	Skrzydłowo 4		mur.	kon. XIX w.	KW 2207	140 pryw.
894.	SKRZYDLEWO	dom	Skrzydłowo 5		mur.	pocz. XX w.	KW 2186	135 pryw.
895.	SKRZYDLEWO	stodoła	Skrzydłowo 8		mur.	kon. XIX w.		74 pryw.
896.	SKRZYDLEWO	dom	Skrzydłowo 9		mur.	kon. XIX w.	KW 24087	77/6 pryw.
897.	SKRZYDLEWO	budynek gosp.	Skrzydłowo 9A		mur.	kon. XIX w.	KW 24089	77/8 pryw.
898.	SKRZYDLEWO	dom	Skrzydłowo 10		mur.	1 ćw. XX w.	KW 22643	77/3 pryw.
899.	SKRZYDLEWO	budynek gosp.	Skrzydłowo 10		mur.	pocz. XX w.	jw.	77/4 pryw.
900.	SKRZYDLEWO	budynek inwentarski	Skrzydłowo 10		mur.	pocz. XX w.	jw.	jw.
901.	SKRZYDLEWO	stodoła	Skrzydłowo 15		mur.	pocz. XX w.	KW 2210	58/2 pryw.
902.	SKRZYDLEWO	dom	Skrzydłowo 16		mur. kam.	2 poł. XIX w.	KW 2191	81/1 pryw.
903.	SKRZYDLEWO	dom	Skrzydłowo 21		mur.	kon. XIX w.	KW 26715	70/1 pryw.
904.	SKRZYDLEWO	dom	Skrzydłowo 22		mur.	pocz. XX w.	KW 13819 KW 2204	75/1 pryw. 75/2 pryw.
905.	SKRZYDLEWO (Brzezcie Łąki)	dom – pozostałość zespołu folwarcznego	Skrzydłowo 24		mur.	4 ćw. XIX w.	KW 2197	28/1 pryw.
906.	SKRZYDLEWO (Brzezcie Łąki)	stodoła – pozostałość zespołu folwarcznego	Skrzydłowo 24		mur.	4 ćw. XIX w.	jw.	jw.
907.	SKRZYDLEWO	kuźnia, ob. dom	Skrzydłowo bn przy wjeździe do wsi		mur.	kon. XIX w.	KW 22641	143/3 pryw.
908.	SKRZYDLEWO	transformator	Skrzydłowo bn obok posesji 15		mur.	l. 20 XX w.	KW 2210	58/2 pryw.
909.	SOWIA GÓRA	wieś – układ ruralistyczny	Sowia Góra bn		nie dotyczy	16.02. 1702 r.	nie dotyczy	nie dotyczy
910.	SOWIA GÓRA	cmentarz poewangelicki w lesie	Sowia Góra bn		nie dotyczy	poł. XIX w.	KW 40139	22 S.P.
911.	SOWIA GÓRA	szkoła, ob. dom	Sowia Góra nr 3		mur.	pocz. XX w.	KW 37415	41/1 pryw.
912.	SOWIA GÓRA	leśniczówka	Sowia Góra bn		mur.	pocz. XX w.	KW 37352	40/1 S.P.
913.	SOWIA GÓRA	dom	Sowia Góra 6		mur.	pocz. XX w.	KW 2420	9 pryw.
914.	SOWIA GÓRA	kapliczka przydrożna	Sowia Góra bn obok d. szkoły		mur.	pocz. XX w.	KW 40139	17 S.P.
915.	STARY ZATOM	wieś – układ ruralistyczny	Stary Zatom bn		nie dotyczy	XIV w., 1388 r.	nie dotyczy	nie dotyczy
916.	STARY ZATOM	szkoła, ob. dom	Stary Zatom 25		mur.	1907 r.	KW24765	68/4 pryw.
917.	STARY ZATOM	budynek gosp. w zespole szkoły	Stary Zatom 25		mur. drewn.	ok. 1907 r.	jw.	jw.
918.	STARY ZATOM	stacja kolejowa, ob. dom w zespole stacji	Stary Zatom bn		mur.	pocz. XX w.	KW 40184	176 S.P.
919.	STARY ZATOM	szalek, ob. budynek gosp. w zespole stacji	Stary Zatom bn		mur.	pocz. XX w.	jw.	jw.
920.	STARY ZATOM	wiadukt kolejowy	Stary Zatom bn 1,6 km na wsch. od wsi		mur.	kon. XIX w.	KW 40119	189 S.P.
921.	STARY ZATOM	most kolejowy nad Strugą Wartelnik	Stary Zatom bn 1,7 km na wsch. od wsi		mur.	kon. XIX w.	KW 25725 KW 40119	191 i 198, 193 S.P.
922.	STARY ZATOM	budynek gosp.	Stary Zatom 3		mur. kam.	4 ćw. XIX w.	KW 3886	62/8 pryw.
923.	STARY ZATOM	budynek gosp.	Stary Zatom 8		mur.	1910 r.	KW 1713	34/2 pryw.

924.	STARY ZATOM	dom	Stary Zatom 9		mur.	pocz. XX w.	KW 5961	33 pryw.
925.	STARY ZATOM	budynek gosp.	Stary Zatom 9		mur.	pocz. XX w.	KW 5961	33 pryw.
926.	STARY ZATOM	dom	Stary Zatom 26-26A		mur.	pocz. XX w.	KW 1711 KW 37263	71/4 pryw. 71/3 (26A) pryw.
927.	STARY ZATOM	dom	Stary Zatom 29		mur. szach. drew.	2 poł. XIX w.	KW TIIK57 KW 3436	79 pryw. 82/7 pryw.
928.	TUCZĘPY	wieś – układ ruralistyczny	Tuczepy bn		nie dotyczy	kon. XIV w., 1404 r.	nie dotyczy	nie dotyczy
929.	TUCZĘPY	stajnia w zespole folwarcznym	Tuczepy bn		mur.	ok. 1890 r.	KW 20981	117/3 pryw.
930.	TUCZĘPY	obora w zespole folwarcznym	Tuczepy bn		mur.	ok. 1890 r.	jw.	jw.
931.	TUCZĘPY	budynek inwentarsko-magazynowy w zespole folwarcznym	Tuczepy bn		mur.	1894 r.	jw.	jw.
932.	TUCZĘPY	transformator na terenie folwarku	Tuczepy bn		mur.	l. 20 XX w.	jw.	jw.
933.	TUCZĘPY	dom	Tuczepy 2		mur.	1887 r.	KW 23355	54/5 pryw.
934.	TUCZĘPY	budynek gosp.	Tuczepy 2		mur.	ok. 1887 r.	KW 17889	54/4 pryw.
935.	TUCZĘPY	dom	Tuczepy 6		mur.	kon. XIX w.	KW 5406	36 pryw.
936.	TUCZĘPY	dom	Tuczepy 21		mur.	kon. XIX w.	KW TI K12	113 pryw.
937.	TUCZĘPY	dom	Tuczepy 23		mur.	kon. XIX w.	KW 17889	109/5 pryw.
938.	TUCZĘPY	budynek gosp.	Tuczepy 23		mur.	kon. XIX w.	jw.	jw.
939.	TUCZĘPY	budynek inwentarski	Tuczepy 23		mur.	kon. XIX w.	jw.	jw.
940.	TUCZĘPY	budynek gosp.	Tuczepy bn nad stawem		mur.	1891 r.	KW 17889	114 pryw.
941.	TUCZĘPY	budynek gosp.	Tuczepy bn nad stawem		mur.	kon. XIX w.	KW 20981	117/3 pryw.
942.	TURZE ROGI	dom w zespole folwarcznym	Turze Rogi bn		mur.	4 ćw. XIX w.	KW 23458	371 S.P.
943.	TURZE ROGI	budynek inwentarski w zespole	Turze Rogi bn		mur.	4 ćw. XIX w.	jw.	jw.
944.	TURZE ROGI	stodoła w zespole folwarcznym	Turze Rogi bn		mur. drewn.	4 ćw. XIX w.	KW 23458	371 S.P.
945.	WIELOWIEŚ	wieś – układ ruralistyczny	Wielowieś bn (ulicówka)		nie dotyczy	XV w., 1453 r., XIX w.	nie dotyczy	nie dotyczy
946.	WIELOWIEŚ	dom	Wielowieś 5		mur. szach.	ok. 1910 r.	KW 177	12 pryw.
947.	WIELOWIEŚ	dom	Wielowieś 6		mur. szach.	ok. 1910 r.	KW 5681	16/1 pryw.
948.	WIELOWIEŚ	budynek gosp.	Wielowieś 6		mur. szach.	ok. 1910 r.	jw.	jw.
949.	WIELOWIEŚ	dom	Wielowieś 7		mur.	ok. 1910 r.	KW 37487	17 pryw.
950.	WIELOWIEŚ	dom	Wielowieś 8		mur.	ok. 1910 r.	KW 15495 TIK7	18 pryw.
951.	WIELOWIEŚ	dom	Wielowieś 15		mur.	ok. 1910 r.	KW 13910	33 pryw.
952.	WIELOWIEŚ	dom	Wielowieś 35		mur.	pocz. XX w.	KW	
953.	WIELOWIEŚ	dom	Wielowieś 38		mur.	pocz. XX w.	KW	
954.	WIELOWIEŚ	dom	Wielowieś 41		mur.	pocz. XX w.	KW	
955.	WIELOWIEŚ	dom	Wielowieś 45		mur.	pocz. XX w.	KW	
956.	ZAMYŚLIN – PIŁKA	cmientarz poewangelicki	Zamyślin-Piłka Dom Pomocy Społecznej		nie dotyczy	poł. XIX w.	KW 36952	465/8, 465/9, 465/10 S.P.
957.	ZAMYŚLIN	cmientarz poewangelicki	Zamyślin bn w lesie		nie dotyczy	poł. XIX w.	KW 2898	7 S.P.
958.	ZAMYŚLIN	dom młynarza, ob. nieużytk.	Zamyślin bn		mur.	kon. XIX w.	KW 8578	21 pryw.
959.	ZAMYŚLIN	budynek gosp.	Zamyślin bn		mur.	kon. XIX w.	jw.	18/4 pryw.
960.	ZAMYŚLIN	dom	Zamyślin nr 6		mur.	2 poł. XIX w.	KW 15493	59 pryw.
961.	ZAMYŚLIN	leśniczówka	Zamyślin bn		mur.	kon. XIX w.	KW 36952	503/1 S.P.
962.	ZIELONA CHOJNA	wiadukt kolejowy (zachodni)	Zielona Chojna bn		mur. żel.	kon. XIX w.	KW 40198	69 S.P.
963.	ZIELONA CHOJNA	wiadukt kolejowy (środkowy)	Zielona Chojna bn		mur. żel.	kon. XIX w.	KW 40198	13 S.P.

964.	ZIELONA CHOJNA	wiadukt kolejowy (wschodni)	Zielona Chojna bn		mur. żel.	kon. XIX w.	KW 40198	13 S.P.
965.	ZIELONA CHOJNA	most kolejowy nad Strugą Kamionką	Zielona Chojna bn		mur.	XIX/XX w.	KW 40192	8 S.P.
966.	ZIELONA CHOJNA	most kolejowy nad Strugą Bielina	Zielona Chojna bn		mur.	XIX/XX w.	KW 40119	257 S.P.
967.	ZWIERZYNIEC	cemtarz poewangelicki	Zwierzyniec bn		nie dotyczy	pocz. XX w.	KW 37352	224/2 S.P.
968.	ZWIERZYNIEC	dom, ob. nieużytkowany	Zwierzyniec 3		mur.	pocz. XX w.	KW 35507	179/19 pryw.
969.	ŻMIJOWIEC	miejsce pamięci narodowej – miejsce straceń ofiar faszyzmu	Żmijowiec bn		mur. kam.	1941-1944, pomnik: 18.01.1959 r.	KW 37352	163/1 S.P.
970.	ŻMIJOWIEC	dom pracowników straży granicznej, ob. dom	Żmijowiec 22		mur.	I. 20 XX w.	KW 38547	777 S.P. + pryw.
971.	ŻMIJOWIEC	budynek garażowo-gosp.	Żmijowiec 22		mur.	I. 20 XX w.	jw.	jw.
972.	ŻMIJOWIEC	leśniczówka	Żmijowiec bn		mur.	kon. XIX w.	KW –	779 S.P.
973.	ŻMIJOWIEC	budynek gosp. w zespole leśniczówki	Żmijowiec bn		mur.	kon. XIX w.	jw.	jw.
974.	GM. M-D MIĘDZYZHÓD	pompy	teren gminy Międzyzchód		żeliw.	2 poł. XIX – 1 poł. XX w.	nie dotyczy	nie dotyczy

Obiekty przekreślone zostały wykreślone z Gminnej Ewidencji Zabytków.

Objaśnienia skrótów:

mpzp - miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego

Gm. M-D – Gmina Międzyzchód

S.P. – S.P.

Rzym.-Kat. - Rzymsko-Katolicka

pryw. – własność prywatna